Editor: Călin Vlasie
Consilier editorial: Gheorghe Crăciun Redactor: Dan Damaschin
Coperta: Viorel Mihart Ilustraţia copertei: Marc Chagall
Apărut: 1999
Tiparul executat la tipografia Editurii *PARALELA 45*
© Copyright Editura *Paralela 45*
str. Fraţii Goleşti 29, Piteşti, 0300, tel: 048 / 64.58.46, tel / fax: 048.64.74.70
I.S.B.N.: 973 – 9433 – 47 – 2
CORIN BRAGA
ONIRIA
Jurnal de vise (*1985 – 1995*)
*805195S
COLECŢIA 80
Visul continuu
(în loc de Introducere)

Îşi fac loc în nopţile mele vise care au o strălucire hipnotică. Multă vreme după trezire, ele îmi rămân întipărite pe retină ca un desen de neon în întuneric. Cu cât mă concentrez mai mult asupra forfotei de figuri care se fugăresc prin spatele ochilor mei, cu atât ele capătă mai multă viaţă. Cel mai simplu mijloc de a-mi păstra visele este de a mă trezi brusc dimineaţa, şi de a le fixa, unul câte unul, în chihlimbarul scrisului. Uneori ajung să le notez cu ochii aproape închişi, lăsând mâna să transcrie mecanic ceea ce privirea întoarsă înăuntru urmăreşte fascinată pe traseele încă nestinse ale somnului. Cu cât focalizez mai puternic o scenă, pe care vreau să o descriu în cele mai mici amănunte, cu atât celelalte scene se scufundă într-o ceaţă de nepătruns. De aceea, e bine să fac, imediat ce am scos capul la suprafaţă din lichidul nopţii, o scurtă recapitulare a tot ceea ce am visat, care să întipărească, pe ceara moale a amintirii, momentele de răscruce. Există practici onirice mult mai complicate, dar acestea nu ţin de literatură, ci de mistică. Spre exemplu, să îmi propun să-mi văd mâna în vis. Nu mi-a reuşit niciodată acest exerciţiu şamanic, n-am ştiut cum să-mi aduc aminte în timpul somnului de ceea ce vreau să fac, sau n-am avut suficientă putere de concentrare pentru asta.

Visurile sunt lumea de zi cu zi văzută pe dos. Când nu am avut acces la acest revers al ţesăturii m-am simţit întotdeauna, ameninţai. Imaginile visului au o încărcătură care îmi reface sentimentul de

*plinătate interioară. Ele mă fragilizează şi mă fac mai puternic în acelaşi timp. În zilele în care mă apasă un vis devin vulnerabil, f*iindcă *nu am acea sclipire de lamă a inteligenţei care să-mi permită să fiu mai rapid decât realitatea şi să o domin. Plec în lume cu o spaimă sau o vinovăţie în care se află înfăşat copilul bastard al visului pe care nu vreau să-l pierd. Pentru a evita această stare de nesiguranţă şi disociere, tind să mă mut pe un alt nivel sufletesc. Acesta e nivelul realităţii. Dar şi al cursei infernale a timpului. Pentru că, dacă mă smulg o perioadă mai îndelungată de pâlpâirile vitale ale izvorului nocturn, văd cum zilele încep să se rotească tot mai ameţitor. Devin alunecos şi nu mai am niciun punct de sprijin prin care să opresc bătrâneţea. Cât timp am fost în contact cu tărâmul visului nu am avut niciodată spaimă de moarte. Visurile au o vibraţie care mă menţine într-un prezent continuu; în schimb, am simţit că îmbătrânesc atunci când m-am lăsat prins prea mult de viaţa trează. Activitatea intelectuală şi explorarea viselor sunt faţa şi reversul aceleiaşi vieţi, încât mă scindez atunci când rătăcesc doar pe una din căi. Fără jumătatea nocturnă mi-aş amputa sufletul.*

Schopenhauer compară lumea reală cu o carte pe care o citeşti răsfoind-o în ordine de la prima până la ultima pagină, iar lumea visului cu o carte pe care o citeşti pe sărite. Sentimentul realităţii este dat de continuitatea lecturii, în timp ce impresia de halucinaţie s-ar datora lecturii discontinue. Punând cap la cap paginile visului ar trebui să iasă la iveală o reprezentare halucinatorie a lumii, complementară percepţiei diurne. E ca şi cum mi-aş pune pe ochi lentilele negre ale delirului, prin care figurile apar deformate şi neliniştitoare, obiectele se înmoaie şi se alungesc, contururile încep să se balanseze. Ar fi lumea văzută în negativ, sub lumina de coşmar a unui soare negru subteran. Dar şi o lume feerică, pentru că are vibraţia genuină şi caldă a izvoarelor propriului suflet. Ocheanul visului este un instrument de explorare a tot ceea ce dispare în lumina zilei. Moartea, spre exemplu.

Romanele mele sâni o încercare de a pune cap la cap imaginile onirice care m-au obsedat, pentru a alcătui un film continuu. Pe firul lui, ai trebui să se poată coborî pe tărâmul lumii celeilalte. Acest jurnal, în schimb, lasă paginile de vise în dezordinea în care au apărut ele; poate că fulgurările izolate au şi ele puterea de a lumina adâncurile. Este posibil să visez un vis continuu, în care realitatea curge din coşmar în feerie, şi invers? Acest jurnal este o mereu reluată încercare de a decola din lumea de zi cu zi înspre lumea de dincolo, de aceea paginile lui sunt

scăldate când de lumina *de* cenuşă *a cotidianului*, când *de* culorile *mirifice ale noctambuliei*.

*

În ciuda aparenţelor, *numele care apar în acest jurnal nu aparţin unor oameni reali*, *ci răsfrângerii lor în capul meu strâmb*. *De aceea*, *îi rog pe Ruxandra*, *pe mama şi pe tatăl meu*, *pe toţi ceilalţi*, *să nu încerce să se recunoască în ele*, *ca să nu îmi sporească panica pe care* mi-o *provoacă publicarea unui document intim*.

1985

1 septembrie

Jung povesteşte că, fiind copil, umbla pe sub pământ, prin camere întunecate şi luminoase. A descoperit că, noaptea, mama sa trecea vaporoasă prin casă, plutind. Şi-a construit o păpuşă de lemn şi o amuletă de piatră, pe care le ţinea ascunse, pentru ca secretul să îl scape de teamă. Ori de câte ori el se gândeşte la ele, eu simt că scrisul e o amuletă ascunsă. O pietricică la care ei se gândesc.

2 septembrie, de-abia!

Mă sufoc. Copiii îmi intră pe sub unghii, mă trag de sfârcuri, îmi bagă degetele în nas. În cur! apoi vin părinţii, trântesc şi închid uşile, dar cel mai adesea le deschid. Trebuie să îi suporţi, nu!?

Mi-e teamă că am să-mi inhib scrisul dacă îl mai amân. Fetiţa vrea să vină după mine în cameră, noroc că a reţinut-o maică-sa. Nu ştiu cum să mai înjur, adică scriu ca

Să vedem visele

Au fost două, tocmai credeam că le-am uitat, dar uite-o pe această fată. A murit de curând, mă aflu la înmormântarea ei. Coborâm cu toţii din pod, unde se află patul mortuar. Pe scările largi mă împiedic de picioarele profesorului de teoria literaturii, care mă consolează, apoi mă lasă să alunec spre soţia sa. De fapt, fata moartă, o fostă colegă, mă chemase la moartea mamei sale, între timp însă se pare că a înlocuit-o pe catafalc. Trec tot mai repede prin camere ca nişte gâtuituri de stomac, ale căror mobile nu le pot desluşi din cauza luminii de grotă caldă, spre o ultimă încăpere, prototip al acestora, ca şi cum aş sta pe loc înaintând prin straturi succesive de realitate.

3 septembrie

Când trebuie să concep cuvântări, pierd realitatea scrisului. Probabil nu eu le scriu, am interiorizat cenzura publică. De ce nu se descurcă ea în mine? Din păcate sunt obligat să continui.

5 septembrie

Când scriu mă simt vinovat, deşi scrisul mă salvează. Azi dimineaţă am început romanul, izbucnire pe care o aşteptam aproape iritat că nu mai vine, însă, apoi, mergând spre liceu, m-am simţit vulnerabil. Când nu scriu mă sufoc, dar în acelaşi timp mă simt compact şi fără sentimentul culpei care mă face slab în contact cu oamenii. Am explicat toate acestea foarte doct, probabil mă gândesc la publicare.

6 septembrie

Aseară, înainte de a adormi, un scaun a pocnit puternic. Deşi în încăpere nu ne aflam decât Ruxandra şi cu mine, am avut certitudinea că dacă aş întinde mâna spre scaun, în dreapta şi deasupra mea, aş atinge corpul cald al celui care se aşezase.

9 septembrie

Acum nu pot să scriu. Începe frigul.

10 septembrie

Azi-noapte Ruxandra a văzut un şir de gândaci care treceau prin cameră. Erau portocalii şi fosforescenţi. A pornit în urma lor, în întuneric, a trecut prin hol, până în dreptul peretelui de sticlă. Ştia că va trece dincolo, iar gândacii îi arătau drumul.

A intrat într-un tunel rotund, de mărimea unui stat de om. Pereţii erau denivelaţi, cu zgrunţuri mari cât nişte bolovani. Din tavan atârnau ţurţuri metalici. Mi-a spus că s-a lovit de ei şi mi-a arătat o mică umflătură în spatele urechii. Cu ajutorul şirului de gândaci fosforescenţi a ieşit la lumină.

Un oraş se deschidea în faţa ei. Deşi paralele, străzile se îndreptau spre o piaţă centrală. La început, oraşul arăta nelocuit. Soarele târziu arunca umbrele clădirilor de-a curmezişul caldarâmului. Unele case păreau antice.

Deodată, piaţa se umplu de oameni. Bărbaţi îmbrăcaţi impecabil, în costum negru şi cu melon, se plimbau însoţiţi de femei goale. Când m-a recunoscut, Ruxandra a avut o tresărire de surpriză şi s-a repezit spre mine. O aşteptam de mult, dar nu o recunoşteam fiindcă era îmbrăcată. Fără să o privesc, i-am făcut semn să se dezbrace în spatele unei statui. S-a codit un timp, apoi şi-a scos hainele şi mi-a ieşit în faţă. Atunci am recunoscut-o! Femeia cu care mergeam la braţ a scos un ţipăt şi a luat-o la fugă.

Am rămas îmbrăţişaţi. Când am reluat plimbarea, am văzut-o pe

femeie îmbrăcată cu hainele Ruxandrei, îndreptându-se spre tunelul prin care venise aceasta. Ruxandra s-a speriat. A înţeles că nu va mai putea pleca de aici până când o altă femeie nu îi va lua locul. Ca să o liniştesc, i-am spus că aici va rămâne tânără, la fel ca statuile din piaţă. Cred că a înţeles că e poate şi ea o statuie.

Ne-am plimbat până spre seară, când trebuia să plec împreună cu ceilalţi bărbaţi din piaţă. I-am explicat că noi, bărbaţii, nu facem parte din lumea aceasta şi că vom continua să îmbătrânim. A doua zi eram într-adevăr mai bătrân cu o noapte. Ruxandra m-a întrebat ce se va întâmpla cu ea dacă se va întoarce în lumea de dincolo. Am liniştit-o spunându-i că, deşi acolo se vor fi scurs un mare număr de ani, ea va fi la fel de tânără ca la plecare.

Răspunsul a mulţumit-o, încât nu mi-a pus alte întrebări. Ne-am plimbat ţinându-ne de mână.

Seara am plecat din nou, atunci şi în zilele următoare. Odată m-a întrebat ce se va întâmpla cu noi. I-am răspuns că atunci când voi muri un alt bărbat îmi va lua locul. Cred că s-a speriat.

Ştia că sunt de-acum bătrân, că anii în care ne-am tot plimbat au rămas îngheţaţi doar pentru ea. Mi-a spus că doar părul mi-este alb, însă chipul mi-e acelaşi dintotdeauna.

În ziua în care n-am venit a înţeles că va fi întâmpinată de un alt bărbat. L-a văzut venind de departe, recunoscându-l după faptul că era singurul din piaţă care nu avea pereche. Când s-a apropiat, m-a recunoscut pe mine tânăr. I-am citit pe faţă teama că s-ar putea să nu o recunosc şi că va trebui să mă obişnuiască din nou cu ea, dar eu am deschis braţele şi am chemat-o: Rux! Şi am început să ne plimbăm fericiţi ca la început, fără să avem nevoie de explicaţii.

Azi dimineaţă, după ce s-a întors şi mi-a povestit toate acestea, m-a cuprins pentru scurt timp, nu ştiu de ce, tristeţea.

11 septembrie

Ieri a murit bunica mea.

14 septembrie, sau cât va fi fiind

Astăzi m-am speriat. Cobor tot mai mult în realitate, rămân tot mai mult lipit de suprafaţă. Unde sunt viziunile stranii? Realul se dedubla, mi-era frică. Acum, când urmează să intru în legătură cu oamenii, îmi educ retractilitatea şi inadaptabilitatea.

Faptul că duc lipsa straniului să însemne că îl caut în mod deliberat?

Sau am doar simţurile aplatizate în după-amiaza aceasta? Nici întrebările acestea nu sunt ale mele.

Mi-e teamă că nu mai am curajul să mă dezechilibrez? Atunci ar reîncepe durerile de stomac, incapacitatea de a sta de vorbă cu oamenii.

Tot ce spun mi se pare lamentare ipocrită, fiindcă nu reuşesc să ajung la sâmburele adevărat al angoasei. Acum începe spirala leşioasă a autoproceselor de intenţie şi de căutare de măşti.

19 septembrie

Parcă mă trezesc într-un coşmar. Camera se întunecă la colţuri şi se rotunjeşte. De ce mi-e teamă? Nu există monştri şi stafii, am ştiut-o dintotdeauna. Poate fac abuz de cuvântul teamă. Dar, atunci, ceea ce simt în stomac ce e? Şi flegma scârboasă din jurul creierului? Nici Ruxandra nu e aici. Poate mi-era dor de teamă.

După primele două trei rânduri, starea care mă împinge să scriu în acest caiet se perverteşte. Ar trebui să fiu mai rapid decât mine însumi.

În definitiv, de ce ar fi persoana mea atât de importantă încât să scrie un jurnal?

20 septembrie

Azi-noapte (acum e ora cinci dimineaţa), ultimul dintre vise a luat turnura următoare:

Treceam prin faţa unei instituţii, o clădire veche. Jung, foarte bătrân, împreună cu alţi medici de aceeaşi vârstă, se afla în holul uriaş, pregătindu-se pentru înmormântarea unui prieten. Acesta urma să moară în scurt timp, în visul meu îl întâlnisem încă în viaţă. Suferea de o boală ce consta în pierderea sărurilor din sânge. Jung şi ceilalţi medici îi prescriseseră un tratament cu injecţii de ser (săruri), câte două pe zi. Descompunerea era însă într-un stadiu înaintat şi bolnavul, pe care îl vedeam rânjind fals, din cauza micşorării pielii, care îi dezvelea dinţii, ajunsese să lingă dârele de praf închegat depuse pe ziduri. Văzând disperarea care îi însoţea gesturile, doctorii au spus, cu regret, că, într-adevăr, poate fi lăsat să mănânce şi dâre de sare, dar oricum aceasta nu îi mai ajută.

Jung era şi el în apropierea morţii. Era un bărbat înalt şi masiv, cu o mică mustăcioară, căreia, simţindu-şi sfârşitul apropiat, îi tăiase jumătatea dreaptă. Avea din această cauză un zâmbet hâtru.

Am intrat deci în clădire, trecând printre mai mulţi oameni în

negru, în pardesie lungi şi jobene. Am urcat cele câteva trepte de marmură şi, între stâlpii care mărgineau holul de la intrare, am văzut expuse fotografii mari ale lui Jung. Deşi nu el era cel care urma să fie înmormântat, era totuşi glorificat drept cea mai de seamă personalitate, ca şi cum moartea ar fi fost onorul suprem.

Apoi am pătruns într-o încăpere situată în partea cealaltă a sălii. Când i-am trecut pragul, am pătruns într-o altă realitate. Acum ştiam că murise bunica mea de la Alba-Iulia. Era un lucru cert, care mi-era foarte limpede în minte. Camera era slab luminată de becuri învechite, pe care nu le vedeam. Era frig înăuntru şi oamenii stăteau îmbrăcaţi în pardesie.

Mama se afla în partea stângă a catafalcului. M-am apropiat şi am sărutat-o. Nu era doborâtă de durere, ceea ce m-a bucurat. În spatele ei se afla bunica mea, cu o faţă limpede. Am sărutat-o şi pe ea, simţind că ceva nu este în ordine, că urmează să am o revelaţie de care deocamdată nu eram conştient. Tatăl şi fratele meu, pe care la început nu îi observasem în încăpere, deşi îi căutasem din priviri, se aflau acum, când m-am întors, lângă uşă, la picioarele catafalcului. Am privit sicriul şi am văzut că înăuntru nu se afla bunica, ci bunicul meu, cu ochii închişi şi faţa puţin crispată.

Am trecut de partea cealaltă a catafalcului şi mi s-a limpezit sensul revelaţiei pe care o aşteptam. Bunica mea trecuse pe la celălalt cap al sicriului şi stătea în faţa mea, surâzând.

— Bine, mamă, am spus, dar asta înseamnă că am venit prea devreme. Cu atât mai bine, nu o voi vedea pe bunica moartă, ci voi păstra această imagine a ei frumoasă şi vie.

(Faţa bunicii era într-adevăr destinsă şi caldă.)

Venisem deci la înmormântarea bunicii, dar, printr-o întâmplare, ajunsesem cu câtva timp (cu câţiva ani?) înainte de moartea ei, la înmormântarea bunicului.

Bunica a devenit veselă, parcă de-abia aşteptase ca eu să mă limpezesc pentru a izbucni în vorbe.

— Da, îmi spuse, povestindu-mi despre moartea ei viitoare. M-am chinuit în ziua aceea. Toată după-amiaza maică-ta m-a spălat pe faţă. Nu ştia că nu sunt moartă şi nu îmi plăcea apa curgându-mi pe piele.

Spunând aceasta, pufni în râs.

Am înţeles imediat că moartea nu există.

— Noroc că avem pregătită o groapă liberă, încât nu a trebuit să intru peste alţii, spunea bunica. Aşa că faptul că dormeam doar nu era grav, deşi maică-ta mă credea moartă, atunci când m-a dus în capelă, pe năsălie.

Am întrebat cum este atunci când mori şi ea mi-a confirmat că e destul de neplăcut sau dureros. În acel moment, bunicul mort de pe catafalc a scos un geamăt.

— Vezi?! Şi el suferă până trece.

Sigur că nu există moarte. Bunica mea, bunicul meu intraseră doar într-un alt fel de a fi, dormeau, erau despărţiţi desigur de o limită faţă de cei vii, dar eu îi simţeam plini de energie şi viaţă lângă mine. Am înţeles imediat că nici bunicul nu este mort şi mi-am amintit că şi el fusese dus încă o dată la groapă şi apoi se trezise, dovedindu-se că nu murise cu adevărat. (Asta s-a întâmplat în alt vis, pe care l-am avut în urmă cu vreo doi ani.)

Ardeam de nerăbdare să o întreb pe bunica dacă, după aceea, îi întâlneşti pe ceilalţi morţi. Aş fi vrut să aflu mai multe, dar mă grăbeam. Se întunecase de-a binelea, într-un perete jucau flăcările unui cămin, aruncând o lumină intimă şi o căldură umedă. Am vegheat o vreme toţi pe lângă pereţi, pe scaune şi pe canapele, toropiţi de somn. Catafalcul era acum gol, bunicul fusese împins într-o parte, sub faldurile negre ale feţei de masă. Puţin mai târziu l-am văzut întins pe canapea, cu tatăl meu la picioare, încercând să doarmă.

Apoi, am hotărât să trecem în camera de-alături. Mama, bunica şi fratele meu au ieşit, rămăsesem ultimul. Nu îl văzusem, ce e drept, ieşind pe tata, dar eram convins că nu ar fi rămas singur cu cel mort, deşi, atâta timp cât fusesem şi noi de faţă, moţăise liniştit la picioarele acestuia. Într-adevăr, lângă mort nu mai era nimeni, tata plecase. Bunicul a mai oftat o dată, apoi, fiindu-i cald, şi-a scos piciorul drept de sub linţoliu. Din nou devin conştient de senzaţia continuă (de certitudinea) că acum, de aici de unde mă aflu, nu ştiu ce e aceea moarte. Văzută de aici, bariera care separă moartea de viaţă s-a topit, din moment ce îi simt pe toţi pulsând în jurul meu.

Am trecut în camera de-alături şi le-am spus râzând, cu acelaşi sentiment de uşurare pe care îl avusese şi bunica mea când începuse să-mi vorbească, cu câteva ore în urmă, că bunicului îi este cald şi probabil îşi va scoate piciorul şi de sub capacul sicriului.

Simt o durere în dreptul frunţii, ca şi cum aş putea pipăi locul

din creier unde s-a întipărit visul. Am tendinţa de a uita imediat visele, probabil din cauză că acum câţiva ani am făcut abuz de înregistrarea şi exploatarea lor. Atunci le ţineam minte o vreme mai îndelungată. Acum trebuie să le notez imediat şi, pe deasupra, rămân cu o durere de cap.

În schimb, acum, când scriu acestea, care nu ţin de vis, durerea mă lasă.

Am observat că şi Ruxandrei îi e frică de omul care devine abulic din cauza durerii. Mă îngrozeşte, în rădăcinile pieptului, gândul că ar putea fi stins grăuntele de conştiinţă care îl face pe un om capabil să îţi răspundă.

Când a murit bunica din Sibiu, Rux m-a scuturat, ironizându-mă crispată (sau încercând, cu sufletul la gură, să mă împungă ca pe un somnambul), de teamă ca nu cumva să cad în abulie. Nu eram obsedat şi nici pierdut. Voiam doar să mă gândesc puţin.

25 septembrie

Sunt singur. A sunat telefonul şi am alergat speriat să îl ridic.

Octombrie

Pot să ard tot, inclusiv caietul acesta.

8 octombrie

Astă seară ne întorceam prin întunericul din parc. O ceaţă fosforescentă înconjura clădirile luminate, cu intrări primitoare. Deodată, pe şosea, alături, a trecut un frigider suspendat în aer ca la un metru deasupra pământului. Carcasa lui albă se contura destul de bine pe fondul de umbră al copacilor. Când s-a apropiat, am văzut că era de fapt o maşină de spălat, marca „Automatic". În partea din spate avea aplicat un număr de automobil, luminat de numai unul din cele două beculeţe obligatorii. A trecut fără zgomot pe lângă noi, până a dat colţul şi l-am pierdut din vedere.

18 octombrie

Am început s-o chinui pe Ruxandra. Nici măcar nu mă îngrijorează faptul că nu îmi pare rău. Pare a fi o cale de ieşire, de care nu dădeam de multă vreme. Sunt conştient că mă port meschin în mod deliberat; asta înseamnă că nu sunt meschin? Ce bine e să fii meschin! Parcă mi se destinde şi stomacul. Simt caloriferul cald sub mine şi am o senzaţie de plinătate. Sper să nu mă regăsesc pe mine însumi doar pentru o clipă, adică atâta timp cât scriu. E ceva maleabil: dacă spun că sunt liber, atunci chiar aşa sunt, *acum*. E o libertate care se face pe loc.

19 octombrie

Acum m-am eliberat, sunt curat. Am şi scris. Mi se pare atât de nedrept felul în care m-am purtat ieri cu Ruxandra. Şi totuşi nu îmi pare rău, vom fi proaspeţi.

Să fac pe miratul fiindcă am aflat că e nevoie de cruzime.

1 noiembrie

Zile întregi stau în faţa caietului şi nu scriu.

23 noiembrie

Astăzi şi ieri m-am trezit greu după-masa. Ruxandra bate la uşă şi eu sar speriat. Imediat se cască un gol în mine şi nu mai am voinţă; deşi sunt conştient, nu pot să fac nimic. Trecea un om pe scări, în spatele Ruxandrei, am crezut că e instalatorul, dar când am vrut să-l opresc nu mi s-au formulat cuvintele. M-am bâlbâit, mă enerva faptul că sunt scufundat în gelatină. Astăzi m-am trezit la fel de speriat, am reuşit să pun stăpânire pe mine, iar golul vinovat s-a transformat într-o tristeţe tăcută. Ce pot să fac decât să stau şi să privesc? E atât de cald în tristeţe, energia tăcută şi nemişcarea îmi umplu treptat sufletul.

În fiecare dimineaţă, fiindcă scările nu sunt luminate, ies pe palier şi ţin o lanternă care să deschidă drum Ruxandrei. Fac cu pata de lumină de patru ori înconjurul palierului, până ajunge jos. Apoi, după ce a plecat, intru în casă. Nu ştiu de ce, azi am rămas şi după ce ea ieşise. M-am simţit îngrozitor luminând scara goală. Vedeam spotul pe ciment, vedeam că nu mai e nimeni, şi nu puteam pleca tocmai fiindcă stătusem cu o clipă mai mult după ce ea plecase şi scara pustie apucase să mă fascineze: Mi-a trebuit un efort ca să mă smulg.

Mi s-a mai întâmplat de vreo două ori să simt acelaşi lucru. În general mă grăbesc să intru în casă.

24 noiembrie

Mă aflam într-o sală de aşteptare cu rânduri de bănci paralele, încât părea o sală de clasă. Stăteam în ultima bancă, citind un ziar străin unde un articol de o pagină reda discuţia lui Gabi cu un individ care îi ceruse să-i facă observaţii pe marginea unei lucrări. Mă simţisem îngrozitor ultima oară când am fost la Gabi, care era iritată şi plictisită că „trebuise" (deşi nu o obligasem s-o facă, aş fi luat hârtiile înapoi) să citească ce scrisesem despre Nichita. Gabi se afla deci şi ea în clasă, în primele rânduri, şi individul era atât de insistent încât a acceptat. Radulian, aflat în spatele ei, ţinea capul în jos, zâmbind supărat-ironic. Gabi s-a ridicat de lângă el şi a mers în primul rând,

urmată de individ, pentru a-i face observaţiile. El s-a aşezat lângă ea, însă Gabi l-a ridicat şi i-a cerut să se mute cu un scaun mai încolo, spunând că are nevoie să fie liberă. Citind mai departe, mi-am dat seama că articolul încerca să redea atât studiul individului, cât şi observaţiile lui Gabi, ca pe un exemplu de hermeneutică, ori ştiu eu ce.

Deodată, citind mai departe, am ajuns la un pasaj care m-a şocat. Caracterele erau atât de minuscule încât nu puteam desluşi ce scrie. M-am uitat împrejurul pasajului, dar în rest totul era lizibil. Am luat o lupă şi am studiat încet punctele. „E o fotografie!" am avut o revelaţie, fără să fiu convins de ea.

Între timp sala se golise, rămăsesem singur aşteptându-i pe ai mei pentru a merge nu ştiu unde cu trenul. Am mai privit titlurile şi celelalte imagini din ziar, şi am ştiut imediat că probabil vom ateriza undeva în Statele Unite. Fotografiile reporterilor îl arătau pe un bărbat (cred că eram eu) dezorientat, având în spate o şosea şi un zgârie-nori, care tocmai coborâse din avion şi urma să fie întâmpinat.

Atunci au venit şi părinţii. Mama s-a întins imediat pe o canapea în stânga, dar m-am prefăcut că nu văd că e indispusă. Nu scotea o vorbă. Tata a venit lângă mine, destul de vesel, i-am dat înapoi lupa lui filatelică şi i-am povestit întâmplarea ciudată cu ziarul. A devenit curios, dar când am căutat fragmentul nu l-am mai găsit. Totuşi, cu doar câteva clipe înainte îl avusesem în faţă, ţineam foarte bine minte cum arăta restul paginii. Am răsfoit tot mai mirat ziarul, dar nu am dat peste pasajul ilizibil.

Era târziu, peste aproape o jumătate de oră ne pleca trenul (la ora opt), încât m-am ridicat. Biletele trebuiau cumpărate din gara mică şi aveam de făcut un drum până acolo. M-am apropiat de mama şi am întrebat-o dacă se simte rău. Mai aveam încă ziarul în mână.

Deodată, m-am trezit din nou aşezat pe scaun şi mi s-a întâmplat lucrul acela îngrozitor. Aseară am băut o cafea foarte fierbinte. Brusc, mi-au crăpat dinţii şi bucăţi din ei mi-au umplut gura. Mi se umflaseră obrajii. Am scuipat cu atenţie în palmă aşchii de os, măsele, plombe şi trei dinţi de plastic. Privindu-mi pumnul, am început să plâng.

Părinţii m-au îndemnat să merg imediat la prietena noastră dentistă. „Şi trenul?", am întrebat, dar au răspuns că mai avem unul la ora zece, şi am dat telefon la Cluj că vom ajunge abia târziu noaptea.

Urma deci să mă duc la cabinetul dentar, o încăpere înaltă, cu un bec ruginiu. În două ore ar fi trebuit să îmi repar cât de cât dantura,

deşi ştiam că fiecare dinte era stricat. Cabinetul seamănă cu un depozit de bibliotecă, cu rafturi înalte până sub tavan, e pustiu şi slab luminat, cu aburi de praf. Înainte de a intra, m-am oprit la toaletă, am pus dopul la chiuvetă şi am dat drumul la jetul de apă peste pumnul de dinţi şi plombe pe care trebuia să le duc dentistei pentru a mi le pune la loc.

Aveam oglinda în faţă şi atunci am deschis gura. Parcă am intrat într-o peşteră imensă. De o parte şi de alta două şiruri de grote suprapuse, ca etajele unui bloc. În loc de apartamente – stânci uriaşe, rupte, distruse. De pe unele căzuseră dinţii falşi, de pe altele plombele, altele se crăpaseră. Podeaua gurii, în loc să fie ocupată de limbă, era înţesată de măsele crescute *ad hoc*. Le vedeam, negre şi stricate, cum ieşiseră din carne.

Am închis gura şi m-am îndepărtat de oglindă. Toate plombele mici mi se prelinseseră printre degete în chiuveta căreia îi sărise dopul. Am încercat să le adun. Unele erau albe şi transparente, ca nişte oscioare de peşte. După ce s-a scurs apa, am deşurubat sifonul chiuvetei şi l-am întins pe ciment. Nu am mai găsit prea multe fragmente de dinţi, pe cele culese le pusesem pe un mic suport, murdare de noroi şi pline de păr.

Venea dimineaţa, pereţii toaletei dispăruseră dimprejurul meu, lăsându-mă pe un câmp. O vacă, sau alt animal, a privit nedumerită măselele pe care le ţineam în pumn.

27 noiembrie

Am căzut în Aia. Acum mi-a trecut, poate tocmai fiindcă mi-a dat prin cap să scriu ceea ce simt.

Nu am cuvinte şi gânduri care să redea senzaţia. M-am trezit, era întuneric şi s-a căscat golul. Atunci îmi vine şi frica, fără motiv, şi melancolia, şi tristeţea, vitale, ca o strângere în stomac.

29 noiembrie

Ieri am pierdut la şah, concentrarea m-a întors pe dos, încât nu mai aveam siguranţa a nimic din ceea ce mi se întâmpla.

Seara, la ore, am fost penibil cu elevii. Îmi tremura vocea, fără motiv, mă simţeam vulnerabil. Nu mi-au scăpat din mână, deşi ar fi putut s-o facă. Spaţiul de la eu la voinţă era opac, aici se strecura teama şi buimăceala. La cinematograf, două doamne simandicoase mi-au vorbit înţepat, ca pentru a-mi confirma că m-am dezadaptat brusc.

La şcoală mi s-a atras atenţia că am lipsit de la două şedinţe, că am sectanţi în clasă. Dacă nimeresc peste secta sinucigaşilor, mie au să

mi-o pună în cârcă.

Aş vrea să fiu lăsat în pace (poate că sunt). Mă gândesc din nou la seara de ieri, eram atât de fisurat în timp ce predam, încât parcă trebuiau să-mi cadă bucăţi din obraz, trăgând cu ele tendoane lungi. Aici, în piept, se localizează, în plex: tristeţe şi spaimă. M-aş ascunde în Ruxandra, dar am impresia că sunt ciumat, că ea simte ceva, dar cu raritate, când nevoia de tandreţe iese la iveală. În rest, e aici, în piept, stă cu mine.

Azi e la fel. Dacă mai scriu, întârziu la şcoală, şi Aia va creşte şi mai mult.

Am visat o Ruxandra de catifea.

Încep să nu mai am încredere în mine. Mi se pare în van tot ce fac cu elevii la şcoală.

6 decembrie

Astăzi la şcoală un profesor m-a întrebat dacă am împlinit douăzeci şi cinci de ani. Când mă gândesc la vârsta mea îmi trece prin cap că de-acum sunt matur: sunt un bărbat tânăr, căsătorit, cu profesie, casă, responsabilităţi, care şi-a asumat condiţia (nu mai trebuie să te plângi părinţilor lui). Iar dacă lucrurile stau într-adevăr aşa şi lumea mă vede în acest fel, mă simt ciudat, ca şi cum aş putea spune: I-am păcălit! Cu ce imagine le-am luat ochii, când, de fapt, uite cât sunt de copil! Cum de ei nu văd că m-am strecurat fraudulos?

1986

21 ianuarie

Am o senzaţie de continuă lipsă şi aşteptare, deşi e îngrozitor să ştiu că nu are ce să se întâmple. Nimic nu umple serile acestea, nici măcar faptul că lucrez, că scriu. Mâine o luăm de la capăt ca să ajungem la aceeaşi seară în care, da, lucrez, fir-ar al dracului.

25 ianuarie în timp ce Ruxandra făcea baie şi rămăsesem singur în cameră, mi-a venit starea aceea, Aia. Presimţeam încă de cum m-am trezit că am dispoziţii pentru ea. M-am scufundat rapid, o sferă caldă şi întunecată mi s-a prăbuşit în piept. Mă simt ciudat de bine, deşi, tocmai, sunt altcumva decât trist. Toată zgura şi agitaţia de pe creier cad în jos, absorbite în piept. Acum respir. Ar trebui să-i spun catharsis. Imediat voi mânca, îmi va trece şi gustul de fiere din stomac (merg împreună) şi voi fi curat.

26 ianuarie

Mă bântuie. De-o lună încoace mă tot bântuie. Câteodată

izbucneşte. De vreo trei ani credeam că a dispărut, dar acum văd că revine.

Dincolo de orizont, nu mai departe de doi metri, stau vise şi amintiri calde. Cea mai mică întoarcere scoate câte un vis deasupra, o fracţiune de timp, îndeajuns totuşi ca să arunce tentacular lumina unei alte lumi în jurul meu. Imediat apoi dispare, fără să ştiu ce a fost. Şi mi-e aşa de dor de ele.

27 ianuarie în seara asta a răbufnit din nou Aia. Acum e destul de mult amestecată cu melancolie. Nu o pot nicicum transforma în proză, deşi mă umple mai puternic decât orice senzaţii. Ca şi cum într-o zi am să plec, habar n-am unde (dar atunci va fi vorba de altceva). Mă feresc continuu să nu cad în patetic. Ceva ca un zbor interior va trebui să se volatilizeze în piept. Lumea devine vâscoasă, peste ea se lasă un văl negru, apoi e brusc adâncă, epurată de carne, plină de ecouri închise, de cavernă, şi, ici-colo, ca nişte insule rămase afară din potop, dar sub el, oameni ciudaţi, cei cu care pot să comunic prin telepatie.

Îmi doresc zilele astea un vis puternic, care să îmi scalde plămânii şi să mă aplece pe un focar eliberator. Nu am în schimb decât o continuă fluturare de visuri, interminabile, care parcă mocneau în fiecare cotlon şi nu ştiu cum să se mai îngrămădească afară. Niciunul nu e luminos, le uit imediat ce m-am trezit.

Nu sunt pregătit pentru plecare.

8 februarie

Să nu mă minţi, bunicule…

Mi-e atât de urât în groapă. M-aş înhăma şi eu la caleaşca, numai să plece o dată. Mă doare partea dreaptă a capului, la rădăcina părului.

9 februarie

I-am scris mamei, am ajuns abia la jumătatea scrisorii şi mă doare stomacul, parcă mi-a intrat o mână înăuntru şi mi-l trage încet pe dos. Am câlţi în gură şi creierul mi-a căzut în nămol. Înseamnă că pe ziua de astăzi mi-am consumat energia intelectuală, sunt stors, nu mai pot face nimic, nici vorbă să scriu, dar ea nu înţelege şi îmi cere scrisori. De când sunt aici nu i-am scris niciuna. Urăsc scrisorile. Trag din mine toată seva, nu mă lasă să scriu la ceea ce vreau. Probabil le urăsc ca pe orice altă dăruire afectivă, pe care nu o simt eu însumi pornind spontan din mine. Sunt avar, zât!

Ah, parcă iarăşi se eliberează ceva. Capătul acela de fir,

începutul de coşmar, ca să trag visul afară, să-mi mângâi pieptul pe dinăuntru cu el, fără durerea din frunte. Dacă fac eforturi prea mari acum şi îmi sfidez reţinerea, mâine nu voi mai simţi nici bruma asta de sclipiri miraculoase care irizează din când în când lumea.

Degeaba scriu: uşa se deschide încet, măturând o palmă din aerul luminat al camerei, ca împinsă de o răsuflare caldă. Zgomotul de fiare ciocnite se repetă din nou pe hol, în conul de întuneric ce venea pe lângă uşă. „Vino o dată!" am bolborosit cu spaimă şi bucurie, când mâna descărnată îşi întinse degetele acoperite de putregai pe perete, spre întrerupător. Un vierme alb domnea între flenduri de carne, pe spatele palmei, şi puţin mai încolo se ivea osul alb al unei falange. Până să ajungă la buton, mâna se prelungi cu un braţ la fel de putrezit, iar degetele lăsau dâre gălbui pe perete.

Am sărit repede înapoi, chiar în clipa în care becul se stinse, şi am aprins lanterna-far care se afla din întâmplare pe birou. Un jet de lumină sfredeli întunericul, aruncând un cerc alb pe uşă şi o zeamă luminoasă împrejur. Mâna rămăsese agăţată de întrerupător, dar un râcâit mi-a atras atenţia, făcându-mă să cobor lanterna. O mogâldeaţă se târa încet înăuntru, purtând însemnele descompunerii. La eforturile ei, uşa se crăpă mai puternic şi imediat o duhoare stătută de pivniţă năvăli în cameră. Simţeam, dulceag, emanaţiile unei hălci de carne cangrenate. Imediat mi-am dat seama că fiinţa de jos era un picior. Spotul lanternei scoase în lumină unghiile albastre, umflate. Dar dacă de pe degete carnea nu căzuse încă, fluierul piciorului apăru lucios, însoţit de punctul strălucitor al rotulei. „O fi bărbat sau femeie?" mi-am spus tremurând, aşteptând să apară şi şoldurile. Nu mi-am putut da un răspuns, fiindcă plăgile de putrefacţie crăpaseră pielea, dezvelind bucăţi de carne roşii şi oasele bazinului. Apoi apăru şi umărul celuilalt braţ, tăiat de la cot în jos, în sfârşit trunchiul, care umplu camera cu un miros greţos, venind din viermuiala albă ce fierbea între oasele toracice. Doar capul rămăsese afară şi nici nu se mai ivi, fiindcă trupul era decapitat. Pe gât se vedea suprafaţa perfect netedă, tăiată parcă de ghilotină, de unde lipsea partea superioară. îl vedeam dintr-o parte, totuşi, pe cercul de carne se distingea tubul cavernos al traheii, apoi unul mai subţire şi mai elastic, al esofagului, şi, în spate, faţa albicioasă a unei vertebre, printre cheaguri de sânge.

10 februarie

Ar trebui să dau un telefon acasă, însă mi-e teamă că mama ar fi

veselă, i-ar părea poate chiar rău de vehemenţa ei din scrisoare, şi atunci eu n-aş mai putea termina scrisoarea către ea.

De când m-am trezit, mă doare capul.

20 februarie

Mergea pe stradă, ducând cu atenţie o plasă cu ouă în mâna dreaptă. Ningea şi zăpada umedă murdărea caldarâmul. Trei copii construiau un om de zăpadă, rostogolind bulgări mustind de apă. Când ajunse în dreptul lor, descoperi că băieţii erau mai înalţi decât păruseră de la distanţă, să fi avut în jur de paisprezece ani. Băieţii îl văzură şi ei, începură să chicotească, unul se aplecă şi făcu un bulgăre care, aruncat cu precizie, nimeri plasa în plin. Cochiliile trosniră sub lovitură, dându-şi la iveală conţinutul lipicios.

Aşeză încet plasa pe trotuar, pentru ca ouăle rămase întregi să nu aibă de suferit, lăsă şi geanta din mâna stângă şi ţâşni spre băieţi, care se împrăştiară care-încotro. Se luă după cel care îl lovise, dar nu reuşi să-l prindă. Se opri gâfâind. Când se întoarse, văzu lângă plasa rămasă pe caldarâm pe unul din băieţi, hlizindu-se şi chiţăind, sărind cu picioarele pe bucata de plastic, în care ouăle se pulverizau clănţănind, împroşcând jeturi de gălbenuş, îşi dădu seama că în plasă erau testiculele sale, şi mânia îi pieri.

23 februarie

Pe la chindie, soarele dogoritor al amiezii prinse să scapete, în timp ce degete de răcoare se întindeau în aer.

17 martie

Tot prefăcându-mă, voi sfârşi prin a deveni normal.

16 – 17 martie

Avalanşă de vise cathartice:

— Am aripi şi zbor.

— Încerc să opresc dublul fantomatic al căpitanului de a-şi omorî secunzii.

— Plâng, o bat şi mă despart de Ruxandra după ce mă înşală.

Am o dispoziţie minunată. Lumi tremurânde se nasc sfioase în mine, caută un loc sub soarele de primăvară. Trebuie să mă mişc cu grijă, să nu le strivesc.

31 martie

Scrisorile schimbate cu Evelyne îmi produc o impresie stranie. Parcă vin dintr-o lume suspendată, care nu are nimic de-a face cu trecerea timpului. Sunt fragmente atemporale, smulse instantaneu, ca

un clişeu filmic, dintr-o devenire sufletească. Cât de mult mă trădează cuvintele. N-am reuşit să transcriu nimic din senzaţia inefabilă şi totuşi atât de concretă de care vorbesc.

O lume ciudată, de cinematograf coşmaresc. Acolo există cineva, care ţi se impune terifiant de prezent, prin scurte explozii în care îi poţi simţi răsuflarea, şi totuşi e mort, aşa cum vezi scene proiectate în eternitate dintr-o viaţă apusă, un univers separat în spatele unei pelicule translucide, ca figura unui înecat sub gheaţă, care, livid, s-ar mişca, rămânând totuşi fantomatic. Film înspăimântător şi nostalgic.

15 aprilie

Doamne, cât vreau să plec.

Să crape în mine golul pe care atât îl doresc. Mă înăbuş în nu ştiu ce, în loc să se deschidă aripile acelea din interior care să lase în urmă, dedesubt, oraşul ponosit şi mort, agitaţia macabră a zilei, să mă elibereze, singur, spre un alt spaţiu, mai transparent decât spuma de zahăr. Sau să cadă pereţii aceştia sparţi, supţi de gura unui monstru dinăuntru, să rămân plutind atras peste dărâmături de un curent tot mai cald, în care mirosul acesta de parfum îmi trezeşte o amintire apăsătoare şi uşoară, care aşteaptă să o trag pe mine ca pe o haină otrăvită, cu otravă dulce, aşa de dulce.

Să intru în pat şi să dorm? Dar visele mă ţin pe loc, anemice. Să merg la şcoală, să vină Ruxandra, să sune tâmpiţii care greşesc uşa, numai singur nu, în camera aceea tubulară de care mi-e atât de dor. Când am s-o regăsesc? De ce nu am puterea să fug, sau am avut-o cândva, ceea ce trebuie spart nu există, deşi aproape îl pot pipăi, furia din piept mi-l simte, fără să-l facă să explodeze, ca să ţâşnesc prin bloc, prin ziduri şi cărămizi, în sus, plin de mortar, rapid ca un glonte pe care îl trag eu însumi în autobuzul de pe stradă.

Şi e aşa de trist. E bine să plâng, dar nu pot, de ce nu mai pot, sterilizat afectiv ca un cimbru, cinabru, dragul Hoffmann, cum zbura noaptea prin galeriile de şoarece în căutarea unui pitic de lemn, cu fălci care zdrobeau vitrina casei şi a viselor, numai pe a mea nu, acum Bulgakov e departe, fiindcă e aproape, transparent în toate membrele sale. A ridicat un turn de vânt împrejurul său ca Merlin (dar nu şi ca mine), ce se învârte şi ridică creierul spre înalt, desfăcându-l cu degete minunate din realitate, pe care le simt pipăindu-mă înăuntru, între lobi şi *dura mater*, ca o mână caldă pe piele. Mi se face frig şi poate obosesc, ce importanţă are, voi lăsa stiloul din mână, de-abia acum plin cu

cerneală, să reiau sau nu întoarcerea'., călătorie scurtă, niciodată definitivă, deşi acum mi-o doresc departe, să mă scol şi să plec, chiar şi cu trenul, în praznic, acolo unde piepturile se deschid imense, cu exuberanţă, lăsând să se elibereze vârtejuri ameţitoare, venite de dinăuntru, ce te întorc extatic şi frenetic pe dos, îţi răzuiesc sufletul aruncându-l cald să se atingă cu obiectele. De ce nu? De ce nu o dată, măcar, întotdeauna, măgar care rage.

17 aprilie

Acum, că am fost aseptizat, sunt sigur că mă vor publica fără nicio problemă. Scriu o critică cuminte, cu idei interesante, de bun-simţ, la care poţi adera şi, bineînţeles, fără grăuntele de nebunie de dinainte, care o făcea pe alocuri contorsionată şi ininteligibilă. Nu ştiu de ce îmi ţin pariul acesta cu mine însumi, de a scrie cronica la cărţile despre Fundoianu. Poate că nu voi mai scrie critică. Înainte, terorizat de obligaţia de cronicar, aveam un scop, mai bine spus nu avea loc să apară blestemata de întrebare: „La ce bun?"

Dragă Fundoianu, cea de care ai tu nevoie este nu liniştea, o ştii prea bine, ci starea de urgenţă.

18 aprilie

Strada cotea acum. Mi-am dat seama că e inutil să merg mai departe în direcţia aceea şi m-am întors. Simţeam o uşoară somnolenţă netezindu-mi creierul. Casele mici, de târg provincial, treceau prin dreapta şi prin stânga mea. O baltă îmi ieşi în cale, aşa că a trebuit să sar peste ea. În timpul cât eram încă în aer, înainte să ajung dincolo, un gând mi s-a infiltrat rapid în cap, ca şi cum ar fi devenit posibil abia acum, ca şi cum strada, casele, realitatea se zvântaseră uşor de o anumită piedică impregnată în ele.

„Să-mi prelungesc săritura" am gândit timid, tremurând de nerăbdare şi neîncredere că ceea ce se întâmplă ar putea fi adevărat. Caldarâmul de dincolo de baltă mi se apropia de picioare. Cu un uşor efort, le-am ridicat şi am întârziat coborârea, hotărându-mă să continui să plutesc şi peste următoarea baltă. Apoi am prelungit şi mai mult saltul, până când m-am convins că într-adevăr îmi revenise puterea de zbor.

Am pornit plutind în lungul străzii, cu picioarele înainte tăind aerul. Zburam la înălţimea unui stat de om, aşa cum rămăsesem în văzduh în timpul săriturii, doar că ridicasem picioarele în faţă. Primul trecător pe care l-am întâlnit nu a observat nimic deosebit, nici nu m-a

băgat în seamă. Mi-era teamă că oamenii vor râde de mine, totuşi o bucurie mai adâncă îmi acoperea ruşinea. Începusem să zbor ceva mai repede, evitând în slalom oamenii venind din sensul contrar. Unii se opreau o clipă şi priveau în urma mea, fără să îşi manifeste mirarea prin vreun gest zgomotos.

La un moment dat, mi-a apărut în faţă un grup de copii, mergând în rând. Cei din faţă au ieşit din grup şi au rupt-o la fugă, probabil din cauză că mă îndreptam direct spre ei. Erau elevii mei. Dându-mi seama că ar putea să mă recunoască, am ridicat energic picioarele în sus, să îmi acopăr faţa. În schimb, am început să mă înalţ pe verticală. La oarecare înălţime m-am redresat, faţa îmi era în continuare acoperită de trup, ce se interpunea între mine şi elevii rămaşi jos. Nu fugiseră toţi, dimpotrivă, cei din coada şirului stăteau drepţi. Bravada lor m-a emoţionat şi am ştiut că îi voi învăţa să zboare, chiar acum, pe stradă, şi se vor desprinde şi ei de pământ.

O febră mizerabilă mă împiedică adesea să scriu mai mult timp. Ideile încep să mi se agite mai repede decât le pot desfăşura pe hârtie, creierul mi se înfierbântă, îmi ard urechile şi nu mai pot lucra, blocat tocmai de prea marele elan interior. Parcă aş avea stres de fiecare dată când mă pun să scriu şi, pe măsură ce progresez, în loc să mă liniştesc, devin tot mai agitat, bolul timidităţii de la început se încarcă de prea multă energie, ca o rostogolire descreierată.

Pe urmă încep să tremur uşor de concentrare şi creierul îmi intră în pâclă.

Ca un bisturiu care mă desparte neîntrerupt din frunte în două mantii, într-o parte şi alta. Somnul s-a despicat şi el. Gunoi inutil.

1 mai

Am fost atât de singur, în plină amiază totuşi, căzută spre înserare. Într-o vacanţă aflată niciunde, între doi ani ai unei alte vieţi, înstrăinată ca moartea. Ne-am apropiat deci de bazin şi tinerii care erau cu mine au sărit în apă. „E prea rece", le-am spus, fără să o fi atins. Dar apropiindu-mă am călcat în pânza bălţii care înconjura bazinul, deloc adâncă. Spre surpriza mea, era călduţă, îi simţeam venele groase. O încălzea soarele care cădea pieziş, retezat de zidurile înalte şi întunecate ce ne închideau în sala bazinului. M-am aruncat pe burtă în baltă, prefăcându-mă că înot. „Apa din bazin e desigur mai rece", mi-am spus, dar nu era aşa. Mi-am dat drumul pe suprafaţa acestuia, ca într-o ciorbă pe care începe s-o dezmorţească flacăra aragazului.

Nu ştiu când am rămas singur. Se însera, soarele dispăruse de mult, o ultimă penumbră lumina locurile. Bazinul se îngustase până la dimensiunea a doua camere mari, legate între ele de o uşă deschisă, prin apă. Dincolo ardea un neon, dar puterea îi slăbea înainte să răzbată până aici. Doi-trei oameni înotau în cealaltă cameră a bazinului, între ei se afla şi prietenul care venise să ne petrecem împreună vacanţa în staţiune.

„Şi aici e lumină" i-am îmbiat rugător. Spaţiul înalt şi gol de deasupra bazinelor, semănând cu gura însetată a unei dimineţi singure de iunie, când şcoala s-a sfârşit pentru totdeauna şi ceea ce aveai a plecat cu ea, spaţiul acela înalt slăbea sunetele, golindu-le din interior.

Desluşeam un comutator pe zidul din dreapta. Când am apăsat prima dată, nu s-a întâmplat nimic, sau mai degrabă am simţit o uşoară explozie luminoasă undeva în spate, la un alt bec. Am apăsat a doua oară şi din nişte găuri în perete a ţâşnit zburătăcind un pumn de fluturi, aruncaţi afară de scurtcircuit, odată cu un miros de praf şi aripi arse. Totuşi, iată, au început să pâlpâie şi aici câteva tuburi de neon. Pe măsură ce lumina a devenit clară, am descoperit pe zid, deasupra mea, plasa de bagaje cu lucrurile pe care staţiunea ni le punea la dispoziţie: cremă de soare într-o sticluţă de plastic, diferite tuburi şi flacoane, prosoape, şlapi cu cuişoare de plastic în interiorul tălpii. De ce atâta dezolare la gândul că voi rămâne aici vacanţa aceasta, fără ca nimit să urmeze, fiindcă şcoala sau facultatea nu există, singur fiind în ciuda celor câţiva prieteni care s-ar mai afla în staţiune, să mă închid în camera înserată prost, unde trecutul e atât de trist pentru că e gol, nerepetabil, stând cu corpul său vineţiu care îmi şterge memoria, numai mâna întoarsă din piept ce mă aruncă cu creştetul în jos, deloc revoltat, plin de golul sfâşietor al luminii aceleia de vis.

mai

Ruxandra mi-a spus că i-e foame şi s-a ridicat din pat. Fără să aprindă lumina, a mers la bucătărie, unde mama ei stătea la masă, în faţa unui pahar cu vin, şi privea în gol, învârtindu-şi pe deget buclele creţe. „Ia ceva pe tine", spuse femeia, absentă, văzând-o în cămaşă de noapte. Ruxandra scoase din frigider două felii de brânză şi cinci măsline negre, apoi se aşează la masă. „Lasă cămaşa!" tresări enervată, întorcându-se să vadă cine o atinsese pe pulpă. Mama ei contempla la fel de neatentă sticla, iar bucătăria era goală. În clipa aceea cămaşa i se ridică pe picior, dezvelindu-i-l înălţime de o palmă, mişcată de o mână

nevăzută. „Mamă, e cineva aici”, izbuti să îngaime, îngheţată pe scaun. „Cine să fie? întrebă Aurora, ridicând ochii plictisiţi. Ţi se pare”. Nu apucă să-şi sfârşească vorba, fiindcă aerul din faţa sticlei se aburi, ca şi cum ar fi trecut ceva pe acolo. Aurora nu ţipă, rămase cu ochii holbaţi pe sticlă, cu o groază de dincolo de mormânt pe faţă. „Ce e, mamă. „Întrebă Ruxandra zgâlţâind-o de umăr, şi gândi: „Aşa e că l-ai văzut. „Aurora îşi trecu mâna prin faţa ochilor, alungându-şi gândurile: „Nu ştiu ce m-aş face dacă nu am sta în bloc, unde îi poţi auzi pe vecini. Aş muri singură”.

Ştiam că nu mă minte, privind în întuneric uşa din faţa patului. Un contur de lumină venea din spatele ei, dintr-o lume de vitraliu. Nu ştiu dacă aş fi vrut să deschid uşa aceea, prin spatele căreia treceau pulberi opace. Oricând s-ar fi putut desprinde şi legăna în aer, acoperind apăsarea morţilor aerieni care plutesc grăbiţi. Când conturul luminos s-a stins, uşa însăşi a devenit străvezie, dar prin ea nu se vedea holul <de la baie, ci un spaţiu necunoscut, bulbucat…

Deşi doarme, pe pleoapele închise îi strălucesc, lângă mine în pat, doi ochi negri, îngrozitori. Când mă întorc brusc spre ea, ochii dispar, apoi răsar din nou, aruncându-mi privirile altcuiva.

Luiza Textoris.

11 mai în noaptea asta am visat că mama s-a spânzurat. Am intrat în cameră tocmai când scaunul se prăbuşea sub ea. A rămas o clipă suspendată în aer, apoi i-am îmbrăţişat picioarele, ridicând-o, ca frânghia să nu îi apese pe gât. Nu îşi pierduse cunoştinţa, a avut o zbatere dezordonată, şi nu ştiam dacă e furioasă de venirea mea sau o răscolea spaima, lăsându-i ochii aceia demenţi. „Slăbeşte nodul, i-am spus, şi încearcă să-l scoţi de pe gât”. S-a mai zbătut puţin, negăsindu-şi mâinile, apoi a reuşit să apuce frânghia şi să o slăbească, scoţându-şi în cele din urmă capul din cercul ei gros. Am privit în jur, ţinând-o în continuare în aer. Camera era goală şi foarte lată, în schimb tavanul era jos. Ferestre mici, într-o parte, aruncau o lumină piezişă, de după-amiază.

13 mai

Adineaori, Ruxandra mi-a pus casca de la pick-up pe urechi, spunându-mi că vrea neapărat să ascult ceva. A dat drumul aparatului şi s-a aşezat pe fotoliu, în spatele meu. Melodia a căpătat treptat amploare, i s-a adăugat o orgă, apoi un cor, umplând întreg spaţiul. Un fel de litanie, temă sepulcrală şi nostalgie abisală. M-am întors spre

Ruxandra, dar fotoliul era gol. Am ştiut cu precizie că mă pusese să ascult muzica funerară şi grotescă pentru ca ea să se strecoare din cameră, să iasă pe balconul de la bucătărie şi să se arunce în gol.

14 mai

De câteva zile am mereu vise îngreunate de certitudinea morţii. F. dincolo de personaje, mai mult în atmosferă. Nu mor eu, nici cineva anume, dar peste vis se lasă un fel de leşie. Un simbolism destul de atrăgător îşi face loc în ele: mă aflu în casa bunicilor de la Alba-Iulia, prin curte se întoarce o formaţie de copii din război, mai puţin de jumătate din câţi plecaseră, în timp ce merg mai cad câte unii. În partea opusă a curţii, fără ieşire, se află acum un peron, de la care urmează să plece un tren. Pe platformele vagoanelor au urcat deja câţiva supravieţuitori. îi chem şi pe copiii din partea cealaltă a curţii, care de-abia se târăsc, se-nghesuie pe platforme şi trenul pleacă încet-încet. Doi au rămas jos, nu se mai pot clinti de oboseală, deşi le strig să se ţină după noi, să urce, iar ei încearcă gestul de a ne urma. Abandonându-i acolo, în mine coboară un sentiment de apăsare şi tristeţe, mai ales că sunt doi dintre elevii mei recalcitranţi. Acum au ochii împâcliţi şi mişcări care nu mai reuşesc să-i poarte. Îmi trece prin cap că sunt morţi şi imediat, din cauza aceasta, unul din ei reapare *în faţa* trenului, dar spectral.

Simt pe cerul gurii atmosfera obosită, de clor, în care spunea Nichita că îşi duce existenţa într-o anumită vreme.

19 mai

Cum mă aşteptam, hala brutăriei era pustie. Nimeni nu mai lucra, fugiseră. M-am strecurat printre câteva cărucioare răsturnate. Aluatul proaspăt rămăsese întins pe o masă lungă, îmbibată de făină, în schimb cuptorul electric fusese oprit. Pâinile erau moi şi pufoase, însă nu le va mai mânca nimeni. Am luat patru din ele, două sub fiecare braţ, şi am ieşit din hală. În curte, printre maşini şi cărucioare cu macara abandonate, am dat peste un om. M-a trecut un fior la gândul că era paznicul – era îmbrăcat cu o haină cenuşie, veche – dar el se dădu la o parte din calea mea, cu ochi temători de fiară hăituită.

Când am ajuns acasă, ai mei schimbau câteva vorbe cu un vecin de etaj. Acesta era de părere că ar trebui să purtăm deja ochelari negri, fiindcă riscăm să orbim. Cei care stătuseră afară mai mult timp prinseseră un luciu întunecat pe obraji. M-am simţit o clipă liniştit la gândul că apartamentul nostru are ferestrele în partea opusă celei de

unde avea să vină Aia. Camerele erau răsturnate cu susul în jos şi în hol erau strânse câteva bagaje. La cei câţiva ani ai săi, fratele meu nu pricepea ce se întâmplă, dar stătea speriat printre geamantane, gata să plângă.

Am coborât cu toţii în stradă, la automobilul verilor noştri. Spuneau că au cunoştinţă de un adăpost la marginea oraşului. Deşi oameni în panică fugeau în toate părţile, strada arăta pustie. Soarele scăpătase după blocuri, lăsând o pulbere de umbră în văzduh.

Am pierdut timp urcând în automobil, apoi, când am ajuns la terenul de lângă oraş, se făcuse târziu. Buncărul era închis, toţi cei veniţi înaintea noastră se adăpostiseră deja. Vărul meu dădu la o parte poarta de sârmă ghimpată şi pătrunse în incinta militară. Nu rămăsese nimeni printre clădiri, totuşi aveam impresia că suntem supravegheaţi, printr-un sistem de televiziune internă. Intrarea în adăpost era o simplă gură de canal. Am ridicat capacul şi am pătruns în întuneric. Jos, la câţiva metri, se afla o altă uşă, din fier masiv, cu o manivelă circulară. Înainte de a apuca să o deschidem, un militar din punctul de control, proiectat pe ecranul unui televizor în perete, mă întrebă ce căutăm. I-am spus că rămăsesem fără adăpost şi îl rugam să fim primiţi şi noi. A rămas o clipă descumpănit. Peretele întunecat din fundul canalului s-a luminat, devenind uşor transparent. Înăuntru, înghesuiţi într-un fel de alveole alăturate, am recunoscut mai mulţi prieteni. Lumina nenorocită şi ruginoasă a unui bec dezvelea o masă lungă la care ei jucau neatent cărţi.

„Nu se poate, spuse nehotărât militarul, adăpostul are o cantitate limitată de hrană. De ce nu aţi intrat în altă parte?" „E deja târziu" am spus. Mama şi fratele meu coborâseră după mine. „E nevoie de mâncare" i-am strigat tatălui meu rămas afară. „Magazinele sunt părăsite, avem timp să adunăm un sac de conserve şi unul de pâine". Am ieşit la suprafaţă şi am urcat amândoi în camionetă. Nu am apucat însă să străbatem mai mult de câteva sute de metri înapoi în oraşul pustiu. Soarele apusese şi, pe cerul ce începuse să se întunece, la orizont, în spatele unui deal ce cobora cu o coastă foarte lungă spre incinta militară, se aprinse o luminiţă de un roşu închis. Era evident foarte departe şi bănuiam cât trebuie să fie de mare dacă se contura atât de clar pe cer.

„Înapoi! spuse tatăl meu, nu mai avem vreme să adunăm nimic". Deşi ne-au trebuit doar câteva minute să ne reîntoarcem pe platforma

de beton unde se deschidea gura buncărului, când ne-am oprit, cerul se luminase. Era liniște, încât am auzit un zgomot ciudat, ca niște clinchete suitoare de pian, înălțându-se sub formă de bule de aer din fundul transparent al mării. Venea de departe, dinspre orizont, unde punctul de foc devenise portocaliu, lucind intens, și înflorea văzând cu ochii. Tatăl meu oprise automobilul la câțiva metri de canal. Am încercat să ne înfrângem dorința de a privi gheizerul de foc și am coborât alături de mama și de fratele meu în întunericul din canal. Le-am strigat militarilor să deschidă repede buncărul, căci se apropie. Afară, lumina tot mai intensă cădea oblic pe asfalt și clădiri, făcându-le să strălucească. „Încearcă să îți aperi fața, i-am spus tatălui meu, și haide să aducem ce mai e în mașină, până nu începe să ardă". Umbrele lungi pe care le aruncam pe asfalt contrastau cu albeața roșcată de la orizont.

„Nu mai avem timp, spuse tatăl meu. Privește!" Dinspre coama depărtată a dealului ce cobora spre noi, deasupra căruia se lățise monstruos gheizerul roșu, se zăriră niște luminițe. Vedeam razele de dincolo de orizont bătând pieziș pe obiecte și cum, progresiv, deși încă nu simțeam vreo arsură, parcă nemairezistând sub văpaia luminoasă, începeau să se aprindă rând pe rând casele, pâlcurile de copaci și stâlpii de telegraf de pe deal.

15 iunie îngrozitor îmi stă pe cap broasca umedă.

21 iunie

Se apropie de seară când intru în clasa colegilor mei. E întuneric de jur-împrejur și școala e goală. Profesorul privește lung pe sub ochelari, dând capul pe spate și fornăind. Nu m-a văzut, mă pitesc în bancă, în timp ce el își plimbă privirea peste noi. Vom ieși în curând de aici și vom pleca în neant, drum pe care l-am făcut deja, dar sala încă e aceeași, chiar eu în bancă sunt elev, numai spaima iremediabilului mă strânge fără să o recunosc. Ah, lumina aceea nenorocită a becurilor dezolate, într-un liceu uriaș și întunecos, unde doar noi mai hălăduim. Ea ne adună încă, deși totul e pe sfârșite.

Și reintru în atmosfera clorotică care mă apasă în ultima vreme.

23 iunie

3 iulie

Nici nu îmi dau seama când am intrat pe ușa aceasta. Descopăr doar un tunel transparent și totuși rezistent împrejur, mângâindu-mi tâmplele. Nu e deloc târziu, decât că acum curge alt ceas. îl aud cum

ticăie, ciudat, e atât de normal. Încă un pas, mai bine nu îl fac, simt deja că mă retrag pe tunel înapoi. Şi urechile mi se desfundă, încât aud câinii lătrând cunoscut. Aerul redevine limpede, înapoi în cameră.

Sunt croitor la o caracatiţă. Mereu din animalul inform iese câte un braţ, gol şi gelatinos, revărsându-se prin cameră, pe sub lobii tavanului. Cât de plăcut e, spurcăciunea mea!

9 iulie

Imediat după ce am intrat în cofetărie, afară a năvălit un nor cu burta neagră, ca un tăvălug, strivind frunzişul copacilor. Înăuntru au trebuit aprinse luminile, deşi încă nu se însera. Stăteam lângă fereastră, simţind apăsarea norului pe sticlă. Masa se zguduia uşor şi am băgat de seamă că şi globurile becurilor se clătinau. Din pivniţă urca un fel de gol, încât pereţii păreau gata să şiroiască. Atât de gol era înăuntru, ca şi cum visul de azi-noapte venea să mă pedepsească. Scria că nu va veni, revărsându-mi toată vinovăţia întunecoasă, într-un peisaj acru precum oţelul, cu suprafeţe şi reflexe tăioase, visceral de reale, îngheţându-mă într-un spasm al pieptului, blocat şi imobilizat în memorie ca într-un spaţiu plat, scufundat în vălătuci de beznă. unde trecutul, vai, nu trăieşte decât în lumina crudă a spaimelor sale, niciodată, el limpede şi liniştitor, aşa cum a fost la suprafaţa lui. Fiindcă feeria pe care o creasem din evenimente a rămas în visul luminos, în timp ce dedesubtul ei, împinsă în inexistenţă, Aia devine acum reală până în străfunduri, iradiind o culoare dureroasă, care îmi strânge în acelaşi pumn stomacul, intestinele, traheea şi coastele pe dinăuntru. Şi totuşi, cât de multă lavă aruncă ea afară, aproape transformându-mă, cum doresc cu spaimă şi destindere odihnitoare, împăcând tremurai crispat şi inadaptat care mă prinde într-un vârtej vid, afară dintre oamenii pe care aş putea totuşi să îi ating întinzând mâna.

5 septembrie

Citesc, şi câteodată trece prin cameră parfumul unei imagini. Când ridic capul ca să o prind, deja s-a şi topit. Şi totuşi, cât de mult aş vrea să plonjez într-un asemenea spaţiu. Când scrisul va coincide cu o astfel de senzaţie, am să scriu până la epuizare.

Iarăşi a trecut o culoare de vis.

7 septembrie

Un coşmar. Într-o casă bântuită de duhuri, sfârşesc prin a începe să mă transform în monstru. Simt în mine două feluri de a vorbi: unul normal şi altul animalic, înspăimântător, din viscere. Mă trezesc când

am impresia că urlu cu adevărat. Ca să nu recad în vis şi în spaimă, m-am trezit tot mai mult, până mi s-a şters coşmarul. Deşi, aproape imediat mi-a părut rău, dar nu mai puteam împiedica uitarea.

5 noiembrie în jurul frunţii se întinde nivelul unui lichid gros, obositor, sub care mă scufund stând pe loc. Deasupra plutesc bărci, mă arde însă nasul şi urechile mă apasă, în timp ce în piept se cască o vâltoare. Imagini nenorocite, cum să scot din mine starea asta de ameţeală? Nici n-aş putea spune că m-am săturat, simt că mă scufund într-un sicriu moale, al serii acesteia dintotdeauna. De flecară dată e deja noapte, timpul s-a scurs în găuri, şi mâine e iar aceeaşi lumină putredă de lucru, aceeaşi luptă din pântece cu târâturile de elevi, cu oboseala care îmi sleieşte creierul, cu nodulii din frunte care mă râcâie ca nişte zgârci. Degete de frig venite pe sub fereastră, de peste tot din casa asta, îmi strâng craniul ca un cleşte cu cinci braţe, îmi apasă şalele, şi mai ales groaza asta, lupta surdă şi în van cu pereţii de aer, de elevi, de oraş, care apasă cu ură peste mine, lăsându-mă să mă afund în ei, pustiul din creier, peste care trec ca peste un pământ ars, cu bolovani tăioşi.

Nu vreau să termin scrisul, deşi nu am imagini, apăsarea e la fel de puternică în mine, nu mă mai distanţez de ea scriind, e un gol plin în piept, ori mai jos, aş sta nemişcat, în coborâre, dar e numai o dorinţă.

9 noiembrie

Azi-noapte, Virgil şi Sofia ne-au ţinut la ei până aproape de trei. Am vorbit, am ascultat muzică. După ce mi-a trecut prima somnolenţă, am căpătat acea lumină stranie şi lucidă pe dinăuntru. Am simţit că Aia se poate trezi, deşi credeam că dispăruse. Sunt poate patru ani de când a irupt ultima oară. Un fel de inerţie mă face să mă tem de ea. Acum sunt în normalitate, totuşi amintirea senzaţiei ei de azi-noapte este iradiantă. Poate că totuşi o doresc, deşi îmi spun că ţine de o anumită imaturitate psihică. Dacă s-ar trezi, aş intra iarăşi în criză, cu dezadaptare rapidă din lume, angoasă, izolare, cădere. Cum să-mi permit luxul ei, când şcoala m-ar pulveriza cu siguranţă? La cea mai mică prăbuşire în interior, copiii se infiltrează şi mă distrug. Trebuie să fiu mereu ca un brici, impenetrabil şi rapid, dar efortul este obositor ca o furtună mentală, ce mă înstrăinează de mine la fiecare oră.

Dar nu la asta vreau să mă gândesc, ci la tresărirea ei de azi-noapte. Camera era cât pe-aci să capete pereţi maleabili şi lumina becului să devină ireală. Apoi, o condensare în transparenţă a aerului

şi pe efluviile lui o comunicare suprareală, hipnotică. Atunci se trezeşte în mine, dar poate şi în ceilalţi, capsula aceea de luciditate de coşmar, când realitatea nu are stavile, materializând direct, diafan, forţa emanând din interior. Sofia ar fi putut probabil să se trezească şi ea, simt că Aia aşteaptă în ea, deşi cred că face tot ce poate să o ţină adormită cât mai adânc, şi să se rupă de tot trecutul ei în care ea a dominat.

Virgil în schimb nu o are. În timp ce iradia uşor în mine (deşi ţineam ochii întredeschişi ca s-o acopăr), în lumina ei, Virgil mi-a stârnit milă, ca o fiinţă plăpândă, fragilă, ce s-ar pomeni brusc strivită în mijlocul unei furtuni. Dar Sofia doarme liniştită lângă el, protectoare, lăsându-l să fie stăpân, deşi bănuiesc că şi Virgil simte Aia în ea şi i-e teamă în mod nemărturisit.

Mi-e dor de scene ciudate, ale altor forţe eliberate, de plimbat noaptea sau ziua în lumina aceea stranie proiectată din interior pe lume? Acum s-a stins, şi mai degrabă încerc să o adorm decât să o aţâţ, deşi am atâta nevoie câteodată de forţa ei, ca de un izvor primenitor.

12 decembrie

Visele puternice ar trebui să le pot picta. Clădirea şcolii era un tren. Ne oprisem într-un peisaj apăsător. Coastele netede ale unor munţi se înălţau în partea stângă. Păreau făcute din plăci uriaşe de beton, puse una lângă alta, şi înălţate în pantă la mai mult de patruzeci şi cinci de grade. Vegetaţia de pe ele era arsă, dându-le un aspect dezolant. Puţin mai în faţă, calea ferată cotea, şi dealurile odată cu ea, aproape perpendicular.

Ne-am mutat la o altă fereastră, de unde s-a adeverit că ne aflam într-o scobitură circulară, cu pereţi calcinaţi. Undeva în spate calea ferată ieşea dintr-o spărtură în plăcile de beton, acoperită pe jumătate cu muşchi. În faţă, se vedea un pod, ce ducea şi el dincolo, peste o latură mai joasă a incintei.

În mijloc, şinele se bolteau în jos, scufundându-se spre lacul de pe fundul depresiunii. Apele erau negre, lăsând să se străvadă prin ele polipi înnegriţi de alge.

— E o culoare murdară, a spus una din femei.

— Suntem într-un vulcan, am răspuns eu, luminat de o revelaţie.

Când m-am trezit, nu ştiu de ce, visul s-a legat imediat de bunica mea, care se chinuie de foarte mult timp cu boala ei. Sau poate de mama?

21 decembrie

Fiecare gând e o placă masivă, ce se apropie scrâşnind, formând un bloc compact peste spaţiul tremurat şi în destrămare de dedesubt. Coşmarul coboară mai adânc, dincolo de platoşele de indiferenţă pe care le-a ridicat trezia. Acum îmi dau seama că maturizarea aduce rezistenţa aceasta de necrezut a caracterului, care învaţă să se scuture de spaime şi slăbiciuni. Oare cât timp aş fi rămas golit altă dată, căzut într-o groapă neagră ce se mişcă odată cu mine ziua întreagă? Şi mă lasă lipsit de rezistenţă, ca şi cum aş sta direct pe norii palpabili şi tremurători ai sentimentelor obscure. Dedesubt, o căldură lichidă mi se varsă în creier şi în piept, lăsându-mă singur.

Bette Davis, din filmul de aseară cu Henry Fonda, mi-a stârnit acea nevoie a durerii comprimate. Stăteam pe marginea căzii şi, dincolo de camera de baie, afară, oraşul era înlocuit de un gol ce îmi trezeşte o panică surdă, de sfârşit al timpului. Ruxandra era înăuntru cu mine, despărţiţi de o senzaţie de sfâşiere şi oprelişte. Stătea goală lângă chiuvetă. Am intrat încălţat cu şlapii în vană, apoi i-am dat jos, ca să pun, cu degetele de la piciorul drept, dopul. Apa călduţă se scurgea continuu din cadă, fiindcă dopul, în loc să rămână peste gaura de evacuare, se tot ridica spre suprafaţă. Nu aş fi făcut niciodată baie în apa asta care nu era îndeajuns de caldă. Dopul era alb, de aceea urca, îmi trebuia un dop negru, care să tragă în jos. Negrul mi-a adus aminte de film, pe care i l-am povestit Ruxandrei. La început, o numeam pe Bette Davis – Jane Fonda, deşi mi-era limpede că fac o confuzie, că numai prima are personalitatea aceea tragică inconfundabilă.

Tot atunci au apărut, în partea superioară a oglinzii, foile mărite ale unui carnet de note. Era carnetul meu din timpul facultăţii, paginile lui, mari cât o foaie de ziar, erau în bună parte albe, mâzgălite doar pe alocuri cu note sau însemnări ale profesorilor. Pe nesimţite, am ieşit din baie prin oglinda ce se apropia şi am intrat într-un spaţiu nesigur, semănând cu holurile facultăţii, devenite fantomatice. Sub o notă, sau medie, Radulian scrisese mărunt că nu a dat temă de casă. Am răsfoit carnetul înapoi. Nu apăreau note decât din primii doi ani, ştergând din realitate anii care urmaseră. M-am pomenit blocat în timpul acela trecut, dar facultatea era goală, holurile pustii, nu mai veneau profesori, nu mai aveam colegi, ca într-un paradis în părăsire.

Am ieşit din clădire dezolat. Soarele strălucea a toamnă târzie, când frigul se strecoară perfid prin aerul încă încins. Clădirea se afla pe

vârful unei coline sub care şerpuiau poteci pietruite, într-un peisaj de coborâşuri şi suişuri moi dar adânci, ducând către apă. Erau ultimele zile la mare, în curând trebuia să plecăm. Ruxandra mi s-a alăturat şi am pornit pe o alee ce cobora pe pântecul unui deal, scăldată de lumina de strigoi a soarelui. Am trecut pe lângă o femeie şi imediat am tresărit: era mama.

Mi-am amintit cu strângere de inimă că, deşi părinţii mei se aflau şi ei la mare, îi părăsisem pentru a locui cu Ruxandra.

Mama avea un chip ireal de luminos, de destins. M-am rupt de lângă Ruxandra şi am sărutat-o, dar chipul i-a rămas impasibil, îngheţat. Atunci am devenit conştient de o durere ce te prăbuşeşte în moarte. Imediat, în spate, Ruxandra s-a întors şi a plecat, furioasă, geloasă. Trebuia să mă duc după ea, dar eram paralizat de un sentiment îngrozitor, de rupere în două şi moarte ireparabilă.

Am descoperit lacrimi în ochii mamei, care făcea eforturi să nu izbucnească în hohote, sub soarele acela alburiu. Mi-a confirmat că văzuse şi ea filmul, în după-amiaza aceea, la cinematecă. Am pornit alături de ea pe suişurile şi coborâşurile potecii, fără să pot spune un cuvânt. Operaţia dovedise că nu avea cancer. îi vedeam creierul desfăcut, în sala de operaţie, şi pe lobii lui pâlpâiau nişte pete albe. Doctorul le răsese cu bisturiul, ca pe nişte excrescenţe ale vârstei. Mama rămăsese singură la mare, tata plecase demult, definitiv. Cu vocea abstrasă, ca şi cum ar fi fost concentrată asupra unei dureri, mi-a spus că nu se mai poate face baie, vremea a devenit prea rece. De ce mai umblu în slip, ca bunica mea care se încăpăţânează să creadă că afară e cald?

Într-adevăr, când am ajuns în hotelul unde locuia, de pe coridorul ce semăna a spital, pe fereastră, am văzut că afară începuse o ploaie măruntă şi rece, de toamnă. Mama s-a oprit în faţa unei uşi; am înţeles cu spaimă că locuia cu o femeie străină. Bolnava nu era în cameră, aşa că mama şi-a căutat cheia. Înainte de a intra, fără să amintească în niciun fel de tata, care plecase de câteva săptămâni ce păreau câţiva ani, mi-a dat să înţeleg că în după-amiaza aceea vin câţiva oameni să îi ia lucrurile. Am priceput fulgerător că mama nu mai rămâne la mare, că pleacă la sfârşitul acestei zile, lăsându-mă definitiv singur, aşa cum nu fusesem niciodată nici măcar după ce plecasem de acasă.

1987

Ianuarie

Jumătate de trup îi plutea peste furtuna din cazan. Întinse degetele prin aer, goale pe dinăuntru, şi le plimbă pe lângă pereţii încinşi. Capul îi rămăsese în mijlocul cazanului, aspirând spre el faldurile de apă în clocot. Dar focul se subţia intrându-i prin piept, în timp ce afară i se auzea nasul smiorcăindu-se. Glub, glub, făcea capul, neştiind dacă să ridice nămolul gros pe trahee în sus, sau să-l lase să se scufunde la loc. Pentru cât timp? Dacă aş lăsa-o să urce acum, electrizându-mă ca pe un pulover de lână pocnind de scântei… Dar a şi trecut, poate totuşi imatură, în timp ce scrijelesc literele acestea. Odată şi odată am să-i dau drumul, când voi fi pregătit. Spaima de disoluţie socială ar dispărea imediat ce m-aş scufunda înăuntru.

Şi gândul îngrozitor că greşesc, că nu ar trebui să o mai împiedic, cu toată teama pe care mi-o produce, sau tocmai de aceea.

20 ianuarie

Am dormit chinuitor după-masa, într-un vis care stătea peste realitate. Mi-era teamă că, dacă mă trezesc, mă voi regăsi tot în atmosfera crudă a visului. Lumea era din nou afundată în întunecimea dureroasă şi fragedă, ca sub o suprafaţă de apă, de sub care obiectele răsar tremurătoare.

Cum s-au scufundat aceste stări, care îmi erau atât de apropiate până în armată! Abia conectându-mă brusc la ele, ca ieri, sau azi, îmi dau seama cât de mult mi-au lipsit.

A venit Ruxandra. Totuşi, cât de bine este că faţă de ea nu trebuie să mă prefac că sunt aşa din cauza unei supărări reale, pentru care să fiu obligat să inventez vreun motiv în care, fiindcă starea se menţine independent de el, să ajung să cred eu însumi, iar atunci tristeţea ar deveni leşioasă, gol gelatinos în stomac şi durere apăsătoare în tâmple.

23 ianuarie

Oboseala asta neobişnuită este de vină. Sunt indolent, las lucruri în dezordine, uit unde trebuie să plătesc chiria şi ne rătăcim seara prin cartier. Nu mă pot apăra. Întotdeauna mi-a plăcut să torc în pat, dar acum lenevesc încontinuu fără să mă pot ridica, deşi sunt treaz. Un ulei mi se înalţă din oase pe creier. Nu mă pot grăbi, mişcările îmi curg leneşe într-un timp mai lent. Îmi vine să ţip de enervare, dimineaţa, când fug spre şcoală, ca în vis, şi totuşi, întârziu. Deşi ceasul sună chiar mai devreme ca altă dată, mă zbat prin clei până să ies din pat. Mă

oboseşte să ţin minte câte ceva ce am de făcut în oraş: să împrumut o carte, să schimb un tichet sau să cumpăr vreun lucru. Numai gândul de a reţine o informaţie mă exasperează. Ca şi grăsimea pe care am pus-o pe mine: mi-e teamă să slăbesc, pentru a nu cădea pradă unei altfel de slăbiciuni, a bolilor. Dar în acelaşi timp este un fel de forfotă întunecoasă în mine. Poate că ea mă face leneş, pentru a nu fi spulberată de tăişul voinţei. Urcă încet, mă obligă să las lucrurile aruncate care încotro, nasturii necusuţi, cumpărăturile nefăcute. Cred că e vremea să trec la roman, deşi acum trăiesc, nu scriu. Seamănă oarecum cu toboganul după-amiezilor ploioase de liceu, când alunecam în muţenie şi cenuşă irizată. Doar în timpul facultăţii s-a intensificat până la sclipiri de lamă.

Mă derealizez uşor în timp ce scriu, probabil fiindcă întunericul mocnitor din piept îmi impune o imobilitate cadaverică a trupului. Nu îmi simt picioarele atingând pământul şi nu ştiu exact care îmi e poziţia capului. Ca şi cum aş avea mai multe percepţii ce îmi vin de la acelaşi organ, aflat în diverse poziţii simultan. Trăiesc şi senzaţia de a fi cu capul în jos. Şi o înţepeneală, ca un leucoplast din plumb, pe ceafă.

M-am mişcat şi m-am eliberat.

Azi după-masă am simţit prin semitrezie un miros de varză stricată şi m-a străbătut gândul obscur că mă sufoc cu gaz, de la butelia rămasă deschisă. Imediat ceva mi-a sticlit în somn şi am privit fereastra. Vedeam cum dau plapuma la o parte şi mă apropiu de geamuri, în care urma să izbesc cu capul (mâinile îmi erau prea grele) pentru a ieşi spre aer. Dar în acelaşi timp tavanul din jurul lămpii a început să se lichefieze, curgându-mi pe spate. M-am clătinat sub apăsare, pe când plumbul topit îmi acoperea, în trecere, ochii. Păstram o lumină vie în camera îngustă şi nemobilată închisă sub frunte, o lumină de bec prăfuit, roşiatic, căci de afară nu mai intra nimic în mine. Aici mi-am formulat gestul de a parcurge cei câţiva paşi spre fereastră. Dar, când am păşit şi am întins mâna în faţă, un alt jet de metal cald, căzând oblic, mi-a retezat braţul de trup. Continuam să simt degetele pipăind în aer, deşi nu mai aveam control asupra lor. În acelaşi timp, sub acelaşi val greoi, întreg trupul mi se dezmembra. Mai mult sau mai puţin detaşate, mâinile, picioarele, capul, chiar şi coastele, pluteau ca într-o gelatină. Nu ştiu cine mai eram eu, în ce carne, undeva în mijloc, cu cămăruţa din creier ai cărei pereţi se ştergeau şi ei în uitare.

Scriind acestea, simt aceeaşi lichefiere pe pleoape şi în creier,

care mă scufundă în somn.

27 ianuarie

Aceeaşi slăbiciune, care îmi lipeşte ochii cu o pânză. Plutesc ore întregi după-masa, prin stări de somnolenţă şi delăsare, fără să mă pot ridica din pat. Stau restul timpului şi nu mă pot aduna să încropesc un plan de lecţie, cu creierul inapt de orice distincţie conceptuală. Şi, ce e mai rău, când o picătură de trezie mă luminează, e deja noapte şi nu am forţe mentale să susţin elanul constructiv.

În rest, am halucinaţii olfactive. Traheea mă arde, ca şi cum aş fi respirat alcool. Toată după-amiaza am avut impresia că miroase a fum, ori a praf, mai exact a cenuşă spulberată prin piept. Iar acum îmi miroase, din când în când, a ceară încinsă pentru depilat.

30 ianuarie în urmă cu câteva ore aş fi scris că sunt din nou opac, scurs pe dinăuntru de slăbiciunea sau boala asta care mă topeşte de o lună încoace. Că iar nu am scris nimic.

Şi acum tot nu am scris şi nici nu voi scrie. Dar mă simt ciudat. Pe scaun era un dosar şi, în ciuda bunului-simţ, corpul mi-a impus nevoia de a mă aşeza pe el. A început de când m-am ridicat din pat şi am intrat în baie. Brusc, mi s-a contractat sfmeterul, cu o senzaţie de durere ireală. Ruxandra mişcându-se a creat un val de aer care era să mă doboare – stăteam chircit pe vine –, fiindcă venea împreună cu o altă atmosferă, scoasă din ceafa. Deşi au rămas pe loc, pereţii băii au devenit alţii. Îmi vine să privesc în jur cu ochii imobili. Am pus apă la fiert. Mă gândesc că eu fac asta, şi că eu gândesc asta, şi parcă revin în normal. Să scriu deci că gândesc. Deşi contracţia ciudată mă soarbe din nou pe dinăuntru, ca o andrea ce mi-a intrat în rect. Să am grijă să nu exagerez, ca starea să nu se transforme în poză, şi leşie.

Prin pereţi se aude muzică. Alte încăperi, calde, vesele, luminoase. Pe oameni în schimb nu aş vrea să îi am împrejur. Am făcut inhalaţie.

Să fie de vină Musil? Dintr-odată s-a deschis Aia. Dar nu sunt senzaţii pentru carte. De aceea devin imobil. Baza creierului e o lavă groasă, care îmi paralizează camera în jurul ochilor. Cred că aş putea să trag din ea romane la nesfârşit. Sau poate iarăşi am febră, ca în coşmarurile din copilărie când tot strângeam între degete o pernă ce se micşora şi dispărea.

Aş fi vrut să povestesc şi visele de azi-noapte, dar nu pentru atmosfera lor ciudată, ci pentru culoare, pentru imagini şi obiecte

plăsmuite, umplând un deşert, ca un balsam cald pe lobii creierului şi aici în piept.

Trebuie să mă opresc, altfel starea se permanentizează şi iar rămân noaptea afară din somn, şi din trezie.

4 februarie

Am reluat lucrul la roman. Probabil deci nu mai am nevoie de jurnal.

21 februarie ujb îl conducta de pucioasă & *l* ab aaantini

Bărbatul somnola între perne, purtat printre ele de aluviuni ca nişte spinări de crocodili uriaşi spintecând apa. „… pucioasă" veni un ecou îndepărtat, dinspre cerul azuriu, decolorat. Cum? tresări bărbatul, ieşind dintre suprafeţele pufoase ale pernelor. „Conducta de pucioasă", se auzi distinct în mijlocul încăperii.

Ce e asta? îngăimă omul. Se ridicase în aerul răcoros, care îl spălă ca un duş limpede. Mobilierul camerei se desprinse din semiobscuritatea înserării. Tăcerea era atât de stranie, încât simţi o nesfârşită recunoştinţă când, după câteva lovituri de ciocan, într-unul din apartamentele de dedesubt se înfiripă muzica unui aparat de radio. În aceeaşi clipă îl năpădi o tristeţe inexplicabilă. Cămaşa de pijama i se lipise, udă, de spate.

În uşă se auzi un ciocănit distinct şi rapid, parcă cineva ar fi bătut darabana cu degetele. Bărbatul sări din pat, luă o pereche de pantaloni aruncaţi pe spătarul scaunului şi încercă să îi îmbrace. „Al naibii!" murmură neconvins. Mâinile îi tremurau şi se împiedicase într-un crac, încât trebui să se sprijine cu umărul de perete. Apoi renunţă la ei şi îşi trase doar un pulover peste pijama, împleticindu-se spre uşa de la intrare.

Deschise yala şi în faţă îi răsări un individ de statură potrivită, într-o salopetă închisă la gât. Pleoapa stângă îi acoperea pe jumătate ochiul, lăsând să se strecoare o privire de pişicher.

— Sus-numitul Mărgineanu? Aloizi Mărgineanu?

— Nu, Anir…

— Da, da. Văd că v-am deşteptat. O problemă importantă, care vă va reţine tot interesul.

Pălăvrăgind volubil şi făcându-i cu ochiul, individul îl împinse din uşă şi intră nepoftit în apartament. Numitul Mărgineanu dădu să se împotrivească, dar în spatele intrusului răsărise o matahală. Cu mâinile împinse adânc în buzunare, posac, fără să-şi descleştеze fălcile,

al doilea individ intră şi el în hol.

— De la Asigurări sociale, Oficiul de ajutor, perora pişicherul, nedându-i timp proprietarului de a deschide gura. Avem nevoie, urgent, luaţi act, de câteva informaţii pentru fişa dumneavoastră.

Mărgineanu strângea în mână metalul rece al clanţei, ca pentru a se asigura că nu visează. Închise ochii, încercând să spulbere apariţiile neplăcute.

— Notează deci, îi dădea înainte vocea. Păr brunet, înălţimea… imediat… un metru optzeci…

Când redeschise ochii, Mărgineanu îl văzu pe individ aplecat în faţa sa. Întinsese de la podea un metru de metal şi îi ajunsese cu el în dreptul nasului.

— Foarte bine. Ochi verzi, cu ape albastre, continua omul, profitând de faptul că gazda ridicase pleoapele. Nu are semne distinctive, nasul mare, faţa puţin trasă. Ai notat?

Pocnind metrul de metal, funcţionarul de la Asigurări sociale aruncase o privire însoţitorului său. Acesta nu făcuse nicio însemnare, stătea cu mâinile înfundate mai departe în salopetă, privind morocănos în jos.

— Nu face nimic, continuă funcţionarul volubil, bătându-l pe Mărgineanu pe umăr. Slăbiciunea se rezolvă uşor. Cu puţină voinţă, ai putea să pui ceva carne pe tine.

— Dar nu sunt slab, protestă Mărgineanu, apoi luă seama la absurdul situaţiei. Dar dumneavoastră?…

— Vi se va instala în apartament o conductă de pucioasă, trânti individul. Ei, ne grăbim. Mai avem de strâns o mulţime de date.

Îndepărtă binişor mâna lui Mărgineanu de pe clanţă şi îi făcu loc însoţitorului său să iasă.

— Norocosule! îi trase cu ochiul înainte de a trânti uşa. Mărgineanu rămase sprijinit de perete, nereuşind să se dezmeticească.

Pe scări se auzeau paşi, unii masivi, făcând să tremure balustrada, ai individului morocănos de adineaori, alţii grăbiţi, uşori, cu mici pocnete ascuţite. Deodată, răzbătu clinchetul unei sonerii.

— La cine vor fi sunat? se întrebă Mărgineanu distrat.

— Intră! răsună o voce cu un etaj mai jos.

Uşa se deschise brusc şi în faţa lui Mărgineanu reapăru funcţionarul cu salopetă.

— Nevastă ai? întrebă acesta, împungându-l cu degetul în piept

şi parcă adulmecându-l.

— Ieşi afară! izbucni Mărgineanu, trântindu-i uşa în nas.

În noaptea aceea avu un vis neplăcut. îi era greaţă şi se privea în oglindă, în faţa unei chiuvete. Se afla într-o sală care i se părea cunoscută, deşi nu o văzuse niciodată. Semăna cu o sală de la facultate, dar era convins că este o cancelarie. „Cum să vomez aici?" se întreba supărat şi chiar în momentul acela i se formă în gură o perniţă consistentă de spumă, ca un calup de frişca. Se umfla încet, parcă în gât ar fi avut un spray cu cremă de ras. Scuipă în chiuvetă şi se spălă cu apă, dar imediat din stomac îi veni o altă perniţă, care îi umplu gura.

Ca un făcut, atunci se întrerupse şi apa, încât renunţă să se mai spele, în stomac simţea înţepături uşoare, şi într-adevăr în spumă apăruseră nişte granule acide. „Aşa nu se mai poate", îşi spuse supărat. „Ar fi bine să vomez tot. Dar ce e asta?"

Fără să facă un efort deosebit, pe gură îi ieşise o carte alungită, uşor murdărită de spumă. O culese cu două degete şi o şterse mirat, în timp ce o altă carte îi urcă din stomac.

— Ia te uită, o conductă de cărţi, spuse o voce în spatele său. Se întoarse şi recunoscu în cancelarie câţiva colegi, răspândiţi pe la mese. O femeie tânără, cu părul brunet, cu nuanţe de miere, stătea lângă el. Nu reuşi să îi vadă chipul, preocupat să aleagă cărţile, care i se adunaseră într-un mic teanc în braţe.

— Nici măcar nu sunt citite! pufni dispreţuitor un individ mătăhălos, rezemat de sobă, cu mâinile înfundate în buzunare.

Mărgineanu roşi, dându-şi seama că omul avea dreptate. Deşi umezite de spumă, cărţile erau nou-nouţe, nu aveau niciun colţ îndoit.

— Voi, ăştia, lăsaţi-mă în pace! spuse el ruşinat şi se întoarse spre chiuvetă. Tubul de neon aflat deasupra pâlpâi şi apoi se aprinse cu un pocnet discret. Mărgineanu văzu în oglindă, în spatele său, că încăperea întinsă a cancelariei se restrânsese, covoarele, mesele şi celelalte mobile dispăruseră, dezvelind pereţii văruiţi ai camerei sale de baie. Nu îşi dădea seama când se ridicase din pat şi cum ajunsese aici. îl cuprinse o sfârşeală neaşteptată, obligându-l să se aşeze pe marginea căzii. În acelaşi moment, robinetul începu să gâlgâie şi lăsă din nou să curgă un jet rece de apă. Mărgineanu se spălă îndelung pe gură, aşteptând ca greaţa să i se retragă. Pe când îşi ştergea faţa, cufundat în prosop, vocea femeii cu păr de miere răsună cristalin în dreptul chiuvetei.

— Aş vrea să îl cunosc.

— Ştii că nu se poate, răspunse glasul morocănos.

— Am spus, linişte! izbucni Mărgineanu, aruncând prosopul. Trânti capacul veceului peste vocile nepoftite, stinse lumina şi se întoarse în cameră să se culce.

— Cum vă spuneam, explica el a doua zi în faţa ghişeului destinat Relaţiilor cu publicul din clădirea Oficiului de ajutor social, nu am cerut să mi se monteze nicio conductă. Am alte preocupări, nu am timp să mă ocup cu aşa ceva.

— Sunteţi tânăr, aveţi timp destul, veni răspunsul femeii din spatele ghişeului.

Aplecat în faţa ferestruicii nu mai mari cât un cap de copil, Mărgineanu încerca să o vadă pe funcţionară.

— Vă mai gândiţi. De altfel, cererea rămâne aici, spuse femeia, privindu-l semnificativ în ochi şi clătinând cocul imens care îi împodobea creştetul. Avea pleoapele machiate şi buzele rujate, ceea ce făcea ca faţa să-i lucească mat de grăsime.

— Nu am depus nicio cerere, protesta Mărgineanu. Nu sunt în stare să suport cheltuielile unei asemenea lucrări. Apartamentul nu este al meu, e închiriat. De altfel, nu mai am decât un an, sunt în ultimul an de facultate.

— Vreţi să plecaţi de la noi? insinua femeia, cu răutate. Mărgineanu se făcu palid şi se bâlbâi, fără să răspundă.

— Aşa. Cererea rămâne aici. Altceva nu este de discutat. Vi se va instala conducta.

Bărbatul păru că se frânge în faţa ghişeului. Chipul îi deveni negru, apoi trăsăturile i se înmuiară treptat. Deodată, o scânteie îi ilumina ochii:

— Dar dumneavoastră ştiţi despre ce conductă e vorba?

— Nu, răspunse indiferentă funcţionara. Să vedem. Puci… ca… să… silabisi ea de pe un dosar.

— Aha. Există aşa ceva? S-au făcut vreodată asemenea instalaţii?

— Într-adevăr, e prima oară că aud de pucioasă, conveni femeia, nu prea convinsă. Dar vă rog, nu mă reţineţi. Sunt oameni care aşteaptă. Mai bine aţi căuta să vă amintiţi când aţi făcut cererea şi ce motive aţi invocat.

Mărgineanu se întoarse acasă lovind distrat cu o nuieluşă gardurile dinspre stradă.

— Da, ar fi bine să-mi aduc aminte, admitea el. Poate într-adevăr am dorit-o.

— Ai dorit pucioasă? se revolta apoi. Când să fi dorit pucioasă?

— E ciudat, relua mai calm. Gustul de pucioasă nu mi-e complet necunoscut, deşi nu-mi amintesc de unde îl cunosc. Numai să nu-mi revină greaţa.

În faţa blocului, un grup de muncitori forfotea împrejurul unui bidon uriaş, suspendat pe cărămizi. Un fum gros urca de sub cazan, răspândindu-se în vălătuci bogaţi, care întunecaseră soarele. Feţele muncitorilor erau negre de funingine, doar ochii le sclipeau între pleoape.

— Pune lemne, vocifera şeful de echipă către oamenii care aruncau pe flacără aşchii dintr-un morman de alături.

Mărgineanu descoperi mai multe suluri de bitum şi lemne stivuite pe peluză. Evident fuseseră descărcate dintr-un camion cât timp el fusese plecat la Oficiul de ajutor. Din cazan se înălţa un murmur de lichid care clocoteşte. Mici băşici urcau în aer şi se spărgeau la câteva palme înălţime. Mărgineanu se aşeză pe prima treaptă a scării, privind cu ochii în gol. Trebui să se dea la o parte când patru muncitori, purtând un cazan fierbinte, se răstiră la el să le facă loc.

— Îl urcaţi la etaj? îl întrebă cu jumătate de gură pe şeful de echipă.

— Nu, îl turnăm în pivniţă.

— Va urca de la sine, nu e aşa? reluă el, dar omul se depărtase. Trase cu nuielușa câteva linii în lichidul gelatinos, negru, care cursese din cazanul cel mare şi acum se întindea pe caldarâm. Exala un miros fierbinte, de sulf. Casele de peste drum tremurau în aerul cald, deformându-şi contururile ca şi cum s-ar fi aflat sub apă.

„Canalul de pucioasă”, murmură Mărgineanu cu ochii mijiţi. Picioarele i se îngreunaseră, parcă i s-ar fi turnat în ele plumb topit. „De ce acum? Mai aveam doar un an, şi apoi plecam. Dar poate se instalează pretutindeni…”

Tălpile pantofilor i se încleiaseră. Se ridică şi se desprinse din balta de lichid cald şi elastic. Era gata să intre în bloc, când un duruit înfundat îi atrase atenţia. Se răsuci şi văzu o turmă de bivoli apărând pe şosea, dintre norii de fum. În întunericul care acoperea strada, ochii taurilor sclipeau fosforescenţi. Inundaseră spaţiile verzi şi treceau

frecându-se de caroseriile automobilelor parcate, care scârţâiau jalnic. Mărgineanu descoperi doi bivoli care se îndreptau direct spre el. Cuprins de o spaimă surdă, încercă să se dea la o parte, dar picioarele i se lipiseră de asfalt, încleiate în pucioasă. Pe măsură ce se apropiau, taurii se dovediră cu mult mai înalţi decât păruseră la început, pe şosea. Ochii lor albi erau în dreptul ochilor lui Mărgineanu. Primul dintre ei i se opri în faţă, pufăind greu. Un abur fierbinte şi înecăcios îi ieşi pe nări.

— Nu bloca drumul, nu vezi că avem de cărat un cazan? horeai bivolul dându-l la o parte. Băgând de seamă că purtau şi salopete murdare, Mărgineanu o luă la fugă pe scări şi se încuie în casă.

Din acea zi, norul greu de fum nu se mai împrăştie din faţa blocului, întreţinut de focul ce ardea necontenit sub cazan. Zidurile imobilului se înnegriseră şi geamurile apartamentelor deveniseră opace. Singura dată când riscase să deschidă fereastra, Mărgineanu se juca distrat, trăgând cu degetul linii pe funingine. îl mira faptul că niciunul dintre locatari nu se plângea de situaţie. De altfel, nu mai întâlnise pe nimeni, uşile de pe palier rămâneau încremenite şi orice urmă de viaţă se stinsese. Doar câteodată, seara, prin pereţi străbătea muzica veselă a unui post de radio, întreruptă de pârâituri de paraziţi. Singur în apartament, Mărgineanu stătea în mijlocul patului, îngropat între perne.

25 februarie

Zgomotul greoi a doua avioane, care zburau în paralel, foarte jos, pe deasupra şirului de blocuri, făcu să duduie geamurile. Ştiam că de-acum nu mai pot să ies din casă, fiindcă avioanele aruncau asupra oraşului substanţe cu efecte necunoscute. Afară, pe balcon, vedeam masa de răchită pe care lăsasem maşina de scris. Cerul era cenuşiu, ca într-o după-amiază ploioasă de noiembrie.

După ce avioanele au trecut de două ori, apăsând greoi pe clădiri, am privit pe fereastră. Într-adevăr, obiectele de afară erau udate de substanţa necunoscută. Am trecut în camera alăturată, de unde se ieşea pe balcon. Camera era goală. Pe balcon, masa se afla în continuare la locul ei, maşina de scris părea intactă, dar nu am cutezat să mă apropiu. Când m-am întors în bucătărie, am descoperit că uitasem fereastra întredeschisă. Un morman de zăpadă – substanţa aceea îngheţa totul – acoperea jumătate din podea. Zăpada avea o consistenţă neobişnuită, încât am început să o rup în fâşii mari, pe care

le aruncam pe geam. În loc să cadă, însă, fâşiile rămâneau să plutească în aer, aglomerându-se în partea superioară a ferestrei, ca şi cum camera ar fi fost sub apă. Am încercat să le disloc, să le împing spre cer, dar rămâneau bulucite în faţa geamului.

În sfârşit, nu ştiu cum, trăgând de un colţ, întreg echilibrul lor s-a sfărâmat şi au căzut. Stăteam la etajul şapte. Jos, sub mine, la poalele blocului, s-a format un morman de fâşii elastice. Se întuneca şi umbrele se strecurau furiş pe zidurile blocului din faţă. Trambulina de zăpadă de sub mine mă invita să sar. Am renunţat simţindu-mă îngrozitor de singur.

1 martie

Când s-a înserat, un vânt răcoros a suflat peste amfiteatru. Ruxandra s-a strâns în mine, şi am acoperit-o cu braţul peste umeri. Tribunele erau încă pline, deşi, după ce soarele coborâse în spatele clădirilor de la orizont, rândurile se răriseră. Mai jos, un individ cu mustaţă blondă, pe care îl cunoşteam de undeva (jucasem şah cu el) vorbea oamenilor. Nu fusesem atent când ajunsese să ia cuvântul, probabil, în pauza dintre spectacolele din arenă, cineva îl lăudase pentru succesele sale matematice sau şahiste. îl bănuiam a fi un timid retras, totuşi nu m-a mirat faptul că acum se adresa cu voce tare unei mulţimi, care, distrată, neavând altceva de făcut, îl asculta.

Spunea lucruri interesante, totuşi de la o vreme a devenit plictisitor, aşa că m-am bucurat când a fost chemat în altă parte a stadionului. Peste tribune s-a lăsat o tăcere murmurătoare. Soarele a apărut o clipă printre două acoperişuri, luminând cu razele lui piezişe băncile. În acelaşi moment, bărbatul cu mustaţă s-a reîntors. Am devenit atent, fiindcă, în dorinţa lui de a-şi continua spectacolul, nu îşi dădea seama că îi obosise pe oameni. Mai ales că vorbea incoerent, lălăind un cântec.

„Un refulat, nu se mai poate opri", am comentat cu Ruxandra. Omul cred că ne-a citit gândurile. A încetat să vorbească şi a urcat în tribună până la noi, privindu-ne cu o mirare agresivă. Avea ochii anormal depărtaţi, privind asimetric, spre colţurile frunţii. Se învârtea iritat în jurul nostru, fără să spună nimic. I-am şoptit Ruxandrei că ar fi mai bine să ne întoarcem la automobilul nostru, parcat pe o pantă de lângă stadion. Întărâtat, individul a pornit după noi, făcând comentarii cu voce tare. Se înnoptase de-a binelea când am intrat în parcare.

Începusem să clocotesc de mânie la gândul că ajunsesem

obiectul de fixaţie al obsedaţilor, dar nu puteam pleca imediat, trebuia să plătesc întâi la ghereta complexului. Am lăsat-o pe Ruxandra în maşină. „Aşa deci, mojicule!”, mă insulta individul, cu îndârjire provocatoare. Prietenii lui se aflau într-un automobil din apropiere, dar nu interveneau, probabil de teamă ca psihopatul să nu se întoarcă împotriva lor. „Dă-mi pace!”, am murmurat printre dinţi, tremurând de furie. Descoperisem printre străinii din automobil chipul unei femei care voia să o părăsesc pe Ruxandra.

Individul venea pe urmele mele, aproape suflându-mi în ceafă. Scos din sărite, m-am întors spre el. Era cu un cap mai înalt decât mine, dar mă simţeam puternic, mai bine legat de realitate prin enervarea mea fără fisură. Pumnul stâng mi-a zburat către bărbia lui, prăvălindu-l pe spate. Când m-am întors de la clădirea portarului, individul luase din portbagaj o cheie franceză, arătându-mi-o. „Să nu mă ameninţi!” i-am scrâşnit şi am apucat la rândul meu două obiecte de fier, dintre care unul era un cleşte cu fălci mobile. L-am urmărit printre maşini şi, prinzându-l într-un colţ, cu mâna ridicată deasupra capului, gata să îl strivesc, i-am şuierat: „Să nu mă ameninţi!”

Nu ştiu exact ce a urmat. Întorcându-mă la automobilul meu, l-am văzut pe individ urcând pe uşa din faţă. Nu băgasem de seamă când mi-o luase înainte şi m-am speriat. Ruxandra era pe bancheta din spate, ţipa. Mâna individului, cu obiectul lucitor de metal, căzu prin întuneric. Din câţiva paşi am ajuns lângă automobil şi am deschis uşa. Psihopatul se întoarse să mă lovească. Cheia lui mi se apropia de frunte când, înţelegând că spărsese craniul Ruxandrei, mi-am pierdut cunoştinţa.

O tăcere bizară s-a lăsat peste parcare. Felinarele erau stinse şi doar luna scotea obiectele din beznă. Dar acum era ascunsă după un nor. Speriat de liniştea înstăpânită, unul din prietenii individului se apropie de automobilul perechii necunoscute. Pe geamul lateral încercă să deslușească ce se află pe bancheta din spate. Scapără un chibrit şi, în cercul tremurător de lumină, descoperi trupul prăbuşit al unei femei. Craniul îi era spart, între şuviţele de păr se amestecau fâşii albe de creier, într-o baltă de sânge. Ochii ei rămăseseră holbaţi. Înainte ca flacăra să se stingă, bărbatului i se păru că picioarele moartei se trag spre piept, ca şi cum aceasta s-ar fi ghemuit în somn. În acelaşi timp, îşi dădu seama că ochii femeii îl priveau, străbătuţi de fulgerul unei sclipiri îngheţate.

Se depărta grăbit câţiva paşi privind mereu înapoi. Luna ieşise din spatele norului. Prietenul lor se afla pe scaunul şoferului, cu o rană în partea stângă a frunţii. Ciudat! Adineaori, când dăduse fuga spre automobil, i se păruse, dimpotrivă, că bărbatul străin fusese cel lovit în frunte. Dar prietenul lor semăna atât de bine cu străinul! Unde se afla însă al doilea dintre ei? Rănitul era ţinut în braţe de o femeie, cu ochii bulbucaţi, privind asimetric. Cum ajunsese Doina, prietena care se afla în grupul lor, în automobilul străinului? Străinul o privise atât de ciudat când trecuse pe lângă ei.

„Ce iubire nebună şi-a asumat!" îşi spuse omul, depărtându-se. Devenise limpede că Doina ţinea în braţe un om pe care îl împinsese la crimă. Cu ochii goi, îl strângea la piept, după ce îi ştersese sângele de pe frunte.

Când m-am trezit, totul era nemişcat împrejur. În spate se afla cadavrul Ruxandrei, o omorâsem, sau oare ce se întâmplase? Unde era în schimb soţul ei? Ar fi trebuit să se afle pe scaunul din dreapta şoferului, dar probabil îl rostogolisem pe undeva. Husa scaunului era pătată de sângele rănii pe care i-o făcusem cu cheia franceză la frunte. Am aruncat o faţă de masă cu flori brodate peste trupul femeii, ca peste o masă plină de vase şi tacâmuri nespălate. Am făcut gestul de a împinge jos fantoma închipuită a soţului acesteia de lângă mine şi am demarat, hotărât să fug înainte de a fi prins de poliţie.

La ieşirea din parcare a trebuit să opresc pentru a-mi recupera buletinul pe care îl lăsasem la portar. Am intrat într-o încăpere mirosind închis, în care forfoteau copii de grădiniţă, îmbrăcaţi în togi de avocaţi şi în fracuri. Duhnea a fum şi lumina ceţoasă îmi împăienjenea ochii. Mi-am găsit actele pe o masă, în mijloc.

Când am ieşit, prietenii mei mă aşteptau lângă automobil, compătimindu-mă îngroziţi. Am dat din mână cu o nepăsare disperată. Unul mi-a recomandat să conduc cu atenţie, pentru a nu fi oprit de poliţie. Vorbele îmi răsunau încă în ureche când, după ce am părăsit incinta amfiteatrului, am luat-o pe o străduţă înghesuită. Chiar să fi vrut să merg mai repede, nu găseam sub piciorul drept pedala acceleratorului, încât automobilul era pe punctul de a se opri. Pe marginea străzii erau stivuiţi copaci tăiaţi şi maşini printre care îmi croiam drum ca printr-o magazie. M-a depăşit un automobil lung, luxos şi negru. Încercând să-l urmăresc, am prins şi eu oarecare viteză. Cerul se colora cu petele zorilor.

Spre dimineaţă am ajuns pe şantierul unde lucrez. Schelete uriaşe de bidoane goale s-au întins împrejur. Locurile erau pustii, dar auzeam un cor de 1 oameni care îşi băteau joc de conducere. De pe scara exterioară a clădirii a coborât figura bondoacă, îndesată, aproape rostogolindu-se, a directorului, Nişte muncitori, cocoţaţi pe o schelă, mi-au făcut semn cu mâna, dar i-am părăsit grăbit, cotind spre un pasaj întortocheat printre mormanele înghesuite şi înalte de bidoane-clădiri.

La bariera din partea opusă a şantierului am oprit în praf şi am coborât. În faţa automobilului, mi-am dat jos pantalonii şi am îmbrăcat o salopetă curată. Desfăşurând-o în aer, partea de jos i s-a târât în praf. Cu pantalonii vechi am şters urmele de sânge de pe scaunul de lângă şofer, apoi i-am aruncat în sertarul din bord. Înăuntru se afla şi maioul meu, rulat cu grijă, ceea ce m-a mirat, deoarece nu îmi aminteam când îl scosesem.

Apoi m-am îndreptat spre terasa cafenelei de lângă barieră. Era o dimineaţă călduroasă de mai, soarele strălucea puternic în sticla de pe mese. Eram singur, oamenii plecaseră la muncă, numai eu trăiam impresia libertăţii unei zile de sărbătoare, îngrozitor de triste. Am comandat mâncare. Servindu-mă, parcă ştiind că trebuie să fug din ţară, chelnerul burduhănos îmi explica în treacăt că doar Bulgaria şi Mongolia nu cer viză de paşaport. În Mongolia, perora el, a fost trimis ambasador cutare personaj politic, ceea ce era un mod de a-l înlătura, fiindcă el nu putea trăi, la fel ca mine, în acel peisaj pustiu, nomad.

„Desigur, l-am aprobat eu, interesat să descopăr în ce ţară mă aflu. Nu ştii câţi bani am de încasat?”

„Zece mii de… era”, a răspuns fără să clipească.

„Leva? Deci mă aflu în Bulgaria?!”

Între timp, terminasem de mâncat. Am acoperit resturile de peşte din farfurie cu un şerveţel uriaş, cu marginile brodate cu flori. Priveam absent, cuprins de uitare şi toropeală, când deodată am tresărit puternic. Chelnerul se apleca peste umărul meu şi voia să stingă faţa de masă, sub care se vedeau nişte forme neclare, ascuţite. L-am împins în lături cu brutalitate, speriat că ar putea să descopere trupul femeii moarte pe care îl ascunsesem.

„Linişteşte-te!” mi-a spus el, trecându-mi mâna peste ochi. Imediat, mi-am dat seama că, sub faţa de masă, nu se afla decât farfuria cu resturile de peşte, în timp ce cadavrul zăcea sub cealaltă faţă de masă, cea care acoperea bancheta din spate a automobilului.

9 martie

Din când în când, după perioade mai scurte sau mai lungi, mă trezesc dintr-odată mirat: Ce naiba fac acum?

11 martie

Astăzi, da, după-amiază de vid mental iremediabil. În ciuda eforturilor, nu am reuşit să încheg niciun gând leşios. Pe deasupra, încercările de concentrare se sfârşesc cu o strângere în stomac şi greaţă. Probabil aşa e abulia nebunilor. Minus conştiinţa acestei stări şi a sentimentului de vinovăţie şi neputinţă.

23 martie

Privind înapoi la ultimii şase-şapte ani văd că am intrat într-un fel de carusel drăcesc. Am intrat, odată cu facultatea, într-un alt ritm de viaţă, într-o continuă rotire. Nu este însă vorba de mult pomenitul sentiment al timpului care, de la o vârstă încolo, începe să curgă tot mai vertiginos. Timpul curge la fel, în schimb eu sunt prada unei anume agitaţii şi nerăbdări. De ce o simt abia acum, în timp ce în facultate îmi era ca un aer pe care îl respiri inconştient? Oare mă aflu acum *între* cele două ritmuri?

Aveam oare mai multă energie şi disponibilitate în liceu? O zi curgea mai încet, treceam de la o activitate la alta şi sfârşeam prin a mă umple interior. Acum, un fel de nerăbdare îmi dă impresia că nu sunt destul de rapid. Ziua se termină, am scris după-masa, noaptea se precipită aruncându-mă în pat, cu senzaţia unui vid lăsat în spate. Să spunem că mi-am sporit disponibilităţile, sau că lumea s-a micşorat. Dar de ce această lipsă de plenitudine, care mă face să mă proiectez dintr-o zi într-alta, lăsând în urmă o colecţie de goluri?

Nu mai pot oare să mă opresc, încât să se restabilească o anumită imobilitate protectoare? Nu atât şcoala, cât propriile mele gânduri îmi dau o frenezie malignă. Încep să mă înfierbânt gândindu-mă la pregătirea elevelor pentru olimpiadă (dacă mai am ceva de pregătit), febra terminării acestui lucru îmi distruge percepţia duratei, încât la sfârşitul zilei rămân epuizat. Şi simt că mă uzez, că nu mă mai pot opri la modul absolut, cum făceam în timpul liceului. Mă scufundam într-o perioadă de yoga şi ritmul interior îmi revenea sub control. Acum, îmi scapă. Am scaun cu sânge, mă zgârie pieptul sau nasul, altă dată aş fi reuşit să mă izolez şi să mă concentrez, prin exerciţii yoga, asupra acestor slăbiciuni, să le domin, să îmi revin. Acum, a început să treacă spre himeră gândul că aş putea, de mâine, să

fac astfel de exerciţii, să redevin stăpân pe ceasornicul din mine.

Poate fiindcă nu mai sunt singur? Prezenţa continuă a Ruxandrei lângă mine mă deschide ca pe o uşă către inamic, prin care timpul, sau altceva, pătrunde şi mă roade pe dinăuntru. Dar nerăbdarea de a citi cărţi înainte de a mă culca, care nu îmi astupă senzaţia de incompletitudine, în schimb mă împiedică să mă adun, lăsându-mi doar un somn agitat?!

Dacă mă gândesc bine, singurul mod de a regăsi sentimentul de plenitudine sunt unele vise încărcate, corporale, din care mă trezesc cuprins de o linişte profundă. De multe ori, ca în armată, mă culc mânat de speranţa, şi aşteptarea, că ecranul interior va derula din nou şapte-opt visuri (ceea ce se şi întâmplă), şi oboseala lor mă va epuiza odihnitor. Dar visele nu le controlez, nu pot decât să le aştept, să le las să vină de la sine.

Ori poate, într-adevăr, prea multe disponibilităţi zilnice îmi rămân neconsumate, obligat cum sunt să pierd timpul cu şcoala, să îmi distrug nervii pentru a stăpâni hoardele de dobitoci. Ar trebui să fac ceva, să trăiesc altfel ziua pentru a o umple. Când eram în liceu, faptele veneau pe nesimţite, în mod natural, acum nu ştiu *ce* vreau şi *ce* am nevoie să fac. Scrisul mă umple, totuşi nu e de ajuns.

Dar nu vreau, poate nu încă, o furtună sufletească.

Lucrurile cele mai importante am impresia că rămân nescrise aici. Ele sunt mai stabile. Era să adorm şi mi-a venit un gând cu totul straniu în privinţa lor, dar, când am aprins veioza să îl scriu, s-a şters. Şi totuşi la primul cuvânt gândul îmi reverbera încă în creier.

5 aprilie

Iată, a fost de ajuns o noapte nedormită, la ziua Sofiei, ca să reintru în starea de înstrăinare din timpul liceului. Creierul mi-e gol de orice gând, doar în piept senzaţia de teamă şi vinovăţie. Afară e atât de imobil peisajul, ca şi nemişcarea şi frigul ce îmi fluieră prin oase. Şi doar cuvinte banale, semn că pustiirea e temeinică, nu mi-a lăsat în cap decât şabloane.

Să mai scriu, poate se tulbură îngheţul. Am doar de lucru pentru şcoală, în timp ce eu aş vrea să rătăcesc urmărind vibraţia golului. Norocul poate să fie în spaimă, ea să mă readucă la viaţă. Singura imagine care să mă exprime este lipsa de imagini, gustul cenuşiu, nevoia de a plânge, dar foarte ireală, şi cuvântul „doar".

26 aprilie

Era o lumină incertă, de amurg. Mă îndreptam spre un bloc cenuşiu, mizerabil, înconjurat de maidane şi terenuri virane. Ieşind din râpă, am văzut nişte oameni îmbrăcaţi în kâmonouri japoneze, urcând prin spatele blocului, peste hârtoape. În faţă a apărut un spectacol ciudat: trupuri şi organe omeneşti, prinse în aer pe nişte pari şi schele ce alcătuiau o mică geometrie aeriană. Nu li se mai distingeau exact contururile umane, cum de altfel nici chipurile nu reuşeam să le deosebesc. Oamenii în kimonouri au luat nişte târnăcoape şi au început să împungă trupurile suspendate. Carnea ceda cu un pocnet, ca un carton, împroşcând un val de sânge. Lichidul avea o culoare vişiniu-închis şi se prelingea, nestăvilit, pe haine. „Nu poate fi sângele lor", mi-am spus. „Ai dreptate, mi-a răspuns pe neaşteptate cineva, uite adevăratul lor sânge!"

M-am întors spre cel ce vorbise, părea un locatar al blocului, şi, în înserare, am recunoscut mai mulţi vecini înspăimântaţi. Priveau în sus, spre ultimele etaje ale clădirii. De sub bordura acoperişului, ţâşneau valuri de apă gelatinoasă, ce s-au colorat apoi în roşu, prelingându-se pe pereţi.

Dezlipindu-mă cu scârbă de o băltoacă închegată ce mi se agăţase de picioare, am însoţit grupul de oameni, care dădeau colţul blocului. Erau, la un loc, cunoscuţi şi prieteni, fără să recunosc totuşi pe cineva anume. Intraseră într-o scară şi am început să urcăm. îi simţeam mânioşi dar în acelaşi timp speriaţi.

— Ce s-a întâmplat până acum în film? am întrebat pe unul dintre ei, tot învârtindu-ne pe spirala scărilor. A prins să-mi povestească, sacadat şi gâfâind, că un duh al unui mort bântuia de la o vreme prin bloc şi intra în oameni, omorându-i. Pe măsură ce povestea, am început să simt că nu e deloc vorba de un film, ci chiar de realitate.

Cu un declic, lumina s-a stins, aprinzându-se imediat la loc, dar în alt unghi. Ne-am dat seama că scările se inversaseră, acum coborau în loc să urce. Am coborât deci două etaje, când o altă schimbare de lumină a inversat din nou scările. Urcam, când un nou declic a modificat treptele.

„Ne împiedică să ajungem la ultimul etaj!" Lucrul acesta mi-a devenit clar, dar, cu toţii, urcam sau coboram purtaţi de acelaşi avânt al spaimei şi nu ne puteam opri. Când scările au devenit din nou ascendente, aproape am început să fug în sus, făcând un efort de concentrare pentru a împiedica o nouă schimbare. În cele din urmă,

am ajuns gâfâind la ultimul etaj.

În faţ* aveam trei uşi. Un fost coleg de liceu a sunat la cea din stânga şi a ieşit doamna Bărboi, preşedinta. L-a luat şi l-a tras înăuntru. Supărat că nu mă primise şi pe mine (o cunoşteam doar!), am sunat la uşa din dreapta. Locuinţa din faţă nu răspundea, dar de alături s-a ivit o familie, un bărbat pirpiriu şi o femeie cu un copil în braţe.

— Mai sunt încă oameni vii, mi-au confirmat ei. Nu au fugit din bloc fiindcă nu aveau unde să se mute.

După ce au reintrat, uşa de vizavi s-a deschis, doamna Bărboi a apărut în prag şi m-a recunoscut, luându-mă de umeri. Am început să-i povestesc ce se întâmplă, dar ea mi-a arătat că ştie şi este îngrijorată, dar nu poate face nimic. Am lăsat-o şi am început să cobor. Ceilalţi plecaseră deja. Pe la jumătatea scării mi-am dat seama că mă urmează cineva, fie locatarul celui de-al treilea apartament, fie doamna Bărboi transformată într-un bărbat rotofei. Rămăsesem singur şi m-a cuprins spaima, bănuind că în urma mea cobora monstrul. Am început să sar câte un palier întreg, ţinându-mă de balustradă, în timp ce bărbatul, în care am recunoscut un secretar de la partid, mă urmărea îndeaproape.

În sfârşit am ieşit din scară şi am fost orbit de câteva pete crude de lumină aruncate de soarele metalic, ireal, al zorilor. Individul a apărut şi el. îl ajunsese lucrul acela monstruos, sau poate se afla deja în el, căci brusc carnea i-a căzut de pe oase. Mi-am dat seama că nu i-aş putea scăpa. Cu un zumzet, individul mi-a trecut fulgerător pe lângă ochi, depăşindu-mă. La fel de brusc a trecut în cealaltă parte a globilor mei oculari. Apoi a dispărut.

Epuizat, am dat din nou înconjur blocului. În spate, unde aseară descoperisem trupurile sfârtecate, se aflau acum doi colegi de cancelarie. I-am salutat, dar au continuat să discute, fără să mă bage în seamă. Pe perete am recunoscut un afiş uriaş, înfăţişând chipul unui actor. Îmi aduceam aminte că aseară trăsesem cu o armă în el şi din afiş cursese sânge. Din spate au apărut alţi doi oameni. Am simţit brusc că într-unul din ei, un preşedinte de asociaţie pe care îl cunoşteam, se ascunde duhul. M-am furişat într-o parte, dar el mi-a aruncat o privire care îmi dădea să înţeleg că voi scăpa doar fiindcă vrea să îi prindă pe ceilalţi doi profesori. Dând colţul, mi-a rămas pe retină imaginea lui îndreptându-se spre cei doi, care discutau în continuare fără să bănuiască nimic.

Am luat-o bezmetic la fugă, m-am suit într-o maşină de poliţie

care gonea fulgerător, dar oricum nu eram în siguranţă, fiindcă şoferul se putea oricând transforma în mort, de aceea am coborât după o vreme, am fugit din nou pe străzi, tot mai departe.

Dar ceea ce nu ştiu cum să povestesc este celălalt vis, mai adânc scufundat în noapte. Urmărit de nişte oameni ameninţători pe creasta unui zid, mă străduiam să ajung la o bortă într-un perete, înainte ca ei să mă prindă. Dacă reuşeam să intru, eram salvat. Şi într-adevăr m-am lăsal să alunec în vidul întunecat, care am înţeles că e chiar moartea. Mă simţeam foarte bine, având senzaţia precisă a absenţei fiecărui impuls din întregul corp. Parcă aş fi fost învelit într-o pânză catifelată care devenea transparentă. Era pe cale să mi se şteargă şi conştiinţa, dacă nu ar fi fost gândul că libertatea aceasta formidabilă e totuşi moartea.

14 iunie

Ceea ce părea fără îndoială posibil, dar împins spre un viitor incert şi încorporai, a devenit o realitate şocant de apropiată. Azi după-masă Virgil a venit la noi şi primele lui cuvinte ne-au anunţat că a dat-o pe Sofia afară din casă, cu o lovitură de picior de la care îl mai doare încă glezna. Bănuiam ceva, dar în niciun caz că lucrurile au ajuns brusc atât de departe. De trei luni, Sofia s-a îndrăgostit de un individ mai în vârstă cu doisprezece ani decât ea, căsătorit acum două luni cu o femeie cvasiparalitică. Monstrul de care îi era frică lui Virgil s-a trezit deci, şi degeaba se plânge că s-a purtat ireproşabil cu Sofia în cei şase ani de când sunt împreună. Am impresia că şi Sofia se crampona să o ţină încătuşată, dar acum Aia a ieşit la lumină. Oricât îi cerea ea lui Virgil să nu o bată, să fie îngăduitor, latura tenebroasă din ea se voia, bănuiesc, dominată cu brutalitate. Pretinde că se desparte de Virgil pentru libertate, pentru a trăi o viaţă mai imprevizibilă, mai palpitantă, şi nu din cauza individului. Cum să definesc nevoia aceasta de nevroză? Virgil o întreabă ce altă viaţă şi fericire va găsi alături de celălalt, care are deja patru copii făcuţi cu trei femei, dar fericirea ei (ca aerul pe care trebuie să îl ia din când în când mamiferele subacvatice) este perioada de criză şi demenţă. Ea nu urcă spre lumină, ci se coboară în mocirlă, la golani, la cele două tentative de sinucidere din ultimele trei luni, ce le repetă pe cele de acum şase ani, când s-a agăţat de Virgil pentru a se despărţi de Grunderu.

Cei care vor să se sinucidă trebuie daţi afară.

Dacă nu s-ar amesteca în demonismul Sofiei şi o componentă

măruntă, un complex de superioritate, o angoasă de pierdere a frumuseţii, a puterii de seducţie, a posibilităţilor viitorului! Felul în care se motivează, după spusele lui Virgil, e mult mai mărunt faţă de comportamentul ei oscilând între tandreţe şi cinism. Iraţionalul se susţine prin propria lui strălucire, nu trebuie motivat meschin.

Cât de adâncă e blestemata asta de letargie în care stau scufundat de câteva luni pentru ca izbucnirea Sofiei să nu fie decât un searbăd excitant, a cărui scriere aici nu reuşeşte să îmi aciduleze nesfârşitul gust clorotic ce mă înceţoşează!

25 iunie

Nu se înnoptase încă, dar cerul era minunat de limpede, în albastrul lui adânc coborând în negru, cu stele strălucitoare, ca nişte insecte ireale. Aşezat lângă pat, priveam prin fereastra balconului. Bunicul meu, un bărbat fără vârstă, îmi atrăsese atenţia asupra bolţii, apoi se retrăsese inclusiv din amintirea întâlnirii mele cu el.

O ceaţă lăptoasă se condensase pe un petec al cerului. Pe măsură ce mă concentram, a devenit tot mai reală. Între colţurile câtorva stele se întindea un batic vaporos de lumină, sub care am întrezărit mişcările ciudate ale unor puncte strălucitoare. „Stat OZN-uri”, mi-am spus, văzând rapiditatea cu care îşi modificau poziţia. Speriat, m-am tras după canatul ferestrei, în timp ce o bucurie nesfârşită s-a înfiripat caldă în mine. Văzduhul dezvăluia acum alte forme spectrale. Am început să văd, ca şi cum privirea ar fi străpuns un paravan translucid, figuri cu o geometrie complicată evoluând pe cer. „Nu îţi spuneam eu!” a şoptit tatăl meu, când l-am chemat, şi s-a ascuns şi el, rezervat, într-o latură a ferestrei.

Cert este că a doua zi mă simţeam străin între ceilalţi oameni. Faptul că simţeam o deosebire între ei şi mine nu mă înspăimânta şi nici nu mă izola, dimpotrivă, îmi producea o uşoară euforie. Mergând printr-o mare piaţă acoperită, urmărit de doi tineri plicticoşi, ce încercau să obţină ceva de la mine, am simţit nevoia să mă eliberez de ei, înălţându-mă în aer.

Concentrându-mă asupra plexului solar, am distras puterea pământului, ridicându-mă la o înălţime de un stat de om. Mulţimea nu părea să mă fi observat, însă cei doi au rămas stupefiaţi. Apoi au schimbat o privire semnificativă, ce spunea: „Ştiam noi!”, şi au sărit după mine cu mâinile întinse în sus. Mi-era teamă să nu mă prindă de picioare, aşa că am luat o poziţie înclinată şi am străpuns aerul înainte.

Nu mă puteam înălţa prea mult, piaţa era acoperită, încât am zburat prin nişte tuneluri joase. Am ieşit lângă turnul întunecat al unei biserici şi am făcut un efort pentru a urca. Mi-era oarecum teamă, ca şi cum m-aş fi putut dezechilibra. La un moment dat m-am răsucit pe o parte şi mişcarea m-a adus aproape de pământ.

Mult mai târziu, într-o după-amiază de plumb, citeam în nişte amfiteatre uriaşe câteva foi de hârtie. Era plin de oameni care ascultau tăcuţi pe scaune, dar nu cunoşteam pe nimeni, simţind un gol în abdomen. Mă miram chiar că mă plimb printre rânduri, neatent, fără să fiu dat afară, aşa că am ieşit de bunăvoie. Pe foile acelea erau aşternute propriile mele întâmplări, ce se petreceau în acelaşi moment, undeva pe o insulă în ocean. Locul nu avea importanţă, fiindcă fusesem deja înghiţit de o balenă. Privindu-mă de afară, printre dinţii de os cât un om de înalţi, i-am desenat mai bine maxilarele. Cum între timp mai descoperisem doi însoţitori, am hotărât că trebuie să coborâm în adâncul balenei, prin orificiul ce se zărea în gâtlejul acesteia. Apa îi intra printre dinţi, aşa cum pătrunde, la o inundaţie, valul printre tulpinile de papură ale unui gard. Se înserа, în gura balenei era întuneric. Am trecut prin inelul de came palpitând, trezindu-ne într-o cameră obscură, cu o fosforescenţă rece, şi apă pe jos. Mormane de frânghii sau de alge erau aruncate ici-colo. Ne-am urcat fiecare pe câte unul din ele. Eram obosiţi, deşi ştiam că trebuie să coborâm şi mai adânc.

Unul din prietenii mei ne-a spus că, peste noapte, îl vor durea dinţii, deci să nu ne mirăm că nu ne va răspunde dacă îl vom chema. Cu o strângere de inimă, am înţeles că de fapt va fi mort. Imediat ne-a biciuit un val de sucuri gastrice. Ştiam că trebuie să fim maceraţi pentru a trece mai departe, totuşi, faptul că eram conştient, că eram stăpân pe trupul meu, mă făcea să mă opun dezagregării, care atacase baloturile de sfori de pe jos. „Trebuie să rămâi nemişcat, atunci acizii cad de pe tine ca de pe o statuie”, îmi explica prietenul meu, într-o altă existenţă, probabil pe strada în amurg de la ieşirea din amfiteatru. Deodată s-a ridicat de pe mormanul lui de alge, devenit transparent. Ducea un câine la fel de ireal în lesă, deşi era el însuşi câinele, dus de un animal mult mai mare. „Câinele din Baskerville îl poartă în lesă”, mi-am spus, fiindu-mi limpede că îl duce sub formă de suflet.

Aventurile prin insulele acelea australe se apropiau de sfârşit. Îmi aminteam de un platou montan cu vegetaţie nebună, unde

întâlnisem un individ ciudat, care îmi cunoştea viitorul, adică toate întâmplările prin care aveam să trec până la înghiţirea de către balenă şi moartea prietenului. Rezemat de stâlpul de alamă din staţia de autobuz învăluită în înserare, simţeam că întâmplările urmează să ia sfârşit, că mă reîntorsesem în oraş. Dar se apropia şi un sentiment neclar, provocat de presimţirea închiderii unei dedublări. Am devenit eu însumi individul care venea din viitor spre mine, cel ce mă aflam undeva în Africa înainte de expediţie. Ar fi fost logic ca întâlnirea mea, ce mergea spre trecutul omului care mă prevenise şi venea din viitorul meu, să se închidă acum invers. Cu spaimă şi lehamite, am încercat să amân cele câteva ore care mă despărţeau de momentul când aveam să devin într-adevăr acela, să mă urc în autobuz şi să plec înapoi spre trecut, pentru a-mi pregăti expediţia.

Mi-au respins *Canalul de pucioasă*. Bucuria ascunsă care mă încearcă provine nu doar din faptul că era o bucată avortată, netrăită din interior…

29 iunie

O babă nesuferită insista ca Ruxandra să îi dea ore. Directorul Ruxandrei, un bărbat de vreo treizeci şi cinci de ani, rotofei şi simpatic, îmi atrăgea atenţia că este o aristocrată, extrem de distinsă şi de pretenţioasă. Ruxandra nu a apucat să pregătească vreo lecţie cu ea, doar i-a prezentat o tematică generală. După câteva zile, nu am mai lăsat-o la ore, şi am mers eu în locul ei. Apartamentul bătrânei era situat pe coridor chiar la ieşirea dintr-al nostru. Îmi amintesc doar că am stat la o masă, într-un salon în stil vechi, larg, cu multe mobile dispuse circular. Bătrâna şedea pe o canapea, puţin în spatele meu, încât nu i-am reţinut trăsăturile. Era înaltă, uscăţivă, cu o faţă imobilă. Nu m-a băgat aproape deloc în seamă şi atunci am înţeles că o vrea pe Ruxandra nu pentru pregătiri ştiinţifice, ci pentru ea însăşi.

Am plecat în pripă. În holul apartamentului meu, care era de fapt secretariatul şcolii, telefonul zbârnâia deja. Directorul mă întâmpină spunându-mi că ar fi bine pentru noi ca Ruxandra să meargă la chemările doamnei, fiindcă aceasta era o persoană influentă. L-am liniştit, promiţându-i că voi vorbi cu Ruxandra, dar ştiind cu hotărâre că îl mint. Ruxandra era în camera de alături şi mi s-a ghemuit în braţe, tremurând. Spunea că nu vrea s-o mai vadă pe bătrână.

La telefonul de alături s-au purtat nenumărate discuţii; când am

ieşit din nou din cameră în secretariat, directorul era enervat. Îmi spuse că bătrâna îşi luase şi doctoratul, şi, în acest caz, ce mai putea dori de la Ruxandra? O întrezăream pe bătrână stând în faţa Ruxandrei, pe un scaun lângă canapea, şi investigându-i nişte gânduri ascunse, pe care le simţeam eu. dintr-un inconştient cald. Mi-era teamă şi am trăit un fel de eliberare când am luat hotărârea că în niciun caz nu o voi mai lăsa pe Ruxandra să meargă la ea. Directorul era de acord cu mine.

Din nou am reuşit să pierd esenţa întâmplării, care nu ţine de cazuistică. Irizaţia de sensuri inconştiente, dar esenţiale, ştiu doar acest lucru, există prin întâmplări, dar tocmai din cauză, bănuiesc, că ea le creează. În timp ce eu încerc prăpăditul dram de a o recrea povestind întâmplările, în care mă şi împotmolesc. Oare niciodată nu am să pot redescoperi o trăire, nu le voi avea decât pe cele pe care le trăiesc când le scriu?

E unsprezece noaptea. Mă simt atât de înstrăinat, ca şi cum aş trăi într-un alt aer, în care recunosc lucrurile de la depărtare, fără să fiu implicat în ele. Părinţii mei sunt aici, nu aş vrea să creadă că apatia mea e faţă de ei, când de fapt priveşte întreaga lume. Nu mi-e somn, aş sta treaz, pentru că în această altă realitate sunt odihnit, nu am trăit de mult în ea. În acelaşi timp, îmi provoacă spaimă, îmi strânge stomacul şi îmi dă dureri şi diaree. Nu pot fi vesel, nici vorbăreţ, deşi nu sunt într-o situaţie opusă acestor stări, adică în tristeţe şi muţenie, ci pur şi simplu sunt altcumva. Ca şi cum pe dinăuntrul craniului, între faţă şi interiorul cvasispaţial, asemeni unui vid dirijat, cu efluvii, al gândurilor, s-ar fi interpus o mască de impasibilitate trează. Ruxandra, mama, nu sunt în contact cu *mine*, cel care gândesc acum, le privesc din afara mea şi a relaţiilor mele cu ele.

Poate fi limpede: şcoala a încetat şi m-am dezadaptat brusc de ea. Probabil un rol în a mă plonja în detaşarea asta atentă l-a avut şi visul de după-amiază. Deşi nu am fost conştient de astă dată de mecanismul lui insidios, bănuiesc că mi s-a depus pe gânduri şi reacţii, dându-le moliciunea grea, materială, şi tocmai de aceea ireală.

Ar fi bine totuşi să nu mai scriu, pentru că mi-ar concentra prea mult atenţia pe starea asta. Să citesc pur şi simplu, ignorând-o, sau să mai scriu'? Presimt un izvor, dar mai bine să nu îl trag la suprafaţă.

7 iulie

Parcă văd prin aer întinzându-se labele de păianjen catifelat dar

veninos ale mirosului de lemn de butoi, de pe fundul căruia sunt spălate resturi de vin acrit. Mirosul vine de undeva de peste balustrada balconului. Apa îmbibată în lemn şi scoţând de acolo vinul oţetit, transformat în aburi, are o luciditate neobişnuită, ce o face prezentă, asemeni unui ac incandescent, în coapsa continuă a trecutului. Coboară înapoi până în curtea bunicilor de la Alba-Iulia, când butoaiele spălate se uscau în soare. Haloul copilăriei vibrează bineînţeles în jur, dar acreala pătrunzătoare îl spulberă constant, înainte de a prinde existenţă. împrejur, învăluindu-le ca nişte perne de satin cald, pluteşte mirosul de cozonac aburind, proaspăt scos din cuptor. Totuşi, aluatul fraged, poros, emanând aromă de ouă şi unt, s-a pierdut încet.

Iulie

— Este deja unsprezece, nu mai rulăm niciun film.

Pe cadranele ceasului am văzut că într-adevăr acele ajunseseră la penultima diviziune, că afară întunericul se cuibărise credincios peste oraş.

— Dar ne-ai promis! m-am întors rugător spre individ.

Nu mă mira faptul că, în loc să fie ciolănos şi plin de păr pe faţă, precum Moldovan, avea înfăţişarea unui secretar de asociaţie de locatari, grăsuţ, spân şi bonom. Pe mine însă aspectul său nu mă inducea în eroare asupra caracterului său.

— Nu ar fi trebuit să urmărim şi programul de la televizor, am murmurat, pipăind cu regret o videocasetă.

— Hai, lasă aparatul, mă bruscă Moldovan, în timp ce eu încercam să scot vechea casetă, ce se zărea ca o limbă uşor luminată, neagră şi lucioasă, într-o gură întunecată.

Graba lui m-a făcut trist şi bănuitor. Ruxandra stătea între cearşafuri fără să spună nimic. Am plecat deci amândoi, ceea ce s-a întâmplat însă astfel: am rămas în aceeaşi cameră, aranjamentul mobilelor s-a schimbat puţin, ca şi cum o mână ar fi tras o perdea străvezie, sugerând schimbarea locului, în acelaşi decor. Moldovan şi aparatele sale au dispărut, ca şi cum noi am fi plecat de la el şi acum ne aflam deja acasă.

Cu un fel de tristeţe nerăbdătoare, am intrat sub cearşafuri, ascunzându-i Ruxandrei că sunt încălţat. Aşa cum bănuiam, s-a ridicat, îmbrăcată într-un furou de vară, şi a plecat, dându-mi o explicaţie vagă.

Ieşind din cameră, a rămas de fapt în apartamentul lui Moldovan. Eu am sărit repede din pat şi am coborât din bloc, pentru că

eu eram cel care trebuia să merg pentru a mă întoarce în acelaşi apartament, al lui Moldovan acum. Stăteam între boscheţii luminaţi de lună şi priveam cu gelozie balconul etajului trei, unde se afla locuinţa lor. Apoi am calculat că drugii de fier care susţineau parapetele balcoanelor sunt suficient de apropiaţi ca să pot urca pe ei. Am început să mă caţăr, cu multă agilitate. De afară, prin fereastră, am văzut că Ruxandra se afla în aceeaşi cameră, de care mă despărţea acum geamul, lumina dinăuntru şi tăcerea cuvintelor pe care nu le auzeam.

De multe ori mă trezesc ajungând gol într-o mulţime de oameni. Azi-noapte am intrat în sala de cinematograf cu întârziere. Ruxandra mă aştepta înăuntru, îmi ţinea un loc ocupat. Erau mai multe scaune libere pe fiecare rând, iar sala era luminată de lună, deşi spectacolul sau filmul începuse. Nu ştiu de ce, după ce am trecut de balustrada de fier de la casierie, unde taxatoarea mă grăbise zâmbind, amintindu-mi că e o după-amiază târzie în care trebuie să-mi trec timpul în sală, m-am dezbrăcat. Abia după ce am făcut câţiva paşi pe lângă spectatori, îmbrăcaţi ei, m-am simţit ruşinat, deşi nu ştiam din ce cauză. Fusese foarte normal să intru gol, faptul nu trebuia să mire pe nimeni, dar acum căutam să mă acopăr cu mâinile ca din întâmplare. Lumina roşiatică a aparatului de proiecţie îmi lucea pe pielea pieptului. Ruxandra îmi făcu semn şi mă ghemuii pe locul de lângă ea, cumva eliberat, deşi ştiind că va fi în continuare o problemă să ies.

Altă dată m-am trezit brusc la goliciune pe stradă, dar nu îmi amintesc decât infiltrarea treptată a jenei, mirarea şi supărarea mea că, înainte de trezire, mi se păruse atât de normal să umblu în pielea goală, fiindcă mă aflu undeva pe o plajă.

3 august

Azi-noapte, dormind într-o cameră aglomerată cu mobile ţărăneşti, şi mirosind a casă de ţară, în Sucevița, l-am visat pe bunicul meu. Era bolnav, de mult nu se ridicase din pat, aproape imobil în cearşafurile îngălbenite, dar în seara aceasta voia să plece. Am văzut că era îmbrăcat cu un maiou de corp şi izmene ce semănau cu un costum de tenis. Eram toţi: tata, mama, Marian, trecând prin spatele unei ferestre şi privindu-l întins în pat. Acum, deodată, se ridicase sprinten, anunţându-ne că vrea să plece. Ne-am bucurat, considerând dorinţa lui drept un semn de însănătoşire. La jumătatea drumului până la uşă, a fost cuprins de slăbiciune şi a căzut. L-am prins cu toţii şi ne pregăteam să-l ducem înapoi în pat, când s-a ridicat din nou, spunând

că va pleca totuşi. Ne-a privit pe fiecare cu o expresie extrem de blândă. Ţinea clanţa cu mâna stângă. Acesta i-a fost salutul de bun rămas. Apoi, întorcându-se să iasă, a căzut pentru a doua oară, mort. Am înţeles imediat că aceasta i-a fost plecarea.

11 august

Era şapte seara, adormisem. M-am trezit brusc, sub ameninţarea unei primejdii. Capul mi se zgâlţâia pe dinăuntru, ca şi cum nişte pleoape băteau în interiorul ochilor, făcând imaginile să tremure. Am sărit din pat cu picioarele împleticite, întrebând-o pe Ruxandra, ca prin vis, dacă are loc un cutremur. Deschizând fereastra, mi s-a lămurit treptat că nimic nu se mişcă. Mâncând, am făcut planuri cum putem fugi din restaurant când tavanul începe să se prăbuşească. În acelaşi timp salonul, hotelul, nu erau decât proiecţii ale craniului meu, încât teroarea cutremurului s-a dovedit a fi un spasm sufletesc. Am avut senzaţia limpede a nebuniei, ca un uruit îngrozitor care te asurzeşte. Mă vedeam ţâşnind afară, târând-o pe Ruxandra după mine, în timp ce pentru ceilalţi realitatea rămânea mai departe ca o apă transparentă, caldă şi liniştitoare. Ar fi trebuit să îmi înving o clipă spaima, să observ că, în ciuda uruitului, oamenii din restaurant nu fug în panică, ci continuă să mănânce zâmbitori, într-o altă lume. Cu un efort, i-aş fi explicat Ruxandrei zgomotul din mine. Ea l-ar fi luat drept un „pretext", o închipuire închipuită (din moment ce o conştientizam), dar eu nu mai aveam putere să trec peste furtună şi mă scufundam pentru a face faţă unei închipuiri reale. Deocamdată o vedeam încă pe Ruxandra privindu-mă din afară, dar atunci când Aia va veni nu voi mai înregistra imaginea ei. Stând într-o hrubă, distras de uruitul pe care nu îl pot stăpâni, simt că aş putea cu un efort să revin în exterior, spre lume, dar, aşa cum o rană te distrage de rest, rămân să înfrunt huruitul, pentru că e prea puternic pentru a continua să duc faţă de ceilalţi o viaţă normală, ca şi cum un râu subteran, palpabil, ar cădea în cascadă pe sub masca rigidizată a feţei mele.

12 august

Spre seară, am simţit oarecum corporal cum Ceauşescu a căzut, împreună cu Gorbaciov, pe trepte. Din îmbinarea iritantă a trupurilor lor, preşedintele sovietic s-a ridicat palid, ascunzându-şi gândurile. Dar nici nu am ieşit bine din radio, unde mă confundasem cu această scenă, când tatăl meu m-a anunţat că se declarase războiul. Fuseseră chemaţi sub arme toţi cei de vârsta lui. Iluminaţia publică nu fusese aprinsă,

încât oamenii se mişcau printre blocuri ca nişte umbre, decupându-se din când în când pe cerul albastru al amurgului.

Dimineaţa, după ce tata plecase, s-a iscat panică, anunţându-se apropierea unor elicoptere. Eram în faţa unui bloc spre care urca o scară largă, decorativă. Marian fugise deja înăuntru, dar mama părea că nu poate să păşească, cu mişcările îngreunate ca în vis. M-am întors spre ea, strigându-i să vină. M-a privit reprobator, spunând că la vârsta ei nu se cade să fugă şi lăsând să se înţeleagă că se sacrifică pentru mine. Enervat de privirea demonstrativă pe care mi-a aruncat-o, nu am încercat să o ajut. A pornit totuşi cu paşi mici spre bloc.

În acel moment a apărut un elicopter prelung şi sofisticat, asemeni unui leviatan zburător. Am zbughit-o în scară, ascunzându-mă după uşa de lemn, nu mai groasă de un deget. Printr-o fantă, am văzut elicopterul trecând încet la nivelul solului, prin dreptul mamei, care urcase între timp treptele. Liniile ca nişte sfori întinse ale gloanţelor au încadrat-o, fără să o nimerească, aşa încât mama a intrat şi ea în adăpost. Între timp, urcasem la un etaj superior. Prin faţa ferestrelor înguste ca nişte creneluri se urnea un alt elicopter, ce părea să ne spioneze cu trupul său masiv. Câte o rafală de mitralieră ţâşnea înăuntru, măturând camerele hotelului.

Am urcat încă două etaje. Pretutindeni, pe la colţuri, se aflau oameni adăpostiţi. Cum elicopterele zburau foarte jos, puteam duce luptă de gherilă, aruncându-le în spate, de la etajele superioare, grenade. M-am tras într-un colţ mort, apărat de zid, lângă o fereastră, prin care întrezăream pe cer aparate monstruoase ce trăgeau în oameni. Am lăsat să cadă o grenadă pe spinarea elicopterului ce trecea pe dedesubt, fără ca acesta să păţească însă ceva.

Jos se afla o parcare plină de automobile, acoperită cu tablă ondulată susţinută de stâlpi. Tabla nu le proteja de bombe, dar am înţeles că întreaga parcare ascundea o baterie antiaeriană. După ce elicopterul de adineaori s-a îndepărtat, acoperişurile şi automobilele s-au dat cu totul la o parte, ca o pătură în relief. De dedesubt, ca din stomacul meu, care priveam de la etaj, s-au ridicat ţevile zvelte ale unor tunuri, ce au început să tragă dâre albe de fum.

Un aparat a observat bateria şi se apropia lent, când a fost lovit de proiectile. În loc să bombardeze locul, a pornit într-o cădere masivă. Parcarea, automobilele, acoperişul de tablă s-au tras repede peste baterie, pentru a o proteja. Elicopterul s-a surpat printre siluetele

metalice, care încă mai vibrau ca o gelatină, şi s-a dezmembrat. Hotelul s-a zguduit din temelii când scheletul aparatului a explodat. Printre nori şi mormane de fiare parcurse de fulgere, am zărit cum cabina elicopterului ia forma unui om mătăhălos, îngrozitor. Celelalte elicoptere se retrăseseră şi oamenii ascunşi ieşeau din clădiri. Arătând cu degetul spre matahală, le-am strigat că un robot a supravieţuit atacului. Însă robotul luase deja înfăţişare omenească, încât ceilalţi nu îl mai deosebeau. El mi-a aruncat o privire tăioasă, din care am înţeles că mă va omorî.

Între timp se întorsese şi tatăl meu şi i-am povestit cele întâmplate. A vorbit cu un prieten, un fost coleg de facultate, să nu mă lase singur. Prin sălile hotelului se formaseră grupuri de scriitori, discutând. Robotul îmi dădea mereu târcoale. Luase aspectul unui poet mătăhălos şi stătea uneori de vorbă chiar cu cunoscuţi de-ai mei, încercând să-i facă să mă cheme în preajma sa. Mi-era mereu teamă ca tata sau prietenul său să nu fie neatenţi o clipă şi să mă lase singur.

Prefăcându-se interesat de discuţii, cum grupurile se mai răriseră, monstrul cu faţa inexpresivă se apropia tot mai mult, în costumul său cenuşiu, care îi ascundea pieptul bombat şi păros. Repulsia şi spaima mi-au fost treptat dominate de gândul că ştiu ce am de făcut: să intru în vorbă cu el, cocoţat ca din întâmplare pe un elefant din metal şi, chiar atunci când şi-ar fi întins braţul spre mine, să manevrez în aşa fel încât elefantul să îl apuce cu trompa de mijloc, să îl târască în praf şi să-l strivească.

22 august întors acasă, la Sibiu, am făcut ordine prin vechile mele lucruri, scrisori, manuscrise. Câtă distanţă s-a aşezat între mine şi un întreg univers mental, abia acum îmi dau seama, reintrând o clipă în el. La Cluj, la Bistriţa, nepăstrând relicve, nu am un trecut, ţâşnind într-un prezent perpetuu. Chiar întorcându-mă la Sibiu, în ultimul timp, nu făceam decât să transform casa într-un spaţiu atemporal. Îmi aduc aminte acum: în primii ani când am plecat de acasă, fiecare întoarcere mă scufunda din nou în aceeaşi stare de depresie dulce, încât aproape o uitam. Studenţia în Cluj era ca un aer tare, în a cărui ardere am început să trăiesc un prezent agitat, o continuă alergare. Dacă mă uit înapoi, alergarea aceasta e însuşi timpul biologic. De aceea nu mă mai pot opri din rostogolirea zilnică. Înainte, mă prăbuşeam într-un vid melancolic, şi timpul înceta. Orice problemă se volatiliza când plonjam în magma atemporală. Acum, în schimb, nu reuşesc nici

măcar prin yoga să mă deconectez de fierberea psihică. Nu mă mai pot scufunda ca să ies în *același* prezent, în același eu, deși zilele au continuat să treacă. Ar trebui o boală, sau un eveniment care să mă izoleze. Sunt prea puternic interior acum, vidul acela fluid s-a condensat până la strălucire, nu mai sunt fisuri prin care să cad. Creierul nu mi se mai oprește pe câte o idee, punând-o în lumina stranie a imobilității contemplației, făcând-o să se dezvăluie obsesiv, din unghiuri ireale.

Atunci nu aveam teama meditațiilor banale.

Am lipiat ca să ies din starea aceea. Dacă, întorcându-mă acasă, simțeam că Aia mă atrage în brațele ei de moluscă, fugeam înapoi la Cluj, aruncându-mă mai înverșunat în vârtejul faptelor. Acum, la gândul de a recădea în abulie, simt o rezistență interioară. Acum, societatea m-ar distruge. Dar cât de ademenitor e visul unei noi derealizări. Poate nu trebuie plătit neapărat cu alienare mintală. Mi-e de mare ajutor să mă gândesc la proiectul unei evadări aruncate spre un viitor neprecizat. M-aș retrage din societate, din căsătorie, poate undeva la munte, nu are importanță, e vorba de un teritoriu psihic. O eliberare caldă, amniotică, de sub crusta casantă a sufletului, a realului. Chiar dacă ar fi considerată nebunie. Pentru că nu e nebunie, forțele spiritului mi s-ar conserva, decuplate, doar abstrase dinspre în afară. Asta se va întâmpla când nu știu ce teamă sau lehamite de întâmplările pe care le implică arderea va reuși să îmi învingă repulsia fizică față de senzația de scufundare. Atunci dorința scufundării ar deveni concretă, căpătând consistența ce îi lipsește acum, făcând-o strălucitoare.

Fantomele din vid sunt gelatinoase, prin ardere le dau pregnanță, forță reală, dar lumina în sine sfârșește prin a le destrăma.

23 august

Cu fiecare zi intru tot mai mult în lumină. Gândurile de ieri îmi par din nou un coșmar vertiginos, pe care organismul, nu eu, se străduiește să îl șteargă din chimismul creierului.

25 august

Ca altă dată, m-a inundat din nou panica, asemeni unui val imens, pe care îl simt, când întorc ochii, în spatele înăuntrului meu. Sentimentul unei catastrofe, sfârșitul în vid al vacanței, o încrâncenare și epuizare, inclusiv împotriva Ruxandrei, deci singurătate și prăbușire, marasmul – neliterar – al cărții lui Chifu. A venit pe neașteptate. Când am devenit conștient de ea, s-a dovedit că se

acumulase de-a lungul întregii zile, poate dinainte. E aici. Oricât am dorit-o (chiar dacă nu pe ea în special), acum mi-e frică şi aş vrea să scap.

26 august

După izbucnirea de aseară, noaptea a fost ca o pernă sufocantă pusă pe faţa unui câmp. Sub ea a rămas un pogon de formă pătrată, ars ca o piele cheratinizată. Pe ea nu trece mai nimic, rămânând insensibilă la gânduri şi excitaţii. Visurile au avut două focare de coşmar, care m-au îngreunat, ţinându-mă, la trezire, în pântecele lor. Acum m-am ridicat în sfârşit şi totul parcă se aerează.

3 septembrie în urma discuţiilor (extenuante) cu ai mei:

Să nu fi ales literatura decât mânat de nevoia de a exorciza nevroza infantilă (vezi astmul), iar acum să fiu nevoit să îmi prelungesc trăirile şi viziunile morbide pentru a o hrăni?

Argument împotrivă: Activitatea lucidă, abstractă (vocaţia pe care mizează ai mei) nu a reuşit niciodată să mă polarizeze complet, nici să mă satisfacă (elibereze) precum scrisul. Raţionarea susţinută (matematică, cosmologie, filosofie, chiar şah) s-a rezolvat întotdeauna într-o explozie de imagini, visuri (şi angoase?). De unde întrebarea: scrisul e o supapă a teoretizării, sau luciditatea e materia primă care îmi alimentează, prin compensaţie, inconştientul?

Tot teoretizând, mi s-a ars pâinea prăjită.

6 septembrie

Cel mai mare defect al romanelor mele este incapacitatea de a mă acorda la ritmul realităţii. Fiindcă nu numai alţii vor crede că sunt fabricate, dar nici pe mine, dacă le-aş citi dinafară, nu ar reuşi să mă poarte pe nesimţite, în ritm legănat, fals liniştitor, în inima demenţei, ci m-ar respinge ca nişte rebuturi.

Îmi lipseşte modul de a face visele să fie veridice, să nu pară o mişcare haotică şi mecanică de marionete care doar pe mine mă îngrozesc.

11 septembrie

De ce nu sunt filosof, aşa cum mă văd mama sau chiar Ruxandra (în viitor):

1. Găsesc adevărata realitate în energia lichidă şi caldă a imaginilor subconştiente din proză, nu în eradicarea luminoasă, sistematică, a unei porţiuni a creierului (sau cunoaşterii). (Nu voiam să dezvolt motivul, dar l-am formulat puţin altfel, încât a prins viaţă şi ar

începe să se desfăşoare. îl tai.)

2. Mi se aplatizează mintea atunci când trebuie să parcurg integral, în amănunt, un sistem, simptom probabil al unei reacţii de inhibiţie la o prea mare lentoare a gândului. Opacitatea îmi dispare în schimb când pot merge în salturi, cu fulgerări în adâncime, în a căror lumină se dezvăluie din penumbră articulaţiile sistemului, la fel de solide ca şi ale celui defrişat sistematic, dar inundate de sevă cerebrală. Cu alte cuvinte, mintea mi se angrenează pe filosofie doar când intră în surescitare; or, cum beţia lucidităţii e o stare combustibilă, lipsită de durată, nu pot avea răbdarea consolidării.

În concluzie, nu ştiu dacă cele două motive nu sunt unul singur.

15 septembrie

Unul din motivele pentru care ar trebui să fiu singur în viaţă este blestemata asta de receptivitate, care mă face să particip la fiecare nelinişte a celor apropiaţi, cum se întâmplă astăzi cu Ruxandra. Iar faptul că e târziu şi nu am scris îmi măreşte culpabilitatea de a nu fi scris, îngustând tot mai mult posibilitatea reală de a o face.

Ce şanse mai am acum de a mă descrispa şi izola de agitaţia din mine, chiar şi scriind în gol? Doar altă dată, la Cluj spre exemplu, în sfârşit singur, începeam să scriu după unsprezece noaptea, şi nu eram deloc angoasat la gândul că e târziu şi ar trebui să mă culc.

Reiese că şcoala, cu cerinţa ei de a fi mereu nefisurat, îmi produce teama de nopţi albe, singurele care ar trebui de fapt să mă intereseze, dacă pot să scriu. Iar mâine – dezechilibru, consum inutil de energii pentru a face faţă copiilor, şi încă o zi pierdută pentru a-mi regăsi calmul. E mai bine poate să mă culc.

(Scriu asta ca, îndârjit de laşitatea gândului, să rămân la masă, deşi efectiv îmi va face rău.)

Insuficientă forţă pentru a revitaliza întreaga scenă ce ar urma să o rescriu din roman, dar prea multă ca să pot adormi cu conştiinţa împăcată că aş fi consumat-o.

2 octombrie împreună cu un bărbat mai în vârstă, ocrotitor, intrasem în mină. Trebuia să dregem un perete din pietre ca nişte prăjituri, ce se prăbuşea, curgând lipsit de orice rigiditate. Unul de-o parte, celălalt de cealaltă, am dat cu târnăcoapele în boltă. Rocile tremurau. La un moment dat, printr-o gaură, am întrezărit lumina de noapte de afară. Tot atunci, peretele s-a revărsat din tavan, izolând fundul galeriei. Eu rămăsesem în partea dinspre ieşire. Am admirat

curajul prietenului meu, zidit înăuntru, şi brusc am resimţit nevoia să fiu alături de el. Fundătura aceea avea ceva ocrotitor, am fi fost izolaţi de lume, şi pe deasupra crea sentimentul înălţător al eroismului, al jertfei.

M-am şi pomenit dincolo, nu are importanţă cum. Am descoperit că locul era plin de oameni speriaţi la gândul că nu vor mai putea ieşi. Au pornit cu toţii spre fundul galeriei, oricum astupat, deşi ei sperau să găsească o trecere. Rămaşi singuri, ne-am bucurat cu prietenul (sau ruda?) mea şi ne-am aşezat pe nişte scaune fixate pe lângă pereţi.

Treptat, într-un timp care putea să fi durat foarte mult, s-a făcut lumină. Mi-am dat seama că ne aflăm într-un autobuz închis ermetic, care începuse o lungă cursă pe străzile goale ale oraşului. Pereţii s-au dovedit a fi geamuri, dar atât de murdare încât nu se vedea nimic prin ei decât lumina difuză de afară. Autobuzul era ticsit cu cei rămaşi închişi în mină, unii şedeau, alţii stăteau în picioare. M-am trezit fluturând un bilet în mână, dar însoţitorul meu, a cărui imagine se ştergea tot mai mult, mi-a făcut semn că nu e nevoie.

Timpul trecea în mod ciudat, cumva în afara mea, ca şi cum aş fi dormit şi reveneam la realitate doar din când în când, nedându-mi seama de absenţă. Autobuzul ne legăna şi eram îngrijorat, neştiind unde ne duce. Figurile celor din jur (ar fi trebuit să-i cunosc pe toţi, din perioada când fuseserăm închişi împreună în galerie) se schimbaseră. Bănuiam că urcaseră mulţi străini, prin diverse staţii pe care nu le observasem. Eram din ce în ce mai neliniştit din cauza biletului, din teama de a nu fi prinşi de vreun controlor. Însoţitorul meu, devenit o simplă prezenţă spirituală, caldă, plutind undeva în autobuz, lângă mine, mi-a spus că nu avem motiv de a ne speria, veneam direct din mină, era un caz excepţional, un accident, nu era vreme de lucruri meschine precum biletul.

Aveam impresia că trecuse nespus de mult timp. Autobuzul mergea prin straturi de conştiinţă, pătrunzând tot mai mult într-o altă realitate. M-am uitat speriat în jur, spre banchetele din spate, pentru a-mi recunoaşte camarazii. Cabina se mai golise acum. Am identificat un om, slab la trup, cu ochii morţi, apoi pe un pitic oligofren, cu capul uriaş, sticlindu-şi ochii şi dinţii într-un zâmbet dezgustător, şi încă vreo doi demenţi, răsfiraţi ici-colo, ca ultime rămăşiţe ale lumii din tunel. Mă simţeam legat de ei, fiindcă veneau din acelaşi spaţiu

ocrotitor, ieşi vedeam că *să holna*e adevărate rebuturi umane faţă de ceilalţi călători urcaţi mai târziu în acelaşi ti lma crescândă a biruit gândul sunt imun fiindcă vin dintre Q înti tare excepţionala (o prăbuşire de şi (un clin^2 petrecut în claustru) ma sa îmi marchez biletul.

Privindu-i pe oligofreşi ei pe cale de a dispar am avut revelaţia că şi eu sunt nebun. Aşa tret-uie că trăieşte un arierat. *t* în ((rece luminos împrejur el iese la suprafaţă dar din când când> devenind COnştient o clipă de starea de scufundre lipsită de conştiinţă> de ţi desenzaţii de amintiri, din care iese, precurşi de schimbările ce au avut loc în afara *M* de plecarea celor din autocar, curgerea zilei; îmbătrânirea lui şi sentimentul îngrozitor, pe care o nouă SCX – lfundare nu face decât să întâme ce –, îmbătrâneşte, chiar neexistîi –, că doreşte – *msfmm Mat* să devină complet lucid, pentru a trăi fiecare ra03 nent> că aceeaşi spaimă fi Sllestă să sE scufunde din nou, deşi ştie că peste vidW mental din coborârej cumva dea ra lui fără a-i deveni interior, dar păstrâca o aromă acidulată pM k următoarea trezire, pluteşte gândul iremectiabil al timpului.

13 octombrie

Cât de puţine sunt ima%mile ca să aducă *yaM* lor *undl*] *ind* în Vldul dintre pereţii camerei, prin caasteţ spre alte camere> cu o vaporozitate de VIS o tristeţe cum nu am mai în ce Tcat de care în mai poate să stea în pe and altă dată ma mvaluia ca o perdea de odihnă; diberare trasă groapa unui mormânt.

Visurile acestea vane, adiind dintr-o flintă care nu mai şi cu lor desuet şi dulceag, cum se *tăvălxâm* în timp, făcându-l mai puţin dens, mai eterat Dar nu atunci ci acurrdupă-amiaza aceasta deşirată din norii nopţii, ce boltesc întunencul e aici, eu Vlbraţia ei ce scutură praful de fum din cară mă aflu, mai blinda decât ei, mai fragllă la spulberându-se la prima nenorocita crispare a capului.

Şi, în locul ei, al tâmpi Mui întârzmt şi vagi doar brusca încrâncen ca nişte pietre colţuroase frecu Ktu se între ele, a gândului că mă grăbesc peste zile să înghit cărţi şi trăiri Pentru a ajunghţ pm să

curgere neîntrerupta, atunci, când după scris nu va mai urma decât un (un proiect de împins mai încolo moartea, spaima de a cădea fi în ÎQ fără speranţa, dintre împlinireatinsă şi nevoinţa de a *mMl* de prea târziu

17 octombrie

Un grup restrâns de prieteni ne întorceam de pe litoral la Cluj cu un autocar. Seara, ieşisem din CElmera de hotel – de călătorie cu două veste vechi, una dungată în negru şi albastruţ alta dintr-o lână ţepoasăţ pe care le purtam în copilărie iar astăzi nu le mai am. În buzunar îndesasem două ghemotoace de bani, pe care le pregătisem aseară să le duc astăzi la şcoală. Ne-am mai plimbat puţin pe străzile luminate intim, dar goale. Înainte de a coborî în faţa hotelului, am intrat în apartamentul uneia din prietene, care plecase deja. Stând pe W.C., ni-a apucat teama că, întârziind, voi rămâne pe jos, în hotelul părăsit. Apoi mi-a trecut prin cap că şi prietena aceea, poate chiar încă una, pe care o vedeam cu ochii minţii, aşezată pe un pervaz, cu un genunchi ridicat la gură, îmbrăcată în jeans, vor rămâne şi ele, şi nu le voi putea face faţă amândurora.

În sfârşit, am urcat în autocar. Am pornit la drum şi, legănat, am dormit restul nopţii. Când m-am trezit, se lumina de ziuă. Treceam printre clădirile înalte ale unui bulevard. Am recunoscut Bucureştiul şi, mirat că ajunsesem atât de repede, m-am ridicat şi m-am dus pe culoar în faţă, lângă şofer, ca să mă dezmorţesc şi să privesc oraşul. În faţa mea, în picioare, cu spatele, era Nicolae Manolescu, cu care am schimbat câteva vorbe.

La o intersecţie, autocarul a oprit şi a deschis uşa. Cel din faţa mea a coborât şi eu m-am luat după el, crezând că avem în plan să vizităm ceva. Dar uşa s-a închis şi autocarul a plecat mai departe, pe lângă mine. Prin ferestre, am văzut chipul mirat şi speriat al Ruxandrei, şi ale celorlalţi. Rămăsesem pe jos; m-a cuprins frica. Am fugit după Manolescu, dar, când s-a întors spre mine, am descoperit că era o altă persoană, necunoscută, pe care nu înţelegeam cum de o confundasem în autocar. Mi-am spus că trebuie să fug după prieteni, să încerc să urc, să nu rămân singur.

Autocarul se transformase într-un tramvai cu două vagoane. Tocmai cotea spre dreapta, pe lângă vitrinele unei clădiri. De fapt, a intrat chiar pe uşa unui magazin. M-am gândit că probabil acolo are staţie şi am fugit în urma lui. Intrat în magazin, am căutat din ochi tramvaiul, dar mi s-a spus că nu trece pe aici. Dezorientat, am ieşit afară şi l-am văzut depărtându-se pe lângă o clădire. Mă întrebam furios cărei iluzii optice căzusem pradă, când peretele de sticlă dinspre stradă al magazinului a alunecat pe rotile înapoi, ducând imaginile în luciul său. Din nou era să mi se tulbure vederea şi să suprapun

obiectele, dar mi-am revenit şi am început să fug după tramvai, pe care îl ştiam în faţă.

În timp ce alergam, m-am întrebat dacă voi avea suflu să ajung până la următoarea staţie. Din păcate, apropiindu-mă de ea, am văzut tramvaiul tocmai plecând. Urma o intersecţie şi aici imaginea lui mi s-a şters din minte. Mi se părea că o luase pe o străduţă ce urca şi pe care erau înşiruite într-adevăr mai multe tramvaie. Toate erau însă roşii, în timp ce ai meu fusese galben. Am pierdut orice speranţă de a-l regăsi.

Am pornit pe străzi, neştiind ce să fac. Mi-a venit ideea să telefonez la vreunul din prietenii din Bucureşti, cel la care ar urma să se gândească şi Ruxandra. Ştiam că ea mă va căuta şi totul era să-mi ghicească gândul. Prin minte îmi trecea lista de nume. Căutând în buzunare, am găsit sub batistă trei monede pentru telefon, apoi m-am liniştit, amintindu-mi că am cu mine fişicul de bancnote şi că aş putea, la nevoie, să îmi cumpăr chiar bilet la un tren spre Cluj.

Mergând pe străzile lăturalnice ale unui cartier de blocuri, într-o parcare, am recunoscut câţiva foşti colegi de liceu jucând tenis cu piciorul. M-am îndreptat spre unul din ei, deşi arăta foarte slăbit, cadaveric sub haine, vineţiu la faţă, şi îmi trezea frică. La început m-a privit mirat, apoi, aducându-şi aminte de mine ca de ceva foarte vechi, a ieşit din joc şi am pornit împreună.

Auzind ce am păţit, m-a dus spre clădirea universităţii, la cămine, unde spunea că, deşi e vară, vom întâlni mulţi tineri, dintre care şi foşti colegi de-ai mei, cum ar fi Felicia. Într-adevăr, scările şi terasa primei clădiri erau pline de oameni. Am trecut pe lângă ei, întorcându-i cu faţa sau dându-i la o parte. Totuşi, nu am găsit-o pe Felicia sau alţi cunoscuţi, probabil nu veniseră încă de acasă.

Am mers mai departe, pe lângă alte clădiri ale căminelor. La un moment dat, ne-am oprit în spatele unei cozi de indivizi, având toţi pe cap o pălărie conică şi un halat cu hieroglife pe el.

— Sunt vietnamezi, mi-a explicat prietenul.

Unul din ei se întoarse şi i-am văzut faţa lunguiaţă, părând că râde. Am trecut mai departe pe lângă ei, descoperind că stăteau la coadă ca să intre la o discotecă, a cărei muzică duduia prin ferestrele pivniţei. Însuşi pervazul zidului vibra ca o gelatină, în ritmul muzicii.

Am ieşit în partea cealaltă a complexului de cămine, într-o vâlcea prin care trecea un drum bătătorit, de ţară, luminat intim, ici-colo, de becuri. Voiam să urinez. Cunoscutul mi-a arătat un intrând

lateral, spre o vale, pavat cu scânduri. Nu am vrut să cobor şi căutam un loc ferit, între tufişuri, dar mereu apăreau în depărtare perechi de tineri, încât am renunţat.

Întorcându-ne, prietenul mi-a propus să mă ducă la gară, sau, până la venirea trenului, să facem o escală la casa lui. Am privit ceasul de mână, era şapte seara şi cerul se înnoptase adânc. Opriţi pe dunga unui trotuar, am exclamat cu uimire, arătându-i discul uriaş al lunii. Lângă ea, pe boltă, am desluşit discurile altor planete, Saturn, cu inele, Jupiter, imens, de trei ori mai mare decât luna, aşa cum le văzusem în planşele unor atlase. M-am speriat, dar prietenul m-a lămurit că nu sunt decât proiecţii pe tavan, făcute de un grup de studenţi. În faţa mea se deschideau într-adevăr rândurile de scaune ale unei săli întinse. Pe alocuri se aflau grupuri de oameni, dar spectacolul nu începuse încă.

— Pe tavan? mă întrebam nedumerit. Unde naiba mă aflu?

Nu am apucat să mă gândesc la întrebare, fiindcă prin minte îmi fulgera imaginea în care mă vedeam urcat în sfârşit cu un sentiment de uşurare în tren. Nu ştiam dacă, aşa cum mă vedeam în tren, îmi voi fi cumpărat bilet. Mergeam prin vagoanele întunecate, luminate discret de câte un beculeţ, şi, la un burduf de trecere, nu ştiu de ce, încercam să desprind din mers vagoanele din spate, să le interpun între mine şi oraşul lăsat în urmă, faţă de care aveam o teamă ascunsă, ţinută la marginile pieptului.

23 octombrie

Pentru Luiza Textoris (aşa încep să i se materializeze visurile şi fantasmele):

M-am oprit în uşa sălii de dans. Eram îmbrăcat cu o armură, iar în mâini purtam mănuşile mele de piele, foarte rigide. Afară se dădeau lupte şi eu puteam fi chemat din clipă în clipă să mă bat pentru femeia pe care o doream. În sală se aflau mai mulţi oameni, mai ales femei, în costume de gală, lungi, cu atlazuri şi broderii, ca la un bal din epoca regelui Soare. Sala semăna cu o cantină şi nu avea alt mobilier decât nişte mese înalte, la care se stătea în picioare. În partea cealaltă văzusem o femeie al cărei zâmbet îmi plăcea, altă dată voisem să îi fac curte, şi probabil îi plăceam şi eu. Nu intram dintr-o timiditate liniştită, asumată şi caldă, căci eram din altă spiţă decât ei. Vedeam că îşi închipuie că sunt mai prejos în rang şi de aceea nu intru, dar acceptam confuzia cu un zâmbet calm, chiar cu bucurie la gândul că numai eu ştiu că le sunt egal. Hainele mele de luptă, rigide, erau pline de praf, nu

se potriveau balului.

Printre mese am zărit-o pe stăpână, o femeie tânără, pe care o doream. Ea m-a văzut la rândul ei şi s-a apropiat de mine, răspunzând dorinţei secrete pe care nu o formulasem, dar găseam normal să se îndeplinească. M-a condus de mână în sală. Nimănui nu i s-a părut nepotrivit, nu mai avea importanţă ce rang am, din moment ce regina mă ţinea de braţ. După un timp, dându-mi a înţelege că, deşi ar vrea să rămână cu mine, nu o poate face din cauza etichetei, m-a condus la masa unei alte tinere femei, care m-a primit cu un zâmbet bucuros şi trist.

Rămas numai cu ea, femeia mi-a spus că ştie că i-am fost lăsat doar în absenţa stăpânei. Şi eu credeam acelaşi lucru, dar, ca şi altă dată, iubirea nu era încă hotărâtă în mine şi puteam, gândindu-mă la regină, să mă simt la fel de deplin şi alături de femeia aceasta.

Mi-a atins mănuşa de piele a mâinii drepte. I-am explicat că are rolul de a-mi ţine încheietura rigidă, lucru foarte important atunci când lupt cu sabia. Am făcut câteva mişcări prin aer, arătându-i că mâna mi-e înţepenită în mod plăcut, aşa cum trebuia să o ţin (mi-am adus aminte pe neaşteptate) când joc tenis de câmp.

Vedeam că tânăra femeie ar deveni prietenoasă dacă aş face un gest de tandreţe, de aceea, pentru a nu spulbera vraja, pentru a nu alege între ea şi regină, am început să mă port naiv, copilăreşte, şi nu ca un bărbat matur.

Observasem între timp că tânăra femeie avea în spate nişte rafturi cu reviste şi cărţi, iar pe masa dintre ea şi mine nişte cutii cu fişe. Ţinea probabil biblioteca palatului.

— Ce sunt acelea? am întrebat, arătând nişte reviste.

Mi-a întins câteva dintre ele şi am descoperit că erau Pif-uri. Am început să le răsfoiesc, pentru a îngheţa puţin atmosfera ce ameninţa să se topească între noi; nu m-a dispreţuit totuşi pentru eschiva mea, fiindcă nu o dezamăgisem încă, aştepta încă o împlinire de la mine, şi, deşi eu eram convins că nu i-o voi acorda, ea nu ştia şi rămânea dependentă de mine.

Mi-a trecut prin cap că ar putea să îmi împrumute acasă revistele, pe care nu le cunoşteam. Ea îmi vorbea de cele care îi fuseseră furate din colecţie, iar eu, pentru a o linişti, i-am arătat că aveam numerele pe aproape zece ani, deci nu aş putea fi unul dintre hoţi. Între timp, văzusem numere pe care nu le citisem niciodată. Am

început să le triez într-un teanc separat.

Deodată, *am* descoperit un episod din Corto Maltese pe care, în urmă cu câteva luni, când fusesem acasă la Sibiu, îl căutasem în zadar. Era aşezat între alte două episoade, în ordinea în care apăruseră.

— Acesta este! am izbucnit. Ce ciudat, exact aşa ar fi trebuit să fie aşezat şi atunci acasă!

Ea era mirată de ceea ce spuneam, dar eu i-am explicat că este cea mai bună bandă desenată, că desenatorul luase un mare premiu, că figurile acelea, aparent rău desenate, erau extraordinar de sugestive. Nu îmi venea să cred: regăsism chiar episodul cu pătrunderea prin poarta magică în fantastica ţară Mu.

Femeia vorbea la telefon.

— Domnule doctor, pacientul pretinde că retrăieşte întâmplări din trecutul său. Se află acasă şi răsfoieşte Pif-uri pe care atunci le aveam, dar între timp au dispărut din colecţie.

Auzeam glasul doctorului la celălalt capăt al firului.

— E un simptom normal. Proiectează ca adevărate fapte trecute: înseamnă că se transpune mental în perioada copilăriei.

Înţelegeam vag că aş fi bolnav, de altfel sala de bal, costumul meu de cavaler în armură se estompau şi ele, într-o uitare de vis, chiar biblioteca avea altă înfăţişare, fiindcă înţelesesem că bibliotecara nu este una din fetele de care mă îndrăgostisem altă dată, ci ar putea fi chiar o soră medicală. Dar nu eram deloc alarmat, un calm binefăcător mă făcea să ascult liniştit, chiar curios, cele ce se spuneau despre mine. Tânăra femeie în schimb era agitată.

— Dar nu aţi înţeles, domnule doctor. Problema nu este că el se crede în trecut, ci faptul că lucrurile pe care le proiectează din copilărie există aici cu adevărat. Înţelegeţi? Revista aceea pierdută este aici pe masă, există cu adevărat. Camera e aceeaşi! Ce să fac?

— Da, da, murmură la celălalt capăt doctorul perplex, neştiind ce hotărâre să ia. Probabil de frică să nu se întâmple lucruri mai grave până la venirea lui, dispuse: în orice caz, trebuie să îl puneţi deocamdată în cămaşă de forţă.

31 octombrie

Am trăit în amănunt senzaţiile unui mod de a muri. Eram încă viu, în mijlocul mai multor cunoscuţi şi rude, dar începusem să înţepenesc, fizic şi mental. Mă aflam în curtea unui bloc, în jurul meu se înghesuia foarte multă lume. Aveam pregătit un catafalc, mă

întinsesem pe jumătate pe el. Ei se aşteptau să iasă din mine o fantomă scheletică, semireală, care să îi umple de spaimă, dar eu îmi dădeam seama că moartea înseamnă cu totul altceva. Prin faptul de a muri mi se modifica însuşi modul de a gândi: ca şi cum un lichid interior, consistent, mi-ar fi ridicat pe suprafaţa lui toate impresiile, din piepl până undeva la nivelul ochilor. Gândirea mea căpătase o energie deosebită, o anumită frenezie, care mă împiedica să mă întorc la gânduri normale, joase, reci şi continuu ameninţate cu prăbuşirea în spaimă.

În acelaşi timp, structurile celulare ale membrelor mi se încleiau, ca şi cum gândirea şi-ar fi căpătat tensiunea extraordinară pe seama imobilităţii fizice. Iradiind din piept, o mâncărime de energie mi se răspândea spre creier. Moartea era un efort prelungit de concentrare şi volatilitate intramoleculară, ce îmi pâlpâia în corp. Nu atinsesem punctul culminant, dar mă îndreptam spre el ca spre o promisiune, fără regrete, cu o indiferenţă exaltată.

Am uitat toate amănuntele exterioare ale agoniei, care îi dădeau o altă concreteţe decât simpla descriere a senzaţiilor.

Mă supărasem pe cei din jur din cauza grijii şi durerii neînţelegătoare, dintr-o altă lume, cu care mă oboseau, sau pur şi simplu voiam să rămân singur, căci la un moment dat m-am ridicat de pe catafalc şi am părăsit bâlciul din curtea blocului, înţesat de lume, cu tarabe şi tot felul de jocuri şi distracţii, inclusiv o roată uriaşă, verticală. Dincolo de zidul înalt ce înconjura bâlciul, strada era pustie. Mergeam clătinându-mă, cu o pleoapă interioară închisă peste ochi şi minte, interpusă între impulsurile nervoase şi gesturi. Corpul îmi devenise aproape rigid, dar mai ales muşchii feţei mi se decontractau, căzând în jos. Simţeam o anumită vinovăţie, sau ei erau vinovaţi, fiindcă fugisem pentru a mă răzbuna pe faptul că nu mă înţeleg; singurătatea asfaltului, a zidurilor de care mă sprijineam mă apăra, era protectoare, deşi nu pentru mine. Cineva dintre ei, dintre gândurile mele, îmi spunea că probabil am o stare din „aceea", Aia. I-am confirmat, explicându-i că masca ce mi se pusese pe faţă, imobilizarea gândurilor într-o placă odihnitoare în spatele capului, nepăsarea şi evaziunea din realitate într-un vid şiroind, substanţial, ca o apă sifonată mentală, era o stare de schizofrenie sau nevroză, în schimb nu eram psihopat sau…? Cu aceste gânduri, ceva mi s-a limpezit în lentila aeriană a craniului, un sâmbure de luciditate a iluminat amorţeala,

încât m-am întors, ocolind cealaltă jumătate a zidului, în curtea uriaşă, cât un oraş, a blocului. Se făcuse o după-amiază târzie, oamenii se răriseră, era dezolant. Pe o terasă, la mese izolate, se mai aflau doar câţiva cunoscuţi, probabil părinţi.

Urma să mor în sfârşit, o nevoie de imponderabilitate se înteţea în oasele mele, creierul mi se descompunea aruncându-şi lobii în jur. Gândurile îmi stăteau la acelaşi nivel înalt, ca pe nişte dulapuri chiar sub tavanul cutiei craniene. Încercam să le explic că bucuria neomenească ce urca în mine, imaginea de paradis fâlfâind de soare ce îmi aroma faţa din interior, acestea trebuie urmărite, nu paralizia membrelor. Chipul *acestor* senzaţii de plecare ar trebui să se întipărească în Ruxandra, sau în mine, generând apoi, restul vieţii, puterea de a rămâne în lumina caldă, de a nu accepta, ca o scădere de credinţă şi de certitudine, cealaltă viziune, a trupului golit, a mortului. Atunci cel mort nu ar exista în cadavru, s-ar prelungi ca o fericire limpede a plecării, ce nu are nevoie de nicio reîntâlnire. Aceasta era imaginea adevărată, a sufletului vital ce îţi face un semn, arătând direcţia în care se înalţă, puterea, certitudinea consistentă, viaţa şi conştiinţa însăşi a celui ce moare, ce nu dispare, indiferenţa adevărului ce există pur şi simplu, atunci, plin, jar nu cadavrul gol, pe care slăbiciunea te face să îl vezi, printr-o scăpare. În locul celui dus. Ar fi o viaţă ireală pentru cel rămas, cu ceva greu de purtat prin strălucirea lui, dar moartea nu ar exista.

În mod sistematic, îngrozitor, disperant, tot ce scriu nu numai că trece alături de ceea ce am simţit, ca şi cum aş merge pe malurile unui râu fără a reuşi să cad exact peste albia lui vibrantă, ce varsă lichidul împlinirii şi certitudinea fantasmei; dar însuşi gândul meu, ca un buldozer, răstoarnă în jur mormane de moloz şi împinge mereu înainte, în afara puterii lui de cuprindere, firul esenţial al visului atât de concret al trăirii morţii. Toate întâmplările lui, cu acei oameni, cu acea vină şi dorinţă, se constituie într-o desfăşurare de dincolo de un zid inaccesibil de sticlă, al cărui fir, încercând să-l prind, s-a izolat sau s-a spulberat. Ar fi trebuit să cad direct, prin trapa unui amănunt, în chiar nucleul fierbinte al visului, de unde trăirea s-ar fi redispus împrejur, dar acum este prea târziu.

Sistemul sufocării lente: prezenţa celuilalt, tot timpul, împiedicând orice concentrare de energie, orice repaus liniştitor de sub care să se înalţe, limpezi, figurile imaginaţiei. Vreau să fiu singur,

singur. Dacă mai continuă mult frigul care mă obligă să stau într-o cameră cu Ruxandra, dacă nu îmi creez un loc odihnitor de singurătate, simt că explodez, că înnebunesc. Când naiba voi avea din nou acea libertate interioară dinainte? Mi se mușamalizează toate dispozițiile, mi se imbecilizează toate gândurile, sunt un bou, sunt un bou.

Să pândesc nesățios fiecare după-amiază când nu e acasă? Să turbez de fiecare dată când, rămas singur, o nervozitate infectă a tâmpitului meu de temperament mă împiedică să mă concentrez? Să îmi dau seama că nu pot sta noaptea, deşi asta ar fi singura soluţie, fiindcă împuţitul meu bioritm e diurn, nu nocturn? Să mă consum în enervări sterile, în gol, din cauză că văd cum trec puţinele ore cât sunt singur şi nu mă pot aduna fiindcă timpul limitat îmi impune să mă concentrez? Să îmi dau termene şi răgazuri pentru fantasme, să mă programez *când* să visez?

Mişcă-te mai repede, ceas împuţit, să treacă şi ora asta cât mai sunt singur, dracului.

Şi vor să mai fac şi un copil, să simt atunci că turbez cu adevărat, că îmi intră toţi prin toţi porii?!

16 noiembrie

Nu ştiu cum, viaţa s-a golit de orice scop adevărat. Se apropie seara, în fiecare zi, mă simt deja obosit, dar în spate se cască un gol, nicio acţiune care să mă fi umplut pe dinăuntru. În şcoală, în facultate, aveam perioade de prăbuşire, dar era un vid metafizic, acum e un vid nefolosit, inutil. Neîmplinirea mă obligă să aştept ziua de mâine, care va veni cu aceeaşi seară exasperantă, a bilanţului pustiului. Dacă aş reuşi măcar să scriu în fiecare zi, dar consumul de la şcoală îmi creează, fie prin oboseală, fie prin nervozitate, incapacitatea de a mă concentra, sterilitatea percepţiilor, moartea imaginilor, sau durere de cap, în cei doi lobi de la rădăcina părului. Singurătatea devine creatoare doar dacă sunt odihnit. Altfel nu îmi doresc decât să merg la un film, deşi e doar un expedient, o trecere spre uitarea somnului. Şi epuizare psihică, ce nu mai permite câte unei viziuni să se impună cu energie, ca o descărcare în jurul meu a unui clopot pulsatoriu, ce mă izolează într-altă lume, unde timpul, vidul sau neîmplinirea nu au înţeles.

29 noiembrie

Astăzi am scris mult, ziua întreagă, şi m-am lăsat scufundat în euforie, construind imaginar întâmplările legate de uciderea lui Holom.

Dar acum, seara, mă încearcă o anumită vinovăţie. Nu aş avea mare lucru de pregătit pentru mâine, deci nu e din cauza unor datorii pe care le-aş fi suspendai scriind şi care s-ar întoarce acum. Sau să nu fie vinovăţie, ci doar epuizare nervoasă? Am dormit puţin după masă şi m-am trezit ca sub o apăsare, ca şi cum ar mai fi ceva de făcut, sau ceva ce nu am făcut. Sentiment mizerabil, de coşmar, care m-a făcut să-mi fie greu să mă scol, accentuându-se în spaţiul acela al buimăcelii. Abia când mi-am dat seama că dacă voi continua să dormitez îmi va fi tot mai frică, am reuşit să fac efortul de a mă trezi. M-am limpezit într-adevăr, spaima s-a şters, dar a rămas stomacul strâns pumn, care îmi dă crampe şi diaree.

30 noiembrie

Aflând că volumul despre Nichita nu a intrat în plan, mi-au trecut prin cap tot felul de lucruri.

1. Că după-masa asta, scriind despre Margus în camera cu nisip, aş putea să îi transfer supărarea mea. Deşi necazurile sunt diferite, important este substratul lor floral şi afectiv.

2. Că am proiectat multă substanţă din viaţa mea în scris. Mai exact, am lăsat pe seama împlinirii din viitor toate neîmplinirile şi golurile zilnice. Nici nu am cutezat să mă gândesc (acum cutez, dar m-am plictisit) ce s-ar întâmpla dacă ar trebui să renunţ la acest idealism. Zilele ar fi definitiv goale, înecăcioase, nu aş mai avea unde să împing dorinţa de altceva.

3. Bineînţeles, m-am gândit că o astfel de derută, cu consecinţele sale: nepăsarea de propria-mi soartă, cinismul treaz şi demascator, asumarea morţii în haos, ar fi o experienţă spirituală demnă de trăit, pasionantă. Dar uitasem că tocmai atunci nu aş scrie-o. În perspectiva a ce aş mai trăi-o, cine ar mai răscumpăra-o?

Mă agăţ ca un şobolan de iluzia romantică a trăirii vieţii ca o experienţă de personaj. Te pomeneşti că nu mi-ar păsa nici de moarte dacă aş şti că după aceea aş putea să o descriu într-un roman.

Se pare că sunt anesteziat.

2 decembrie

Scriind despre atentatul comis de Margus, deşi nu am transferat, în ciuda aparenţelor, niciun resentiment din viaţa mea socială (fiindcă nu am retrăit gânduri reale), am săvârşit ceva asemănător unui hybris. Mai mult decât faptul că sunt conştient că, aşa, romanul a devenit categoric nepublicabil pentru cenzură, simt o vinovăţie jucăuşă, un

sentiment de teamă peste care se suprapune nevoia nemotivată de a râde.

11 decembrie

Intrasem pe Calea Victoriei, prin magazine, îndreptându-mă spre celălalt capăt (spre Casa Scriitorilor), unde urma să mă întâlnesc cu Ruxandra sau cu un prieten. Nu eram singur: tot timpul în jurul meu au gravitat două sau trei fiinţe, ieşite din mine, care din când în când se resorbeau, făcând loc altor figuri. La un moment dat, am intrat într-un local, unde, cu spatele la mine, la o masă, se afla DRP, în timp ce în dreapta lui stătea un Fănuş Neagu mai slab, mai servil, care dădea peste cap păhărel după păhărel, pentru a deveni spiritual. Stând în spatele lui DR, i-am povestit de ce îl căutam, şi necazurile mele cu slujba şi cu editurile. Le cunoştea, dar, foarte amabil, s-a ridicat spre mine, întrebându-se de ce nu ar organiza diseară la el o mică petrecere, unde să vin împreună cu unul din chipurile din jurul meu. M-a aşezat pe o canapea, alături de câţiva tineri, iscodindu-mă dacă nu îl cunosc pe Sofalvi. Rezemându-mă de spătar, m-am interesat dacă e vorba de cel mare, de Zanca, sau de Artur, şi atunci i-am văzut şi pe ei aşezaţi pe canapea.

DR a răspuns Da! Da! când eu l-am rugat să se grăbească, fiindcă peste un sfert de oră aveam întâlnirea cu tine. Între timp, cei de pe canapea s-au resorbit, transformându-se într-un grup de ţigănuşi, elevi de-ai mei. Tocmai intraseră în local, aşa că i-am luat cu mine înapoi afară. Deşi erau golani, aici, proaspăt veniţi în Bucureşti, erau doar nişte copii dezorientaţi, speriaţi, care se ţineau unul de altul. Au sfârşit prin a se împrăştia pe străzi, iremediabil, dar, în ciuda sentimentului de sfâşiere, nu puteam să îi ajut.

DR şi cu ceilalţi ieşiseră şi ei, clătinându-se pe picioare. Era o după-amiază neliniştită, cerul era aproape de amurg, scăldând casele într-o lumină albă, cojită de întuneric spre colţuri. Strada era goală, nu se auzea ţipenie de om. S-au suit într-un automobil şi au luat-o înapoi, spre Poştă, până le-am explicat că, pentru a te întâlni, ar fi bine să ne îndreptăm spre Casa Scriitorilor şi să te culegem din drum. Au făcut cale întoarsă şi am străbătut o mică distanţă, atenţi la trotuare. În sfârşit, am oprit în dreptul casei lui DR, sub nişte pomi care îşi aruncau crengile de salcie pletoasă deasupra străzii. Se întunecase de-a binelea, în bezna înstelată clipea doar un bec deasupra casei, printre frunze. Era năduşeală, încât am fost bucuros pătrunzând pe verandă, în

răcoare. Am observat că împrejur, afară, se întindea o perdea transparentă de apă, de la un robinet ce curgea pe acoperiş. Uitându-mă pe stradă, pentru a te vedea, am adormit.

Când m-am trezit, se făcuse altă zi, şi realitatea se schimbase. Oamenii dinainte se resorbiseră, apărând în locul lor un grup de camarazi din război. Trebuia să părăsim Bucureştiul (ceea ce explica de ce în ajun ne păruse atât de pustiu), deoarece urma să fie devastat. Ne-am suit în limuzina încăpătoare şi am ieşit din oraş.

În dreapta noastră se întindeau lanuri galbene şi parcele de pământ gras, roşu. Cineva, mai discret decât un radio, ne-a atras atenţia că, odată cu retragerea, urmau să fie otrăvite toate acele holde. Pe deasupra' noastră am auzit trecând zumzetul unor avioane şi ne aşteptam să vedem, din clipă în clipă, galbenul griului înnegrindu-se ca acoperit de praf de cărbune. Am intrat însă într-un tunel şi, la ieşire, uitasem de câmpuri. Şoseaua se îngusta în faţă, trecând printre două dâmburi ca printr-o tranşee. Am coborât, ştiind că am putea fi atacaţi. Nu se vedeau inamici, dar aceştia erau localnici, păreau confundaţi cu natura, probabil erau ascunşi, sau terenul era totuşi părăsit. Mi-a fulgerat brusc gândul că drumul era minat şi am avut conştiinţa că, prin chiar faptul că l-am gândit, gândul meu căpăta realitate. Priveam fascinat un camarad, cu trăsăturile tăiate în linii drepte, bolovănoase, ce mergea în faţa noastră, prin culoarul celor două dâmburi. Ochii mi se îndreptau succesiv, parcă în secvenţe încetinite, de la umerii lui la locul unde punea paşii, fără să îl pot anunţa că îl aşteaptă o catastrofă, fiindcă totuşi nu era decât o intuiţie de-a mea. Prin creier mi s-au succedat rapid imaginile unei mine îngropate, spre a cărei placă detonatoare se îndrepta piciorul lui, un strigăt de atenţionare venit prea târziu, o explozie zguduindu-mi cadrul ochilor, ca o tresărire nocturnă. Camaradul meu a dispărut în fum, fără să ştiu dacă murise într-adevăr.

Înaintea mea mergea deja un alt prieten, care putea fi chiar cel dinainte, cu un alt destin decât cel al exploziei. Se strecura privind prudent în dreapta şi în stânga, de teama capcanelor. Pereţii de pământ bătătorit ai dâmburilor se apropiaseră la un metru unul de celălalt. În ei, am văzut miraţi că se deschideau nişte vitrine şi aparate automate pentru dulciuri, în care trebuia să introduci câte o monedă. Am înţeles că aici se aflase un post de-al nostru (eram ca nişte americani în Vietnam), părăsit acum. Sticlele mici, insacabile, ale

vitrinelor erau acoperite de praf şi noroi uscat. Mi-era teamă că maşinile cu servire automată erau şi ele dinamitate. Prietenul din faţă se apucase să meşterească una din ele. îi scosese placa din faţă, descoperind o nişă plină de circuite. Cu multă grijă, aproape tremurând, desfăcea câte un şurub, decupla sau cupla un contact, muta o fişă. Mă aşteptam să văd din clipă în clipă ţâşnind o lumină orbitoare, totuşi nu a sărit în aer. Cu un ultim declic, s-a deschis uşa unui adăpost. Dinăuntru a apărut un bărbat rotofei, bucuros. Ne spuse că era izolat de multă vreme aici, de când începuse retragerea. Trăia închis ermetic în adăpost, fiindcă pe afară mişunau localnici. Când apăreau convoaie, localnicii se ascundeau, iar ai noştri, fără să bănuiască nimic, se aprovizionau de la automate şi plecau liniştiţi mai departe. Atunci el trebuia din nou să se ascundă, până la venirea următorului convoi.

Şi la sosirea noastră, ne spuse el, localnicii se făcuseră nevăzuţi. Privind în jur, am văzut că rămăsesem foarte puţini, trei sau patru oameni, deşi la venire fusesem un întreg convoi de vehicule militare. M-a cuprins frica, fiindcă asta însemna că localnicii nu se vor mai teme de noi. Într-adevăr, soldatul rotofei care păzea postul ne-a chemat în adăpostul său, echipat cu aparatură electronică, şi ne-a arătat, plin de dezgust, un geam masiv, ca un ecran, prin care se vedea şoseaua de după dâmburi. Acolo, localnicii formaseră o procesiune, erau adunaţi în jurul unei căruţe. Nu erau vietnamezi, aşa cum mă aşteptasem o clipă, ci ţărani îmbrăcaţi în costume naţionale. În căruţă se afla un camarad de-al nostru, prins, cel pe care nu mai reuşisem să-l întâlnesc în Bucureşti.

A început o noapte de coşmar. Stăteam, doi sau trei, câţi eram, în jurul flăcărilor unui foc, cu lacrimi împietrite pe obraz, cu pieptul golit şi îngheţat. Aveam sentimentul catastrofei şi mai ales remuşcări pentru că îi pierdusem, sau îi abandonasem pe cei dragi. Unul murise deja în explozie, celălalt era prizonier dincolo, şi nu ştiam ce să facem. Înverşunat, dar cu ochii goi, ca în delir, lângă mine stătea prietenul meu, rupt ca din mine, cu chipul său palid, curat şi lung. A doua zi putea să se arunce, cu disperare, asupra lor, în moarte. Aţipeam din când în când lângă foc, dar imediat tresăream, scuturat de scânteia remuşcării. îl văzusem pe celălalt prieten călcând pe mină, de parcă eu aş fi inventat-o, deşi nu putusem face nimic. Îmi simţeam lacrimile alunecând moarte, umede, pe obraji, dar nu mă linişteau, parcă aş fi fost o statuie de teamă.

La un moment dat, prin vis, prietenul mi-a spus că mă caută părinţii. M-am întors şi, pe fondul unei scobituri în pământ, cu pereţii adâncindu-se în formă de pâlnie, din bulgări sfărâmicioşi, coloraţi în roşu de o lumină ireală venind din fundul pâlniei, am văzut chipul palid al unei femei, cu trăsături încercănate de dungi negre. Am recunoscut că putea fi mama, ca un chip din infern, fiindcă ea totuşi mai trăia, dar m-a cuprins spaima la gândul că tatăl meu era mort şi totuşi putea să se afle şi el acolo, într-o a doua scobitură, spre care trebuia să mă întorc. Nu, nu se afla acolo, nu am dat peste un al doilea chip cadaveric, dar uman, ca al mamei; în schimb scobitura însăşi de pământ roşcat avea forma unui cap de om, cu trăsături monstruoase. Două puncte negre, izvorând din fundul pâlniei, erau ochii, sub care se rotunjea centrul roşcat al unei guri suprapuse nasului, ca o gaură circulară. Chipul mamei dispăruse şi el din scobitura de alături, lăsând în loc tot un cap figurativ, făcut în iluzie, din elementele gropii. Faţă de ea, chipul îngrozitor, de lut, al tatii, avea ochii apropiaţi între ei. Din amândouă gropile, prin gaura invizibilă din adânc, pâlpâia aceeaşi culoare sângerie, luminând carnea descompusă şi topită în bulgări de pământ.

Le-am promis mental, cu teroare şi duioşie, poruncă de neînlăturat emanând din mine, că îl voi salva pe cel prins în căruţă. A doua zi, suiţi într-un trenuleţ, am pornit pe şosea spre grupul scârbos al băştinaşilor. Am coborât şi am început să fug spre ei, aruncând mereu grenade făcute din bucăţi de fier. Grenadele nu explodau decât târziu, dar speram ca ei să fugă de teamă. Într-adevăr, cei de pe margine săriră de pe şosea în şanţuri, dar căruţa cu prizonierul rămânea plină cu un ciorchine de oameni. Aproape îi rugam, în gând, să fugă pe măsură ce mă apropiam, şi grenadele le aruncam voit în dreapta şi în stânga, tot mai aproape, fără a-i nimeri ci doar spre a-i speria. Una a trecut pe lângă roata din spate, alta pe deasupra capetelor lor, razant. Aproape plângând, fiindcă ei nu îl eliberaseră pe cel prins, a trebuit să strecor ultima grenadă în căruţă, printre scândurile laterale, între trupuri, ştiind că astfel va sări şi fratele meu în aer, dar că nu aveam ce face, trebuiau omorâţi.

Ascuns sub căruţă, mi-am dat seama că cei dinăuntru rămâneau ciudat de imobili. Am înconjurat spre partea din faţă şi aşa am descoperit că înăuntru erau numai trupuri inerte, cadavre pe jumătate goale, care, din cauza înghesuielii, stăteau în poziţii ciudate, chiar în

picioare, ca nişte oameni vii. M-a fulgerat un gând secundar, că adunarea băştinaşilor fusese o sărbătoare macabră, în care îşi puneau inclusiv morţii să lupte cu noi. Scufundat între trupuri, dintre care unele totuşi mai mişcau, se afla şi prietenul, fratele meu. Trebuia să mă grăbesc, fiindcă grenada fumega pe fundul căruţei. Am început să-l trag de picioare, dar am avut noroc cu unul dinăuntru, care l-a ridicat şi mi l-a lăsat în braţe.

Era bineînţeles şi el mort – cum de sperasem că ar fi viu? – şi i-am pus trupul pe umăr. „Nu e nimic", spuneam plângând, fugind împovărat înapoi, „măcar tu nu ai dispărut complet, pulverizat de explozie. Am trupul tău, chiar şi mort". Din urmă apăruse limuzina puternică, neagră, cu care urma să fugim de aici, şi, plângând şi râzând, am lăsat trupul inert în mâinile camarazilor de pe bancheta din spate, urcând şi eu înăuntru.

1988

3 ianuarie

E mult mai uşor decât credeam ca, prin nesomn, să intru într-o stare de fragilitate şi ireal. Zilele acestea petrecute la Liliana au avut o inconştienţă feerică, dar în acelaşi timp, sau poate tocmai de aceea, supărarea pe Ruxandra a spart, aseară, realitatea ca pe o crustă. Camera s-a dezagregat subtil: tablourile s-au prelins uşor pe pereţi, arcurile canapelei au prins să se legene, rafturile să se încline, toate astea, bineînţeles, din cauza lichidului vâscos din pieptul meu, ca nămolul curgător de pe fundul unui canal de pe care ridici capacul. Pick-up-ul şi-a încetinit viteza, transformând muzica într-o râgâitură de tunel. Totodată era şi o muzică din trecut, pe care o ascultam în primăvara clasei a zecea de liceu, într-una din crize. Era înspăimântător cum în locul meu, pe pat, stătea trupul meu de elev, printre cunoscuţii mei de astăzi. Camera devenise austeră, cu obiecte puţine pe suprafaţa nisipoasă a unei pături parcă arse de febră. Apoi, lângă mine, erau şi ele, colegele din trecutul încercănat, izvorâte din canalul interior al melodiei. De ce mi-a fost atât de teamă? Uitasem senzaţia, credeam că nu o voi mai retrăi niciodată în echilibrul ultimilor ani? Când eram elev, golurile erau dese, dar mă obişnuisem cu ele, pe când acum? Ameninţa viitorul, aducea în plus şi spaima spaimei dezgropate? Altă dată (când eram cu Doina), faptul că mi-am ras brusc barba, în baie, m-ar fi eliberat, acum m-a adus la un punct de paroxism, fiindcă a consfinţit prezenţa iremediabilă, copleşitoare, a

stării. Deşi o crezusem uitată, se redeschisese brusc, cu aceeaşi forţă, neţinând seama de timp, de transformările mele, ca un canal spre fundătura unei surescitări demente din care nu mai poţi ieşi. Am înţeles foarte uşor cum şi-a putut tăia Van Gogh o ureche, cum gestul nu ţinea de nebunie, ci i se împotrivea. Adică mi-am ras din nou barba.

22 ianuarie

Urcând pe lângă căminul de studenţi în care am locuit în Cluj, am văzut luminile aprinse la majoritatea ferestrelor. Toate erau întredeschise, deşi afară era toamnă rece. Nu mi-am continuat drumul, care era poate cel al visului însuşi, ci am făcut o escală. Am intrat într-o sală imensă, plină de paruri paralele. Înăuntru se aflau băieţi şi fete la un loc, încât m-am gândit că între timp moravurile deveniseră mai libertine. îmbrăcaţi sumar, ca înainte de culcare, în chiloţi sau cămăşi de noapte, unele perechi aveau gesturi intime sau chiar lascive. O fată îşi trăgea cămaşa de noapte lângă patul a trei băieţi, neavând chiloţi pe ea, întoarsă spre ei; alta se aşezase peste un băiat, ca o broască, frecându-i-se de sex. M-am strecurat şi eu în patul cel mai din margine, nevoind să deranjez, deşi recunoscusem în sală colegi şi prieteni (care sunt de fapt elevi de-ai mei din clasa a VIII-a).

Deodată, pe peretele din faţă al sălii fu proiectată o scenă sexuală imensă. Mi-am spus că, iată, îşi permit să privească şi filme care să le sporească excitaţia. Pelicula, care înfăţişa două trupuri acuplate, de jos în sus, a luat un prim-plan amănunţit. Atunci am văzut pe penis o insectă neagră, ca o coropişniţă, dar cu picioarele lungi, sau ca o şopârlă cu trup cheratinos. Insecta se învârtea pe pielea umedă şi lucioasă, în preajma locului unde aceasta intra în vagin. îi vedeam efortul cu care se împingea înainte (picioruşele îi alunecau), asemeni unei pisici ce se turteşte ca să treacă pe sub un gard scund. Am înţeles cu repulsie că este vorba de un rafinament sexual. Insecta ieşi, fără să fi înţepat ca un păianjen, aşa cum îmi fusese teamă, iar sexul feminin rămase umflat, excitat. Din buzele lui, răsfrânte în afară, ţâşniră jeturi subţiri de lichid, ca dintr-o coajă de lămâie.

Între timp am descoperit că nu mă mai aflam în uriaşul dormitor, ci într-o cameră obişnuită, însă în acelaşi pat. Înăuntru se mai găseau câţiva băieţi şi fete, în weekend.

Au urmat câteva scene confuze. M-am ridicat din pat, camera devenise o curte medievală, iar eu am tras cu o praştie, printr-un zid uriaş de cărămidă, în siluetele de carton ale regelui şi reginei. O siluetă

s-a prăbuşit dar, focalizându-mi privirea, am văzut că regele sau prinţul se află în altă parte a grupului, şi că eu nimerisem doar oameni din suita de onoare. Nu mai aveam vreme să trag a doua oară, fiindcă prinţul, înţelegând că am o armă care răzbate prin zidul de piatră, şi-a trimis oştenii în curtea interioară după mine. Am aruncat praştia şi le-am cerut prietenilor care mă înconjurau să ţină în faţa mea o planşă mare de carton, pe care era desenată o armură sau o za. Mă mişcam greoi, parcă aş fi pus desenul planşei pe mine, pregătindu-mă de înfruntare.

M-am pomenit din nou în cameră. Probabil scenele medievale le văzusem în nişte cărticele de benzi desenate, aflate pe masă. Unul din băieţi îmi dădu a înţelege că nu erau cărţi ci casete video, cu scurte filme de animaţie, majoritatea pornografice. Filmul proiectat pe ecran se afla şi el acolo.

Le-am spus că mă duc până la baie, luând cu un drum de pe masă şi hârtia cu musca iritantă pe care am strivit-o aseară înainte de a mă culca. Am aruncat-o în veceu şi musca a plutit o vreme între două ape. Apoi, deodată, s-a trezit, şi-a deschis aripile ca un scafandru, şi a pornit spre suprafaţă. Era uriaşă, cât un deget de-al meu, încât mi-am spus că, dacă iese din apă, va face iarăşi acelaşi zgomot insuportabil cu zborul ei cleios prin camere. Veceul era mare cât o jumătate de cadă. În el mai plutea un fluturaş de badminton, cu vârf de cauciuc şi un con din plastic dantelat. L-am luat cu scârbă şi, ţinându-l de vârful cauciucat, l-am pus ca o cuşcă deasupra muştei, care ieşise la suprafaţă şi era gata să-şi ia zborul.

Prinsă înăuntru, a început să se zbată puternic, încât trebuia să apăs energic ca să nu împingă fluturaşul afară. Lungile-i picioare ieşeau adesea printre franjurile de plastic, mi-era scârbă să nu o ating. Atunci am descoperit că în fluturaşul de badminton se afla şi păianjenul-şopârlă din filmul pornografic, care se apropia de degetele mele. Din cauza scârbei, sau a ţâşnirii bruşte a acelei muşte, am scăpat fluturaşul, care a sărit în aer şi a căzut pe ciment. Musca se pregătea să-şi ia zborul, iar eu mă grăbeam să ies din camera de baie. M-am oprit: păianjenul negru stătea deasupra capului muştei, ale cărei mişcări furioase încetară în mod ciudat. Apropiindu-mă, am văzut că păianjenul îşi strecurase trompa cu ac veninos printre gratiile de plastic ale fluturaşului, înfigând-o în muscă. Aceasta avea, pe trupul păros şi negru, un cap omenesc, mic, alb, cu trăsăturile schimonosite

(parcă urla). Era uşor desprins de trup, atârnând ca al unui spânzurat, trompa păianjenului fiind frânghia.

23 ianuarie

Febrilitatea pe care binevoiesc să o port de un an şi jumătate îşi dă din nou roadele: aceeaşi stare de moleşeală, incapacitatea de a mă concentra şi a lucra, pe care exilul le face insuportabile.

25 ianuarie

Eram elev într-o sală de clasă neobişnuită. În loc de bănci avea paturi şi toţi stăteam întinşi pe burtă, cu capul ridicat spre tablă. Dirigintele ne explica nişte probleme, dar, văzând că eram distraţi, a întrebat furios de ce nu luăm notiţe. Aici nu voi reuşi niciodată să descriu senzaţia de adâncime a memoriei, de spaţiu al trecutului, care se deschidea din acele probleme de matematică, pe care le-am trădat. Acum nu le ştiam rezolva, eram din nou elev în aceeaşi clasă, din copilărie, cu oameni maturi, trăind spaima elevului prins cu lecţia neînvăţată, dar şi un sentiment sfâşietor al ireparabilului.

Mai trebuie spus că băncile-paturi aveau săpat pe sub ele un şanţ. Stând chiar în faţă, mâinile îmi atârnau de-o parte şi de alta a patului în canal, mângâind pământul fărâmiţat. Din spate, pe dedesubt, am auzit vocea mustrătoare a profesorului, care ne apostrofa că nu ştim să împărţim corect pământul, cum cerea problema. Am înţeles că el se târa prin şanţ pentru a ne verifica munca, aşa că am făcut repede două grămăjoare de pământ.

Apoi ora s-a terminat, ca şi cum m-aş fi trezit uşor la realitate, percepând faptul că dorm în patul de acasă. Trupul mi-a rămas întins, în vis ca în realitate, şi o dublă somnolenţă, a somnului din vis, s-a lăsat peste mine. Ruxandra se afla în stânga mea, paturile se aflau acum chiar ele în şanţul protector, dar continuând să aibă deasupra lor fundul altor paturi suprapuse. Deodată, prin crăpăturile tăbliei de deasupra, am simţit picături de ploaie. Încercam să ne ascundem sub paturi, dar nu mai puteam dormi, aversa se infiltra cu putere printre scânduri. Deasupra era o zi mohorâtă, pe care norii o întunecaseră cât să o transforme în înserare. Mi-am amintit că îmi lăsasem în patul de sus haina cea nouă de blană (o primisem în dar de Crăciun de la ai mei), precum şi alte haine, pe care apa le murdărea. Atunci am hotărât să ies de sub pat, din şanţ.

Nu mă mai aflam în melancolica sală de clasă, ci în camera din faţă a bunicilor de la Alba Iulia. Ploaia pătrundea într-adevăr printre

braţele de nuiele ale tavanului, dar era o ploaie uşoară, cu picături luminoase. Afară, printre stropii transparenţi, soarele cădea în valuri strălucitoare, anunţând o zi de caniculă, la ora când răcoarea dimineţii se îmbină cu căldura razelor şi când adâncimea nu ştiu cărei amintiri era la fel de puternică, de pipăibilă, precum cea a sălii de clasă. Profesorul se plimba prin curte, şi mi-am dat seama că era bunicul meu. Am ieşit din întunecimea casei, pe prispă, în curtea umbroasă apărată de viţă de vie. Era o linişte de început de vară, toate lucrurile arătau proaspete şi răzleţe, fără nicio agitaţie în ele, luminate de soare. S-au mai întâmplat şi altele, dar impresia adâncă rămâne aceea a începutului unei nesfârşite, promiţătoare, tăcute dar plină de viaţă, zile, în care, copil, voi merge desculţ, prin praf, la Mureş, voi fugi, mă voi ascunde prin curte, toate astea fără să le fi făcut încă.

S-a estompat acum alt vis. Nu întâmplările lui, pe care le pot reda, ci strălucirea internă, care îl motiva. Nu cred că are rost să încerc să îl scriu, ar fi mecanic, deşi îmi amintesc până şi sentimentul de sfâşiere. Era vorba de o întâlnire cu Dan Creţu, în Bucureşti, peste care se suprapunea Andrei Manolescu. Urcaţi într-un tramvai, am mers până la un capăt de linie, am străbătut, în lumina razelor de faruri, o şosea neasfaltată, plină de bălţi şi noroi. Am intrat în scara blocului său, am urcat două etaje, apoi am trecut printr-un coridor, până la o altă scară, cea adevărată. Ciudat, aici era dimineaţă, soarele strălucea vesel afară, era pustiu, ca şi cum toţi oamenii ar fi fost plecaţi şi am fi lenevit fără griji.

Dintr-un balcon sau de după o uşă am auzit muzica unui magnetofon. Dan a ascultat o clipă, apoi mi-a explicat că după muzică aş fi putut oricând să-i recunosc locuinţa. Fratele lui, Cornel, era acasă, şi făcea înregistrări.

Am intrat. În hol m-am dezbrăcat de haine, rămânând în maiou, fiindcă eram copt de căldură (probabil din cauza plăpumii şi a blănii de pe mine, sub care mă înăbuşeam). L-am salutat pe Cornel, care se comporta cu noi la fel de drăguţ ca întotdeauna (de aceea nu îmi puteam explica cum de se vorbea despre el că ar fi un golan; oricât s-ar fi înrăit, era acelaşi copil pe care îl ştiam, chiar şi sub chipul flăcăului de acum). Miroseam urât, a transpiraţie, încât mi-am luat din nou cămaşa pe mine, mirându-mă de ce o dezbrăcasem.

Atunci, din bucătărie, a venit şi mama lui Dan. De fiecare dată când o întâlneam se purta cald cu mine (poate fiindcă o dată, când Dan

făcuse septicemie, fusesem singurul care venisem să o vizitez), dar acum, deşi fizic nu îmbătrânise, mă privea cu ochi goi, nu mă recunoştea. (Se suprapunea aici senzaţia pe care am trăit-o sunând astă iarnă la Andrei, neîncrederea puţin speriată a mamei lui, de femeie singură, care nu cutează să deschidă, priveşte totul bănuitor, stăpânindu-şi chiar şi începuturile de efuziune.) Mi-a strâns nu ştiu cum mâna (ea, care m-ar fi îmbrăţişat), mi-a spus că sunt binevenit (altă dată lucru de prisos, fiindcă era evident că se bucură).

Apele se tulbură, sar peste timp (câteva ore) şi îl văd pe Dan ascunzându-se împreună cu o fată în tufişurile din curtea şcolii alăturate. Se dezbrăcaseră, foarte tandri, când un roi de elevi, gălăgioşi şi batjocoritori, conduşi de câţiva profesori sarcastici, cu ochelari şi mustaţă, îi înconjurară. În faţă au început să arunce cu pietre, am simţit cu groază că o vor omorî, din cauza nu ştiu cărei un strânse în ei, ce răbufnea asupra celor doi. Asta e scena pe care, la trezire, voiam s-o reţin pentru Luiza Textoris, dar acum i-am pierdut sensul, nu ştiu ce simţiri de invidie, răzbunare, tandreţe crudă, neputinţă sau mânie îmi trezea, în vârtejul imaginii sale.

17 februarie

Este o dimineaţă îngrozitor de însorită, de luminoasă, de ideală, de melancolică. I-am scris lui Evelyne şi scrisul mi-a micşorat, în cele din urmă, sentimentul de plutire. Parcă aş ieşi din nu ştiu ce nori sau ceaţă, într-un loc izolat, pe ocean, luminat ireal de soare, dar pustiu, fără oameni posibili.

Ah, da, a încetat zgomotul de motocicletă, care mă apăsa direct pe stomac şi îmi crea nevoia mecanică de a izbi cu pumnul în masă sau în perete. Porcăriile de maşini trec prin chiar firele nervilor mei, lăsându-mi un tremur care nu se mai împrăştie la lăsarea tăcerii. Se tot lasă, liniştea, ar putea coborî la infinit, făcându-mă să mă întreb de fiecare dată cum e posibil să emane din ea noi straturi ale realităţii. Dacă nu s-ar auzi un tractor blestemat, dracu' ştie unde! Lătratul acesta depărtat, a venit direct din imaginea trecutului din piept. I-am scris lui Evelyne despre proiecţiile de amintiri care îmi pâlpâie în jurul capului. Tot mai des revăd scene din copilărie, sau le visez, cu aceeaşi forţă ca în armată. Când va înceta o dată exilul? Să nu înţeleagă că o provoc să îmi scrie, ca şi cum aş plânge… Dar ce altceva să povestesc, dacă nu are realitate? Nici la roman nu mai pot lucra, din cauza febrei, a transpiraţiilor, a nopţilor dormite în umezeală. Nu pot sta la masa de

scris, patul mă trage în jos.

Şi acum, soarele acesta, cu veselia lui stranie, primăvara care ar putea începe, ieşirea din realitate, printre zidurile strălucind de lumină, dar pustii. Acestea pot fi străzi pe care am umblat în copilărie, le revăd tot mai des în vis, ca şi cum ar răbufni spre un… – voiam să scriu muribund, dar e umilitor sau de prost gust. Mă plimb tot mai des prin imaginile de altă dată, par făcute din atomi liniştitori de bucurie care îmi hrănesc sufletul, de nu ar fi ruperea la trezire, ce se insinuează chiar şi în somn, ca o strângere, ca un cearcăn al zidurilor, ca o vineţeală de om mort. Mi s-a făcut frig prin pulover, ar trebui să pornesc radiatorul, dar vreau să mai scriu, mă agăţ cumva, până când senzaţia dimineţii acesteia nu se va topi în tunelul şcolii. Vreau să plec, să lucrez undeva unde să tac ziua întreagă, să pot să cad în mine, să regăsesc energia din adânc, liniştea ce urcă dându-mi putere. Cu atât mai ciudată pare ieşirea de astăzi, din lume, făcându-mă, da, da, infinit mai adevărat, dar tocmai asupra ei plutind acuzaţia de stranietate, teama.

Mă întreb dacă voi putea să plec o dată, într-adevăr, aşa cum visez, plecare mai mult mentală, dar izolat undeva de toţi cei pe care îi cunosc, sau totul rămâne doar o aşteptare împinsă tot mai departe. Nebunie a liniştii, coborâre peste mine însumi, imobilitate solară. Durează atât de puţin, apoi iar tresar, intru în agitaţie, în fuga asta blestemată care mă duce în afară de mine, deşi acest în afară bolnăvicios pare tocmai soarele ciudat, cu starea lui de plutire şi fericire dorită, tremurătoare.

Acum ar trebui să rămân singur nu ştiu cât, să nu trebuiască să mă gândesc la şcoală, la ce am de făcut. Dacă starea de acum se prelungeşte, mă voi simţi bolnav, ca în febră; dacă se spulberă, reintru în tunel, cu sentimentul de apăsare, cu nevoia de a zbura. Dar mi-e frică să permanentizez golul de acum, deşi îl doresc dintotdeauna, e de fapt un plin care mă fixează fiziologic într-o stare de criză, făcându-mă să nu mă pot însănătoşi.

Iată, ca unui şoarece îmi trece prin cap speranţa că acest jurnal ar putea să mă salveze, acum când romanul pare a nu exista, fiindcă nu pot să scriu la el şi la nimic. Dar dacă aş citi cuiva, unor prieteni, mamei sau Ruxandrei, din jurnal, farmecul s-ar destrăma, îndepărtându-mă de mine însumi în falsitate. E minunat spaţiul de libertate pe care îl încercuie: pot să vorbesc perfect liber despre publicarea jurnalului,

ştiind că eu nu am voie să o trăiesc. E un echilibru miraculos: gândul că sunt condamnat a nu mă bucura, a nu putea exploata psihic gândul publicării lui mă lasă să mă gândesc fără crispare, din lateral, la un fel de glorie inaccesibilă. Şi doar ea mi-ar putea da un sprijin acum, când încrederea în scris mi s-a prăbuşit. Deşi s-ar umple imediat de lehamite. Ca şi aceste gânduri devenite prea narcisiace.

Îi.mil sunt curat şi puternic. E atâta linişte în gândul că nu mă adresez nimănui, ci cuiva de dincolo de existenţa mea mentală, adică din chiar centrul ei. De după moartea acestui spaţiu, pe care îl sacrific nu cu resemnare sau sadism, ci cu bucurie. Aş tot vorbi despre lucrurile acestea, simt că am prins un filon de certitudine, între gândul etern supărător al autospectacolului şi el însuşi, reflectat şi în aceste gânduri, dar pe o altă albie, în care nu curg tocmai fiindcă e atât de aproape şi aş putea curge. TESEO) /; *mq* y*mon* 35 j.3 k însemnările astea nu am să le mai şterg» 3E *3 vihmhq* slâboî alixătfa sq

[î *un bo gnivnoo* îl &? rasoasorrî

Vis îngrozitor, care mă chinuia în timp ce îl trăiam, jqoosi *nuq n*? *iizuoi* Mă aflam cu Ruxandra, singuri, într-un apartament în care locuiam ca şi cum pe lume n-ar mai fi existat nimic altcineva. Apartamentul semăna cu prima locuinţă unde am stat cu ai mei la Sibiu, dar era mai gol, nu în mobile, care erau aceleaşi, pe dedesubt, ci în atmosferă. jisM-mH fii

Când deodată am primit un telefon. Şi acum, treaz, încă îmi vine să plâng, de fapt chiar îmi curg lacrimile, de înfiorare şi spaimă. Fiindcă telefonul acesta are ceva monstruos, sfredeleşte undeva în trecut, s-a deschis pe nepregătite, fără el visul nu s-ar fi implântat direct în spaimă.

O voce moale şi perfidă m-a întrebat dacă nu îmi aduc aminte de el, şi mi-a dat numele de J... Telefonul venea cumva direct din grădiniţă, din vremea când părinţii mei locuiau la Baia-Mare. Dar oraşul are ceva întunecat, pare aşezat pe streaşină unui munte, izolat, cu clădirile pierzându-se în înserare mentală. Individul mă întreba de ce nu îl recunosc, îmi fusese coleg de grădiniţă sau cămin, vorbea având parcă în jurul său o sală cu paturi, îngrozitor de demult scufundată. Vocea lui ascundea ameninţarea perfidă că l-am uitat, umplându-mă de fiori. Venea dinspre Baia-Mare, putea fi Florin, deşi era vocea unui om matur, cu o tinereţe lascivă. Făcea aluzie, şantajându-mă, la nişte relaţii de copii homosexuali, cu trupuri

imberbe atingându-se în scutece alunecoase. Un freamăt se trezea din chiar acest gând, ca o descărcare electrică, producându-mi spaimă şi sentimentul că e imposibil ca telefonul să vină *de dincolo* de nişte straturi de viaţă, pe care abia acum le descopeream, dintr-o geologie tristă a timpului copilăriei (dar nu-i pot spune copilărie, fiindcă sunt chiar mai tânăr, iar pe de altă parte pot avea şi gânduri conştiente). Este un peisaj lugubru, privit prin lentila fumurie a minţii mele, în care stau izolat ca într-o sferă centrală de sticlă, sau gelatină. Şi nu am vârstă, din interior… – *jlibq-jb mm* Jia soaira însăşi prezenţa vocii era un şantaj. Avea ceva monstruos, nu putea să vină chiar de acolo, dinspre grădiniţa mentală (încerc acum să evit, deşi alunec spre ele, cuvintele goale, conceptuale, care schematizează psihanalitic foarte uşor, când în fapt esenţa vibraţiei imaginii e palpabilă, îngrozitoare). îi explicam că nu îl cunosc, şi era adevărat, fiindcă, deşi semăna cu o voce cunoscută, mai apropiată în timp, era totuşi atât de adânc coborâtă în trecut, dincolo de limitele permise, încât căpătase un ton distorsionat, o altă personalitate, ce mă înspăimânta. Stăteam aproape paralizat pe scaun, cu telefonul care mă râcâia pe dinăuntru. Îmi fulgerau imagini dintr-o vârstă ireală, din afara copilăriei, din visuri paralele cu ea, în care mă vedeam căţărat pe o bară, atârnând în mâini, cu teamă, bravând, la înălţime, înconjurat deja de norul de praf al căzăturii şi spaimei. Sau rătăcind în înserarea mentală pe străzile foarte primitive ale oraşului neconstruit încă, ca un sat de munte. Încercam să îl conving că nu îl cunosc, el ameninţa că va veni la noi. Am reuşit să pun receptorul jos, dar, nu ştiu cum, individul s-a întrupat în aer. Mă mişcam cu greu, ca prin apă sau vis, prin încăperi, el mă urmărea lipindu-se de mine, provocându-mi repulsie şi teamă. Nu îmi aduc aminte cum umblam, ici-colo îmi apăreau din ceaţă obiecte îngropate, din perioada când am locuit la Baia-Mare.

La un moment dat, s-a produs o scurtă destindere. Individul lunecos, obosit de împotrivirea mea (refuzam să îl recunosc şi să îi accept prezenţa perversă, de amant macabru sau grotesc), a suferit o transformare. A ieşit din chipul distorsionat şi îngrozitor, pe care îl avea din cauza inadmisibilului zvâcnet prea adânc în timp. L-am recunoscut pe Roland, şi imediat mi s-a declanşat din no" 1, spaima. Roland, figura cunoscută de acum, deşi păstra un zâmbet perfid, trimiţând la copilul matur, pervers, ameninţător, fără vârstă, nu mai zguduia contururile directe ale fiinţei mele, dar ameninţa să o ia pe

Ruxandra. Mergea după ea într-un fel de dans, şi o simţeam neajutorată, neliniştită. Am pornit după ei, să îl opresc, aproape îl rugam să ne lase în pace, nu aveam nici curajul să mă apropiu de el, fiindcă iradia, prea de aproape nu l-aş mai fi recunoscut, transformându-se din nou, ca o mănuşă întoarsă pe dos, în fiinţa aceea viscerală. Totuşi îl înfruntam, cu sfâşierea că mi-o va lua pe Ruxandra, făcându-şi-o amantă.

Nu îmi aduc aminte cum am reuşit să îl scot din apartament, pe scara blocului. Eram după o noapte de Anul Nou, nedormiţi, dorind să pot părăsi dormind trezia beată. Am închis uşa, rezemându-mă de ea. Din spatele acesteia, el îmi spunea că merge doar până acasă şi apoi se va întoarce, eu ştiind cu teamă că nu aş putea să ţin uşa închisă şi că, dacă va voi, va intra oricum. îl împingeam cu tot trupul afară, cu o voinţă trezită de spaimă, lentă, palpând contururile incandescente de ameninţare ale individului, pentru a-l arunca cât mai departe.

După ce am reuşit în sfârşit să închid uşa şi am dat să plec, am observat că nu mă puteam linişti cât timp coşmarul se afla încă acolo. În holul îngust al apartamentului, prin dreptunghiul uşii, el se proiecta ca o rază de mucegai. Străbătuse lemnul, umplându-l, sus de molii, iar jos de furnici şi încă nişte insecte foşnitoare, care se înşiruiau spre camere, fără să intre totuşi.

Individul parşiv, insistent, libidinos, Roland, încerca să se întoarcă, telefonându-mi să îi deschid. Atunci am ajuns cumva şi la vârstă când au apărut bunicii. Apartamentul a luat pe nesimţite forma casei de la Alba Iulia. Închideam uşa de la verandă, ştiind că el poate apărea prin curte. Uşa avea o proptea dreptunghiulară din lemn, prinsă în cuie. Acum era ruptă, fiindcă bunica mea nu se putuse împotrivi la precedenta lui trecere. Mă chinuiam să îndrept cuiele (nişte sârme învelite în plastic), ca să ridic din nou baricada. Bunica mă privea neputincioasă, atât de sfrijită încât i se vedea moartea pe chip. O clipă, fugitiv, a apărut şi chipul mamei, ajutându-mă să proptesc uşa. Priveam holbaţi în schimb intrarea din dreapta care, printr-un coridor întunecos, dădea în brutărie. Brutăria era larg deschisă spre soarele din curte, unde se învârtea individul, şi ne fulgera gândul că ar putea intra pe acolo.

De fapt, el se afla undeva sus, în balconul unui bloc vecin, privind direct în veranda devenită terasă, spre Ruxandra. Din el se degaja în continuare ameninţarea că o va răpi. Am intrat în camera din

faţă a bunicilor, într-un strat de conştiinţă mai opac, mai vechi, pe vremea când trăia bunicul. De fapt, tocmai murise, dar silueta lui se închega între mobile. Mi-a arătat, pe etajera patului lui, sub cărţi, o puşcă plină de praf. Am scos-o şi, deşi era un model vechi, după ce am şters-o, arăta destul de bine, neagră şi lucioasă. Am scuturat tuburile arse de pe ţeava şi am îndesat în ea trei cartuşe noi. I-am ridicat cu un declic nesigur ţeava şi am ieşit pe verandă.

Monstrul sub chip de Roland sărise din balcon într-un automobil ce trecea în viteză în lungul curţii bunicilor. Prin uşa întredeschisă a casei, am ochit partea din spate a maşinii, dar, de două ori, nu am reuşit să trag ferm, ci cartuşul a fâsâit doar pe ţeava, din cauza lentorii cu care apăsam pe trăgaci. În cele din urmă, automobilul a dispărut. În locul lui au apărut doi soldaţi, din naiba ştie ce coşmar de mai târziu, care mi-au spus că puşca şi cartuşul sunt încinse, nu erau siguri că nu va exploda din clipă în clipă. Acum îmi era ciudă că nu trăsesem asupra automobilului individului. Treptat, eram pe cale să îmi recapăt siguranţa şi voinţa, pe care prezenţa lui le paralizase printr-o frică obscură, ce nu acceptă argumente. Am apăsat pe trăgaci, să simt puterea ce o dobândisem, a armei. De pe ţeava a zburat într-adevăr un proiectil greu, lovind automobilul reapărut în curte. Sub şoc, acesta s-a ridicat în aer şi s-a prăbuşit după nişte blocuri.

8 martie

Există puncte de prăbuşire, locuri cu o tragică lipsă de rezistenţă, pe unde sufletul se scufundă ca printr-o pâlnie, spre lichidul bolborosind al viselor care te fac să plângi. Simt limpede pelicula solzoasă în care se înfăşoară sufletul (acel ghem vibrând dinspre piept) în fiecare zi. În lipsa ei, creierul mi-ar rămâne dezvelit, fragil, pulsând sub o membrană infimă. Tot ceea ce mă înconjoară creează un sistem de repulsii, ca nişte suporţi dureroşi de care mă distanţez, devenind rigid, ajutându-mă să-mi duc înainte existenţa. Dar pe alocuri există trape. Colţurile şi iritările nu mă mai pot sprijini, şi alunec direct, ca într-un sac prelung şi gelatinos, peste bulbul unui sentiment de decompensare, fericit şi trist. Gravitaţia lui mă împiedică să mă mai raportez la real, rămân izolat într-o sferă afundă, cu o senzaţie de împlinire care mă face să plâng, cu o fascinaţie a morţii. Orice alte stări pot fi distruse de iritaţii, dar aici sentimentul izolării în prăbuşire se hrăneşte din sine, chemarea realităţii se topeşte în nucleul de bucurie tragică, ce mă ţine paralizat, fiindcă e o continuă curgere în sine, ca o

fântână arteziană cu lichid gros, molecular, ce alunecă înăuntru prin canalul propriului jet. Probabil Iisus s-a imobilizat în acest nucleu sufletesc, realul devenind energie a absenţei. Dar acum mă gândesc la Poe, scufundat singur cu faţa spre fantasma sa dureroasă, acea îngrozitor de pură, frumoasă, tremurătoare, femeia lui, fata, iubita, Virginia lui.

20 martie

Gata. De-abia cât am fost până la baie şi i s-a şi spulberat noima. Acelaşi vis plin de ameninţare în care sunt din nou elev, dar articulat foarte insidios pe reversul treziei. Deci: deşi eram un om matur, acelaşi de acum, mă aflam în trecut şi trebuia să repet clasa a XII-a. Mă găseam în Sibiu, într-o latură a liceului Lazăr, transformat în locuinţă. Părinţii nu erau ai mei, mai degrabă ai unui prieten lunecos, sau poate nu îi recunoşteam fiindcă eu aveam o altă vârstă, ca o fantomă din viitor. Prietenul putea fi pe jumătate Ruxandra. Întârziasem la primele ore de la şcoală, hoinărind, şi acum leneveam în pat. Ştiam că trebuie să intru în clasă, cu teama de acum când întâziu la ore, cu toate că nu aş fi fost profesor ci elev. Un elev mult mai mare, care urmează încă o dată clasa a XII-a, după opt ani, şi nu se mai descurcă, *a uitat toate lecţiile*. Dormeam pe canapea chiar somnul meu real, în care visam acest vis; prin apele lui, străbătea teama că nu am să ajung la timp la ore. Şi un gând perfid al somnului îmi spunea că ar fi bine să mă trezesc ca să împrăştiu spaima: atât că nu m-aş fi trezit în realitate, cum am păţit acum. Ar fi trebuit să mă deştept în realitatea acelui elev hidos, om matur nemaiştiind trăi situaţia aceea din copilărie, să rămân prizonier în spaima lui surdă.

30 martie

Curţile de la Alba Iulia deveniseră incinta unui lagăr, cu ziduri înalte. Aici aşteptaserăm atacul unor vecini înarmaţi, într-o noapte, noi înşine făcuserăm rost de patru puşti, şi aveam să îi luăm prin surprindere, dar asta se întâmplase în alt timp. Acum, un şir lung de condamnaţi străbăteau curtea dintr-o parte într-alta, aşteptând să li se comunice pedeapsa. Eu nu ştiam dacă fac sau nu parte dintre ei, mai era multă lume împrejur, venită să asiste la execuţie. Într-o parte a şirului, care se pierdea în fundul curţii, într-un loc îngust, printre ziduri şi dulapuri, se aflau şi câţiva dintre elevii cărora le sunt diriginte, dar cu care eram coleg acum. În cealaltă parte, grupul fetelor, aşa cum le ştiu ca eleve, de vârsta mea însă. În mijloc se afla un

podium. De pe el s-a citit sentinţa, pe care nu am înţeles-o, dar am dedus că şirul de băieţi fusese condamnat la decapitare. Deveniseră apatici, aşezându-se moi pe lângă dulapuri. Se desprimăvăra, soarele încălzea aerul umed şi pământul jilav, încât puteai să te înveleşti în căldura lui ce prinsese putere. În mijlocul curţii fusese adus un dispozitiv ciudat, ca o cruce de lemn, groasă, ce se deschidea în două jumătăţi, scobită înăuntru după forma unui om, în care urma să intre primul dintre condamnaţi. În dreptul gâtului cădea o lamă de fierăstrău cu dinţii mari, groasă şi tocită.

Am trecut în grădina alăturată curţii unde, pe iarbă, fetele se aşezară în cerc. Înţelesei că nu eram condamnat, dar îi vedeam pe băieţii din şir stând neliniştiţi. Daria, o fată înaltă şi dezgheţată, îi explica unuia dintre ei, cu o dezinvoltură tragică, prin care reuşea să transforme moartea într-un joc sau într-o corvoadă, că nu este deloc greu să intri în dispozitivul de lemn, care se potrivea perfect după forma trupului. Primul băiat dintre condamnaţi se apropie de podium şi se întinse în interiorul lăzii în formă de cruce. Curtea era acum plină de oameni ce se înghesuiau pentru a asista le execuţii. Printre ei am recunoscut alţi elevi, însă tot de vârsta mea. M-am strecurat în spatele unui grup ca să nu văd ce se întâmplă pe eşafod, deşi reconstituiam desfăşurarea după zgomote şi ţipete. Totuşi, aici, în spatele oamenilor, stăteam ca în holul unei mari săli în care se dă un spectacol, printre cei care nu au fost prinşi în el şi nu privesc spre scenă. Aveam stomacul greu de greaţă, încât m-am îndreptat spre veceurile din fundul curţii. Am intrat într-o pivniţă (sau pod) cu multe uşi, cu pereţii îmbrăcaţi în faianţă. Pe jos curgeau şuviţe de apă sau urină, iar eu eram desculţ. Nu am luat-o în stânga spre cabine, ci în faţă, printr-o intrare ce dădea spre acoperiş. Aici se afla un veceu neterminat, din care era construit doar tronul turcesc, cu tălpile lui de ciment în dreptul găurii, pereţii însă se deschideau spre platforma blocului, ce aducea cu un etaj în plină construcţie. Era mare înghesuială la toalete. Cabina aceasta o cunoşteam numai eu şi o profesoară, colegă de liceu, care m-a privit lung, ieşind de acolo, numai în chiloţi-ciorap supraelastici. Păşind prin bălţile de pe ciment, m-am chircit peste tron, aşteptând să pot urina. Eram aproape gol, nu aveam decât slipul pe mine, ca şi cum m-aş fi aflat la toaletă unui ştrand. După un timp, ridicând ochii spre etajul neterminat din faţă, am văzut la distanţă un individ care mă fotografia. Mi-am ascuns sexul cu mâna stângă, cea dreaptă am ridicat-o în

dreptul feţei. Nu puteam încă pleca, aşteptam un al doilea jet de urină, ce nu mai venea. Fotograful se apropiase, schimbând din când în când câteva vorbe cu un alt om, şi căuta un unghi mai potrivit, de unde să îmi surprindă totuşi chipul ascuns de braţ. Am văzut că în spatele meu, pe un perete, scria: Epoca Nicolae Ceauşescu. „A, nu, i-am strigat, nu vreau să fiu un simbol", şi am plecat. Coborând scările spre palierul de la subsol, am auzit vorbind doi copii pe care îi pregătesc la limba română pentru olimpiadă. Unul spunea: „În timpul vârstei de aur a lui Ştefan, în ţară oamenii erau jumătate romani, jumătate turci, jumătate tătari. Acum sunt – făcu o pauză, căutându-şi cuvintele ca în vederea unei glume – jumătate corp, jumătate cap".

M-am întors la locul execuţiilor. Muriseră deja vreo cinci-şase dintre elevi. Mulţimea se îndesise. Tocmai era executat un altul, iar eu i-am urmărit moartea pe chipurile şi reacţiile celor care priveau, înălţându-se pe vârfuri, peste capetele celor din faţă, spre eşafod. Un alt elev de-al meu, mai sensibil, privea cu ochii mari şi se abţinea să nu vomeze. Toţi erau scârbiţi şi curioşi. Mi-am spus că priveliştea unei decapitări, cu greaţa ei viscerală, organică, îmi putea folosi ca trăire pentru scris. Am înconjurat mulţimea până pe cealaltă latură a eşafodului, unde nu erau oameni. Pe asfalt am călcat printre pete de sânge sleit, ca o supă, împroşcate de fierăstrău. Tocmai scoteau crucea cu ultimul decapitat. Ridicaseră capacul şi cu nişte cângi de fier dezlipeau dinăuntru trupul celui ucis. Nu era întreg, ci strivit, întors cu carnea vie spre exterior, încât nu se mai desluşeau formele masei gelatinoase. Carnea aburindă era cenuşie, încât, străduindu-mă să privesc cu detaşare, ca să nu vomez, mi-am spus că mortul fusese un fumător înrăit, din moment ce toată carnea era ca un plămân întors pe dos. Nu ştiam unde îi era capul, căzuse în partea cealaltă a podiumului, la picioarele oamenilor.

L-am privit pe următorul condamnat păşind buimăcit, dincolo de groază şi greaţă, pe eşafod. Mortul fusese scos din cutie şi noul venit se întinse în conturul de lemn masiv, uleios din cauza grăsimii, a sudorii şi a sângelui celor de dinainte. Au închis capacul deasupra lui, capul i-a fost acoperit şi el, doar în dreptul gâtului se afla o fantă pe unde urma să cadă fierăstrăul, la al cărui şoc privitorii se cutremurară, ferindu-se de sângele ce împroşca împrejur.

20 aprilie

Acum mi-aduc aminte: pe când eram copil, îmi plăceau jocurile

cu morţi mulţi. Construiam cetăţi, corăbii, forturi, care erau asediate şi purtau bătălii, năruindu-se treptat. Ostaşii de pe corăbii încercuiau fortul, sfârşeau prin a-l cuceri, apoi corăbiile se distrugeau între ele, scufundându-se. Sau construiam, din tot felul de jucării, cuburi, dominouri, arhiplasturi, un oraş întreg, în care aveau loc urmăriri, crime cu gangsteri. La Alba Iulia, oraşele erau suspendate. Scoteam masa în curte şi o uneam prin scânduri, adică şosele, cu scaune pe care se aflau alte mici localităţi. Sau improvizam din perne un relief accidentat; o cutie mare de carton, lucrată, tăiată, colorată, îmbogăţită cu bucăţi de polistiren, devenea un fort de soldaţi spre care se îndrepta o diligentă urmărită de indieni. Sau două armate, organizate pe steaguri, grupuri de soldaţi pedeştri şi călăreţi, se înfruntau faţă în faţă, cu mişcări de învăluire, cu mici tunuri care trăgeau cu boabe de orez sau beţe de chibrit. Ostaşii erau numeroase figurine de plastic, pioni de moară şi de şah. Timp de o oră nu făceam decât să construiesc decorul („întindeam şatra", spunea mama), pentru ca jocul să constea în distrugerea lui treptată. La sfârşit, după ce aproape toţi oamenii muriseră, cu excepţia învingătorilor, iar decorul era în ruine, aveam un sentiment de plenitudine, de lume desfăşurată şi strânsă „ca nişte foi de cort".

Când nu aveam dulapul cu jucării la îndemână, purtam bătăliile în imaginaţie. Sau le desenam. Îmi amintesc că, într-o după-amiază de vacanţă, la bunicii de la Sibiu, am umplut un caiet cu desenele succesive, ca într-o bandă desenată, ale asediului unei cetăţi. Câmpul se umplea treptat de cadavre, pe care le înşiruiam rânduri-rânduri, în timp ce zidurile erau tot mai prăbuşite. Chiar după ce am crescut (ne mutasem deja la Sibiu), desenam împreună cu Dan Creţu benzi cu poveşti ştiinţifico-fantastice. El desena bine, eu eram scenaristul.

Dar tot din primele amintiri, confecţionate dintr-o ceaţă sufletească consistentă, îmi vine în minte cum, la Baia-Mare sau la Alba Iulia, în vacanţe, ne strângeam mai mulţi copii, atunci când boala îmi dădea voie să ies în aer liber. Ne jucam de-a gangsterii, de-a indienii. Eu le dădeam pistoale. Şi una din cele mai mari plăceri era să fiu împuşcat. Mă prăbuşeam încet, rămâneam întins într-o poziţie „tragică", pe care o degustam cu nu ştiu ce exaltare de tristeţe, prietenie, eroism, contemplându-mă din afară. Cred că şi celorlalţi le plăcea să moară. Atunci jocul devenea lent, ca un balsam mental, ca o compresă hrănitoare. Nu aveam percepţia morţii. Acum mi-e frică de

moarte. Pe când atunci nu intrasem încă în dansul îndrăcit de figurine din piept şi din minte, care reprezintă timpul. Mă scufundam în lumile acelea în care puteam oricând, fără nicio teamă, să mor. Acum sunt legat ca de un catarg, fără voia mea dar în mod ireversibil, de agitaţia din piept, şi mi-ar fi teamă să mă despart de ea, să mor.

Prin clasa a şaptea, farmecul s-a destrămat. Eram înalt, mi-era ruşine să mă mai joc. M-am închis în camera mea, cu grija să nu fiu văzut, şi am întins încă o dată, ultima, cetăţile şi armatele. Nu mai aveam răbdare la construcţie. Şi, în mod leşios, nu mai trăiam bătălia, încetase să îmi hrănească imaginaţia. Înainte, la sfârşitul jocului, rămâneam întins pe jos, contemplând ruinele, visând încă, satisfăcut, ca şi cum aş fi făcut dragoste. Participam, trăiam, mă epuizam, toate instinctiv, din preaplin. Aşa că am strâns toate cuburile, dominourile, soldaţii şi ce mai aveam într-un dulap negru, care şi acum mai există. Le-am scos pe balcon şi niciodată nu am mai încercat să refac o bătălie. Ai mei mi-au cerut la un moment dat să îl învăţ pe Marian să se joace – spuneau ei, aducându-şi aminte de copilăria mea. A fost o siluire; fiecare gest mental refăcut din bătălie îmi năclăia traheea cu nisip păstos şi cenuşă, şi cu dorinţa de a înceta. Ca şi respingerea pe care o simt la gestul de a oferi sau a primi cadouri de moş Crăciun, nu fiindcă nu cred în el, ci fiindcă mă doare perfid faptul că nu mai cred.

Pe fundul paharului rămăseseră sâmburi zaharisiţi, pe care nu îi văzusem până atunci. Prima care i-a zdrobit în gură a fost Ruxandra, apoi i-am gustat şi eu. Aveau un gust amărui. I-am spus că numai cei otrăvitori nu sunt dulci şi am scuipat miezurile cu un cheag de salivă. Ruxandra a scuipat şi ea ceea ce nu înghiţise încă. Rămăsesem dintr-odată singuri în apartament. Ar fi fost bine să ne întoarcem acasă, înainte ca drogul să aibă vreun efect. Am coborât în stradă şi am mers o vreme, până când mi-am dat seama că oraşul era scufundat în beznă totală. Era pană de curent şi sclipirile tuturor caselor încetaseră. Drumul printre clădiri se deschidea ca o pârtie între două dealuri. O duceam pe Ruxandra sprijinită de umărul meu. Era îmbrăcată doar cu un tricou lucios mulat pe corp. îi simţeam formele trupului şi căldura, nu atât prin pipăit, cât mental, ca nişte reflexe. Nu ştiam că e atât de drogată. Se clătinase la un moment dat, gata să cadă. Acum de-abia o sprijineam să nu se prelingă pe lângă mine jos. Era euforică, cu o langoare şi nesiguranţă etilică, dar în acelaşi timp cu o trezie neliniştitoare, ca nişte iviri ale unei alte persoane, active, ce nu

cunoştea pe nimeni.

M-am speriat la gândul că efectele ar putea să apară şi asupra mea; regretam că plecasem, apartamentul rămăsese deja mult în urmă. Ruxandra alunecase moale şi grea la picioarele mele. Am adunat-o cu greu în braţe şi am intrat în scara unui bloc, de unde ieşeau doi copii. I-am oprit punându-le mâna pe umăr şi i-am întrebat unde locuiesc. Unul dintre ei venise dintr-alt bloc, pe uşa din spate, celălalt locuia la etajul al treilea. Toate mi s-au părut deodată neimportante şi am sunat la uşa primului apartament întâlnit. Nu a răspuns nimeni. La al doilea, mi-au spus să îmi văd de drum, nici vorbă să mă lase să dau un telefon.

Între timp a încetat pana de curent. Scara s-a luminat şi eu m-am pomenit în faţa altei uşi. Simţeam cum proprietarul mă priveşte prin vizor, aşa că am început aproape să plâng rugându-l să deschidă. Într-un târziu, a ieşit, îmbrăcat în chiloţi şi maiou. Am intrat în apartament, care arăta ca holul de la mezaninul unui hotel, întins, cu fotolii, luminat discret în cenuşiu. Mi-era teamă de tresăririle de luciditate ale Ruxandrei, când s-ar fi transformat în altcineva. Am lăsat-o pe un fotoliu, ca să pot forma numărul de telefon. Am chemat un taxi, rugându-mă în gând să ajung măcar să o duc înapoi de unde plecasem.

Locatarul, care îmbrăcase între timp un halat, mi-a spus din spate că ar fi bine să caut numărul unui veterinar. În cap mi s-a înfiripat o seringă uriaşă. Când m-am întors, nu m-am mirat să văd că Ruxandra se preschimbase într-o pisică uriaşă. Se trezise oarecum, dar privea fix, cu rigiditate, în altceva, ceea ce îmi producea teamă. Am aşezat-o în incinta unui acvariu ce servea drept bibliotecă, intenţionând să astup cu o carte un geam spart prin care ar fi putut ieşi. Pisica m-a privit mirată şi străină, ca şi cum prin gestul meu m-ar fi descoperit. Îmi spuneam distrus că de acum devenise imposibil să o ţin în braţe în timpul drumului cu taxiul, fiindcă m-ar fi zgâriat zbătându-se.

Privind atent împrejur, am descoperit că holul se transformase în locuinţa de la Sibiu a părinţilor mei. Pisica era chiar pisica alor mei, cu care mă jucasem ultima dată când fusesem acasă. Dar acum redevenise un animal uman; rigiditatea de cadavru înviat pe care o avea în privire trecuse într-un şobolan cu blana înfoiată, cu care se privea faţă în faţă. Pisica m-a privit speriată, chemătoare. Şobolanul a muşcat-o şi a început să o urmărească. Deodată ea s-a oprit, mânioasă,

şi a pornit la rândul ei după şobolan. Fugeau sacadat dintr-o parte într-alta a apartamentului; vedeam când şobolanul îmblănit muşcând-o, când pisica deasupra lui, înfigându-i colţii în ceafă. Trebuia să îi opresc, să nu moară niciunul. Am încercat să îi izolez în camere diferite, dar de fiecare dată se strecurau pe lângă mine înainte să apuc să închid uşa.

Curentul s-a întrerupt din nou. Am început să blestem, convins că, până va reveni, nenorocirea se va fi produs. Scăpăram continuu chibrituri, dar nu vedeam unde e pisica, cursele fulgerătoare încetaseră. Când lumina s-a restabilit în sfârşit, am descoperit-o lângă mine. Şobolanul se afla în camera cealaltă. Deci încă mai aveam vreme să închid uşa dintre ei şi s-o salvez pe Ruxandra.

27 aprilie

De ce trebuia să mă spânzur azi-noapte? Lângă patul meu fuseseră câţiva militari, care îmi lăsaseră ordinul. De altfel, în acelaşi pat se mai spânzuraseră doi tineri înaintea mea. Rămăsesem singur şi, plângând, îmi făceam ultimele planuri de rămas bun. Atunci am descoperit că în cameră se mai aflau şi Ruxandra şi profesorul de spaniolă. Cu o precizie tăioasă, cultă, acesta comenta nişte cărţi pe care le descoperise în raftul uriaş ce acoperea un perete. Nu mă băgau prea mult în seamă, ceea ce însemna că problema mea nu era foarte importantă. M-am oprit din plâns, căutând, cu o senzaţie de sfârşeală, o frânghie. Spânzuratul dinaintea mea folosise un capot răsucit.

L-am înfăşurat şi eu în jurul gâtului, deşi era gros şi vechi. Când mi-am dat drumul, a pârâit scurt şi am căzut în fund. Mă gândeam la nişte coperţi de plastic, pe care le şi simţeam împrejurul gâtului, când cineva a sunat la uşă şi am auzit vocea alor mei, veniţi special de la Sibiu. Eram gata să izbucnesc din nou în plâns, fiindcă apariţia lor îmi trezea regretul pentru ceea ce pierdeam. Eram chiar supărat, ei veniseră mai devreme decât îi aşteptam, timp în care plănuisem să îndeplinesc sinuciderea înainte ca îndoioşarea să îmi facă sarcina mai grea.

Dar, ciudat, după ce au intrat în cameră şi le-am povestit ce păţisem, ordinul de sinucidere nu mi s-a mai părut atât de imperios şi inevitabil. Fără să se agite sau să se mire, tata a schiţat tacticos un plan, identificând persoanele (generalii) la care trebuie să intervină pentru ca să mi se schimbe pedeapsa.

13 mai

Oare ce pierd, ce îmi pierd? Trebuie să am grijă să nu mă înşel singur, din laşitate. Starea aceea este inefabilă, dacă o drămuiesc, dispare. Îmi spun că nu poate fi văzută cum ia naştere, imperceptibil, în fiecare zi, că nu depinde de acest *acum* la care renunţ, rămânând împreună cu Ruxandra. Dar pe ansamblu, ea se naşte – o simt – din singurătate, cu autismul ei, poate maladiv. Viaţa în doi nu îmi afectează inteligenţa, care rămâne liberă, dezbrăcată, să se înalţe, dar îmi modifică lent subsolul afectiv, magma aceea, figurinele mici şi lumina golului. Aş putea să mă gândesc că totuşi în aceşti trei ani de căsnicie am scris romanul. Dar dacă e izvorât din resursele anterioare de singurătate, pe care acum le simt secătuite, nealimentate? în veci nu voi mai atinge energia de ţâşnire ca să încep un nou roman? Sau poate nu fac decât să dau pe viaţa în comun vina unei secătuiri ce mă roade acum? Sau poate chiar acest din urmă gând este o slăbiciune? Blestematul meu de caracter, temător pentru orice suferinţă produsă celor din jur. Teoretic ştiu: e mai bine să ai puterea de a lua o hotărâre dură, cauterizantă, decât să tot amâni, din frica de a nu o răni pe Ruxandra. Drum în noroi sufletesc. Dar acum, e îngrozitor cum mi se împietresc muşchii feţei peste o lipsă anxioasă de aer în piept, în timp ce Ruxandra pleacă, oare cum: rănită, speriată, tristă, sau toate la un loc?

De ce nu sunt mai simplu (mai puţin laş?), să nu mă tot transpun şi în Ruxandra, şi să transform totul – prin prisma ei inventată de mine – într-o mică tragedie, ci, direct, să fac ceea ce simt, să plec, să mă întorc, să plec iar, când simt nevoia? Să fie de vină şi legăturile sociale (slujbă, apartament), sau acestea nu există decât pentru cei care nu au un temperament cu adevărat vulcanic, impulsiv?

15 iunie

Grădina deliciilor

Eram atât de necăjit, încât m-am lăsat ademenit de un bâlci mizer. Se înnoptase şi câte un bec chior, atârnat ici-colo, mă făcea să mă simt şi mai singur. Nu mai rămăseseră mulţi oameni, totuşi tarabele erau deschise. Plouase şi pământul era plin de bălţi, iar în aer plutea o răcoare umedă. Mă oprisem în faţa unui stand, pe care scria „Grădina deliciilor", şi o femeie – proprietara – încerca să mă scoată din apatie şi să mă convingă să intru. Nu reuşesc să îmi amintesc cum arăta: putea fi o matroană grasă, dar avea şi ceva nobil şi cald în felul de a fi. (Putea fi Rodica Bârna.) Aveam bani oricât de mulţi. În cele din

urmă am acceptat.

Brusc, în jurul nostru apărură zece adolescenţi şi copii, semănând cu golani sau hoţi, cu pielea măslinie, trăsături ferme şi îmbătrânite, unii aveau chiar o mustăcioară subţire pe figura plină de voinţă. Erau îmbrăcaţi sărăcăcios şi miroseau urât, a haine nespălate. Ne înconjurau respectuoşi, câţiva mi-au pus în spate o dulamă neagră, ca un corset, şi m-au purtat pe sus spre intrarea în „Ghereta deliciilor". Eram nemulţumit că se strânsese atâta lume în jurul meu. Patroana îmi făcea semn împăciuitoare din ochi că ei aşteaptă bacşiş. Tot atât de brusc, încrâncenarea mi-a dispărut şi am înţeles că este normal ca, acceptând să intru, să mă las în voia lor şi să împart banii – destui – pe care îi aveam îndesaţi în buzunare.

Am fost urcat pe treptele de lemn ale intrării, apoi golanii au dispărut. Am pătruns într-o încăpere înaltă, cu ciment pe jos, şi anume într-o bucătărie, în pereţi erau zidite rafturi direct în piatră şi pe ele se înşiruiau sticle şi pachete deschise. În stânga se afla o plită uriaşă, zidită şi ea din cărămidă, din care scăpărau câteva flăcări, insuficiente însă ca să o încălzească. Şi aici domnea aceeaşi lumină roşiatică, sărăcăcioasă, reflectată vag de luciul cimentului şi venind de la un bec slab atârnând în tavan. Trei sau patru bucătari şi fete de bucătărie, cu şorţuri albe, îşi făceau de lucru pe lângă pereţi. Am privit curios sticlele şi borcanele de plastic de pe rafturi. Se aflau aici multe produse occidentale. Am descoperit câteva sticle cu cremă de ciocolată, altele cu mirodenii şi dulciuri, sau lichior fin, al căror ambalaj nu îl cunoşteam. Privite de aproape, rafturile erau îmbietoare, pline de tuburi şi pachetele strălucitoare, în culori vii. Fetele bucătărese luau câte una şi turnau puţin în oalele în care găteau. Mi-am dat seama că dulciurile acestea, de negăsit în viaţa obişnuită, făceau parte din protocolul dinăuntru, la servirea unor mâncăruri care îmi trezeau un vag fior de viaţă din adânc. La rafturile cele mai de sus ajungea doar un bucătar cu o mustaţă cheală, ascuns de două fete, ce mi se părea că stă cocoţat pe o scară. Fetele se îndepărtară însă şi am constatat că omul era un uriaş, aproape de două ori mai înalt decât mine, cu trupul diform. Mă privea de sus, ca un căpcăun, cu ochii măriţi. Apariţia mi-a provocat întâi spaimă, dar imediat am zâmbit, intuind că era inofensiv. În ciuda delicateselor, bucătăria lăsa totuşi o impresie de dezolare, din cauza pereţilor goi, a unor tablaje cu ouă, dintre care unele sparte, cu coaja goală, şi a mizeriei şi dezordinii în general.

Am ieşit din gheretă pe o uşă din stânga, într-un culoar lung, în aer liber, dar acoperit cu sticlă, ceea ce crea o atmosferă călduţă de seră. La capătul lui mă aştepta patroana, care mă aşeză într-un şezlong. Sentimentul de tristeţe şi gol îmi revenise şi mă întrebam dacă merită să continui experienţa. Pe o latură a culoarului se înşiruiau nişte cabane de lemn, cu geamuri înalte, unele luminate. Chiar în dreptul meu se afla o uşă, pe unde se intra în circuitul bâlciului. Nu ştiam în ce consta acesta, dar m-a cuprins pe neaşteptate panica. Femeia îmi vorbea monoton, liniştitor, deşi nu o ascultam, cuprins de o febră interioară. Mă întinsesem pe spate şi începusem să dârdâi. Nu ştiu de ce eram atât de speriat, şi aş fi luat-o la fugă, dar în acelaşi timp îmi impuneam să mă las aruncat în necunoscut, aşa cum vrei să îţi stăpâneşti tracul la un pas inevitabil în viaţă. Ciudatul fotoliu era un cărucior pe rotile, avea braţe metalice în lateral, ce se puteau destinde, transformând căruciorul în pat.

Am fost împins pe uşa cabanei. Înăuntru domnea o altă lumină, de cameră bogată, feerică, precum în copilărie, în contrast cu aspectul exterior al construcţiei. Nu atât decorul cât atmosfera mea mentală s-a schimbat, s-a irizat, ca şi cum vălul unei alte lumi se aşternuse deasupra mea. Patul aluneca – probabil pe nişte şine – prin încăperea lungă asemeni unui coridor. Pe tavan, prin colţuri, distingeam diverse obiecte viu colorate, intens luminate, care îmi luau ochii şi sporeau farmecul.

Brusc, înainte să mă dezmeticesc, dintre ele s-a desprins un trup gol de femeie, care a plutit în zigzag, apoi a coborât asupra mea. Pe retină mi se întipări sexul ei şi am apucat doar să gândesc că e o păpuşă de plastic, de mărime umană. Eram gol, pardesiul se dăduse la o parte de pe mine, dezvelindu-mă. Pentru o clipă, la atingere, am avut într-adevăr impresia că femeia este o păpuşă elastică, mai ales din cauza figurii ei stilizate, rigide. Dar apoi gândul mi-a pierit din minte, fiindcă femeia se aplecase asupra sexului meu. Un fior cald îmi urca pe şira spinării, până în ceafă, ameţindu-mă. Femeia se mişca pe deasupra mea, îi simţeam acum sânii calzi, de fiinţă reală, în carne şi oase. Nu ne-am unit totuşi, nu îmi dădeam seama cum trece timpul. Mă destinsesem ca după o furtună mentală, ce îmi ştersese gândurile dinainte. Femeia sau păpuşa dispăruse. Apucând să reflectez, mi-am spus că începutul fusese abrupt, dar probabil că aşa era bine, ca dovadă faptul că mintea mi se aburise într-o altă stare.

După un timp, patul a ajuns în sfârşit la celălalt capăt al cabanei. M-am îmbrăcat şi am ieşit afară. Vremea era tot noroasă, cerul de metal cenuşiu, dar era ziuă acum. Aerul umed mi-a strecurat din nou o senzaţie de leşie şi tristeţe. Am pornit abătut în lungul unui drum de ţară, neasfaltat, mărginit de garduri. În faţă mi-a apărut o intersecţie. În dreapta, strada perpendiculară pe a mea dădea în plin câmp. Pământul şi vegetaţia erau uscate, ca într-o iarnă caldă, fără zăpadă. În stânga, drumul se termina într-un gard de sârmă, cu stâlpi de beton. Dincolo de gard, la un nivel mai jos, se afla coridorul din afara circuitului, cel pe unde venisem din bucătărie. De altfel, câţiva boi priveau prin sârmă spre mine, nişte copii aruncau cu pietre în ei, ceea ce – în mod inexplicabil – le făcea animalelor plăcere, ca şi cum ar fi fost mângâiate. Era ceva straniu în tablou, fiindcă nu eram sigur dacă dincolo de gard e totuşi lumea adevărată. Copiii de afară se comportau normal, nu încercau să îmi dea iluzia că mă aflu în ceastălaltă lume, a bâlciului, şi că doar ei înşişi erau reali. Probabil şi peisajul acesta cenuşiu în care mă aflam, cu sugestia irealităţii lui, făcea parte din joc şi era destinat să îmi recreeze chiar sentimentul de tristeţe şi vid.

M-am auzit strigat. Din partea opusă a străzii, de după gardul de beton al unei şcoli, nişte copii îmi făceau semne să mă dau la o parte. Din cauza ploii, în mijlocul intersecţiei se formase o băltoacă enormă, plină de nămol. Am ocolit cum am putut noroiul, depărtându-mă pe o stradă laterală. În urma mea, prin mijlocul bălţii pornise un grup de tinere femei, cu fustele ridicate, încercând să nu se murdărească. Copiii din curtea şcolii răsăriră cu un chiuit şi începură să arunce cu pietre în baltă, stropindu-le. Femeile nu se puteau împotrivi şi nici să o ia la goană, mergeau pe vârful picioarelor şi se necăjeau din pricina stropilor. Am priceput imediat regula jocului, dar nu eram sigur că mă va captiva. Am ridicat câteva pietre de jos şi le-am aruncat fără convingere în direcţia femeilor. Pozna nu mi-a produs nici bucurie, nici remuşcare, aşa că m-am oprit, întristat de faptul că nu reuşeam să retrăiesc răutatea naivă a copilăriei.

Una din fete se apropia prin baltă. Când ajunse lângă mine, mă întrebă:

— De ce nu arunci? Trebuie să ne stropeşti!

— Nu îmi mai face plăcere, am mărturisit ruşinat. Şi, de altfel, nu vreau să murdăresc pe nimeni.

M-a privit lung, cu expresia nedefinită a cuiva care caută o

soluţie fără să o poată găsi şi atunci vrea să te consoleze. Privind-o mai atent, am recunoscut o elevă din clasele de seral, pe care o întâlnisem zâmbind, în urmă cu două zile, în scara întunecată a blocului unei prietene. Am pornit amândoi pe drum, lăsând în urmă intersecţia. Nu ştiu dacă vorbeam, dar o undă de căldură mi s-a înfiripat prin rădăcinile de la baza pieptului, scoţându-mă din amorţeală. Era o bucurie simplă, pentru care îi eram recunoscător. În loc să mergem înainte, de la intersecţie am luat-o undeva în dreapta. Ştiam că părăsisem traseul, dar nu îmi păsa, din moment ce regăsisem o speranţă. Strada urca pe o pantă, ca într-un oraş medieval, pe lângă gardul de fier al unei biserici. Începeam să pătrund în peisajul unui alt vis, şi poate de aceea fata mi-a spus că totuşi ar fi bine să ne întoarcem. Sau mai degrabă era neliniştită de faptul că încălcase traseul şi patroana o putea concedia.

— Nu înţeleg! i-am spus. Rostul acestui joc este să mă facă să uit, să îmi retrezească fiorul şi căldura interioară. Ce importanţă are dacă nu respectăm ordinea?

Fata însă se întristase şi atunci am decis să ne întoarcem. Am revenit spre intersecţia înnămolită. Câteva raze de soare târziu, de după-amiază, îşi făcuseră loc printre zdrenţele norilor şi luminau aerul umed. Noroiul dispăruse, sau poate am nimerit la o altă intersecţie. Pe un maidan mai ridicat, lângă un gard negru, vopsit cu smoală, am văzut o masă la care şedeau trei inşi şi jucau cărţi. Una era patroana. Când ne-am apropiat, fata de lângă mine s-a făcut nevăzută, probabil i se adresase vreun semn discret să dispară, pe care eu nu îl observasem. Patroana m-a invitat să mă aşez pe al patrulea scaun. La masă se mai aflau o femeie tânără, ştearsă la chip, pe care nu am reuşit să o bag în seamă, şi un bărbat între două vârste, cu trăsături întinse, aşezate ca într-un tablou cubist, ce îi dădeau o expresie de suferinţă, de viaţă trăită, de unde am dedus că şi el era un client.

Patroana m-a invitat să-i privesc cum joacă, pentru a învăţa regulile. Ţineau cărţile pe masă şi mi-am dat seama că bărbatul câştigă. În cele din urmă, am fost poftit să intru în joc. Din întâmplare, mă aflam în faţa bărbatului. Ştiindu-mă novice, l-am privit temător în ochi şi i-am propus să formăm o echipă.

— A, nu, a răspuns el. Ele sunt puse aici pentru a se lăsa să piardă, dar eu sunt un client, vreau să câştig. Îmi trebuie un partener de-al lor, pe care să mă pot supăra, şi care să mă facă să câştig. Pe când,

cu tine, ne-am lupta amândoi, fiecare având înverşunarea lui de om real, şi am rămâne nesatisfăcuţi.

Refuzul era chiar mai dur decât o arătau vorbele bărbatului. L-am înţeles şi m-am ridicat melancolic. Patroana nu a încercat să mă reţină, ca şi cum nu mai putea interveni în jocul odată pornit. M-am îndepărtat până am ajuns în faţa unei bodegi cu uşa deschisă, care mă îmbia să intru.

Înăuntru se aflau tot soiul de indivizi, bărbaţi amestecaţi, de vârste diferite, chiar şi femei ce arătau mai deocheat, aşezaţi la mese lucioase de lemn şi bând halbe de bere sau păhărele de coniac, ţuică, rom. Podeaua era udă, stropită cu bere şi duhnind a alcool. În stânga uşii, pe o măsuţă pe care am remarcat-o cu coada ochiului imediat ce am intrat, se aflau două revolvere complicate, moderne. În tavernă s-a făcut linişte şi toţi m-au privit.

Am înaintat până spre tejgheaua din fund, apoi am rămas nehotărât în mijlocul sălii.

— Poţi să împuşti pe oricare dintre noi, a spus un bărbat oacheş, cu un păhărel în mână. Ia unul dintre pistoale şi trage în cine vrei, aşa cum ţi-ai putea dori.

M-am întors spre uşă, am privit armele. Una arăta ca un revolver din viitor, avea o ţeavă ciudată, ce mă făcea să mă gândesc la un laser, celălalt era normal, dar prelung, cu o ţeavă groasă, având montat un dispozitiv de surdină. L-am luat în poală şi m-am aşezat la o masă de vizavi. Arma avea o formă incomodă, o tot învârteam pe sub masă.

— Nu aşa, mi-a spus un vecin, pistolul trebuie să îl ţii ascuns şi să îl scoţi brusc, nu să te joci cu el pe sub masă.

— Să spunem că sunt paranoic, i-am replicat.

— Dacă eşti paranoic, atunci oamenii îţi descoperă revolverul şi nu te lasă să te joci cu el, te scot afară din bodegă înainte să apuci să tragi în ei.

— Dar eu nu vreau să împuşc pe nimeni, am spus, cu exasperare în glas.

27 iulie

Am avut întâlnirea de zece ani cu foştii mei colegi de liceu. Ne adunasem într-o clădire care semăna cu Facultatea de filologie, dar asta numai fiindcă am avut de dat un examen acolo. Toţi am venit îmbrăcaţi în costum, la început eram mulţi pe coridorul comun, am

recunoscut colegi din clase paralele, pe care nu îi văzusem de la terminarea liceului. Costumele erau elegante şi plăcute la vedere, în culori deschise de vară, toţi deveniseră nişte tineri bărbaţi şi femei spiritualizaţi. Eu dădusem deja examenul, probabil în aceeaşi dimineaţă, dar nu mai ştiam nici măcar în ce constase. Mă aflam acolo pentru colegii mei, care se învârteau eleganţi şi oarecum speriaţi prin foaier. Treptat, au intrat toţi în sala de examen (din care ieşeau prin altă parte), încât am rămas doar pe lângă câţiva colegi grăbiţi, care mi-au reamintit de banchetul din seara aceea, şi au plecat.

Seara, într-o sală apropiată, s-a ţinut banchetul. Au venit o mulţime de cunoscuţi, foşti colegi, în ale căror trăsături mature şi totuşi tinere îi recunoşteam, ca într-o ceară deformată, pe copiii de altă dată. Un bărbat potrivit de statură, cu mustaţă poznaşă şi bonomă, deasupra unei guri deschisă într-un zâmbet care spunea parşiv „Hm!", cu ochii sclipind, dar nu demonic, era Dorin Hociotă. Cornel Meleancă, un bărbat oacheş, mic la înălţime, cu chipul spân şi deştept, pufăind sau strănutând imperceptibil pe nas pentru a-şi sublinia din când în când vorbele, mi-a făcut o conversaţie aristocrată, chiar dacă nu ne-am spus nimic. Era acolo şi Carmen, de care nu am fost niciodată îndrăgostit cu adevărat, dar a cărei prezenţă, legată de amintirea vinovată şi niciodată explicată a unei nopţi în care, dormind într-un pat comun la o petrecere, ne-am sărutat şi ne-am mângâiat, pentru ca după aceea să ne purtăm întotdeauna ca şi cum nu s-ar fi întâmplat niciodată nimic, ca doi colegi sau duşmani de seminarii, fără nicio legătură cu noaptea aceea, prezenţa ei, spun, a irizat aerul cu o căldură uşor erotică, mai mult tulbure, dar plăcută. Noaptea se făcuse târzie, ca şi cum ne apropiam de ora douăsprezece a Anului Nou. Oamenii deveniseră expansivi, băutura încălzise atmosfera, bărbaţii se descheiaseră la haine, rămăseseră în veste chiar, cu gulerul desfăcut şi cravata slăbită. Se aflau şi paturi sau canapele în încăperea aceea mare, ce semăna cu un foaier transformat într-o sală de banchet. Ne mişcăm pe la mese, pe care era întins bufetul rece, schimbam frânturi de conversaţie, era o gălăgie plăcută.

Deodată, am ştiut că s-a întâmplat ceva. La început nu mi-am dat seama despre ce este vorba, doar am simţit o crispare, o spaimă, ca şi cum aş fi ieşit dintr-o perioadă de timp oarbă. Ceva subtil se modificase în atmosferă, în culoarea ei, încăperea era mai luminată, ne aflam brusc peste câteva ore, spre dimineaţă. Dacă timpul ar fi curs

normal, nu aş fi avut cum să remarc trecerea de la o lumină la alta; dar contrastul era totuşi atât de neaşteptat, încât îmi crea senzaţia unei perioade de inconştienţă prin care aş fi trecut fără să îmi amintesc de asta. Odată cu bănuiala, în mine se strecura şi panica. Parcă îmi aminteam totuşi că plecasem la culcare, dar atunci când era acum? Cum se reluase banchetul?

Cravatele? Am avut o revelaţie care m-a înfiorat. Aveam la gât dintr-odată alte cravate, pe care nu îmi aminteam să le fi schimbat. Eu purtam una portocalie, din mătase lucioasă, în locul celei înguste, de piele maro. Am început să îi întreb pe colegii mei, care au recunoscut miraţi că şi ei aveau cravatele altora. Îşi aduceau vag aminte că ar fi plecat într-adevăr la un moment dat să se culce, dar erau totuşi convinşi că fuseseră tot timpul aici. Pentru mine devenise o evidenţă că o porţiune de timp de vreo două-trei ore dispăruse din mijlocul nopţii; capetele acesteia se lipeau între ele, dar imperfect, din cauza modificărilor produse în interval. Nu era totuşi o amnezie a mea, un leşin, ci un gol cu margini rotunde, lucioase, inaccesibile şi neliniştitoare. Colegii mei, pe care îi interogam, păreau să îi recunoască existenţa, dar nu îi dădeau importanţă, prinşi din nou în ameţeala banchetului.

Preocupat, i-am părăsit, îndreptându-mă spre o altă sală, uriaşă, cât una de consiliu sau de cinematograf. Într-adevăr, aici se proiecta un film, dar luminile erau pe jumătate aprinse, oamenii discutau, veneau şi treceau printre rânduri, ca înaintea unei şedinţe sau în timpul unei reuniuni internaţionale. Am intrat pe uşa din mijloc, în sala imensă domnea o rumoare deschisă. Undeva în faţă se afla şi Ruxandra, cu câţiva dintre colegii de facultate, aşteptându-mă să ies de la întâlnirea foştilor liceeni. În loc să mă îndrept spre ei, m-am aşezat, nu ştiu de ce, într-un rând din apropiere, pe jumătate gol. Mi-am pus coatele pe spătarul scaunului din faţă şi priveam concentrat ecranul, fără să văd de fapt filmul, ci gândindu-mă la cele întâmplate.

Am simţit că cineva din dreapta mea mă trage de haină. M-am întors şi, pe rândul din spate, cu vreo trei scaune mai încolo, am văzut o figură de trepăduş, care se maimuţărea la mine, încercând să spună ceva. Nu îmi inspira încredere, aşa că m-am întors înapoi, când l-am auzit bolborosind ceva despre pauza de timp. Am tresărit, dar am rămas nemişcat, lăsând gândurile să circule prin întunericul creat de mâinile pe care mi le pusesem pe ochi. De unde îmi era cunoscut chipul

celui de alături? Desigur, într-o străfulgerare, am recunoscut şi în el, tot ca într-un portret de ceară deformat de vârstă, un alt fost coleg de liceu. Dar el era îmbrăcat mizerabil, murdar, neserios, în contrast cu costumele celor de la banchet. Deşi ar fi putut poate să îmi dea o explicaţie, nu resimţeam dorinţa de a mă întoarce spre el, aspectul lui mă făcea să mă gândesc la un pezevenghi ce nu îmi inspira deloc încredere.

M-am simţit din nou tras de haină, brutal, cu o insistenţă de mitocan. Când m-am întors, l-am văzut de astă dată pe individ zbătându-se caraghios între doi bărbaţi în costume, aşezaţi în dreapta şi în stânga lui, care încercau să-l reducă la tăcere fără scandal. Am avut deodată o bănuială, era posibil totuşi ca individul să fi vrut să-mi spună ceva important.

— Aveţi dreptate să nu îl băgaţi în seamă, răsună o voce în stânga mea. E un om neserios, nu poţi avea încredere în ceea ce spune.

Cel care îmi vorbea era un bărbat înalt, osos, cu frunte îngustă dar cheală până pe spate, având în schimb şomoioage lăţoase de păr în jurul urechilor. Cum era îmbrăcat în costum şi îl priveam de jos în sus, avea un aer serios şi convingător. I-am dat dreptate în minte, dar m-am întors din nou, întrebător, spre cel din spate. Până să ajungă la el, ochii mi-au trecut peste un şir de figuri, de actori cunoscuţi, aşezaţi într-un rând din spate. Mi s-a părut că ne supraveghează, deşi priveau înainte, pe lângă noi. Fostul meu coleg fusese între timp imobilizat de bărbaţii în costume. Scufundat între braţele lor, mă privi cu o lucire de voioşie dementă şi spuse:

— Nu crezi ce îţi spun… Ţi se pare că suit un escroc sau un pişicher care vrea să profite de tine. În schimb ai încredere în el… Priveşte de fapt ce face el!

Într-adevăr, gorila din stânga se aplecase deasupra mea, cu o tandreţe respingătoare, ce se voia protectoare. Individul mă mângâia pe ceafă şi m-am trezit că aproape mă săruta pe gură. M-am scuturat. El s-a retras, făcându-mi un semn de bunăvoinţă cu mâna. M-am ridicat şi eu şi am plecat spre rândurile din faţă, nu atât scârbit (scena mi se şi ştersese din memorie), cât preocupat de figurile ameninţătoare ale celor pe care îi văzusem în spate. Am găsit-o pe Ruxandra alături de alţi colegi şi m-am aşezat pe un fotoliu liber.

Lista! Desigur, asta era. Indivizii cu chipuri de actori nu erau adunaţi din întâmplare acolo, ci mă urmăreau, poate chiar pentru a mă

omori, din cauza a ceea ce ştiam, sau mai mult bănuiam, despre intervalul de timp dispărut din noapte. Ce se întâmplase în golul acela din care nu îmi aduceam nimic aminte? Eram convins însă că îi văzusem pe o listă cu numele şi fotografiile oamenilor care mă caută, listă ce îmi ieşea miraculos la lumină din vidul amintirii. Individul cu figură de pişicher, fostul meu coleg, voise să mă prevină, desigur. Dar nici în el nu simţeam nevoia de a avea încredere, putea fi dintr-un alt grup, care mă apăra de ceilalţi doar pentru a cădea în mâinile lor. M-am uitat cu coada ochiului în spate şi i-am văzut pe toţi ieşind în şir din rând şi părăsind sala. Acum ştiam că afară voi fi urmărit, poate omorât.

Destul de speriat, am aşteptat ca reuniunea să se apropie de sfârşit, plănuind cum să ies. Am intrat într-un grup de oameni ce se înghesuia la ieşire şi, afară, am dat să mă pierd în noapte.

— Nu pe acolo! Este periculos, mi-a spus o voce.

Un individ cu pardesiu, încheiat până sus, se apropia de mine. Avea părul tuns scurt şi o figură energică, de agent secret. Mi-a inspirat încredere.

— Pe aici, mi-a spus el, luându-mă de braţ.

M-a ajutat să urc într-un camion cu prelată, unde, pe bănci, şedeau mai mulţi călători. El a urcat după mine şi camionul a plecat în noapte. Nu cred că e ciudat că nu îmi aduc aminte tot ce s-a întâmplat în continuare, întâmplările acestea fac parte din acelaşi gol de timp, perioadă neagră care mă chinuie. Au fost mai multe urmăriri, în care unii voiau să mă omoare, alţii mă apărau, câteodată schimbându-şi, ce e mai curios, rolurile între ei, şi împuşcându-se.

La un moment dat, iată, memoria îmi iese din conul de umbră, camionul a oprit din cauza unei pene de cauciuc, sau a unei capcane. Ridicând un colţ al prelatei, am văzut un automobil lung, lucios, cum ne depăşeşte, cu farurile lucind ireal şi orbitor în caldarâmul străzii, oprindu-se în faţa camionului. Nu ştiu ce s-a întâmplat cu şoferul nostru, am auzit doar că vorbeşte cu cei din automobil, ori li se împotriveşte, apoi tăcere. Dintr-una din urmăririle care mi se şterseseră din memorie, am descoperit că rămăsesem cu un revolver în buzunar. Nu ştiam să mă servesc de el, i l-am întins bărbatului în pardesiu care mă apăra. Când indivizii au ridicat prelata camionului, eu m-am strecurat prin altă parte afară, pe o străduţă. Cred că au început să tragă unii într-alţii, dar nu auzeam nimic, fugeam gâfâind şi

desigur armele lor erau prevăzute cu sisteme de surdină.

Era tot noapte, felinarele aruncau o strălucire miloasă în bălţile de pe caldarâm, străduţa se îngustase şi eu blestemam că nu ies o dată într-o arteră de circulaţie, între oameni. Dimpotrivă, locurile deveneau tot mai pustii. La un moment dat, strada s-a terminat, dând într-un câmp. Mă aflam la marginea oraşului, între scheletele de beton ale unor blocuri în construcţie. Am fugit peste un maidan şi m-am ascuns în spatele unor prefabricate cu turnuleţe, de unde am aşteptat, pândind strada, cu inima bătând, venirea urmăritorilor. Nu ştiu cum, lângă mine a apărut o femeie. Era plăcută la înfăţişare, deşi eram convins că şi ea este una din aventurierii care mă urmăreau. Nu ştiam însă de care parte este.

— De cât timp stai aici? m-a întrebat ea.

— De un sfert de oră, i-am răspuns, privind ceasul.

— A trecut un sfert de oră? înseamnă că poţi să ieşi. I-am spus că nu înţeleg ce vrea să spună.

— Dacă nu au venit până acum, înseamnă că au murit. Nu poţi avea o libertate mai lungă de un sfert de oră, te-ar fi găsit deja. Dar li s-a întâmplat ceva. Oricum, nu e bine să rămâi aici, trebuie să fii în continuă mişcare. Să ne întoarcem.

— Dar nu e periculos?

— Nu. Sunt chiar mai sigure locurile pe unde ai trecut o dală. Să ne întoarcem la camion. Nu mai este nicio primejdie.

Nu ştiu ce anume din logica celor spuse de ea m-a convins, încât am pornit înapoi. Nu ne-am întors totuşi pe aceleaşi străzi. Casele înguste, aplecate spre drum, se depărtaseră, ca şi cum ne-am fi aflat într-un sat. Am ajuns la o trecere de cale ferată, fără barieră, cu un terasament înalt.

— Priveşte într-acolo! mi-a spus femeia.

Se vedea o caroserie arsă, micşorată de foc. Urmele ei pe pământ treceau peste calea ferată şi duceau până la un stâlp cu o tablă indicatoare, de care automobilul, devenind minuscul, se strivise dizolvându-se. În scheletul topit al carcasei intuiam trupurile ultimilor urmăritori, care şi ei îi împuşcaseră pe ultimii din grupul rival. Am răsuflat uşurat.

Femeia m-a condus din nou spre oraş, prin labirintul unei construcţii de unde se auzeau tot mai puternic zgomote de oameni. După un colţ, am ieşit într-o mare arteră, pe care circulau automobile

claxonând. Noi ne aflam pe un trotuar, luminat de reclamele multicolore de pe pereţi. Câteva femei stăteau alături, sumar îmbrăcate. Privirea mi s-a oprit pe o vitrină luminoasă, în care am văzut afişul unui film înfăţişând chipurile urmăritorilor mei.

— Extraordinar film! am exclamat exaltat.

— De ce crezi asta? mă întrebă mustrător femeia.

— Dar nu înţelegi… am început.

Voiam să îi explic că nu avea importanţă că tot ceea prin ce trecusem fusese un film, pentru că eu însumi fusesem filmul, tensiunea prin care trecusem era adevărată, eu trăisem acele întâmplări, pe care, amintindu-le din afară, le admiram. Nu, iluzorii erau nu întâmplările, ci distincţia dintre peliculă şi realitate.

Femeia plecase şi nu i-am dat prea mare importanţă. Afişul şi cele întâmplate mă fascinau într-atât, încât am intrat în holul cinematografului, la casierie, şi am cumpărat un bilet. Dintr-odată evenimentele m-au învăluit din nou, dar de data aceasta mă aflam chiar la începutul lor, în verigile lipsă.

Mă întorceam acasă, în apartamentul meu de om obişnuit, când m-a cuprins din nou acelaşi sentiment de a mă fi trezit după un vid de care nu aveam amintire. Ceva era straniu în toată casa. Florile din vază erau altfel aşezate, un tablou avea o altă culoare, peretele se decolorase de soare într-un timp pe care nu îl ştiam. Covorul era mai scurt, două canapele mai apropiate. Însăşi cheia în clanţă atârna altfel, deşi nu îmi dădeam seama în ce constă diferenţa. Intuiţia vagă a unui interval de timp dispărut, singurul care putea explica modificările, îmi trezea o neliniște surdă, cu atât mai mult cu cât nu îmi aminteam când intervenise. Nu m-aş fi speriat dacă aş fi ştiut că avusesem un accident, că fusesem bolnav, fără cunoştinţă, sau că pur şi simplu dormisem, dar în conştiinţa mea nu era niciun punct de ruptură, parcă aş fi clipit la un moment dat şi m-aş fi trezit, simultan, altcumva. Nu era un loc necunoscut, doar mă aflam la mine acasă, dar tocmai de aceea erau mai neliniştitoare micile modificări inexplicabile.

Stăteam perplex în uşă, semănăm cu un patrician roman mătăhălos, cu capul şi gâtul lung şi burta umflată, îmbrăcat doar cu un halat, de parcă abia aş fi ieşit din baie. Pe coridor s-au auzit nişte voci ascuţite şi m-am pomenit cu o femeie dând buzna peste mine şi închizând uşa. S-a aşezat cu spatele la perete, gâfâind furioasă. Eu o priveam timid, ruşinat de ţinuta mea. De fapt, şi ea era îmbrăcată

destul de sumar. Avea doar o rochie cu bietele, ca o salopetă, iar sub ea, în jurul brâului, un jupon transparent. Trupul ei arăta flasc, dar era tânără, nu avea mai mult de douăzeci de ani. Bombănea împotriva unui bărbat care, ca şi mine, se pare, o vedea îmbătrânită trupeşte.

— Sunt îmbătrânită? mă lua ea vehement drept martor. Totuşi sânii îmi sunt tari.

Se aplecase spre mine şi îmi arăta prin salopetă sânii ei care, într-adevăr, nu atârnau, ci se rotunjeau pe piept.

Ruşinea goliciunii mi-a trezit un fior de plăcere, când m-am apropiat şi i-am atins carnea caldă. Faldurile juponului îi căzeau între picioare, desenându-i trupul ca şi cum ar fi fost gol. De fapt, a trebuit să plecăm în grabă. Eu am luat-o la fugă pe străzi, tot în noapte, încolţit de indivizii care mă urmăreau. Şi de astă dată erau mulţi, nu apucaseră încă să se omoare între ei. Oriîncotro fugeam, cu o mare viteză de altfel, vedeam de la distanţă alţi bărbaţi tăindu-mi calea şi eram obligat să cotesc pe alte străduţe. Mă miram chiar că nu fusesem încă împuşcat, când, venind de nu ştiu unde, ca dintr-o altă cameră, plasată în aer, lângă stradă, am auzit discuţia dintre două sau trei voci. Spuneau că deocamdată nu mai trebuie să fiu omorât, aveau chiar nevoie ca eu să rămân în viaţă, pentru nu ştiu ce motive legate de vidul de timp.

După aceasta, viteza fugii mele şi a urmăritorilor mei a început să încetinească. O parte din ei, cei mai depărtaţi, au renunţat chiar să mai fugă după mine, pierzându-se pe după ziduri şi colţuri. Doar doi dintre ei, care apucaseră să se apropie, şi-au schimbat înfăţişarea, devenind prietenoşi. Am văzut că erau două femei, una mai aproape, cealaltă mai departe. Trăsăturile primei s-au înmuiat, devenind din dure şi hotărâte – foarte feminine. A venit la mine şi mi-a spus că îi pare bine că nu mai trebuie să mă omoare. Mă destinsesem şi eu. Femeia era tânără. Sub pardesiul pe care şi l-a întredeschis, am văzut că era goală. Nici eu nu aveam decât o haină aruncată pe mine. M-a 1 încolăcit cu braţele, transmiţându-mi în trup o moliciune caldă.

— Cine e cealaltă? am întrebat.

Ne oprisem sub un balcon, în dreptul unei platforme mobile de zugravi. Cealaltă femeie ne privea din balcon, iar noi ne-am urcat pe platformă şi am pornit în sus.

— E fiica mea, îmi răspunse femeia.

Întâi nu am crezut-o, era atât de tânără, apoi, pe măsură ce ne

apropiam de fata de sus, trăsăturile acesteia s-au dovedit tot mai puţin mature, tot mai copilăreşti. Într-adevăr, avea poate vreo treisprezece ani, atât doar că trupul îi crescuse în înălţime. Fata ne privea de sus şi deodată făcu un lucru caraghios. Luă un ghiveci mare de flori din fereastră şi îi dădu drumul spre femeia de lângă mine. Ghiveciul lunecă uşor prin aer, ca pe un tobogan, şi căzu exact pe capul femeii, învăluindu-l ca un tub. Nu am apucat să reacţionez în niciun fel. Ea şi-a scos ghiveciul de pe cap. Era plină de pământ şi nisip, care i se revărsase pe păr şi pe gât, şi pufnea pe jumătate înecată. Ajunsesem în dreptul fetei, care aştepta nemişcată. Femeia se scutură, cumva cu mirare, dar nu se arătă supărată.

— De ce ai făcut asta? o întrebă pe fată, care tăcea fără să se apere. Vrei să te luăm şi pe tine între noi? Bine, vino!

Fata se lipi de mine. Ne aflam acum în balcon, ca într-un culcuş, şi hainele căzuseră de pe noi. Nu voiam neapărat să facem dragoste, dar tânără femeie se răsucea şi luneca lângă mine, caldă. Îmi prinsese sexul între pulpele ei moi şi mă strângea în braţe. Nu am pătruns în ea, dar începusem să ne legănam zvâcnind, când, deodată, am văzut că prin balustrada translucidă a balconului eram priviţi de cineva din blocul de alături, care lua chiar şi fotografii. Şi aproape imediat, de pe stradă, în timp ce noi eram încă îmbrăţişaţi, un vânzător de ziare ne întinse un jurnal unde, pe prima pagină, se lăfăia fotografia noastră, goi, în balcon, şi scria: „Dragostea dintre un american şi o italiancă, simbol al legăturii dintre naţiuni”.

28 noiembrie

A sosit într-adevăr timpul să reiau jurnalul?

Ce conversor plictisitor de simplu: stând singur şi aşteptând ca pe fereastră să se caţere banda celui care aseară a forţat intrarea în mai multe case de pe stradă şi a sărit peste garduri în curţi, inspectând locurile, îmi folosesc teama lentă şi încrâncenată pentru a reface episodul în care Adela şi Margus sunt claustraţi în casa cu nisip. Aseară, individul s-a agăţat de bara de gaz ce trece pe sub fereastră, zgâriind zidul cu bocancii (azi dimineaţă am văzut urmele pe tencuială), şi a privit înăuntru, iar eu nu am auzit decât zgomotul roletei, pe care nici nu l-am recunoscut la început, crezând că vine din baie. Degeaba m-am ridicat apoi şi m-am dus la fereastră, în stradă nu se vedea nimic, abia dimineaţa am descoperit urme de paşi prin curte, şi au venit vecini speriaţi de aceeaşi vizită. Aştept mereu să aud sunete,

sau văd sclipiri şi umbre cu colţul ochilor, dar, dacă scriu, trec parcă de partea *cealaltă*, ca printr-un transfocator. Atunci teama devine sursă de energie a scrisului. În mod automat, fiindcă am conştientizat faptul că o folosesc, îşi pierde eficienţa şi ajung să mă împung singur cu gândul hoţilor, pentru a-mi stimula teama.

Am tresărit, fiindcă mi s-a părut că aud în spate zgomotul unei clanţe.

Acum, când am lăsat creionul jos pentru a merge în pat, simt că de fapt nu vreau să mă opresc din scris. Oare chiar trebuie să scriu până la epuizare?

21 decembrie

Mi-ai năpădit toată existenţa, nu mai am niciun loc de retragere numai al meu. Am greşit când te-am lăsat să-mi citeşti romanul, e ca şi cum cineva ar sta deasupra somnului meu, făcându-mă să mă simt vinovat dacă visez că fac dragoste. Personajele mă dor în stomac dacă începi să le judeci, să fii geloasă pe ele. Vrând să le îndrepţi destinul, să îl pui pe Margus să se comporte faţă de Adela şi de Dorit aşa cum ar trebui să mă port eu faţă de tine, e ca şi cum gelozia ta faţă de idioatele mele foste iubiri ar cădea direct asupra ultimei mele libertăţi, pe care vrei s-o înghiţi inconştient, s-o acaparezi animalic, transformându-mă într-o legumă care se zbate şi se sufocă. Dacă nu rup chingile astea pe care mi le întinzi pe dinăuntru, cu puterea ta de a suge energia ca o lipitoare, simt că am să explodez ca un rahat. Nu e de ajuns să vorbesc urât, şi totuşi, cât de bine îmi face.

26 decembrie…”

Eram urmărit de un grup de turişti sau fotoreporteri. În holul acela auster, cu pereţi înalţi şi goi, un prieten îmi arăta că în spatele unei oglinzi mari, de perete, se află de fapt un ascensor.

— Trebuie să ai însă dispoziţia mentală să intri în oglindă, să nu fii aşa de mătăhălos, explica el surâzând parşiv.

A deschis oglinda ca pe o uşă. În spatele ei era peretele, dar având desenat pe el gratiile unui lift de modă veche. Am intrat în cotlonul îngust şi el a început să îndese oglinda peste mine, cu un efort penibil, căci eram evident prea puţin fluid. În momentul acela în coridor au năvălit turiştii. Neplăcerea tactilă de a-i simţi lângă mine m-a făcut să uit o clipă de efortul de a intra în oglindă şi tocmai de aceea, fără să îmi dau seama cum, am simţit că am trecut. O căldură plăcută şi liniştitoare mi s-a răspândit în întreg pieptul.

Cabina liftului urca încet, în vată. Am ieşit într-o încăpere luminată ciudat, intim. Deşi era zi, soarele avea o altă strălucire, internă, hipnotică, pătrunzând prin geamuri ca prin membrane consistente.

Iar eu nu îmi mai amintesc ce am făcut acolo. Se întâmplau lucruri normale, şi totuşi evident din altă lume. De exemplu, un scatiu multicolor s-a izbit de fereastră, încercând să intre. Era ca un fluture uriaş, mare cât un cocoş, dând din aripi foarte încet. La un moment dat, i-am întrebat pe cei dinăuntru dacă atunci când mă voi întoarce nu voi putea coborî cu liftul până la ora două, adică exact în momentul în care plecasem din realitate, deşi aici petrecusem o jumătate de zi. A fost atât de concretă senzaţia trecerii, încât toată dimineaţa am tot visat cum aş face să o retrăiesc când vreau.

1989

24 ianuarie

Totul a început când mi-am dat seama că buldozerul nu avea conductor. Eram în casa bunicilor de la Alba Iulia. Casa fusese aşezată la intersecţia unor mari artere de circulaţie, ce aveau un aer sărbătoresc, de defilare, în dimineaţa straniu însorită a unei zile de 23 august din copilărie. Pe artera care venea din faţă, prin stânga casei, se apropia încet un buldozer, târând în faţa lui un tractor. Abia târziu mi-am dat seama că tractorul încerca de fapt să îl oprească, stându-i în piept, dar buldozerul mergea înainte, fără conductor. Au ajuns în dreptul celei de-a treia case din stânga, tractorul s-a oprit puţin în zid, dar buldozerul l-a împins înainte şi au trecut amândouă prin cărămizi ca printr-un carton, străbătând întreaga casă şi ieşind pe partea cealaltă. Priveam fără să îmi vină să cred. Buldozerul a luat-o prin curţi şi grădini, despicând toate gardurile, când mi-a trecut prin gând că poate are şenila din stânga mai scurtă şi nu va trece drept înainte, ci va cârmi spre noi. Într-adevăr, buldozerul a descris un arc de cerc, ocolind curtea noastră şi trecând prin casa din dreapta. Din nou a dărâmat zidurile ca pe nişte dominouri şi a ieşit în stradă. Părea că nimic nu va reuşi să-l oprească şi inima mi se strânsese de teamă. Din poartă, l-am privit făcând cercul şi mai strâns, prin faţa casei, şi trecând prin colţul ei din stânga. A ocolit încă o dată imobilul, dar a intrat în curte, şi era limpede că tura următoare va distruge în plin.

Ei bine, nu ştiu cum am făcut, probabil ajutat de alţi oameni, să îl dezmembrez, să îl arunc în aer. Când era încă în curte, i-am pulverizat

trupul de metal, şi în special ruloul greu din faţă, unde se afla centrul ameninţător. Din rulou a rămas doar o piatră ciudată, plată, cea care iradia ameninţarea, dar care mă şi atrăgea. Ştiam că e un soi de meteorit, cu proprietăţi neobişnuite. Nu părea să aibă greutate, sau, mai degrabă, o forţă rebelă şi şuie din ea o făcea să sară prin aer, pe traiectorii imprevizibile. Nu voiam să o pierd, încât, în ciuda temerii pe care mi-o provoca, m-am aşezat cu pieptul pe ea. Ea a săltat cu mine cu tot, nu prea departe, dar simţeam că ar putea să zboare oricât. Ajunşi din nou pe pământ, am luat o daltă şi un ciocan şi am lovit-o exact în centru. S-a desfăcut în şase sau şapte bucăţi, mici cât nişte pietricele. Şi acestea zvâcneau prin aer, dar nu mai aveau aceeaşi putere irezistibilă, le puteam ţine în mână acum. După ce le-am strâns în pumn, oamenii au dispărut din jur, am rămas singur, cu comoara mea. Mă încerca o bucurie ciudată, amestecată cu spaimă, la gândul că prinsesem acel obiect pe care îl aşteptam de mult. Aveam un gust de prăjitură în gură.

Nu ştiu cum mi-am amintit că, în ciuda euforiei pe care o trezesc, astfel de meteoriţi sunt periculoşi, fiindcă emit radiaţii care ard faţa şi trupul.

Nu îmi venea să mă apăr, totuşi am învelit bucăţelele într-o batistă umedă, inutilă de altfel. Ştiam că trebuie să le duc la un laborator, altfel erau ameninţate de descompunere. De ieri, de la teatru, păstrasem două fire de telefon, pe care mi le dăduse Cristina lovită. Am coborât din apartament, întrebându-mă cum puteam găsi şi anunţa prin telefon acel laborator salvator. Trebuie să spun că lumea din jurul meu avea o iluminaţie străină, metalică, totuşi caldă, care mă însingura dar mă făcea şi fericit în mod obscur. Toate astea din cauza pietrelor care îmi pulsau în întreg braţul.

Am rătăcit pe străzi până s-a înserat şi am ajuns pe malul mării, de unde m-am întors. Treceam printr-o tabără de elevi din copilăria mea, sau poate din armată. Nu m-am mirat deloc, doar acum îmi dau seama că era altă lume, pe când atunci nu găseam nimic straniu. Am văzut mai mulţi poliţişti, mă gândeam să opresc pe unul, pentru a-l ruga să mă conducă la laborator, dar nu o făceam. La un moment dat, am nimerit peste un întreg pluton de poliţişti, care se dezbrăcau în iarbă, pentru a juca fotbal. Am trecut nehotărât pe lângă ei, fără să-i abordez, şi iată că unul, pe care îl cunoşteam desigur de undeva, a venit la mine şi m-a luat de umeri, promiţându-mi că mă ajută.

I-am povestit întâmplarea. Se făcuse târziu, ştiam deja că

rămăsesem prea mult timp cu pietrele asupra mea, că probabil iradierea era ireversibilă, că voi rămâne de acum străin faţă de ceilalţi oameni, cu trupul însemnat de o strălucire – sau descompunere – interioară. Rătăceam singuri printre blocuri de beton. Bolta devenise lăptos-metalică, pregătindu-se de zori. Într-o parcare cimentată, am terminat de povestit ce mi se întâmplase şi am aşezat încet batista jos, desfăcându-i colţurile. Prietenul meu era entuziasmat şi speriat, pietricelele erau acolo, pulsând. Mie mi-era teamă că eram iradiat şi că voi plăti bucuria ciudată, organică, prin chinurile ce puteau să izbucnească imediat. Simţeam că trupul îmi fusese contaminat, aveam nişte furnicături prin celule. Dar prietenul meu nu era îngrijorat, nu se aştepta decât la lucruri bune.

— Desigur, mi-a spus el, priveşte-ţi faţa! Ai început să întinereşti.

Într-adevăr, încă de la început simţisem o arsură ultravioletă pe faţă, de aceea şi învelisem pietricelele, dar nu mă gândisem că lumina lor magnetică îmi regenerează ţesuturile, întinerindu-mă.

23 martie

E deja noapte. Sunt în stradă, în faţa casei bunicului. Becul de deasupra porţii aruncă o lumină ca o pătură peste o parte din stradă, făcând-o intimă, caldă. Drumul de pământ bătătorit, poarta de fier verde, zidurile înalte şi întunecate ale celor două case învecinate creează un spaţiu interior, ca într-un dulap. Cerul, mai ales, nu are profunzime, decât atât cât îl împinge înapoi peretele de lumină al becului.

Când am devenit conştient de şuieratul gazului, mi-am dat seama că mă aflam în faţa sobei de teracotă. Mă aplecasem să fac focul, cu unul din acele gesturi reflexe pe care nu le mai iei în seamă. În mâna stângă ţineam cutia de chibrituri, cu dreapta am scăpărat un băţ, pe care l-am dus deasupra arzătorului. Câtva timp nu am înţeles: deşi gazul şuiera, lamelele arzătorului nu se aprindeau. Chibritul mi-a scăpat pe grătar şi a continuat să ardă acolo cu o flacără fragilă. Am aprins un al doilea şi l-am dus în sobă, dar nici el nu a produs niciun efect. Apoi mi-am dat seama – gând absurd, dar pe care nu mai aveam vreme să îl analizez – că de fapt gazul iese printr-un alt arzător, situat în spatele celui pe care mă chinuiam să-l aprind. Soba avea un al doilea fund, mult mai adânc, pe care nu îl luasem niciodată în seamă. Până să împing chibritul acolo, acesta s-a stins şi el.

Am început să mă neliniștesc, căci deja ieşise prea mult gaz, următoarea scânteie va provoca o mică explozie. M-am tras înapoi şi am închis robinetul de pe ţeava exterioară, din dreapta sobei. În timp ce pregăteam un nou chibrit, mi-am dat seama cu spaimă că gestul meu nu oprise şuieratul, dimpotrivă, gazul se auzea ieşind cu şi mai mare forţă. Cu mâna tremurând, am dus chibritul aprins înăuntru, aşteptându-mă la o răbufnire puternică. Îmi acoperisem faţa cu mâna cealaltă. Primul arzător nu a luat foc iar eu mi-am întins braţul adânc înăuntru, spre cel de-al doilea. Simţeam pe piele jeturile ascendente de gaz, pe grătar, cu cotul, strivisem restul de chibrit care mai ardea încă, dar soba însăşi nu se aprindea.

Un lichid cald de panică mi-a coborât din ceafă în stomac, electrocutându-mă. Înţelegeam că, cu cât voi întârzia să aprind gazul, cu atât explozia va fi mai violentă. Dacă până acum aş fi putut scăpa doar cu nişte arsuri, de-acum eram ameninţat cu moartea. Într-o fracţiune de secundă, am cuprins cu privirea întreaga cameră, luminată doar de chibritul meu şi de uşa deschisă spre hol. Afară se înserase, fără să fie încă noapte, prin fereastră se întrezărea strălucirea întunecată a amurgului. Dinspre hol se auzea vocea Ruxandrei, stând veselă de vorbă cu doi prieteni, ce tocmai veniseră în vizită – da, acum îmi aduceam aminte de asta. Oare cum ajunsesem din hol, unde îi întâmpinasem şi eu, aici, lângă sobă, fără să ţin minte?

Gesturile mi se încleiaseră, mă mişcam mult mai lent şi aveam un gust de amidon în gură – oare din cauza fricii? Sunt asfixiat! mi-a trecut prin cap. Stătusem prea mult timp aplecat deasupra uşii sobei, în gazul care ieşea – îl auzeam – cu o putere tot mai mare. Asta să fie moartea? gândeam în fragmente de imagini, ce se suprapuneau peste spaţii goale, ca şi când aş fi avut doar scurte pâlpâiri în care mă aflam în realitate. Auzisem că cei asfixiaţi nu simt nimic, îşi pierd doar brusc cunoştinţa, fără să apuce să ia măsuri. Nici pe mine nu mă durea nimic, doar un instinct obscur intrase în panică şi îmi spunea că da, chiar asta era clipa de cădere în inconştienţă, atât cât o mai percepeam. Cu o tresărire oarbă, m-am împins înapoi, cât mai departe de sobă. Deşi până atunci avusesem mişcări leneşe, de parcă aş fi înotat prin mine însumi, zvâcnetul a fost brusc, l-am simţit în ceafa, sau în creier, ca o descărcare. Mi-a mai rămas o clipă pe retină corpul de teracotă maro al sobei, pe care flăcăruia chibritului arunca sclipiri jucăuşe, roşiatice, intime şi ireal de colorate, ca într-un basm.

Bunicul se afla încă sus, cățărat pe masă, și cu greu am reușit să îl dăm jos. A coborât greoi, clătinându-se și tremurând din cauza bătrâneții. În prima clipă nu înțelesesem că voia să se spânzure și stătea cu cravata întinsă în mână, căutând un cui în tavan. Mama l-a așezat pe un fotoliu și îi vorbea blând și convingător, voind de fapt să îl mustre.

— Îmi promiți că nu vei mai face asta? Altfel mă voi supăra, vei avea de-a face cu mine! îl amenința ea, sugerându-i că el nu are dreptul să o supere, fiindcă ea este însărcinată.

„Da, are dreptate!" îmi spuneam eu, argumentul părându-mi-se a avea greutate, fără să îmi dau însă seama că e absurd, ridicol, ca acum, la vârsta și în starea ei, mama să fie însărcinată.

De altfel, nu m-a mirat nici faptul că eu i-am lăsat bunicului o felie de tort cu frișca pe masă, iar el a mâncat-o mulțumit, ca și cum nu în urmă cu mai puțin de două ore încercase să se spânzure.

— Corin e un băiat bun, îi spunea el mamei (am răsuflat ușurat, fiindcă însemna că nu avea de gând să mă pârască pentru că nu îi oferisem încă de ieri tort). A început să citească atâtea (în poală i-au apărut brusc o serie de cărți, pe ai căror autori mă miram că îi cunoaște, fiind dintr-o cu totul altă lume decât a lui): Hermes Trismegistul, Kabala, Plotin, Cartea morților – titlurile defilau în continuare, iar bunicul spuse mai departe: Eu îi înțeleg foarte bine (când afirmă așa ceva, înseamnă exact contrariul, și mai degrabă el însuși este cel pe care vrea să-l convingă, susținând punctul de vedere asupra căruia nu este lămurit), are dreptate că nu mai vrea să scrie materiale scurte, de revistă; trebuie să aștepte – ori citește și înțelege totul, ori se poate (nu a mai pronunțat cuvântul, dar eu l-am simțit concret în piept: „spânzura"). 31 martie

Era o încăpere uriașă, plină de obiecte necunoscute, împrăștiate pe jos. Fiecare din ele putea ascunde o capcană, un explozibil, sau orice alt mijloc de a ne omorî. Eram preveniți dinainte că ne amenință o mare primejdie, ne-o ghicise, fără drept de îndoială, o bătrână chiromantă. Treceam printre obiecte, așteptându-ne ca din ele să iasă câte o mașinărie ucigașă. Unele semănau cu niște clopote întoarse cu gura în sus, ce puteau să explodeze din clipă în clipă; lângă o masă cu șuruburi și stilouri se aflau niște țepi periculoși, câteva dulapuri stăteau gata să cadă. Totuși, nu îmi mai era atât de frică, vedeam că pot să mă mișc foarte repede, în timp ce obiectele rămâneau pasive.

Clădirea aceea întinsă era chiar o parte de viaţă, în care mulţi alţi oameni se mişcau încoace şi încolo fără temerile noastre. E adevărat că ştiam că suntem urmăriţi de cineva, a cărui siluetă inefabilă pâlpâia câteodată pe după obiecte, dar spaima de la început, când ni se prevestise moartea, se liniştise prin obişnuinţă.

Şi atunci, oamenii de la una din ferestre începură să ţipe. Am venit în fugă şi am văzut că afară, dinspre orizont, se apropia un val uriaş. Cerul se întunecase, iar peretele vertical de apă fierbea – îi vedeam de la depărtare colcăiala – în timp ce vârful de spumă se ridica tot mai sus. Cunoşteam valul, mă urmărise de destule ori până acum, trezindu-mi aceeaşi panică. Am înţeles dintr-odată că el era ameninţarea, că în zadar sperasem timp de o clipă că profeţia nu se va împlini. Valul se apropia. Ţipând, oamenii fugeau care încotro, unii spre cealaltă parte a clădirii, alţii ieşiseră afară, câţiva rămăseseră la ferestre. Ştiam, simţeam aproape, cum valul se va prăbuşi peste noi, dislocând totul, încât orice fugă era inutilă. Cu resemnare, am deschis larg fereastra, pentru ca apa să intre nestingherit.

Apoi, nu ştiu cum, ceva mi-a şoptit că merită să încerc să rezist. Am închis repede obloanele – peretele uriaş şi cenuşiu de apă fierbea acum la câteva zeci de metri, acoperise întreg orizontul. Am aşezat-o pe Ruxandra în genunchi, cu faţa la pământ, iar eu m-am ghemuit deasupra ei. A urmat şocul. Valul ne-a înghiţit, creând o senzaţie de plutire dementă, care spulbera orice echilibru şi gând. Încrâncenaţi cum eram, am rămas totuşi pe locul unde ne ghemuisem, în timp ce clădirea din jur devenise neclară, ireală. Dar am apucat să îmi dau seama că avusesem dreptate când ascultasem licărul de speranţă. Valul nu se spărsese distructiv asupra noastră, dimpotrivă, ne absorbise lin în masa lui, încât nu ne rămânea decât să aşteptăm – cât timp oare? – ca apa să se retragă pentru a reveni la viaţă.

Ne aflam pe creasta unei coline ce şerpuia deasupra unei văi întortocheate. Pe un drum, pe fundul văii, treceau şiruri de soldaţi, sau oameni, necunoscuţi, pierzându-se din vedere pe la cotituri. Panta care cobora spre ei era plină de mormane de paie. Stăteam într-o groapă chiar sub creasta dealului. Mi-aduc bine aminte, eram un bătrân prost îmbrăcat, apăsat de timp şi de prea multe întâmplări, rătăcind fără mâncare şi adăpost – căci erau vremuri de restrişte, o atmosferă de sfârşit de lume plutea deasupra noastră –, iar Ruxandra era o fată scheletică, cu trăsăturile scufundate în cap, suferind de moarte.

La un moment dat, împrejurul nostru au apărut nişte ciobani, care au început să aprindă paiele de pe coastă. Vedeam limpede, ar fi fost de ajuns să fie puţin scuturat dealul, pentru ca toate căpiţele arzând să îi îngroape pe duşmanii care treceau prin vale. Am încercat şi eu să arunc un tăciune aprins, dar eram prea slab şi neputincios. Soldaţii din capetele coloanei ieşeau în fugă din culoarul văii, dar cred că mulţi au fost prinşi sub foc.

Apoi, deodată, am rămas singuri. Oamenii din jurul nostru au dispărut în ceaţă, iar în aer s-a lăsat o atmosferă grea, de aşteptare, dinaintea catastrofei. M-am refugiat cu tânăra fată într-o casă părăsită din apropiere, şi eu am adormit. Când m-am trezit, cu o luciditate ireală, eram singur. Cineva îmi lăsase un bilet, îndemnându-mă să fug înainte să năvălească duşmanii. Am început să caut resturi de mâncare, pe care să le iau cu mine, rămase prin grămezile de tăciuni şi gunoi. Eram dezbrăcat, sau în pijama, iar afară era un timp umed, friguros. Am descoperit cu bucurie că fata aceea, Ruxandra, îmi lăsase pe un scaun nişte haine desperecheate: o bluză de pijama, un tricou, o pătură şi tot felul de alte resturi, pe care trebuia să le iau cu mine, într-o rătăcire fără sfârşit. Am început să mă îmbrac, dar aveam mişcările foarte greoaie, încât parcă au trecut mai multe felii de timp până am terminat. Pierdusem chiar noţiunea timpului, dar în cele din urmă am îmbrăcat toate lucrurile şi am ieşit să plec.

Lucrurile se schimbaseră mult afară. Casa mea singuratică de pe colină se afla în mijlocul altor case vechi, igrasioase, de pe o stradă scufundată în umbră. Dedesubt, pe o altă stradă, vedeam deja trecând coloanele de duşmani, încât mi-am dat seama că e inutil să mai fug, ei ajunseseră aici. Cum eram bătrân şi neajutorat, nici nu ştiam ce mi-ar mai fi putut face. Cu sufletul pustiu, am intrat înapoi într-o pivniţă sau hrubă laterală a casei.

Aici, într-o sală subterană, cu pământ pe jos şi luminată doar de nişte bolţi semicirculare, ce serveau drept ferestre şi drept uşi în acelaşi timp, am văzut-o pe Ruxandra zăcând pe nişte paie. Era un adevărat cadavru, pielea îi era întinsă pe oase, chipul ei avea trăsăturile modificate, vinete, scufundate. Semăna cu o mumie, îi vedeam pielea vineţie printre zdrenţele de haine. Am început să plâng din străfund, cu sughiţuri, parcă mă scufundam în durere. De trei ori forţa plânsului m-a dus în adânc, fără să îi opun nicio împotrivire, încât simţeam că mă secătuiesc. Iar apoi, când eram aproape epuizat, fără să

mai aştept nimic, ea mi-a spus că totuşi nu e pe moarte, că se simte chiar puţin mai bine, că boala care intrase în ea – moartea – şi-a pierdut puterea şi că de acum s-ar putea să revină la viaţă.

13 mai

Era miezul nopţii, niciun felinar nu ridica pânza de penumbră ce acoperea strada. Uriaşul camion al teatrului oprise în faţa casei bunicilor de la Alba Iulia şi acum întorcea. Am făcut un salt în lături, pentru a-l evita, căci abia avea loc de manevre între zidurile caselor, şi am intrat în curte. Din faţa verandei, am strigat-o pe Ruxandra, întrebând-o dacă era pregătită pentru călătorie. Nu m-am mirat când am văzut-o cu un copil de câteva luni într-o sacoşă, sau mai exact un leagăn portabil. Totuşi am întrebat-o ceva în legătură cu el şi ea mi-a arătat – dincolo de orice aşteptare – că urmează să avem un al doilea copil chiar. Şi ca să-mi dovedească faptul că e însărcinată, pântecul i s-a umflat aproape să pocnească sub rochie.

Am zorit-o să nu mai caute haine pentru călătorie, fiindcă bagajele ne erau deja încărcate în camionul de turneu. Mi-amintesc că ieşisem aproape dezbrăcaţi, în pijama, dar afară era cald, mult mai plăcut decât mă aşteptasem, între timp, camionul trăsese în dreapta casei, într-o uriaşă parcare construită pe locul unor foste imobile, dărâmate acum. Camionul fusese desfăcut într-o serie de automobile mai mici, unele având agăţate în spate rulote. Regizorul tehnic ne-a invitat să ne găsim un loc într-una din acestea, pentru a dormi, căci urma să plecăm chiar în noaptea aceea. Reperasem într-adevăr o rulotă cu unul din pereţi coborâţi, înăuntrul căreia se vedeau întinse saltele şi aşternuturi, dintre care ieşea un picior, bănuiesc al Cristinei.

Am pornit printre automobile în căutarea unuia cât mai confortabil, dar erau deja ocupate. Într-o altă rulotă se aflau două perechi de tineri, care jucau cărţi. Când m-am întors la prima rulotă, am văzut că şi în aceasta se aflau două familii jucând cărţi. L-am întrebat pe regizorul tehnic ce e de făcut – fiindcă aveam şi un copil cu noi – iar acesta mi-a sugerat să ocup un automobil cu un spate cât mai larg, unde, pe banchete, ar fi putut dormi două persoane, iar jos, în spaţiul dintre scaunele din faţă şi cele din spate, şi-ar fi găsit locul şi coşul copilului. Ruxandra era însă nemulţumită că nu obţinusem cele mai bune condiţii şi, supărată, instala un pat de perne pe jos, între două ziduri ale parcării. Ea nu înţelesese că vom pleca în acea noapte iar eu nu mai aveam destulă convingere ca să o contrazic.

Dar m-am pomenit că automobilul în care urcasem, şi întreg convoiul, a pornit din loc. La început am sperat că e doar o manevră – nu ştiu dacă am văzut-o pe Ruxandra făcându-mi semne în urmă sau doar am intuit-o rămasă singură în parcare. După ce am străbătut o jumătate din oraş, m-a cuprins panica şi i-am cerut şoferului să se întoarcă. Acesta a oprit nemulţumit, totuşi şi ceilalţi au găsit de la sine înţeles, deşi foarte neplăcut, faptul că trebuie să ne întoarcem. Automobilul a pornit cu spatele înapoi, lucru periculos, fiindcă pe lângă noi treceau cu viteză alte automobile gata să ne lovească. În lumina farurilor din faţă, rămase aprinse, am văzut îndepărtându-se un camion care de-abia a evitat o fată ce trecea strada. Apoi un copil a sărit de lângă mama lui, de pe trotuarul din dreapta, aruncându-se demonstrativ în faţa camionului. Acesta nu l-a văzut şi a trecut vijelios mai departe. Am crezut că l-a strivit, totuşi copilul se făcuse ghem şi namila trecuse peste el.

Între timp, am început să coborâm, tot cu spatele, un deal tăiat în trepte. Am depăşit neregulamentar un vehicul şi abia am scăpat să nu fim loviţi de un alt camion uriaş. Fiecare treaptă zguduia amarnic întregul automobil, iar eu mă întrebam dacă la venire nu urcasem pe o pantă alăturată. La una din trepte, parbrizul din spate s-a fisurat, apoi s-a transformat într-un mozaic de ţăndări, cu o gaură într-o parte. Începuse să plouă, şi asta era pedeapsa noastră pentru nehotărâre – îmi spuneam – să călătorim dormind pe o banchetă pe care picura ploaia.

M-am trezit cu mâna pe tâmpla dreaptă, ca şi cum atingerea ei caldă, magnetică, ar fi fost ghidul meu prin somn. Apoi creierul mi s-a limpezit şi a început să mi se impună impresia că somnul avusese o funcţie extatică. Deşi nu îmi pusesem explicit o întrebare, visul îmi dăduse prompt un răspuns alegoric. Ruxandra abia a plecat la Cluj, pentru noul post, eu de abia rămăsesem singur, totuşi magia izolării părea să fi răspuns extraordinar de repede, creându-mi un vis pe care să nu îl uit imediat la trezire. Am simţit chiar un fel de forţă, ce-mi aminteşte de Castaneda făcând experienţa de cunoaştere cu iarba dracului. Visul părea că-mi adusese o cunoaştere limpede şi pe măsură ce am început să-i interpretez simbolurile, ce se dovedeau punct cu punct foarte clare în raport cu situaţia mea şi a Ruxandrei, mă întristam pentru realitate şi deveneam anxios din cauza efectului de clarviziune. Mă liniştea doar gândul că reveria compensatorie în care

dobândeam postul la Cluj cursese la fel de uşor din aceeaşi substanţă onirică şi în prelungirea aproape neîntreruptă a primului vis.

20 mai

Eram în cabană când podeaua a început să se zgâlţâie. Pământul mi-a fugit de sub picioare şi am ştiut că e un cutremur. Totuşi lumina nu s-a stins. Interiorul era exact aşa: gol, fără nicio mobilă, cu pereţi înalţi din trunchiuri de brad, ce urcau lucioşi şi umezi în sus, ca într-o baie de lemn. Ferestre nu erau, încât doar becul lumina spaţiul rece.

De-abia intrasem. Nu era nimeni înăuntru, iar eu mi-am luat cojocul de blană dintr-o groapă şi l-am întins pe pământ, deoarece se făcuse frig. Aveam dreptul să mă încălzesc, căci veneam de la un joc ciudat. Încercasem apa unui iaz stufos din apropiere, din interiorul muntelui; punându-mi în picioare două bărcuţe sau schiuri din trunchiuri de stuf, am păşit pe apă şi am alunecat printre trestii. Din când în când picioarele mi se scufundau, dar afară era cald. Spre seară însă, când m-am întors, cerul s-a întunecat şi a pornit un vânt rece, tăios. Aproape de cabană era deja întuneric şi aproape ningea. Am trecut grăbit pe lângă doi sau trei colegi, care locuiau în aceeaşi colonie, şi am intrat să mă încălzesc. Cabana era aşezată pe peretele abrupt al unei faleze, iar dedesubt, departe, uriaş, se întindea oceanul. Camera în care mă aflam făcea parte dintr-un grup de încăperi şi galerii săpate în stâncă şi construite din lemn masiv şi rezistent.

Deşi intuiam că pereţii nu se vor prăbuşi, m-am aşezat în pragul unei uşi. Apoi, deplasându-mă cu greu din cauza zguduiturilor solului, am trecut într-o altă încăpere, lungă, şi mai solidă, cu pereţi de metal, despre care abia mai târziu mi-am dat seama că era un vagon. Înăuntru se mai aflau patru sau cinci bărbaţi şi femei, lumea pe care o cunosc la slujba de la teatru, alcătuind un cerc intim, solidar în jurul meu.

O tresărire mult mai puternică a pământului a desprins vagonul dintre celelalte cabane, care au început să se prăbuşească. În mod ciudat, explicabil doar prin puterea cutremurului, vagonul a pornit încet pe şine, dar nu spre mare, ci înapoi, începând să urce muntele.

Străbăteam tot mai repede masivul de stâncă. În văi foarte înguste, cu pereţi înalţi, treceam pe lângă oraşe ce păreau scufundate şi pe care cutremurul le distrugea văzând cu ochii. Clădirile mai înalte erau deja prăbuşite, iar zgâlţâitul solului devenea tot mai puternic, deşi în interiorul vagonului de metrou nu îl simţeam atât de intens, din cauza vitezei. Dar pe peroane, afară, oamenii alergau ţipând agitaţi

spre trenul nostru. Viteza cu care mergeam nu le permitea să se apropie, dar spaima şi nebunia tuturor era atât de înfiorătoare, încât îmi doream să încetinim, ca să apuce să urce măcar unii din ei. În gară, printre oameni, am văzut-o pe Raluca Penu, care ar fi trebuit să facă parte din grupul nostru, dar se afla în deplasare când ne îmbarcasem.

Atunci am ştiut că vom opri şi într-adevăr vagonul a încetinit, încât unii au început să sară pe ferestre. Am deschis uşa şi o mulţime de oameni au năvălit înăuntru, ca într-un autobuz în staţie. Noi, cei câţiva din grupul nostru, ne-am retras într-un colţ al vagonului, fără să ne pierdem o clipă din ochi. Cu greu, Raluca s-a apropiat şi ea.

Apoi trenul a plecat încet, abandonând ruinele oraşului şi mulţimea urlând de spaimă. Ne-am îndepărtat treptat, cu sentimentul limpede că suntem ultimii supravieţuitori ai unui cataclism care distrusese toa. tă omenirea. Deşi la început era înghesuială, treptat oamenii dinăuntru s-au rărit ca nişte fantome ce dispar, încât până la urmă am rămas doar în cercul de cunoscuţi. În vagonul celălalt se aflau trei sau patru perechi, între care Ion şi Mariana Cocora, iar într-al meu cinci femei şi cam tot atâţia bărbaţi. Calm, cu o gravitate firească, femeile au hotărât că va trebui să facem cât mai mulţi copii, pentru perpetuare. Raluca mi-a arătat discret şoldurile ei şi mi-a spus că vom face cel puţin doi, deşi eu nu eram convins că trebuie să fac pereche cu ea.

22 mai

Intrând pe pajişte am avut o surpriză. Se aflau acolo mai mulţi oameni, care făceau exerciţii de zbor. Întâi am crezut că era vorba de avioane în miniatură, fiindcă vedeam un obiect învârtindu-se prin aer, legat cu o sfoară şi condus de către un adolescent de pe pământ. Dar când m-am apropiat, am văzut că obiectul din aer era chiar un om, ce plutea magnific. Imediat a urcat în mine o senzaţie de euforie, de bucurie regăsită. Mai încolo, am recunoscut-o fără nicio ezitare pe instructoare, fiindcă avea un aer straniu, ce o deosebea de toţi ceilalţi. Era o femeie în vârstă, mică de statură şi durdulie, cu buzele strânse ca şi cum ar fi ţinut mut un secret. Ceea ce mă fascina la ea era faptul că faţa, mai ales ochii, nu i se vedeau, se aflau într-o pată oarbă. Oricum aş fi privit-o, în ochii mei faţa ei era ştearsă de o pată de întuneric, sau, mai bine zis, de ne-vizibilitate. Metoda de învăţare a zborului era următoarea: pe pajişte se aflau saltele, gropi cu nisip şi obstacole. Elevul era pus să sară peste obstacol şi, în timp ce zbura în poziţie

orizontală spre saltea, instructoarea îi cerea să îşi prelungească puţin câte puţin zborul. Faptul de a le atrage asupra acestui lucru îi făcea pe elevi să descopere, cu uimire, că într-adevăr pot pluti şi dincolo de punctul de cădere. Cu cât deveneau mai conştienţi de acest fapt, cu atât zborul lor continua, iar apoi începea chiar să urce. Am urmărit mişcarea aceasta la o fată de vreo optsprezece ani, îmbrăcată într-un trening.

Am ştiut cu certitudine că asta era ceea ce căutam de mult, căci orice alte preocupări deveniseră brusc neimportante. Banii recuperaţi de la călătoria în URSS, pe care trebuia să o fac în iulie, dar la care am renunţat, îmi ofereau prilejul minunat de a mă înscrie şi eu, instructoarea informându-mă asupra preţului exact al lecţiilor. M-a chemat la ea acasă.

După câtva timp, pe înserat, mă aflam în faţa casei ei, o clădire veche, cu gard de fier forjat. Ea se afla în curte, cu două eleve, pe care le punea să sară printr-o fereastră de la demisol. Fetele treceau chiar prin sticlă, care era elastică şi inconsistentă; înăuntru se aflau saltele care să le apere să nu se lovească. Instructoarea – nu îi vedeam nici acum ochii şi fruntea – m-a invitat să sar şi eu, dar am protestat, fiindcă nu existau decât două locuri de trecere dinspre stradă spre fereastra de la demisol: unul pe deasupra vârfurilor de fier ale gardului, în care mi-era teamă că m-aş zgâria, celălalt printre două bare ale grilajului, prea înguste pentru mine.

Instructoarea m-a chemat înăuntru, unde ea s-a aşezat pe un fotoliu. În cameră era semiîntuneric, nu aprinsese lumina. Ea mă urmărea cu un zâmbet discret şi ciudat, încât m-am intimidat. Am rugat-o să-mi arate unde este baia, fiindcă simţisem brusc nevoia de a urina. Înăuntru, după ce m-am încheiat şi am dat să ies, mi-am dat seama că mă udasem pe pantaloni. Pe cracul sting aveam o pată mare. De ruşine, nu am mai cutezat să ies şi am rămas înăuntru, neştiind ce să fac.

M-a apucat greaţa. M-am aplecat asupra veceului şi am vomat, iar apoi a trebuit să mă deschei la pantaloni, fiindcă aveam diaree. Simţeam că mă golisem de tot pe dinăuntru. Îmi era ruşine şi mă întrebam de ce mă apucaseră toate acestea tocmai într-un moment atât de important, când venisem la lecţia de zbor. Dar am avut o iluminare: nu erau simple accidente, ci un mijloc de a mă purifica. Dacă până atunci îmi simţisem pântecul umflat, dintr-odată acum eram

uşor, liber.

…A trecut mult timp de la prima întâlnire cu instructoarea. De atunci, a trebuit să rămân închis în casă, deoarece afară izbucnise războiul, iar iniţierea mea în zbor necesita izolare completă. Mi-aduc aminte doar cum, privind odată pe fereastră – mă aflam într-un apartament de bloc la etajul al patrulea sau al cincilea – am văzut o groapă de nisip şi am început să fac calcule mentale în legătură cu traiectoria pe care ar trebui să zbor din cameră, prin fereastră, până la ea.

Dar afară izbucnise războiul, eu mă ascundeam şi acum nu-mi mai amintesc restul întâmplărilor, ce nu mai erau legate de zbor.

23 mai

Când au venit pompierii, am ştiut că totul e o înscenare şi căci înşişi vor da foc spaţiilor acelea încurcate. Erau îmbrăcaţi caraghios, în costume bufante, ca nişte ploşniţe rotofeie. Conducătorul lor era un fost coleg de-al meu de şcoală, îl recunoşteam deşi, camuflat în scafandru, nu îi vedeam faţa, nici măcar trupul. Au împrăştiat tăciuni aprinşi prin încăpere, care, pentru ei, devenise plată, asemeni unui insectar privit din afară. Eu şi nişte prieteni, ce veneau din alt vis, unde jucasem fotbal dând cu piciorul în pietre, până spărsesem un geam, eram tridimensionali, pe deasupra încăperii-cutie căreia pompierii îi dădeau foc. Această încăpere alcătuia de fapt o masă întinsă, ce ocupa tot mijlocul unei săli. În partea stângă a sălii se afla intrarea miniaturală a unui cort de circ.

Noi ne învârteam în jurul mesei când au apărut pompierii, şi i-am privit ca pe nişte copii sau păpuşi cu porniri sadice. De aceea, văzând că, pe sub costumul de scafandru, fostul meu coleg e îmbrăcat în ziare, am luat un tăciune şi i l-am strecurat pe piept. Ziarul a luat foc destul de greu. Întreaga masă a devenit asemeni unei tăvi imense plină de castane arse şi tăciuni, pe care am început să le nivelăm, pentru a stinge focul ce se aprinsese cu chiu cu vai. Nu voisem decât să îl pedepsesc puţin pe pompierul-plosniţă, dar când am încercat să-l scot dintre tăciunii fumegând, am văzut că arsese masiv, descompunându-se în mai multe bucăţi. Eu trebuia să plec undeva – în alt vis – dar, cuprins de o remuşcare vagă, am stat şi am ales din cenuşă cele două mâini, două picioare, bazinul, pieptul şi capul – toate înnegrite, greu de recunoscut – ale fostului coleg. Le-am potrivit ca pe un mozaic, până am recompus cât de cât trupul carbonizat. Mă

gândeam că un chirurg le-ar putea suda astfel ca individul să învie – deşi nu eram convins de asta. Deocamdată am observat că membrele stăteau lipite, parcă ar fi fost magnetizate. Apoi am abandonat totul.

30 mai

Mariana Cocora a visat că se afla într-o încăpere moale, ca o cameră de nebuni cu pereţi căptuşiţi. Nicolae Ceauşescu se apropia de ea, iradiind un magnetism fizic sau psihic. Privirea lui o pătrundea ca un bisturiu, paralizând-o. Avea o prezenţă puternică, masculină, care o înfiora, trezindu-i o excitaţie demonică.

A doua zi, coşmarul era încă atât de puternic încât, mergând pe stradă, avea mereu impresia că mâna lui e gata să o atingă pe gât, urmărind-o ca o prezenţă tactilă foarte concretă.

Alaltăieri am avut şi eu un vis, ciudat, dubios, premonitoriu – nu ştiu nici eu. Venind dintr-alt vis, am intrat brusc într-o sală uriaşă de teatru. Scena se afla în partea stângă, şi aici se juca o premieră a teatrului, de care eram şi eu răspunzător. Sala se agita, nu era plină, pe scenă se crease un început de haos – căci, era clar, piesa mergea rău, actorii încurcaseră rolurile şi se bâlbâiau. Cu inima strânsă, prevăzând un dezastru, am privit spre loja oficială, aşezată în partea opusă a sălii, dar cu faţa nu spre scenă, ci spre peretele opus, adică spre mine. În lojă se aflau trei indivizi, dintre care cel din mijloc îmi era cunoscut. Deşi nu îl întâlnisem niciodată, am ştiut că e Nicu Ceauşescu, fără ochelarii cu lentile întunecate.

Intrarea mea era destul de depărtată şi la un nivel mai jos faţă de lojă şi de sală – de care o despărţeau mai multe trepte – totuşi teama de a nu fi tras la răspundere pentru spectacol era aşa de mare încât nu m-am mirat când prim-secretarul a spus:

— Corin Braga să vină la mine.

Mă văzuse şi nu mai aveam ce face. Cu inima palpitând, am urcat scările şi am traversat sala, până în faţa lojii. Nu îmi amintesc cum a decurs discuţia, dar mi-am dat treptat seama că cei dinăuntru au o simpatie ascunsă şi inexplicabilă pentru mine, ceea ce m-a făcut să devin tot mai îndrăzneţ. Pe măsură ce vedeam că nu eram apostrofat cu o intenţie punitivă, am început să îmi spun părerile tot mai răspicat şi mai limpede formulate într-o problemă şi alta (nesemnificative altfel), simţind că revolta şi rectitudinea mea nu făceau decât să sporească simpatia prim-secretarului.

A ieşit din lojă şi a traversat cu mine sala, ducându-mă în sus pe

scări, în partea superioară a aceleiaşi clădiri se aflau apartamentele sale. M-a introdus într-o enormă terasă interioară, cu un bazin mare în mijloc, având la rândul lui în centru o insulă plină de arbuşti şi verdeaţă. Câteva punţi legau insula de malurile de ciment, şi totul era înconjurat de pereţi de sticlă, ca într-o seră. Era o atmosferă plăcută, am discutat mult, iar când am decis că e ora să plec, el a vrut să mă reţină, ca pe un prieten de care eşti speriat să te desparţi, deşi lui nu îi mărturiseşti nimic. M-a condus chiar pe scări.

17 iulie

Fiind obosiţi după filmele lui Bergman, duminică după-amiaza am întins patul şi ne-am culcat. Stăteam pe spate, cu Ruxandra pe braţul drept, şi am aţipit agitat, cu mintea pâlpâind. Deodată, dintr-o cameră alăturată, de la bunicul meu, a răsunat puternic un anunţ la radio. Era o voce cu vibraţii electronice, care a vorbit în engleză. Nu am înţeles ce a spus. În acel moment, Ruxandra s-a aplecat peste mine şi m-a întrebat ceva. M-am trezit brusc, ştiind că vocea de la radio fusese o halucinaţie. Dar ceea ce mă înspăimânta era că Ruxandra mă întreba dacă auzisem vocea şi ceea ce anunţase ea.

22 iulie

Locuiam toţi în încăperi săpate adânc sub suprafaţa muntelui, în nişte galerii, în care camerele se continuau una într-alta. Totul semăna cu un castel medieval îngropat, din care noi cunoşteam doar camerele şi sălile de la suprafaţă, fără să descoperim accesul spre coridoarele din adânc. Bănuiam doar în mod vag existenţa lor. Eu eram şeful unei grupe de adolescenţi şi copii, veniţi acolo de mai mult timp. Rămăsesem însă puţini, abia jumătate, deoarece ceilalţi dispăruseră în cursul ultimelor luni cât locuisem în ruinele subterane. Bănuiam că fuseseră răpiţi de oamenii care stăteau la un hotel din apropiere, dar nu dezlegasem enigma dispariţiilor repetate şi eram tot mai agitaţi.

Într-o seară, întorcându-ne în încăperile noastre, mai obosiţi şi mai speriaţi ca niciodată, am intuit că ceva nu e în ordine. Ceilalţi s-au trântit în paturi, dar eu am mers mai departe prin bucătărie. Lumina aceea de becuri electrice scufundate în pământ mi-era atât de familiară. Jean, un băiat în care aveam destul de puţină încredere din cauza figurii lui de pehlivan, cu privire piezişă, a venit să mă cheme într-o cameră alăturată bucătăriei. Am intrat izbit de un miros greu. El a aprins lumina şi m-a lăsat să privesc. Lângă perete, vizavi de uşă, am văzut un şobolan negru, mort. Am tresărit, dar Jean mi-a făcut semn să

nu mă opresc. În partea stângă, unde camera era mai adâncă, între colţul patului şi perete, am descoperit un alt şobolan cu labele în aer. Din ei ieşea mirosul de putreziciune. Un alt obiect, pe un scaun, pe care eu îl luasem drept o lenjerie aruncată în dezordine, se dovedi a fi un alt cadavru. Jean, rămas în dreapta mea, trase faţa de masă de pe un reşou pe care ieşi la iveală un al patrulea şobolan.

Furios şi îngreţoşat, am ieşit şi i-am strâns pe toţi colegii mei într-o cameră. I-am aşezat de jur-împrejur, pe canapele şi pe jos, şi le-am împărţit nişte hârtii, cerându-le să scrie fiecare, fără să fie văzut de ceilalţi, cine bănuieşte că ar fi trădătorul dintre noi. Jeannot se tot înghesuia în Corina, aşa că l-am lăsat jos iar pe ea am mutat-o la cealaltă margine a patului. Lor le ardea mai mult de glume decât de răspuns la chestionar.

Nu am mai aflat niciodată ce cred ei, fiindcă unul dintre noi, poate chiar Jean (să-i fi fost teamă că ar putea fi descoperit şi să fi decis să ne dezvăluie o galerie, ca diversiune?) ne-a chemat la bucătărie, pentru a ne arăta o uşă ascunsă. Printre doi pereţi apropiaţi, am trecut într-o sală necunoscută, dreptunghiulară, care nu mai era luminată electric şi nici nu avea vreo fereastră. Mă lămurisem că în subteranele acelea stăpânea peste tot o lumină difuză. Am păşit speriat înainte, căci ceilalţi nu avuseseră curajul să intre după mine.

Un individ, care părea a fi un spion de la hotel, mă privi holbat o clipă, apoi dispăru agitat după un colţ, ca şi cum faptul că intrasem era o catastrofă. CM vreme rătăceam pe coasta muntelui în căutarea intrărilor în galerii, îl mai văzusem de câteva ori, ca pădurar sau localnic, încercând să ne inducă în eroare; dar acum, dacă pătrunsesem atât de adânc, nu mai ştia ce să facă. În partea cealaltă a sălii se vedea o deschidere dreptunghiulară, foarte mare, în podea. Din ea ieşea o lumină slabă şi un murmur. M-am apropiat de margine şi am privit în groapa acoperită cu o plasă de sârmă.

La foarte mare adâncime, între pereţii de ciment cu forme drepte, alcătuind un fel de bănci, am recunoscut imediat mai mulţi dintre prietenii noştri. Pe unii îi uitasem deja, de când dispăruseră din grupul nostru, şi acum îi redescopeream cu mirare. Erau acolo şi foşti colegi de armată, sportivi. Păreau să locuiască în încăperea aceea de jos, care avea cu siguranţă uşi spre alte săli, căci vedeam împrăştiate pe ici – pe colo haine, prosoape şi alte semne de acomodare. Dar ei mă descoperiseră la rândul lor. M-au privit perplecşi o clipă, cu capetele

ridicate în sus, apoi au început să vocifereze între ei, înfuriaţi de faptul că fuseseră descoperiţi. Nu prea înţelegeam de ce nu se bucurau, deoarece îmi imaginasem că erau ţinuţi acolo împotriva voinţei lor. Am alergat la prietenii rămaşi în bucătărie şi, anunţându-i că am descoperit intrarea în nişte galerii uriaşe, unde se aflau toţi ceilalţi, i-am tras după mine înăuntru. Odată cu ei, nu ştiu cum, au apărut o mulţime de alţi indivizi, toţi oameni de la suprafaţă care voiau să vadă galeria. S-a creat o îngrămădeală ca într-o staţie de metrou; de jos, dinspre galeriile scufundate, începuseră de asemenea să urce valuri de oameni. Am avut bănuiala că mulţimea fusese adusă de prietenii noştri de jos, pentru a se amesteca în ea iar noi să nu îi mai putem recunoaşte. Am aruncat o privire în tunelul vertical dar, aşa cum mă aşteptam, în încăperea în formă de vestiar nu mai era nimeni. Am dat fuga spre o scară de metrou pe unde urcau grupuri de oameni şi am început, cu toţii, să căutăm din ochi figurile cunoscute ale foştilor colegi. Eram convins că sunt acolo, dar nu îi descopeream. Se iscase o agitaţie îngrozitoare.

Deodată, i-am văzut la un nivel inferior al scării. Şi ei mă observaseră, încât s-au supt parcă înăuntru, în mulţime, ca într-o bulboană. Am luat-o la fugă în urma lor, nepierzând din vedere ochiul acela din mulţime. Se aflau acum sub mine, coborau scările la etajul de dedesubt. Vehement, m-am căţărat peste balustradă şi m-am aruncat pur şi simplu în jos, printre ei. A fost o cădere ciudată; nu mă loveam, simţeam doar atingerea în întuneric a unor trupuri alunecoase, care îmi încetineau căderea. Cred că am ajuns destul de jos, în nişte galerii mult mai adânci. Mulţimea dispăruse, de parcă trecusem prin ea ca printr-o pernă.

Într-o străfulgerare, am intuit că aici, în aceste catacombe, se ascundea o comunitate ocultă, a cărei energie de explozie se acumula încet şi periculos. Cât timp mă agitasem pe la intrarea în gura de metrou – abia acum mi-am dat seama – văzusem în mulţime figurile a mai mulţi dintre colegii mei, pe care nu-i luasem însă în seamă. Erau acolo şi Bob, şi Paulot, uitasem de mult de existenţa lor, iar acum le descopeream chipurile desfigurate, chinuite. Am înţeles şi faptul că era inutil să încerc să-i salvez, nu erau pur şi simplu nişte captivi ce trebuiau eliberaţi, ci deveniseră de bunăvoie membrii acelei comunităţi. De fapt, trebuia să lupt de acum cu ei, deşi nu mai ştiam în ce scop, poate numai pentru a putea ieşi afară.

Am pornit prin largile coridoare ale subteranului. Pe jos descopeream cadavre, în poziţii anormale. Înţelegeam că se dăduseră lupte între oamenii aduşi de mine de la suprafaţă şi populaţia ameninţătoare din galerii. Dar nu îmi dădeam seama cine câştigase, începeam să fiu epuizat, exasperat. La o intersecţie, m-am lovit de trupul lui Jean, cel care – bănuisem eu – pusese şobolanii morţi în bucătărie pentru a ne descuraja. Nici acum nu ştiam însă dacă fusese un trădător, sau dacă făcea parte dintre colegii deveniţi duşmani din ruinele scufundate. M-am aplecat asupra lui şi am văzut că trăia încă. M-am băgat sub umărul lui, cu gândul de a-l salva şi, odată ajunşi la suprafaţă, a-l interoga asupra acelei lumi.

În acel moment, a apărut Savu, un fost coleg de armată, un sportiv urât, loial dar zărnit şi imprevizibil. Am descoperit imediat că mă ura, fiindcă descoperisem calea până la ei. Şi totuşi continuam să cred că transformarea din sufletul său nu e ireversibilă, că el este încă de partea mea, smulgându-se acelei comunităţi oarbe şi agresive. El a scos însă un baston, sau mai degrabă un revolver, şi l-a îndreptat spre tâmpla lui Jean. Pocnitura m-a orbit. Speram că îl ucisese pentru a-l împiedica să divulge taina, astfel încât pe mine mă va lăsa în pace. Dar ura sclipind dement din ochii lui Savu (poate fuseseră învinşi? deşi mă îndoiam de asta) se întindea şi asupra mea. Evitând trupul celui mort, şi-a îndreptat bastonul spre pieptul meu, şi a tras. Am văzut că ţintise inima, dar, în semiîntuneric şi protejat de trupul lui Jean, nu am fost atins mortal. L-am lăsat să creadă însă că mă ucisese şi am căzut moale. El însă, pentru a se convinge, l-a dat pe Jean la o parte, apoi mi-a ochit palma dreaptă, care a izbucnit în sânge, piciorul drept şi, la sfârşit, capul. Nu mi-a nimerit decât o ureche şi a plecat.

Zăceam cu hainele pline de sânge, de-abia reuşind să nu-mi pierd cunoştinţa. Am început să mă târăsc spre o galerie ce urca spre suprafaţa muntelui. Nu ştiu cât am delirat, până când s-a apropiat o fată, care a dat un ţipăt şi m-a luat la pieptul ei. Căldura de femeie mi-a dat un fior slab de viaţă. Nu ştiam dacă mi-e duşmană sau prietenă, dar am lăsat-o să mă ducă. S-a oprit lângă o gură de canal, ce părea că e o ieşire rapidă către suprafaţă. Printre gratiile de metal venea o lumină înşelătoare. A ridicat rastelul, dezvăluind un canal îngust, cu pereţii dreptunghiulari, ce urca prin perete. M-am gândit cu spaimă că va trebui să intru în tuburile acelea, să mă târăsc sau să fiu împins printre pereţii închişi, sufocanţi, de beton zgrunţuros. Între timp, fata mai

scosese nişte grătare cu interstâţiile pline de praf alb. Gura de canal se desfolia treptat şi până la urmă se dovedi că nu era deloc intrarea într-un tub, ci doar o zidărie de grătare suprapuse.

De fapt, am descoperit că nici nu era nevoie să urcăm prin el, deoarece ne aflam aproape de suprafaţă. Galeria se deschidea mai încolo spre cerul liber, ca o şosea care iese dintr-un pasaj subteran, şi doar faptul că până atunci fusese noapte mă împiedicase să văd cât de aproape eram de lumea de afară. Rănile nu mă dureau, mă simţeam slăbit şi oarecum fericit pentru că eram îngrijit de fată. Mai încolo, pe coasta muntelui, am văzut un hotel, cu o grădină de vară şi piscină în faţă. Fata a pornit într-acolo, să îşi anunţe tatăl că a găsit un bărbat rănit. Eu am început să mă întreb însă dacă hotelul nu era un punct de contact al comunităţii din subteran cu lumea de afară, căci, din câte îmi aminteam, paznicii şi pădurarii pe care îi întrezăream uneori printre trunchiurile copacilor, în pădure în amurg, şi pe care îi bănuiam că sunt agenţi de legătură, veneau adesea la hotel. Nu ştiam ce să fac, rănit cum eram. Prudenţa îmi spunea să nu aştept pur şi simplu întoarcerea fetei, dar nici în galerii nu puteam reintra.

1991

13 februarie

Ascultam seara trecută programul de noapte de la *Europa liberă*, în care se relata războiul civil ce lua proporţii tot mai mari în URSS. Noaptea avea o adâncime de jar negru, eram singur în apartament, nedormit şi disperat. Veneam în camera mică, mă aşezam lângă aparatul de radio, care îşi transmitea ştirile direct în mintea mea, fără să spulbere tăcerea de somn a blocului. Când simţeam că nu mai suport acumularea veştilor, fugeam în bucătărie sau în sufragerie, pentru a mă linişti.

La un moment dat, în punctul de nesiguranţă al nopţii, când începe să se vadă ca prin sticlă luminoasă, fără să fi venit zorii, privind afară, peste balcon, din camera mare, am văzut înaintând pe pământul viran de la poalele blocului revărsarea unei maree albe dintr-un canal.

2 mai

Ce ar trebui să se schimbe ca să mă simt eliberat de mine însumi? V. Basaroff, şezând aici, pe masa mea, şi jumătate pe marginea coastelor mele despicate, ca pe o buză de prăpastie. Va cădea trăgându-mi pielea ca pe o faţă de masă acoperită de vase.

Cât de trebuincios îmi e totuşi jurnalul şi cum nu-l pot folosi!

Cum făcea Kafka?

26 mai

Aseară stăteam îngenuncheat în faţa radioului şi mă străduiam să prind un post încărcat de paraziţi. Era întuneric afară. Nu aprinsesem candelabrul din tavan, ardea doar o veioză cu picior înalt, în dreapta mea, cu unul din cele trei becuri arse. Lumina ei e ciudată: ai impresia că vine mai degrabă de la o lanternă difuză sau de la un foc în cămin. Fiind aşezată la un metru deasupra pământului, nu luminează camera uniform, precum atunci când e aşezată pe tavan, ci preferenţial. Spaţiul se rotunjeşte şi începe să se desfăşoare dimprejurul ei. Parcă m-aş afla într-o încăpere subterană unde are loc un ritual masonic.

Ruxandra stătea mai în spate, pe un fotoliu. Deodată, pe când schimbam o casetă în aparat, cu coada ochiului, în jos, am prins o impresie neclară, dar foarte puternică. Ceva s-a mişcat în dreptul piciorului meu stâng, pe lângă catifeaua neagră a pantalonului. O pisică mică, sau un şobolan, a trecut în fugă venind dinspre uşă, frecându-se de picioarele mele şi apoi pierzându-se în dreapta. Toate acestea le-am văzut în conul mort al privirii din partea de jos, mişcarea impunându-mi-se ca un zvâcnet. Am tresărit puternic şi am aplecat repede ochii, în timp ce un val îngheţat îmi inunda spatele şi creierul. În aceeaşi fracţiune de secundă am văzut mâna mea stângă mişcându-se încă pe după catifeaua pantalonului, căci tocmai luasem mâna de pe aparat şi o aşezam pe picior. Perspectiva mi s-a aranjat imediat: mişcarea pe care o întrezărisem fusese a propriei mele mâini, pe care o uitasem şi care, străină de conştiinţa mea, se deplasase parcă singură. Totuşi, explicaţia nu m-a liniştit. Înţelesesem ce se întâmplase, dar crisparea mi s-a prelungit aproape un minut, din cauza faptului că mişcarea pe care o percepusem fusese mult mai mare decât mişcarea mâinii. Deplasarea acesteia declanşase, suprapusă peste ea şi înghiţind-o, un vârtej asemănător fugii unui animal dinspre uşă spre fereastră, vârtej mental frecându-mi picioarele şi scuturându-mă ca o descărcare de spaimă.

Mă gândesc la Juan Matus.

Azi-noapte l-am visat pe Ion Mircea. Mă aflam în curtea unei case înconjurate de ziduri. Stăteam cu faţa spre poarta dinspre stradă, subţire şi înaltă, iar în dreapta mea se afla veranda deschisă a casei, semănând cu o mică sală de cinematograf, având în loc de scaune nişte

fotolii-pat. Era noapte şi contururile clădirilor se desenau pe cerul negru, deşi de afară răzbătea şi lumina unor felinare.

Poarta înaltă, care ţinea loc de ecran pentru fotoliile de alături, s-a deschis şi în ea a apărut Ion Mircea. Era o siluetă înaltă şi puternic luminată, făcută parcă din raze, încât mi-am dat seama că îl văd de fapt pe ecranul televizorului uriaş. Mi-am spus că, desigur, i se ia un interviu în care din nou va spune că este persecutat de tatăl meu, ceea ce crea o atmosferă de ostilitate şi împotriva mea. Supărat şi excedat, m-am întors şi m-am ghemuit, băgându-mi capul în braţul unui fotoliu. Ruxandra se afla şi ea ceva mai încolo.

După un timp, am ridicat capul. Pe ecran, figura luminoasă a lui Ion Mircea gesticula şi vorbea cu o anumită voioşie. Mi-am dat seama că nu intrase în rolul de martir, aşa cum crezusem, ci vorbea liber, făcând glumele lui obişnuite. Era mucalit şi serios, destul de simpatic. M-am înseninat treptat, văzând că se poartă ca altă dată, şi, la un moment dat, am început să râd, în urma unor remarci hazlii. Complet destins, am continuat să chicotesc, însoţit de Ruxandra, de parcă ne-am fi aflat la o şedinţă serioasă, unde Ion Mircea vorbea în faţa unei adunări scrobite, iar noi ne-am fi strâmbat pe ascuns în faţa lui, ca să-l facem să pufnească în râs.

Nu ştiu ce spunea imaginea lui de pe ecran, dar a devenit uşor incomodată de chicotelile noastre. Ar fi vrut să râdă, dar trebuia să se abţină, fiindcă se afla în baia de lumină a filmării. M-a mirat însă faptul că părea să privească din când în când, cu ochi mustrători şi mucaliţi, la noi, deşi noi eram aici, în sală, iar el era filmat undeva într-un studio. Deodată, din cauză că, întorcându-se uşor spre noi, chipul păru să-i iasă din lumina ecranului, m-am întrebat dacă este într-adevăr o proiecţie sau nu cumva se află acolo în faţa noastră în carne şi oase. Am băgat de seamă că, din stradă, luminau nişte reflectoare puternice, montate pe stâlpi de telegraf, prinzând poarta casei într-o baie de lumină ireală, pe care o puteam confunda cu cea a unui ecran de cinematograf.

La un moment dat, scăpând parcă o clipă de ochii spectatorilor presupuşi ai filmului, aflaţi undeva în spate dincolo de mine şi de casă, Ion Mircea s-a aplecat spre mine. Trupul i s-a umbrit, căci ieşise din bătaia reflectoarelor. Mi-a făcut un gest de ameninţare, mimând supărarea, deşi îi venea şi lui să râdă. Am aruncat un ghemotoc de hârtie spre el, râzând mai departe.

„Fii serios, nu vezi că sunt în emisie!?” mi-a spus. S-a ridicat şi, cum emisiunea se terminase, s-a îndepărtat. Mi-am dat seama că aveam într-adevăr în faţă pe omul real, şi nu o proiecţie. Acum reflectoarele îl luminau în timp ce se îndepărta pe stradă, creând un halou de lumină împrejurul lui, dar acest halou, se vedea bine, nu era al unei pelicule cinematografice, fiindcă se îndepărta cu el în noapte.

12 iulie

După multe alte peripeţii, care desigur aveau legătură cu ceea ce urma să se întâmple, ba chiar erau o pregătire a apariţiei vampirilor, pe care însă nu mi le amintesc, m-am pomenit pe şoseaua aceea, lângă o mare hală sau hotel. Eram un grup mare de cunoscuţi, din care o ţin minte pe Dana şi, desigur, pe Ruxandra.

Stăteam toţi pe şosea aşteptând, cu groază, ca tânăra femeie din grupul nostru să înceapă să se transforme. Când a revenit între noi, mi-aduc aminte că am privit-o perplex, deoarece arăta bine la faţă, ca o necunoscută care mă atrage pe stradă, machiată discret, dar în acelaşi timp ştiam că în ea urma să se producă metamorfoza. Din întunericul nopţii mi-au rămas în memorie şi câteva secvenţe din visele anterioare. Una se petrecea lângă o sală de cinematograf dispusă ca un amfiteatru intim, sală în care trăisem câteva întâmplări în alt vis, dar acum îmi revenise în minte ca o sugestie. Se pare că ne ascundeam, Ruxandra şi cu mine, pe lângă casa de bilete, seara, printre oameni puţini, căci nu ştiam unde să petrecem noaptea şi în văzduh plutea o ameninţare, legată probabil de aceeaşi femeie, deşi deocamdată nu era vorba ca ea să se transforme în vampir. A doua amintire, mult mai precisă, cu ajutorul căreia, până acum câteva ore, aş fi putut reface firul tuturor întâmplărilor anterioare, e aceea a tinerei femei, aflată cam în acelaşi loc, pe şosea, construind un adăpost sau o cuşcă sub şinele unei căi ferate. Aflat lateral, lângă terasament, vedeam în secţiune atât intrarea de la suprafaţă cât şi interiorul adăpostului. Femeia se afla pe jumătate înăuntru şi încleia cu aracet nişte lemne pe gura trapei. M-am apropiat, gândindu-mă că femeia blochează inutil trapa spre suprafaţă, din moment ce subsolul nu avea pereţi laterali şi s-ar fi putut ieşi din el ca de sub o scenă de scânduri. De aproape, însă, am văzut că în jurul trapei se deschidea în jos un fel de colivie, făcută din gratii subţiri, sudate între ele. Deşi colţurile cuştii păreau fragile, am realizat totuşi că, dacă trapa ar fi fost şi ea terminată şi blocată, cu greu s-ar fi putut ieşi dinăuntru.

Tânăra femeie verifica ea însăşi cuşca, deoarece ştia că urmează să pătească oribila metamorfoză şi voia să se asigure că nu va putea scăpa ca să ne facă rău. Însă o atmosferă apăsătoare domnea peste noi.

Şi, iată, tânăra femeie se apropia, după ce lipsise nu ştiu unde (probabil din vis), iar eu ghiceam că, sub faţa ei deloc urâtă, fenomenul a început deja. Toţi eram într-o aşteptare înspăimântată, unii făcând însă eforturi de a-şi menţine luciditatea. Pe mine, teama mă făcea să arunc deoparte efortul de responsabilitate şi să fug. Când femeia a început să se schimonosească, Sandu, sau un alt bărbat înalt, puternic, schiţă gestul de a o prinde de mâini şi de a o imobiliza, pentru a o închide sub pământ. Pe nările femeii a început să iasă un unt verde-maroniu, consistent. Nu ştiu de ce, ea se uita spre mine, ca şi cum persoana mea se fixase obsesiv în gândirea ei deja dementă. Am început să mă retrag, deşi eram bărbat şi ar fi trebuit să dau dovadă de curaj, să-mi stăpânesc angoasa necontrolată şi cam isterică. Pe când ceilalţi mai credeau că nu e vorba decât de o criză, înspăimântătoare, desigur, dar totuşi controlabilă şi posibil de stăpânit prin forţa lor, eu ştiam că izbucnirea ei, sau ceea ce se va răspândi prin ea în lume, este mult mai îngrozitor, nelăsând nimănui nicio şansă de supravieţuire.

Când doi bărbaţi au prins-o de mâini, ea păru să fi fost oprită în ultima clipă înainte de a sări spre mine. Cu o zbatere, a împroşcat substanţă verzuie, aproape atingându-mă. Lăsându-i pe ei în iluzia că ar putea-o stăpâni, eu am pornit spre hotelul sau hala de lângă şosea, luând-o pe Ruxandra cu mine, şi pe încă o fată, care privea înapoi, depărtându-se doar treptat de cei rămaşi, cu pauze de mers, ca pentru a arăta, ca şi noi doi de altfel, că nu ne-am lăsat cuprinşi de panică. Însă ştiam că începuse dezastrul.

Din pragul hotelului, am văzut cum femeia se zbătea în braţele lui Sandu, în timp ce o altă prietenă încerca să-i facă o injecţie tranchilizantă. Am intrat cu sentimentul că ei nu ştiu că, în spatele aparenţei unei femei chinuite, se ascundea o forţă căreia nu-i vor face faţă. Holul hotelului era uriaş, cu scări interioare şi mezanin. Mulţi oameni erau adunaţi în dreptul vitrinelor şi ferestrelor şi priveau scena de afară. O trăgeam pe Ruxandra de mână şi nu cutezam să mă uit. Din exclamaţiile lor înţelegeam că afară se petreceau lucruri oribile, că începuse catastrofa.

Abia la etaj, unde se întindea o hală, când am înţeles că prietenii ne fuseseră sfârtecaţi, ne-am apropiat de fereastră. În mijlocul şoselei,

pe şine, se afla oprit un tren. Şeful trenului, conductori, călători, se aflau pe peron, discutând agitaţi, ca nişte oameni ce au asistat la un accident. Am privit mai atent şi am văzut că sub tren era plin de sânge şi de organe împrăştiate; femeia se transformase în vampir înainte de a fi închisă în cuşca subterană şi îi ucisese pe toţi prietenii noştri. În stânga şoselei se afla o altă baltă de sânge, pe care pluteau obiecte mici şi a cărei suprafaţă miloasă tremura în soare. După culoarea unor bucăţi de stofă din baltă, am dedus că aceea fusese Dana, sfârtecată de vampir. Ruxandra a avut p remarcă ciudată, cum că Dana şi-a ales rolul de a face pe moarta sub formă de baltă de sânge. În acelaşi sens, şi eu făcusem cu puţin înainte observaţia că faptul de a nu vedea direct grozăviile de afară, ci numai groaza de pe feţele oamenilor ce priveau pe fereastră, e bine gândit de regizor, creând un efect de spaimă mai mare. Aceste elemente de conştiinţă a unui spectacol nu diminuau însă cu absolut nimic angoasa pură care ne stăpânea în continuare.

Când m-am trezit brusc, ştiam că oamenii începuseră să fie transformaţi în vampiri interiori. Am stat o vreme cu prezenţa fierbinte a visului în mine, încercând să-mi imaginez dacă având o sabie de samurai vârcolacii aceştia pot fi distruşi, tăindu-le succesiv mâinile, capul, trunchiul încât, fără coeziune între ele, membrele lor să nu mai poată apuca. După ce am adormit, visul a continuat, însă într-un moment mult mai târziu, când oraşul (şi poate pământul) fusese infestat de metamorfoze. Pe străzi alergau oameni speriaţi sau oameni aruncând priviri pierdute şi bestiale, pe cale de a deveni vampiri. Nu ştiu de ce am uitat partea aceasta, deşi o ţinusem minte la fel de bine ca şi pe prima. împreună cu Ruxandra, voiam să fugim undeva, să ne retragem într-o pivniţă-seif, în atmosfera sfârşitului de lume.

16 sau 17 iulie

Totul e limpede în noaptea asta târzie, care îmi desface crustele vieţii de care o duc, lăsându-mă într-un înăuntru vechi, de altă dată, ştiind totuşi că nu mai sunt cel de altă dată, că nu încep să retrăiesc în acelaşi fel. Acum ştiu pe ce anume s-a schimbat felul anxios şi febril, de luciditate nocturnă, în care trăiam în adolescenţă. Nu îmi mai este teamă de timp, şi poate nici de moarte, îmi amintesc cum tânjeam, revăzând brusc un loc în care trăisem o întâmplare, mai ales o iubire, care se destrămase dar încă nu murise în mine, încărcându-mi percepţiile cu un halou de atenţie angoasată şi creatoare. Acum, pieptul nu îmi mai răsună în minte precum sălile goale ale unui palat; e

un plin substanţial, chiar radioactiv în centrul lui, încât nu pot introduce nici măcar vârful unui ac de nostalgie. Timpul nu mai trezeşte în mine spaima irecuperabilului. E adevărat, simt cum timpul curge ca un lichid, lăsând amprente, riduri pe frunte, şi slăbindu-mi fără voia mea corpul. E adevărat, mă îndrept eu însumi spre moarte. Mai există posibilitatea ca o catastrofă (moartea Ruxandrei, să spunem) să mă arunce din nou în senzaţia de vid? Sau să am un moment de prăbuşire bruscă, nemotivată, în el? Am tot crezut că m-am lăsat antrenat în viaţa intelectivă, care se dezvoltă din sine însăşi, tăind rădăcinile şi curajul contactului cu centrul, înstrăinându-mă şi pierzându-mă în acest fel în activitatea înşelătoare a discursivităţii (aşa cum Eliade, teoreticianul, a pierdut impactul interior asupra sacrului, din penitenţa indiană); dar acum văd că este şi altceva, o forţă de sens pozitiv, ca o intensificare de energie ce a umplut golurile din castelul sufletului. Atât că nu ştiu unde duce ea. Sau poate bănuiesc, vreau să cred, că premerge, sau e o condiţie preliminară, a unei iluminări, sau transcenderi, pe care o tot visez? Starea de foc interior, şamanic sau mistic, pe care o doresc ca singur mod de a mă răscumpăra din viaţă, de a găsi un sens sterilităţii zilnice, să cuprindă ea, la altă putere, ca un val care înghite tot, şi vibraţia caldă a golului din adolescenţă, integrabil într-o stare mult mai intensă şi copleşitoare? Ar însemna că nu mai are rost să caut să refac vechile senzaţii, vechile nelinişti iradiante, fiindcă ele sunt oricum reci, ci trebuie să merg înainte? îmi tot spun că senzaţiile de umbre fugitive ce le prind la colţul ochilor de o jumătate de an sunt semne că puterea ar putea începe să lucreze în mine. Nu mi-e deloc frică sau jenă la gândul că umbrele acestea seamănă cu simptome de decompensare, de schizofrenie, ştiu foarte bine că nu e aşa, şi nu are niciun rost să insist asupra argumentaţiei, deoarece un gând insidios îmi spune oricând că a avea certitudinea sănătăţii e de-abia un semn de boală mai mare. Dar nu e asta, am depăşit de mult starea de intimitate cu tulburările mentale, e superfluu să cochetez, chiar într-un joc involuntar, cu ele. Nu trebuie să-mi motivez luciditatea şi o oarecare stăpânire de sine sporită, ele există prin sine, cu propria lor certitudine şi putere de a făptui psihic. *uond ud*

Exact spre asta ar trebui poate să mă orientez: spre făptuirea psihică. Să încep să mă modelez dirijat, prin yoga, spre acea transcendere, pe care o pot intui şi reprezenta mai bine ca niciodată.

Nu îmi dau seama ce inerţie sau lentoare mă mai împiedică să îmi dirijez energiile interioare spre acel centru. Sunt ca o apă stătătoare, care aruncă jeturi şi stropi într-o parte sau alta, tălăzuind uşor, dar care nu s-a transformat în torent spre adevăratul ei centru de greutate.

…n *un* abn SJIBoq Sm, *iulu*

Luna a prins un fel de crustă sau elitră. Formele de pe faţa ei cu orbite goale par desenate de solzii unei carapace de crab. Adela va părăsi casa bunicii, unde toate au devenit desuete. Bunicii şi prietenii nu o mai atrag. Ieşind pe poartă, în stradă, întreaga iluminaţie se schimbă. E o altă atmosferă şi o altă lume, de un cenuşiu de argint strălucitor, de noapte luminată ca ziua de o lună hipnotică. Adelei îi va fi frică să închidă poarta care o leagă de spaţiul apărat dinăuntru. Prin mijlocul străzii curge lava de noroi a inundaţiilor uscate, cu atât mai înspăimântătoare. Începe cu adevărat rătăcirea şi infernul spaimelor impersonale, al soarelui negru al absenţei din sine. Câinele lugubru al lunii va urla în dreapta ei, dacă se hotărăşte să păşească peste valul de noroi vulcanic, în care se bălăceşte crabul.

— Ce căutăm în pivniţă? Ce fac eu aici?! întrebă Adela cu o voce subţire, stridentă.

Cei din jur se făcură palizi.

18 iulie

— Ce ai să îmi arăţi? Ce ai făcut în viaţa ta?

— Nu am făcut nimic, îi spun, şi încep să plâng, pentru că simt cât de lipsite de importanţă, cât de triste au fost în fond toate lucrurile în absenţa lui. Îmi vine să îmi întorc capul şi nu ştiu în ce direcţie s-o fac, stă în faţa mea, e în faţa mea peste tot şi nu am unde să mă întorc de ruşine că plâng, nu are o fustă sau un piept ca o mamă, unde să te ascunzi. „De ce a trebuit să mă nasc?" îl întreb din nou, cu gândul, nu în cuvinte, şi îmi dau seama că aici stă greutatea tristeţii, a dorinţei de a plânge, ca un copil fără apărare, în hohote, după ce a rămas singur acasă şi s-a speriat. Nu e supărat, nu reproşează, nu poate gândi lucruri atât de complicate, pur şi simplu simte că sufletul îi curge într-un lichid fierbinte de plâns. Nu pot să enumăr nimic cu care să mă mândresc, să-i arăt cu bucurie că am scris cărţi, că am dus la bun sfârşit cutare lucru. Toate devin atât de înduioşător de lipsite de importanţă, atât de melancolic de triste, ca o după-amiază întunecată în care eşti singur într-o casă cu luminile stinse, bântuit de amintirea unei iubite pierdute, a cărei dispariţie a făcut ca întâmplările rememorate să

devină goale. Ce pot eu să-i arăt, cu bucurie, când îmi dau seama că ceea ce am trăit a fost urmărit de umbra, mereu alungată, nerecunoscută, a faptului că sunt singur şi îmi vine să plâng, că uşa casei nu trebuie să fie închisă.

Poate, atunci, voi fi inundat de o căldură indescriptibilă, care îmi va usca lacrimile şi îmi va ridica presiunea golului din piept. Dar eu nu am voie să mă gândesc la momentul acela, gândul meu l-ar îndepărta, cum însuşi faptul de a scrie îmi transformă vibraţia vie a sentimentelor într-o pastă rece, desigur nu inutilă (căci e facere), dar care mă îndepărtează de centrul vibrant al eului, mă poartă într-o stare anesteziată, unde nu mai vorbeşte afectul ci imaginaţia.

22 iulie

Foarte simplu spus, ceea ce mi-a luat Ruxandra este singurătatea şi răbdarea de a fi singur. De aceea am impresia că trăiesc la suprafaţă, în cursul întâmplărilor, nu mai alunec în tăcere şi în adâncul cărnii, pielii, ochilor, capului meu. A tăcea pare să mă obosească, deşi adevărata oboseală este cea a vieţii la suprafaţă, căci acolo am sentimentul îmbătrânirii, nu înăuntru. Dar acum, dacă încerc să mă scufund, nu o fac printr-o alunecare naturală, ci încep să simt o presiune sau o rezistenţă intracraniană, care îmi congestionează ochii şi sângele în cap.

Am descoperit acestea voind să reiau lucrul la *Hidra*. Mi-e limpede că acolo e o altă stare, pe dedesubt, şi nu pot scrie decât coborând spre ea.

Ce cuminte revin acum lucrurile pe făgaşul obişnuit, fără emoţii! Unde sunt după-amiezile de singurătate şi tăcere, care puteau ajunge la incandescenţa halucinaţiilor fără imagini, a neliniştii vibrante? Eu sunt aici, Ruxandra trebuie să înceapă mai încolo, i-am făcut prea adânc loc în mine, încât mi-a populat canalele spre lume, cele care ar trebui să rămână vide. Pare. de fapt să nu fie un lucru ireversibil starea mea; e determinată de o anumită condiţie fizică, pur şi simplu de o prezenţă sau o absenţă, Oare mă amăgesc spunându-mi că oricând voi putea regăsi golul anxios şi creator al singurătăţii, când de fapt mă obişnuiesc tot mai mult cu viaţa comună? Cum pot să-mi doresc un copil dacă asta m-ar lega şi mai puternic de realitate?

24 iulie

Din multele peripeţii ale visului, care, atunci când m-am trezit prima oară, erau toate la fel de captivante, dar care acum mi se şterg

din memorie cu o viteză dezolantă, ca o reacţie chimică vizibilă într-un pahar de sticlă, rămâne să strălucească una, ce mi se pare deosebit de importantă şi oarecum transcendentă visului. Claritatea şi consistenţa ei sporită împiedică şi episoadele din jurul ei să se scufunde, încât mi-au rămas toate ca o insulă la suprafaţă, ameninţată, e adevărat, de a fi înghiţită şi ea destul de repede.

Eram cu Ruxandra şi cu ai mei într-o încăpere (sau apartament), culcaţi în paturi, pregătindu-ne de somn. Marian făcea năzbâtii: adusese un furtun de apă şi stropea camera, covorul, pereţii. Eu am ieşit afară, într-o ogradă din spatele casei, căci ne aflam într-un loc ce aducea cu casa bunicilor de la Alba Iulia. Ograda aceea nu există în realitate, dar în vis ştiam că se află lângă casa bunicilor. Am intrat în ţarcul noroios al porcilor, oprindu-mă lângă un coteţ cu două troace ca nişte jgheaburi, prin care puteai aluneca înăuntru. Am luat grâu dintr-o oală, ca pentru a hrăni găinile, deşi nu-mi amintesc să fi existat şi găini acolo. În deschizăturile jgheaburilor au apărut riturile a doi porci negri şi mici, grohăind, cerând mâncare. Le-am aruncat pumnul de seminţe în troacă, însă acestea de-abia le-au deschis foamea. Rămăsesem cu oala în mână, spunându-mi că aş avea nevoie şi de pâine. Porcii scoteau tot mai obraznic capul din coteţ, iar eu trebuia să-i împing înapoi, ameninţându-i. Până la urmă, nu i-am mai putut opri şi ei au ieşit prin jgheab afară, luând-o la fugă prin noroiul din ţarc. Nu erau mari şi deci nu erau nici periculoşi, dar în urma lor am văzut că în coteţ se foiau alte două matahale, doi porci mult mai mari şi oarecum informi, care mi-au produs teamă. Întorcându-mă, am văzut că şi Ruxandra se afla în ţarc, rezemată de gardul de scânduri. I-am strigat că devine periculos să rămânem acolo şi i-am cerut să plece. Animalele mătăhăloase au ieşit şi ele din coteţ şi au prins să se învârtă prin ţarc, ca o ameninţare surdă. Unul din porcii mai mici mă muşcase deja de mână, pe când încercam să-i împiedic să iasă; aceştia însă ar fi putut să mă mănânce întreg. Aşa că m-am urcat pe gard, în picioare, deasupra ţarcului.

În clipa aceea, am devenit conştient de faptul că s-a întâmplat ceva neobişnuit, tulburând atmosfera de până atunci. Lumina de var a lunii îşi schimbase strălucirea, ceea ce m-a făcut să uit de porci şi de toate. Lumina cobora din vârful unui dâmb aflat în spatele ogrăzii, a cărui coastă pornea chiar de la picioarele gardului pe care eram căţărat. Acolo, în depărtare, în vârf, se afla o fiinţă umană, într-un

halou alb. Nu ştiu dacă mi-a spus ceva, însă prezenţa ei modificase totul, lucrurile de până atunci mi s-au părut neimportante şi am fost apucat de frică. Trăsăturile strălucitoare ale fiinţei îmi erau oarecum cunoscute, de bărbat tânăr şi impenetrabil, diafan şi de o noblețe neumană; însă tocmai faptul că apăruse atât de brusc şi luminos mi-a provocat o frică inconştientă, instinctivă, şi am fugit în casă. E adevărat, aveam intuiţia obscură că fug pentru a-l regăsi înăuntru, într-o formă mai puţin directă, care nu m-ar mai fi ars cu teamă.

Din hol am trecut prin prima cameră a casei, având forma unui vagon. În dreapta, de după uşă, în timp ce o străbăteam în fugă, am auzit-o salutându-mă pe bunica. Cu coada ochiului, am văzut-o şezând în pat şi având ceva din albeaţa strălucitoare a fiinţei de afară. Eu ştiam că bunica e pe moarte sau chiar a murit de mult; faptul că se afla acolo atât de radioasă nu m-a mirat totuşi, fiindcă bănuiam că prezenţa fiinţei luminoase era cea care dădea o viaţă nouă, vampirică, fiinţelor şi obiectelor din jur. Aşa că am trecut în grabă în camera de alături, care era chiar dormitorul de la începutul visului. Aici Ruxandra dormea într-un pat, iar ai mei se retrăseseră, probabil dormeau şi ei în alte paturi, dar nu îi vedeam. M-am aşezat lângă Ruxandra, încercând să mă acopăr cu o pătură, pentru că, aşa culcat, urma fie să visez, fie să trăiesc în realitate (dar cu ajutorul somnului) adevărata legătură cu fiinţa de afară, legătură pe care nu o putusem stabili în curte. Acum aşteptam să îi simt influenţa, de exemplu prin a începe să plutesc ridicându-mă orizontal din pat, cu pătură cu tot. Dar de aici am uitat ce s-a întâmplat, probabil fiindcă visul reintrase în intensitatea lui normală, pe care apariţia fiinţei de lumină o tulburase, ca intruziunea unui observator transcendent care pătrunsese în somnul meu ca să mă observe, sau, mai exact, ca să îl observ eu.

1 august

De când suntem la mare, visez foarte mult. În prima noapte mai mult de zece vise s-au succedat într-un ritm infernal, de sarabandă, alternativ cu treziri şi ieşiri la toaletă, în aerul răcoros şi dominat de o lună puternică, fără lumini electrice. Din păcate, visele importante s-au aflat la mijlocul nopţii, încât până dimineaţa mi s-au şters din amintire toată fabulaţia şi detaliile lor. E vorba de două vise, pe care nu le pot povesti, fiindcă ideea lor nu are pregnanţă singură, în abstract, ci doar răsărind din mijlocul materiei concrete a întâmplărilor hazardate şi semnificative ale periplurilor nocturne.

În primul vis, în mijlocul unei atmosfere specifice şi recognoscibile, chiar de către visător, ca tipic onirică, apărea o fiinţă divină, probabil Christos, aparţinând unei realităţi transcendente visului, venind dintr-o altă lume, mai clară, şi din aureola lui de ruptură îmi supraveghea visul, îmi făcea semn că a venit, că e acolo, că mă priveşte visând, dintr-un alt plan.

În al doilea vis de azi-noapte, ne aflam într-o cetate amintind de Ierusalim sau de un alt oraş antic, în preajma unor munţi. Mai mulţi bărbaţi, aşteptând în şir într-o sală, erau speriaţi de faptul că Dumnezeu urmează să ne ia trupurile. Dumnezeu era de faţă, ştiam că e Christos, însă în acelaşi timp el avea un chip de bătrân bonom, acela al Tatălui. Celor din jurul meu le era teamă că, acceptând să li se ardă trupurile, ar putea dispărea în neant. Deşi eram şi eu înspăimântat din cauza necunoscutului, a noului care izbucnise peste noi şi ne chema, le spuneam că vom supravieţui sub forma unor imagini, a unor proiecţii, şi că mai apoi Christos va da acestor imagini consistenţa şi indestructibilitatea unor trupuri cereşti.

Apoi evenimentele au început să curgă în sensul celor spuse de mine, ne-am ars trupurile, am început să rătăcim, împlinindu-se tot mai mult, dar zbuciumat şi cu spaimă, cele prevăzute, împreună cu o senzaţie de deliciu indescriptibil.

6 august

Mergeam cu Ruxandra într-un tren ciudat, ale cărui şine parcurgeau un traseu închis, pe un uriaş *montagne russe*. Trenul avea mai multe vagoane argintii şi lungulețe, care sclipeau în soarele amurgului. Sau era mai degrabă vorba de nişte vagonete de câte două persoane, fiindcă în cel imediat următor venea bunica mea. Nu ştiam de ce urcase în tren, acesta era mult prea periculos pentru vârsta ei. Probabil avea de mers în oraş.

Trenul parcursese giganticele lui meandre şi se întorcea spre punctul de sosire, aflat chiar lângă gara din Sibiu, deci lângă casa bunicilor din partea tatălui (în vis era însă vorba de bunicii din partea mamei.) Aflaţi la înălţimile acelea uriaşe, am întrebat-o pe Ruxandra cum ne vom opri, căci ştiam că trenul nu avea frâne. (Nu avea nici motor, era împins de gazul care circula prin ţevile ce alcătuiau şinele.) Vedeam deja punctul de sosire, în spatele unei curbe. Trenul a făcut o manevră periculoasă, s-a angajat în curba de la capătul coborâşului în aşa fel încât trupul lui metalic, îndoit într-un unghi ascuţit, să rămână

blocat în voluta inferioară, cu coada şi botul pe cele două braţe ale caruselului.

Un şoc înspăimântător a făcut vagoanele să înţepenească ca un colier de vertebre rupte. Ruxandra şi cu mine ne-am lăsat azvârliţi la pământ, de unde ne-am ridicat fără a ne fi rănit. În spate, pe cer, coada argintie a trenului pendula încă în vid, gata să se frângă şi să se prăbuşească. Aveam intuiţia că prăbuşirea lui va permite gazului care îl împinsese să iasă din ţeava, provocând o explozie. Într-adevăr, vagoanele suspendate au căzut cu zgomot de infern, gazul a început să ţâşnească într-un jet subţire. Am tras-o pe Ruxandra după un colţ, care să ne ferească de explozia iminentă. În spatele nostru, culcată la pământ, rămăsese bunica, căzută şi ea din trenul distrus şi înţepenit ca o coloană vertebrală. îi văzusem numai hainele, marama îi acoperea capul; dedusesem că e moartă, mai ales după ce îi spusesem Ruxandrei că oamenii bătrâni, cum era ea, nu aveau şanse să scape vii din coliziune. Gazul continua să sfârâie, încât, deşi o clipă îmi trecuse prin cap să o trag totuşi pe bunica de acolo, chiar dacă era moartă, deoarece pericolul de explozie era tot mai mare, am împins-o pe Ruxandra spre un trotuar ferit de un colţ de clădire, unde era parcat automobilul nostru.

Am urcat şi am pornit; totuşi, în intersecţia care trebuia să ne îndepărteze de locul acela, i-am spus că nu o pot lăsa pe bunica acolo şi am cotit înapoi spre locul catastrofei. Am coborât şi am traversat mulţimea adunată pe margine, până spre terenul pe care, căzute din resturile trenului rămas suspendat, zăceau exact trei morţi. Aceasta era cifra pe care am auzit-o şoptită de către oameni. Dar bunica nu era între aceştia.

Se ridicase şi se mişca cu o vioiciune cum nu avusese nici înainte de accident. Până atunci, fusese uşor paralizată şi într-o stare de abulie, ce o împiedica să recunoască oamenii sau întâmplările. Acum era lucidă şi sarcastică faţă de mine. Îmi reproşa faptul că fugisem abandonând-o, şi îmi arăta prin agilitatea cu care se mişca că se descurcă foarte bine şi singură. (Aici preluase comportamentul şi reproşurile mamei.) Eu încercam să ti explic că de fapt voisem să-l anunţ pe tata, care era cel mai potrivit pentru a lua dimensiunile sicriului şi a se ocupa de înmormântare. Adevărul era că mă simţeam vinovat că plecasem. Ţinând să-mi desfiinţeze argumentele, bunica nu mă lăsa nicicum să o ajut, căci se îngrijea de corpul bunicului. Am

înţeles atunci că acesta nu murise cu mult timp în urmă, cum credeam eu, ci abia acum, în acest accident, în locul bunicii. „Şi fiindcă ai plecat, îmi spunea răutăcios aceasta, nu l-ai putut asista la moarte. Era conştient şi a vorbit de tine, voia să îţi lase moştenirea lui". Faptul că bunicul fusese viu şi mă chemase m-a umplut de mirare şi de părere de rău.

Am fugit repede la casa bunicilor din apropiere, unde se ţinea un praznic pentru mort. Când am intrat, priveghiul începuse de mult, unii din invitaţi plecaseră sau ieşiseră, făcându-mă din nou să mă simt vinovat. Mi se reproşa că m-am lăsat cucerit de spaima Ruxandrei şi am plecat pentru a o apăra pe ea, când de fapt ar fi trebuit să rămân să-i ajut pe bunici. E adevărat, prezenţa bunicului, care în tot mai multe visuri îmi apare ca nefiind mort, nu era mustrătoare, ci ieşea oarecum din logica visului, ca un mesaj venind din afara acestuia. Multele întâmplări care au urmat şi pe care le-am întrerupt trezindu-mă nu mai au aceeaşi importanţă, deşi mi le amintesc. Cum Ruxandra nu putea să doarmă cu orbitoarea lumină din cămăruţă aprinsă, m-am îmbrăcat şi am ieşit la una din mesele din faţa cantinei, luminată de un bec public, unde am scris până au dat zorii.

10 august în urmă cu câteva zile, în curtea cantinei am văzut un individ care semăna mult cu Adrian: acelaşi păr lung, legat în codiţă, barbă, chiar aceeaşi expresie din profil. Din faţă, în schimb, era mai gras, poate puţin mai tânăr, şi mai vulgar.

Azi-noapte, ne aflam împreună la o masă; de o parte, Ruxandra şi cu mine, de cealaltă, Adrian şi Cristina. La o masă în dreapta noastră s-a aşezat acest individ. De astă dată, însă, el era Adrian însuşi, la o vârstă mai tânără, probabil dinainte de a trece la budism. Am început să discutăm despre extraordinara întâmplare ca două vârste diferite ale lui Adrian să se afle faţă în faţă, în două persoane diferite. Adrian cel tânăr nu părea conştient de prezenţa celui mai bătrân, de identitatea lui. Eu am sugerat că ar trebui să-i fie dezvăluită suprapunerea temporală ce avusese loc şi l-am întrebat pe Adrian dacă el (adică Adrian cel tânăr, din trecut) ar fi rezistat unui asemenea şoc; el a răspuns că încercarea trebuia făcută.

În momentul în care Adrian cel tânăr a aflat că prietenul nostru este dublura lui din viitor, a avut loc un fel de ştergere a imaginii. Peisajul şi noi toţi au părut să clipească şi, brusc, ne-am trezit în alt timp. Adrian, prietenul nostru, dispăruse, locul lui fusese luat de

Adrian cel tânăr. Acesta ştia de acum cine suntem, dar era perplex şi derutat. Rămăsese în fapt Adrian cel tânăr, căruia i se adăugase o anumită conştiinţă a ceea ce se întâmplase. De aceea, ne privea cu o uşoară neîncredere, nefiind convins că suntem cu adevărat prietenii lui. Parcă ar fi preluat o identitate străină, sau nişte obligaţii morale. Cu toţii ne aflam în trecut, fuseserăm proiectaţi la vârsta lui Adrian cel tânăr, prin ciudatul proces de decompensare produs în mintea acestuia la întâlnirea cu eul său viitor. Aveam o senzaţie foarte puternică a fluidităţii trupului, a posibilităţii de scurtcircuitare a acestuia pe canalele spiritului.

A urmat un întreg episod în noul timp, care mi s-a estompat în întuneric, până când ne-am regăsit din nou în jurul mesei. Eram deosebit de tulburat de cele întâmplate, eram ca în preajma unei revelaţii şi a unei transcenderi, percepute foarte direct, nu teoretic ci ca fapte psihice.

M-am întrebat ce s-ar fi întâmplat dacă în urmă cu mai mulţi ani nu aş fi cunoscut-o pe Ruxandra şi acum aş fi căsătorit cu altcineva. Mi-am aşezat această ipoteză ca pe o cauză într-un anumit punct al fluxului gândurilor, şi din nou realitatea s-a şters pentru o clipă şi a reapărut modificată. Lângă mine se afla o fată care până atunci şezuse la masa din dreapta, şi în care văzusem o fostă iubită de-a mea. Acum îmi era chiar soţie, iar Ruxandra stătea la masa de alături, căsătorită cu altcineva. Am înţeles că mă aflam într-o realitate paralelă, modificată de opţiunea mea mentală introdusă în trecut.

Din acest moment înainte am trăit tot timpul o senzaţie foarte stranie. Am fost în permanenţă conştient că mă aflu într-un plan separat, adică într-o realitate care a evoluat într-altfel, şi că pot să o fac să revină la normal extirpând gândul care crease derivaţia timpului.

Din păcate, episoadele care au urmat şi-au pierdut şi ele claritatea şi consistenţa microcelulară. Când m-am trezit, în noapte, erau foarte limpezi, asemeni unei pelicule cinematografice pe care se distinge fiecare amănunt. La un moment dat, mergeam pe bulevardul Mihai Viteazu (mă aflam în Sibiu). Locurile îmi erau cunoscute şi în acelaşi timp modificate. Priveam uimit noile clădiri şi magazine, ştiind că ele se dezvoltaseră pe evoluţia paralelă. În stânga, în locul a două mari blocuri turn, am văzut doi brazi de Crăciun uriaşi, înalţi cât fostele blocuri, făcuţi din gheaţă, geometrici şi albi, cu pachete desenate în contururi roşii. Din pricina gheţii am priceput că ne aflăm

într-un început de iarnă, iar eu eram îmbrăcat doar cu tricoul din seara precedentă, de la mare. Mi-am strâns braţele pe lângă corp şi am plănuit să merg acasă, să mă îmbrac. Simţeam însă o strângere de inimă, deoarece, deşi părinţii m-ar fi acceptat în mod natural, fără să vadă faptul că eu vin din altă realitate, mi-era teamă că voi fi şocat de diferenţele insidioase strecurate în ceea ce cunoşteam eu despre vechea lume.

Nu am mai ajuns acasă, în schimb mă aflam într-un birou al unui ziar sau oficiu sibian; nu fusesem niciodată angajat aici, dar mi-a fost imediat limpede că destinul meu urmaşe altă direcţie. Nu plecasem niciodată la Cluj (atât Ruxandra cât şi cealaltă soţie dispăruseră complet), aici eram angajat ca o soluţie provizorie, cum s-ar fi întâmplat dacă revoluţia din decembrie nu ar fi avut loc. Mă aflam într-o sală mare, matlasată cu catifea alb-cenuşie, cu roletele trase şi luminată artificial, totuşi imitând lumina zilei. Era după-amiază, eram pe cale de a pleca de la slujbă, un coleg mai în vârstă a trecut întrebându-mă dacă eu mai rămân.

Am intrat în altă clădire, necunoscută. Într-un nod de camere şi holuri, am fost atacat de nişte manechine. Trăgeau asupra mea cu săgeţi, dar timpul trecea cu încetinitorul. O voce îmi arăta ce trebuie să fac, îmi explica cum au loc acele atacuri demonstrative şi cum trebuie să mă feresc de ele. Un astfel de dulăpior uman a tras o săgeată spre mine, apoi s-a rostogolit mai încolo şi, din întoarcere, a dat drumul unei alte săgeţi. Sub îndrumarea vocii, am trecut probele. Manechinele au sfârşit prin a se articula şi s-au transformat în doi luptători cu săbii, graşi, cu piepturile goale şi lucioase, cu chipuri abrutizate şi înspăimântătoare.

Am fugit din grupul acela de încăperi până la un ascensor, pe care am reuşit să-l pornesc înainte ca ei să mă ajungă. Totuşi, au reuşit să bage săbiile ca pe nişte răngi pe sub uşă, vrând să oprească liftul care cobora. Nu ştiu dacă săbiile s-au rupt când tavanul cabinei le-a forfecat împreună cu podeaua etajului. Ajuns jos, am fugit profitând de avansul câştigat. După ce am parcurs mai multe străzi, am intrat pe un teren viran. Cristina şi Adrian mă însoţeau, dar era vorba de celălalt Adrian, care mă ajuta parcă în virtutea unei obligaţii asumate, privindu-mă pe furiş. El a spus că îi vom căuta pe doi prieteni ai lui, aflaţi în latura opusă a terenului.

Într-adevăr, aici doi bărbaţi se îndeletniceau tăind lemne. Unul

avea în mână o rangă de fier, celălalt un băţ uscat şi cioturos, în zigzag. M-am întrebat cum vor face faţă celor două manechine, dar, în momentul în care acestea au apărut pe teren, în urmărirea mea, instrumentele lor au devenit lungi şi dure, adevărate săbii. Cei doi s-au dovedit maeştri în arte marţiale, pe măsura celor care mă urmăreau. Lupta a fost scurtă. Unul din urmăritori l-a omorât pe unul din apărători, în timp ce al doilea urmăritor a fost spintecat de celălalt apărător. Sabia i-a intrat prin muşchii lucioşi şi transpiraţi de pe piept, traversându-l ce pe un porc tăiat de Crăciun. Cu aceasta, instinctul ucigaş al celor doi rămaşi în viaţă a fost satisfăcut. S-au ridicat gâfâind şi au plecat satisfăcuţi.

Am pornit cu Adrian şi Cristina spre centru. În mod întâmplător, a venit vorba despre politică şi eu am constatat, mirat, că sunt un partizan al partidului de la putere. Căci continuam să am ciudata conştiinţă dublă, a eului meu din cealaltă realitate încorporat în aceasta paralelă. Cristina a spus că este normal ca în acest plan eu să sprijin acest partid, fiindcă slujba mea (clădirea pe unde trecusem cu câtva timp înainte) presupusese aderarea mea la lumea acelor activişti, acceptarea pactului cu ei. În plus, un argument în aceeaşi ordine de idei era faptul că aici eram mult mai agresiv, ca dovadă bătălia violentă dintre cei patru luptători de sumo cu săbii. Deşi eram uimit de ceea ce îmi spunea, nu eram îngrijorat, fiindcă ştiam că trăiesc într-o lume posibilă, pe care retragerea gândului care o crease putea să o şteargă. E adevărat, nu aveam habar cum să regăsesc acel gând, cum să pătrund în labirintul formelor psihice care dirijează realitatea, dar trăiam un sentiment delicios de uşurinţă şi feerie. Căci senzaţia conducătoare a visului a fost posesiunea capacităţii de a transcende limitele realului, plasarea în starea mistică de mijloc, în care poţi aluneca între sau în formaţiuni şi corpusculi de obicei solizi, deveniţi de o fluiditate neumană.

Cum stau cu vată în urechi, într-o stare de nepăsare şi izolare, în timp ce trenul se leagănă neîncetat, făcându-mi scrisul indescifrabil, am impresia că aş putea rămâne aşa şi scrie la infinit. Imaginile din visul descris atrag imagini din alte vise, care altfel ar fi rămas îngropate. Ele curg, purtându-mă într-un fluid de tăcere, hrănit din substanţa în circuit închis imperturbabil a minţii mele, care de altfel nu mă izolează de trup, precum altă dată, dându-mi stări de angoasă, ci atrage şi mediul din jur (compartimentul, vântul, oamenii care vorbesc

lucruri devenite neimportante, asemeni zgomotului ploii) în curgerea lui masivă.

13 august

Dănuţ stătea gol în pat, întins în faţa televizorului. Deşi eram lângă el, nu i-am remarcat goliciunea şi sexul decât atunci când Ruxandra a intrat, a trecut prin faţa noastră şi şi-a scos halatul de plajă, rămânând şi ea goală. Nu îmi venea să cred că îi văd sânii şi părul de pe pubis.

— Dar cum de te dezbraci în prezenţa lui Dănuţ?! am întrebat, desluşindu-i, cu coada ochiului, şi lui sexul.

— Şi Dana e goală, a motivat Ruxandra, arătând spre hol. Prin uşa cu glasvand, am întrezărit-o pe Dana pe cale de a se dezbrăca, sau chiar goală, pregătindu-se să vină şi ea în pat, la televizor.

15 august

Făceam de strajă sau pur şi simplu mă aflam pe o şosea care urca pe un dâmb de pământ ce continua cu un pod. Era în plină noapte, nu se vedea mare lucru, cerul era înnorat şi din când în când lăsa să cadă câte o mică aversă caldă. Şoseaua era înconjurată de un cadrilater de clădiri, înalte de câteva etaje, pe care le vedeam împrejur, mai jos decât mine, luminate ici-colo de becurile de pe stâlpii telegrafici, aprinse în noaptea târzie, când toată lumea dormea şi doar câţiva, printre care şi eu, acolo sus, vegheau.

Din norii de deasupra, pe un dreptunghi mic şi bine desenat, ce se întindea peste câmpuri în stânga şoselei, a început să cadă o ploaie ce făcea un zgomot neobişnuit, nu foarte puternic, înfundat. Deşi câmpul nu era luminat decât pieziş, de lumina slabă a unor becuri ce abia răzbătea prin întunecimea norilor şi a ploii, am avut intuiţia că nu era o ploaie normală, ci una de pământ. Într-adevăr, norul s-a mutat deasupra şoselei suspendate, şi împrejurul meu au început să pocnească bucăţele de ţărână. Loviturile nu erau dureroase, însă mi-a fulgerat prin minte că ar putea fi radioactive, sau că, în orice caz, sunt rezultatul unei catastrofe. Am întins palma şi am luat din aer, apoi de jos, o mână din acest pământ. Era alcătuit din cubuleţe uşoare, semănând cu fructe uscate tăiate la o maşină, calde. Când le-am strâns în pumn, s-au încins şi s-au sfărâmat.

Nu puteam rămâne sub ploaia lor, erau cu siguranţă periculoase şi, pe deasupra, cădeau în număr tot mai mare, înecând locul. Am coborât sub taluzul şoselei, în spaţiul ocrotit de sub pod, dar am văzut

că movilele de pământ curgeau şi creşteau de o parte şi alta, încât în curând spaţiul gol urma să fie închis de pereţi de ţărână. Am preferat aşadar să ies la suprafaţă şi m-am îndreptat spre o clădire cu verandă, luminată mai puternic decât celelalte case din jur. Deşi ploaia era uscată, nisipoasă, părul de pe frunte şi cămaşa pe spate mi se udaseră, atât din cauza ploii, cât şi a căldurii închise, umede.

Am traversat straturile bine îngrijite ale unei grădini împrejmuite; paşii mi se întipăreau în solul moale, umezit de aburii din văzduh. La un moment dat, am descoperit şi alte urme, sandale de copil şi pantofi bărbăteşti (amprentele cu forme bogate şi mari, în schimb, nu puteau fi decât de la bocancii mei milităreşti), şi m-am bucurat la gândul că mai existau şi alţi oameni care observaseră fenomenul şi cu care mă puteam sfătui. Am mers până la unul din gardurile grădinii, fără să fi întâlnit pe nimeni. Urmele dispăruseră şi m-am simţit foarte singur, ca în grădina unor bunici morţi, unde copilărisem, dar care continua să fie îngrijită cu multă atenţie. În sfârşit, am abandonat spaţiul acela închis cu garduri de beton şi am ajuns la casa luminată.

Ploaia de cubuleţe uşoare de ţărână formase deja movile. Treptele ce duceau spre intrare erau pe jumătate scufundate. Am urcat la etaj şi am ieşit pe terasa luminată de un felinar. Ploaia continua la fel de ciudată şi caldă, picurii de pământ căzeau elastici şi pufoşi pe dalele de ciment, încât am înţeles că, dacă nu va înceta, întreaga clădire va fi acoperită.

Între timp, începuse să se lumineze de ziuă. Pe una din laturile careului de clădiri, pe o esplanadă cu trepte ce ducea spre o poartă acoperită, se formaseră şiruri lungi de oameni ce voiau să plece. Era evident că neobişnuita ploaie prevestea o catastrofă şi oamenii se îmbarcau în autocare, pornind peste câmpuri, sub apăsarea unui război atomic ce ar fi pustiit ţinuturile de dincolo de orizont, zonele străbătute de autocare fiind miraculos, dar şi ridicol, scăpate, deocamdată, de răvăşire.

Am întâlnit câţiva cunoscuţi, colegi de şcoală. Grupul nostru era ultimul dintr-un şir lung ce ieşea pe poartă. Precum se întâmplă la graniţă, oamenii erau controlaţi de poliţişti, care însă nu le cereau să arate vreun paşaport. Neînţelegând care e criteriul de admitere, am început să ne agităm, să ne schimbăm locurile, să fugim dintr-o parte într-alta pe scări, în speranţa că ne vom strecura prin înghesuială.

Când grupul nostru ajunse între poliţişti, o parte au fost opriţi, iar ceilalţi, printre care şi eu, au fost lăsaţi să treacă.

Aici mi se suprapune o imagine dintr-un vis paralel, în care, tot soldat fiind, încercam să intru (sau să ies?) dintr-o unitate militară (a mea), explicându-i soldatului, apoi ofiţerului de pază la poartă că ştiu cauzele fenomenului ciudat ce se petrece în atmosferă. Ei însă nu luau în seamă explicaţiile mele, iar eu eram disperat, conştient de faptul că orice întârziere ne apropie de catastrofă.

După ce am ieşit pe poartă, ne-am urcat într-un autocar. Fiind ultimii şi de astă dată, am ocupat locurile din spate. M-am trântit frânt de oboseală într-un scaun, încercând să mă odihnesc. Autocarul pornise şi străbătea o şosea în plină câmpie. Scufundat în fotoliu, cu genunchii sprijiniţi de spătarul din faţă, priveam absent pe fereastră cerul de deasupra. Deşi se luminase de ziuă, norii zbuciumaţi erau atât de negri sau violeţi, încât văzduhul era întunecat, noptatic. Din când în când, printre formele contorsionate şi brutal sfâşiate ale norilor apărea un petec de cer de un albastru de cerneală. Am început să mă întreb de unde venea ploaia de ţărână. Pe când mă aflam pe şoseaua suspendată, îmi spusesem că e vorba de un nor ridicat de o explozie atomică. Acum mi-a trecut însă prin minte că deasupra se află tavanul unei pivniţe, din care, printr-o gaură în formă de sită, se cernea ploaia de pământ. Am tresărit şi m-am frecat la ochi. Ca o imagine dublă dintr-o peliculă suprapusă, printr-o spărtură a norilor, în locul cerului de cerneală, se vedea o uriaşă boltă de cărămizi zidite cu mortar mai deschis la culoare. O clipă, am crezut că am o iluzie, că văd o imagine reflectată pe geamul autocarului. Că un tunel uriaş din apropiere, în care urma să intrăm, se reflecta deasupra vârfurilor clădirilor şi zgârie-norilor pe lângă care treceam. M-am mişcat înainte şi înapoi, în speranţa că bolta de cărămizi se va reaşeza în perspectivă, sub nivelul clădirilor. Bolta a rămas însă deasupra; trebuie că era uriaşă, din moment ce cărămizile ei se vedeau dincolo de vârfurile blocurilor, în locul cerului.

De-abia mi-am înăbuşit un ţipăt de spaimă. Cu sentimentul unei revelaţii teribile, m-am întors spre ceilalţi. Ei însă nu observaseră fenomenul. M-am aplecat din nou pe fereastră, am constatat că bolta de cărămidă era şi acum vizibilă, dar că îmi impunea să fac un efort de concentrare, deoarece imaginea ei trebuia fixată optic, altfel se ştergea ca o reflectare în geam, cum o şi considerasem la început. Aceasta li se

întâmpla fără îndoială celor din jur, care, neobişnuiţi să privească cum priveam eu, nu vedeau decât una din cele două bolţi suprapuse, pe cea a cerului normal. Pe un fotoliu din apropiere l-am recunoscut pe un coleg de şcoală care dintotdeauna fusese mai nebun, mai voios, Triebel. L-am tras lângă mine pe scaun şi l-am lipit de fereastră, explicându-i cum trebuie să privească pentru a vedea un lucru neobişnuit, un cer de cărămidă. Părea să desluşească ceva, însă mai mult datorită receptivităţii sale mimetice.

Ceilalţi din autocar s-au arătat interesaţi de teoria mea, cum că ne-am afla scufundaţi într-o uriaşă pivniţă, din tavanul căreia curgea o ploaie de pământ cald. Nu mai desluşeam tavanul, gaura din nori se închisese. M-am trântit epuizat într-alt scaun. În faţa mea şedeau două femei, două profesoare, care mi-au spus că teza mea stârnise derută în sânul comisiei. Abia atunci mi-am adus aminte că, în răstimpul cât aşteptasem la coada de la ieşirea spre autocar, redactasem, ca la un concurs cu temă liberă, căruia voiam să-i sabotez desfăşurarea, o mică descriere a fenomenului ameninţător. Adăugasem şi o relatare exactă a felului în care militarul, apoi ofiţerul de gardă la poarta unităţii, nu dăduseră atenţie raportului meu, refuzând să-l preia. Am înţeles însă de la cele două femei că lucrarea ajunsese în cele din urmă la comisie şi că aceasta fusese tulburată înţelegând, după precizia amănuntelor, că nu e o lucrare de ficţiune, ci un raport asupra unui fenomen real. Şi, deşi membrii juriului, oameni de ştiinţă, nu observaseră ei înşişi cerul de cărămidă, demonstraţia mea că acesta era singura cauză posibilă a ploii de ţărână era atât de stringent logică, de îndrăzneaţă şi convingătoare în absurditatea ei, încât îi şocase.

Eram deja obosit, nedormit, mă bucura recunoaşterea lor, dar nu mai aveam energie să-i conving că suntem ameninţaţi de primejdii necunoscute, cu atât mai mari cu cât nu le descoperisem deocamdată cauza. Orizontul întreg devenise pentru mine o hrubă întunecată, de castel al groazei, în care puteau răsări din clipă în clipă noi primejdii. Ceilalţi nu erau convinşi de asta, voiau ca lumea să li se pară în continuare normală, în timp ce cuvintele mele riscau să le spargă falsa perspectivă, să le dezvăluie viziunea ameninţătoare de dedesubt, şi luciri de panică le treceau pe chip.

— Da, nu mai priviţi atât de detaşat lumea, orice se poate transforma într-un pericol. Cred chiar că ceaţa aceea e vie. Închideţi geamurile autocarului, pentru Dumnezeu!

Pe câmp, în dreapta, la orizont înainta un nor de ceaţă, la nivelul pământului. Arăta ca o ceaţă obişnuită, deosebit de opacă, dar când, prin strigătul meu, le-am atras atenţia colegilor din autocar asupra ei, din nor au ţâşnit nişte braţe de vapori întunecaţi. Pe câmp se aflau ţărani. Au luat-o la fugă îngroziţi, în timp ce jeturile de vapori îi urmăreau cu o viteză incredibilă. Doi dintre călătorii aflaţi pe partea dreaptă a autocarului s-au speriat şi au închis repede geamurile. Un altul ezita încă, până când de sticlă s-a lovit o insectă. Am avut impresia că e un cărăbuş sau un bondar, dar, cât timp rămăsese ameţită de lovitură, lipită de geam, am descoperit că era o insectă ciudată, ca de pe altă planetă. Trupul ei părea chel, cu picioare şi aripi y rare, parcă ar fi fost un mutant. Văzând-o, bărbatul a intrat în panică şi a închis grăbit geamul.

17 august

Satul, sau cartierul de case, în care locuiam era supus bombardamentelor de către elicoptere. Era noapte fără lună şi, de fiecare dată când treceau, elicopterele aruncau benzină sau obiecte inflamabile, încât întreg satul era scăldat în culorile roşii, de apocalips, ale caselor incendiate.

Ceva important din motivaţia visului îmi scapă, deşi de câteva ori sensurile sau episoadele uitate mi-au aromit în memorie, fără să le pot însă reţine şi desfăşura. Pata aceasta oarbă ascunde, am impresia, chiar miza luptei duse de elicoptere împotriva noastră. Pentru o clipă, din nou umbra unui uriaş aparat s-a profilat în spatele amintirii, fără să o pot însă opri.

Casele sunt ele însele porţiuni din memoria mea, pe cale de a fi şterse în beznă de câte o ultimă strălucire autocombustivă; nu ştiu însă ce sunt aceste elicoptere (de fapt, eu nu sunt atacat decât de un singur elicopter, celelalte ocupându-se de alte familii). Casele par să fie conţinutul unui vis anterior, cu care nu mă mai identific, şi care e ars de instalarea unui nou vis, ce are drept conţinut tocmai această substituţie.

Acoperişul casei în care ne adăpostisem până acum (căci în lume bântuia războiul) luase şi el foc. Ieşisem împreună cu familia în curte şi în stradă (nu aş putea să numesc pe cineva din această familie, prezenţa lor nu se asociază unor nume). Da, aş putea identifica vag sensul casei incendiate, în ea e depozitată speranţa mea bună, plăcută, liniştitoare, de a preda cursuri, de a avea o slujbă care să îmi dea

sentimentul securităţii şi al împlinirii în vis (a visului). Dintr-o parte a cerului a apărut un uriaş elicopter, transportând atârnate rămăşiţele unei autocisterne, probabil de benzină. A început să se învârtească deasupra casei, căutând un loc potrivit unde să-i dea drumul. Din nou am fost pe cale să identific contextul mai larg în care se asambla visul, dar actul însuşi de prăbuşire a cisternei şi incendierea casei pare a fi făcut trecerea de la visul integrator anterior la acesta, deoarece încercarea de a-l fixa, acum, are exact efectul de a estompa umbra din spatele lui. Corpul masiv al cisternei s-a prăbuşit peste o parte a casei, impregnându-i celulele, ca din interior, cu benzină arzând. De astă dată focul a fost pus atât de adânc, încât toţi eram convinşi că edificiul va arde din temelii. Eu însă i-am dat un ocol şi, după ce incendiul s-a mai potolit, printre acoperişuri şi bârne arse şi fumegânde, i-am arătat cuiva (din familie sau un personaj prelungindu-se din celălalt vis) că aripa unde locuiam eu, şi unde îmi încuiasem documentele şi cunoştinţele, nu fusese atinsă. Era vorba de o cameră pe jumătate îngropată, de un demisol, cu o uşă cu glasvand, din ziduri de ciment, de care focul nu reuşise să se apropie, aşa cum mistuise părţile de lemn de deasupra, dându-le la o parte ca pe nişte construcţii inutile, concrescute, şi dezvelind partea esenţială rămasă integră. În visul-umbră din spatele acestuia este parcă vorba şi de o sinucidere plăcută, într-un Ev Mediu de cărţi de joc, cu personaje uriaşe. Am putut chiar să intru în camerele unde erau depozitate hrana şi cărţile supravieţuirii mele, dar din nou nu ştiu ce s-a mai întâmplat, visul fiind radiat pe porţiuni, mizerabil descompus în comparaţie cu visurile cinematografice de până acum, în care aş fi putut distinge şi detalia fiecare amănunt al unei imagini complete, pe care visul o filma doar, nu o crea din sine.

28 august

Luiza Textoris se născuse într-o familie de aristocraţi coborâţi din alte vremuri. Casa lor avea un aer medieval, deşi niciun obiect nu trimitea la vreo epocă istorică anume. Atmosfera ce domnea în încăperile prelungi, încărcate cu mobile, avea consistenţa îngălbenită a unei fotografii. Înăuntru oamenii se mişcau cu gesturi lente, ca şi cum ar fi tăiat aerul sticlos al unui cavou.

Regine Textoris, mama Luizei, era o femeie înaltă şi subţire, fără a fi însă slabă. Prin rochiile lungi, strânse pe talie şi picioare, trupul ei se înălţa ca un stâlp totemic din oase încleiate. Pe faţa palidă şi rece,

trăsăturile păreau şterse, ochii ascunşi în spatele unui geam îngheţat, gura abia conturată. Doar când sora mai mare a Luizei murise la mai puţin de doi ani, părul mamei, veşnic strâns într-un coc ascuns de o pălărie sau un voal, căzuse negru şi mătăsos peste faţa lipsită de expresie.

Emma Textoris, bunica Luizei, locuia şi ea împreună cu întreaga familie. Era o femeie mult mai caldă, nu era atât de înaltă şi slabă precum fiica ei Regine, ci mai degrabă durdulie. Obrajii îi erau striaţi de vinişoare roşii, ca pieliţa unui măr copt, dulce-acrişor. Era adesea bine dispusă, însă sub bonomia ei se întrezărea fără putinţă de confuzie aerul depărtat şi aristocratic al familiei Textoris.

Michael Textoris, tatăl Luizei, era un bărbat înalt şi masiv, lat în umeri, pe care însă vârsta îl încovoiase uşor. În tinereţe chipul şi ţinuta sa păruseră definitiv îngheţate, impenetrabile şi reci, dar spre bătrâneţe morga aristocratică se topise pe alocuri. Michael Textoris era pe cale de a deveni un bătrânel pus pe şotii, dacă un accident stupid, întâmplat într-o pivniţă, unde punea la cale o farsă, nu i-ar fi curmat viaţa. Având încă implântate în cap săgeţi dintr-un joc de aruncat la ţintă, el urma să fie congelat într-un butoi cu batoane de gheaţă, în speranţa că va supravieţui în stare de hibernare până când ştiinţa va face suficiente progrese pentru a-l salva.

Luiza însăşi era o fată neînţeleasă de ai săi. Se născuse greu, la aproape zece luni, cu picioarele înainte. Doctorul fusese nevoit să-i curme zbaterile şi să-i desprindă mâinile din placentă, pentru ca naşterea să poată avea loc. Regine nu spusese nimic, nu ţipase, nu plânsese, deşi durerile trebuie că erau insuportabile. Chipul i se făcuse alb, ca de marmură, iar maxilarele i se încleştaseră, la fel cu mâinile chircite pe bara de metal de la căpătâiul patului. Luiza fusese scoasă aproape sufocată, căci Regine pierduse lichidul amniotic cu o zi în urmă. Trupul vineţiu şi murdar, ca o limbă degerată, încetase să se mai zbată imediat ce ieşi la aer. Doctorul care o scutura, pentru a o face să respire, se opri o clipă, fascinat de ochii deschişi ai fetiţei. Deşi o pieliţă transparentă îi aburea privirea, în spatele lor părea să se afle cineva treaz. Scuturându-se ca de un deochi, doctorul aruncase fetiţa în aer şi o prinsese apoi în braţe. Sub şoc, Luiza scosese într-adevăr un ţipăt, nu atât de revoltă cât de mirare, ceea ce o făcu pe moaşa ce asista naşterea să răsufle uşurată. Doctorul îi tăie ombilicul şi îl legă, iar moaşa o scufundă într-un bazin cu apă caldă, pentru a o spăla de

resturile de sânge şi lichid amniotic. În contact cu apa, Luiza avu o tresărire, ca şi cum ar fi resimţit, greu de precizat, o uriaşă scârbă sau o imensă desfătare; apoi se lăsă moale în mâinile moaşei. La un moment dat, în timp ce aceasta se concentra asupra picioarelor, capul Luizei alunecă sub apă şi fetiţa nu făcu nimic pentru a ieşi la suprafaţă. Când băgă de seamă că Luiza este pe cale să se înece, moaşa o trase ţipând afară şi înjură.

[19 decembrie 1997

Un vis din viitor, pe care l-am avut în perioada în care transcriam acest jurnal pe computer.

Pentru un motiv oarecare, în seara aceea nu aveam loc să dorm în camerele de sus, ci trebuia să cobor în cămăruţa subterană din pivniţă. Am străbătut culoarul ce ducea jos şi am intrat în dormitorul în formă de cuptor, cu tavan scund, boltit deasupra paturilor. Mă aşteptam ca locul să fie rece şi umed, cu aşternuturi jilave, dar înăuntru domnea o căldură stătută, puţin mucezită. În plus, văzând poziţia păturilor împachetate dreptunghiular pe paturi, mi-am amintit că dormisem aici de curând, poate chiar cu o noapte în urmă, iar culcuşul rămăsese cald.

Deşi eram singur, din cauza numărului mare de paturi, puse unele lângă altele în diverse unghiuri şi alcătuind astfel o suprafaţă de dormit închisă sub bolta tavanului, am înţeles că mă aflu într-un dormitor colectiv, întrucâtva asemănător celui din armată, dar mult mai mic, uterin aproape. Pătura mea era deplasată spre centrul suprafeţei de paturi, ocupând locul altcuiva. Nu am apucat să mă întind, pentru că a venit locatarul dislocat şi, încruntat, s-a întins pe un aşternut aşezat perpendicular pe al meu, la căpătâi.

L-am privit mai atent. Am descoperit îngrozit că era Tiberiu Rus, un fost student de-al meu care s-a sinucis acum o lună şi jumătate în Statele Unite. În urmă cu două săptămâni fusesem la înmormântarea lui, care, din cauza sinuciderii, a fost oficiată straniu, cu o slujbă ce mi-a creat o senzaţie de tunel apăsător. Toată grota mentală prin care Tiberiu coborâse lot mai jos până la sinucidere mă înconjura aici, încât simţisem nevoia să strig în mine însumi: Tibi, sparge bolţile, ieşi, ţâşneşte la suprafaţă, nu te lăsa prins în întuneric!

Urma aşadar să dorm cu Tiberiu la căpătâi, iar el, din păcate, nu era băiatul deschis, luminos, blând şi inteligent pe care îl cunoscusem. Sinuciderea îl blocase într-o stare de încrâncenare din care nu avea

ieşire. Abia am băgat în seamă o perindare fantomatică a altor locatari ai dormitorului, care nu au rămas să doarmă cu noi, fie pentru că le era teamă, fie pentru că Tiberiu, ca un stăpân tacit, le indicase în vreun fel să plece.

Ce trebuie să fac acum, cum să îmi controlez teama şi în ce direcţie să îmi dirijez sentimentele ca să nu pierd controlul situaţiei? mă întrebam. Tiberiu mă privea direct şi totuşi pieziş, aştepta ceva de la mine, poate momentul de cedare prin care să mă invadeze cu disperarea lui agresivă. Veioza din dreapta mea s-a stins, lăsând camera în beznă. „Tibi, nu face asta!", am repetat de câteva ori, între autocontrol şi teamă, clicând cu mâna întrerupătorul de pe noptieră, ce nu voia să răspundă. Rămăsesem amândoi într-un întuneric ireal, cu consistenţă psihică, de dincoace de vis, cu gust acrişor de metal. Intuiam că ieşisem din coşmarul propriu-zis şi mă aflam între somn şi realitate. Tiberiu stinsese în mod magic lumina, ca un maestru al visului (fiindcă venea din afara lui), pentru ca noi să rămânem singuri în dormitorul acela aruncat direct din lumea visului în craniul meu.

Mă întrebam ce stare interioară să-mi provoc pentru a mă putea culca în aşternutul aşezat cu capul spre Tiberiu, în aşa fel încât să rezist presiunii morţii ce emana din el. Tiberiu trebuia combătut şi învins, fiindcă era dominat de rău ca de un vârtej ce îi spulbera liniştea şi blândeţea, ce îl transforma într-un vârcolac. Am ştiut că trebuie să-mi intensific energia sufletească, astfel încât aceasta să-mi umple pieptul, măturând afară, în valuri, golurile în care se insinua Tiberiu, că trebuie să-mi înving spaima prin compasiune, ca să controlez moartea. În maree, pieptul şi capul mi s-au umplut de o energie caldă, care iradia în mine de jos în sus. Sub intensitatea ei, am simţit cum ies treptat din vis spre trezie, ca printr-o serie de camere tot mai apropiate, lucru ciudat, fiindcă rareori mi s-a întâmplat ca printr-un gest mental din vis să mă ridic în mod controlat în realitate. M-am trezit cu inima bătându-mi rapid şi cu furnicături în corp, provocate de voinţa cu gust de oţel leşios de a controla moartea.

Imediat, mi-am îndreptat energia asupra lui Tiberiu, încercând să i-o induc şi lui, pentru ca ea să-l scoată din vortexul fără ieşire al sinuciderii, din turnul de vânt rotitor al disperării în care se închisese. Încercam să-i trimit, ca un deget de forţă, gândul care să-i dea puterea să învingă vârtejul întors în el însuşi al sufletului său mort. Apoi, imediat, am intuit că, din păcate, el nu mai poate fi ajuns, nu mai poate

primi şi activa din el însuşi energia salvatoare, că încercarea mea este oarecum arogantă şi inutilă, aşa că m-am întors spre Iisus şi am început să-i transmit energia rugăminţii de a-l salva pe Tibi.]

3 septembrie într-o după-amiază largă priveam la televizor, Ruxandra şi cu mine, într-o sală de club, improvizată într-o cantină sau într-o seră din care fuseseră scoase plantele. (Se poate să fi fost una din serele din grădina botanică prin care am trecut ieri.) Printr-unul din pereţii mari de sticlă, la un moment dat cineva a început să ne facă semne. În primele clipe nu i-am recunoscut, căci peretele de sticlă în spatele căruia se aflau cei care ne căutau dădea spre o altă sală, fără tavan, e drept, dar mai slab luminată. Obişnuindu-ne ochii cu penumbra, am descoperit că erau Dan şi Cristina, cei care ne anunţaseră depresia nervoasă a Danei şi internarea ei în urmă cu o săptămână.

După ce i-am recunoscut, au intrat pe o uşă laterală în sala noastră şi au prins să ne povestească. Povestirea lor s-a substituit realităţii şi a început să se desfăşoare avându-ne pe noi drept personaje. O fată alături de noi, apărută nu ştiu de unde, pe care totuşi o cunoşteam, se mişca agitată şi deprimată. Era îmbrăcată cu numeroase fuste şi haine, ultima deasupra stratului înăbuşitor fiind o rochie albă de mireasă, cu dantele la piept. Oricum, sub decolteu nu i se vedea pielea sau sânii, ci alte pulovere, sârmoase, groase. Nu ştiu din ce cauză, fata era disperată, gata să plângă şi să-şi smulgă hainele de pe ea. Mai târziu, când aproape m-am trezit, am înţeles că era Dana, chiar dacă pe moment chipul ei nu avusese o identitate.

La nivelul solului, o mână ţinea o brichetă aprinsă, sau o luminare arzând. Exasperată, Dana a sfârşit prin a se aşeza cu partea din spate a hainelor deasupra flăcării. Cârpele nu se aprindeau pe cât de repede m-aş fi aşteptat. Ţesătura groasă şi îmbibată cu sudoare de petrol a unui pulover verde, ce ieşea de sub rochie, prinse să fumege. Focul însă se întindea greu, ca un jar înăbuşit, încât aveam impresia că, până să apuce să ardă, Dana se va sufoca mai degrabă de căldura mocnită şi fumul ce pornise să urce pe dinăuntrul hainelor.

Ne agitam, mai multe persoane, în jurul ei. Liliana Trandabur a apărut la un moment dat din neant, luând chipul Danei îmbrăcate, şi a început să-mi explice că era necesar să-şi dea foc. Ceilalţi o înconjuraseră, încercând să o convingă de faptul că, dimpotrivă, gestul era inutil. Se mişcau însă cu încetineală, paralizaţi, încât, dacă focul nu

ar fi ars mocnit ci ar fi izbucnit brusc, ei nu ar fi putut decât să asiste neputincioşi la rugul de haine. O urmăream pe Dana cum se învârteşte fumegând, fără să ştiu dacă făcuse bine sau nu dându-şi foc.

Un fel de cortină s-a tras în mine, deschizând o lumină ca o părere de rău (ceea ce mi-a făcut limpede faptul că Dana nu trebuia să moară), atunci când volanul din spate al rochiei a scăpărat, eliberând o flacără. Dana s-a speriat. împrejur, sala s-a întunecat, proiectându-ne în noapte. Într-o fulgerare, am identificat-o pe Dana, icnind de durerea arsurii, cu Ioana d'Arc când flăcările îi ling picioarele. Ceva iremediabil şi îngrozitor de apăsător stătea să se întâmple.

Totuşi, nu m-am speriat, poate fiindcă lucrurile se desfăşurau atât de încet încât mai aveam chiar timp să aştept înainte de a interveni. Încă nu ştiam dacă este bine ca focul să fie stins, dacă Dana o dorea cu adevărat. Lângă noi se afla o chiuvetă cu ţâşnitoare. Vorbindu-i Danei, am luat un pumn de apă şi l-am aruncat pe rochia ei. Straturile de cârpe au fumegat. La al doilea pumn de apă, flacăra s-a stins, chiar dacă jarul încă mocnea. Dana se mişca încoace şi încolo, aproape lipsită de voinţă, dar şi speriată, iar eu nu mă grăbeam să-i spun că focul este inutil. Ştiam că un simplu sfat autoritar nu rezolva dorinţa obscură care o făcuse să-şi dea foc, dorinţă ce trebuia, cât era posibil, să se consume ea însăşi în jar.

16 septembrie

După câţiva ani, deja, am avut în sfârşit din nou visul zborului. Parcă cineva (sufletul adânc din mine) îmi făcea semne, scotea la suprafaţă începutul gestului de a zbura, pentru ca eu să nu-l mai menţin în uitare. Treaz fiind, mi-am dorit de multe ori să am din nou acest vis, întrebându-mă de ce nu-l pot visa. Dar se vede că obstacolul în calea lui se afla tot în mine, ca un strat de lavă întărită acoperind podeaua pivniţei creierului meu, locul pe unde comunic cu ceea ce vine din adânc. Cineva uriaş de dedesubt mi-a făcut semn, spărgând cu spinarea lui de leviatan caldarâmul betonat şi aruncându-mi afară aceste impulsuri care mi-au permis să mă înalţ în văzduh.

În primul din visuri, după nu ştiu câte peripeţii, în timp ce fugeam dintr-o mare clădire, cu pereţi interiori de sticlă (fără să fie însă transparenţi), m-am pomenit că zburam pe coridoare. Mă înălţasem în aer din cauza vitezei cu care fugeam, căci eram urmărit sau clădirea stătea să se prăbuşească. Ultimele trei uşi le-am deschis din zbor. Am străbătut restul hotelului, am ieşit afară şi am dat să

continui să mă înalţ. Până atunci nu zburasem decât la înălţimea de un metru sau doi deasupra solului, pe coridoare, sprijinindu-mă de umerii Ruxandrei sau, dimpotrivă, împingând-o din urmă. Acum, prezenţa ei mă încurca, nu ştiam ce gesturi să fac. O voce mi-a strigat să mă desprind de ea. Am avut impresia că mă aflu la o lecţie de înot, când suportul de care te ţii îţi este luat şi rămâi să te descurci singur în apa căreia nu-i atingi fundul. Iată că mişcările îţi vin de la sine, din instinct. Am dus braţele înainte şi m-am unduit, ca şi cum aş fi străbătut un curent într-un râu. Imediat, trupul mi s-a arcuit şi am alunecat în văzduh.

Nu am plutit prea mult, pentru că mi-am dat seama că nu ştiu să înot în aer. Sau uitasem comenzile prin care îmi coordonam centrul de echilibru şi plutire. De altfel, aceste comenzi nu le-am ştiut niciodată în mod conştient. În toate celelalte visuri, am zburat pe seama unui autocontrol greu de stăpânit. Dacă încercam să-mi dau ordine mentale, îmi provocam o rigidizare a punctului de energie care îmi menţinea plutirea. De obicei începeam să cobor. Spaima de a cădea crea la rândul ei o încordare care, la periferia voinţei mele conştiente, printr-un efort secătuitor în stomac, bloca întrucâtva scurgerea de energie din punctul de zbor, încât nu mă prăbuşeam. Conştiinţa îmi seca această energie, deveneam nesigur, nu mai ştiam de unde s-o controlez, şi ea nu mai izvora în plex. Trebuia să simt altfel, cu instinctul, cu corpul, şi atunci mişcările aeriene îmi reuşeau imediat, cu putere şi graţie, ca şi cum aş fi stăpânit un motor plin de nerv, ce mă zvârlea cu o forţă uriaşă. Dar controlul acesta instinctiv se afla pe un circuit interior paralel, separat de cel al voinţei conştiente. Ar fi fost nevoie să trec pe o altă reţea de contacte nervoase, pe care o simţeam dedublată în mine, dar nu ştiam ce gesturi psihice, ce reflexe să îmi acţionez ca să mă identific ei. Iar încercările de a gândi, de a analiza trecerea aceasta nu făceau decât să mă fixeze în reţeaua conştientă. Ar fi trebuit să mă las în seama unui instinct energetic obscur, dar nu ştiam pe unde este intrarea în el; căutările mă izolau de el, nu îl cuceream decât întâmplător, în unele visuri, când mă pomeneam, fără să ştiu cum, în mijlocul lui. Atunci zburam ca o pasăre, până când, din greşeală, dădeam să mă gândesc la el şi atunci îmi pierdeam siguranţa, mă desolidarizam de el.

De data aceasta, era limpede că habar nu am să mă controlez, că sunt exterior centrului de energie, deşi el mă făcuse să mă înalţ. Văzduhul era împânzit de cabluri de telegraf, de crengile stufoase şi

lungi ale mai multor copaci, precum şi de lujere bogate de viţă de vie, căţărate pe sârme suspendate. Urcasem prin tot acest stufăriş, când mi-am dat seama că nu mai ştiu ce să fac în continuare şi că, asemeni unui avion căruia motorul nu-i mai trimite noi impulsuri, voi cădea. Nu mi-era însă teamă, intuiam că mă voi agăţa de plante, atenuând căderea. De fapt, frica era însăşi căderea. Liana de care m-am prins mă susţinea exact atât cât era de mare controlul asupra fricii. Am ajuns pe pământ pe o traiectorie circulară, balansată, asemeni lui Tarzan. Dacă mi-ar fi fost teamă că mă voi zdrobi de sol, aş fi provocat chiar împlinirea acestui lucru; aşa, liana m-a coborât lin, într-o alunecare neprimejdioasă. Deci nu puteam să mă strivesc! înţelegând aceasta, şi lăsându-mă în voia acestei certitudini, am început să parcurg traiectorii zigzagate, din liană în liană şi din cablu în cablu, despicând frunzişurile cu trupul. Adevărul este că am ameţit. În cap mi se desenaseră ca nişte linii de foc toate traiectoriile haotice pe care le străbăteam, în acel balans ameţitor cu care reuşisem să-mi substitui căderea. Mi s-a făcut greaţă de ameţeală, şi am reuşit să mă trezesc, tocmai la timp pentru a şterge liniile luminoase ce îmi brăzdau interiorul capului.

După ce am adormit la loc, eforturile acelui cineva fără chip de a mă învăţa să zbor s-au reluat mai sistematic. Reieşise că, în modul haotic dinainte, intrasem într-o fundătură, de ameţeală şi greaţă. Fusesem zvârlit prea brusc în văzduh, fără să fi avut controlul instinctiv asupra nici unui gest al zborului. Aşa că de astă dată fugeam pe o şosea spre o vale între stânci, unde se aflau câteva coşuri de baschet. Eram în plin atac al echipei mele, eu recuperasem mingea şi fugeam spre panoul adversarilor. Mingea se rostogolea pe pământ şi eu îi controlam de bine de rău direcţia, forţându-mă să fug cât mai repede. În spate veneau atât adversarii cât şi coechipierii, însă chiar în dreapta mea, lipit de mine, fugea un alt jucător. Mă împiedica la mers, mişcările lui erau mai greoaie decât ale mele, încât începusem să mă enervez. M-am uitat spre el şi am văzut că avea un chip de retardat mintal, şi o încăpăţânare agasantă. Dacă nu ar fi fugit înghesuit în mine, aş fi putut să ţâşnesc înainte cu uşurinţă şi graţie şi să ajung la coş, să înscriu punctul. Tropăitul lui grosolan mă încetinea însă, încât, aproape mânios, l-am întrebat strigând de ce naiba îmi este coechipier, dacă nu face decât să mă încurce. El nu a înţeles, avea o figură de imbecil, şi părea stăpânit doar de dorinţa egoistă de a înscrie el

punctul, chiar dacă în felul acesta ratam întreg atacul. Văzându-i încăpăţânarea cretină, am schiţat gestul de a mă retrage din cursă, lăsându-l să tropăiască bădărăneşte pe lângă mine. Bineînţeles că nu a prins mingea atât de graţios pe cât aş fi făcut-o eu, ci s-a împiedicat în ea, nu a reuşit să o culeagă, adversarii l-au ajuns şi coşul nu a mai fost înscris. Mă mira doar faptul că, deşi era mai greoi şi mai îndesat decât mine, nu putusem să mă desprind de personajul acesta grosolan şi iritant. Parcă tricourile ne-ar fi fost cusute împreună, sau parcă ne-am fi ţinut de braţ, braţele însele fiindu-ne lipite ca la siamezi. Poate el era totuşi o parte din mine.

Jocul a continuat, eu am recuperat mingea în preajma panoului şi, de la distanţă, am sărit în aer peste apărători. Individul oligofren nu se mai afla lângă mine, încât m-am desprins graţios de pământ. Pe vremea când jucam handbal la şcoala sportivă, descoperisem un mod ca, în săritură, să îmi amân puţin căderea, să-mi prelungesc plutirea. În felul acesta, apărătorii care săriseră odată cu mine pentru a mă bloca, se pomeneau căzând înapoi, în timp ce eu mă menţineam în aer. Zidul lor de mâini se ducea în jos, iar eu aruncam liber spre poartă. Acelaşi mecanism al menţinerii o secundă în plus în văzduh a stat şi la baza reveriilor mele pe seama săriturii în lungime la groapa cu nisip. Aveam senzaţia foarte concretă că, dacă în timp ce zbor peste groapă, fac un anumit efort de concentrare, îmi pot prelungi săritura. Iată-mă sărind şi, din aer, îmi trag picioarele spre piept, ca să nu ating nisipul în punctul de sosire al traiectoriei. În felul acesta, plutirea se prelungeşte, trec de groapa cu nisip, rămânând în continuare suspendat, atâta timp cât mă concentrez să nu ating pământul. Acelaşi lucru s-a întâmplat şi de astă dată.

Am sărit cu mingea spre coş, adversarii s-au înălţat în faţa mea, dar eu m-am concentrat şi am rămas în aer până ce ei au căzut. Apoi, intensificându-mi tensiunea din piept, am continuat să plutesc spre coş, am trecut peste ei şi eram pregătit să introduc mingea direct în plasă.

În clipa aceea am înţeles că întreg meciul fusese doar un pretext, o situaţie pusă în scenă pentru ca eu să-mi reamintesc că începutul zborului şi mecanismul de controlare a lui e legat de senzaţia aceea de evitare a căderii, de prelungire printr-un efort din stomac a unui salt normal prin aer.

1 octombrie (un an de la înmormântarea Ioanei Em. Petrescu)

Mă aflam cu Ruxandra la o înmormântare, într-un hol întins sau, mai degrabă, într-o curte cimentată. Sicriul era pus pe suporturi înalte, încât nu ai fi văzut ce se află înăuntru decât dacă te-ai fi aflat chiar lângă el, cu gâtul abia depășind marginea de lemn. Știam că în sicriu stă întins cineva la care țineam, de aceea ezitam să mă apropiu. Rămăsesem într-o latură a sălii, la câțiva metri distanță, iar în aer și în mine plutea un miros de tămâie, de flori de mort, de tristețe și groază. După un timp, am văzut că locurile de lângă sicriu se ocupau și că, dacă nu mă grăbeam, nu aveam să mai prind o poziție de unde să pot privi înăuntru. Asta ar fi fost ca și cum aș fi făcut impolitețea de a nu fi prezent la înmormântare. Însă o strângere de inimă mă împiedica în continuare să mă apropiu, iar locurile dimprejurul sicriului au sfârșit prin a fi ocupate. Apoi a început slujba religioasă.

Până atunci privisem sicriul de jos în sus, marginea lui aflându-se deasupra capului meu. După începerea ceremoniei, am trecut din colțul unde mă aflam către picioarele sicriului, unde am urcat pe un postament (sau chiar am început să plutesc), deoarece vedeam toate cearșafurile și pânzele de satin negru dinăuntru. Spre surprinderea mea, mortul nu era întins în lungul sicriului, cu picioarele spre mine, ci de-a curmezișul. Trupul îi părea însă tăiat prin dreptul pântecelui, căci era lipit de unul din pereții de lemn, fără să se vadă unde continuă picioarele. Întâi am crezut că fusese așezat într-un mod ciudat, că bazinul și picioarele erau îndoite sub el; apoi am înțeles că era într-adevăr tăiat în două, și chiar din această cauză murise. Cel mort era Simona și mie mi-era în continuare teamă să mă apropiu. I-am distins fața din profil, ceva mai albă decât de obicei, printre pernele de satin negru, ca și cum ar fi dormit într-un pat. Pe nimeni nu deranja poziția ei anormală, și mi-am spus că probabil fusese așezată astfel, cu abdomenul parcă tăiat de peretele sicriului, tocmai pentru a nu se vedea că-i lipsește o parte.

Continuam să mă deplasez lent în cerc împrejurul catafalcului. Slujba aducea mai degrabă cu o discuție amicală, în care cei din jurul sicriului comentau, dădeau sfaturi, spuneau glume, acoperind vocea oficială ce venea de undeva de afară. Nu distingeam ce spune preotul, aflat în afara razei mele vizuale, însă mă gândeam că Simona este cu siguranță atentă la el. La un moment dat, chiar a ridicat capul de pe pernele negre, ascultând încordată în direcția lui.

Nu m-am speriat. A stat așa câteva secunde, după care s-a lăsat

înapoi în sicriu. Cei din jurul ei nu arătau şocaţi, trecuseră uşor peste întâmplare. Am înţeles că nu era un lucru reprobabil sau inadmisibil. Sentimentele pe care le trăiam sunt uimitor de încărcate şi aromate; evocându-le, acum, îmi dau seama că purtau o întreagă altă lume, închisă undeva în trecut, sferică şi feerică, intimă şi tristă, revelatorie. Moarta a început să se ridice tot mai des pe coate, pentru a asculta mai bine anumite pasaje sau chiar pentru a protesta la cele spuse. Văzând că ceilalţi nu găseau în aceasta ceva anormal, m-am liniştit şi eu, deşi o teamă viscerală nu mă lăsa nici acum să mă apropiu de Simona. Spre angoasa mea, la un moment dat ea a privit şi spre mine. Intuiam că, descoperindu-mă, ochii ei aveau să mă cuprindă într-un fascicul luminos, hipnotic, dar nu s-a întâmplat aşa. Nu ştiu dacă mă deosebea la distanţa la care mă aflam, căci ochii îi erau îngropaţi în tăietura pleoapelor, nu străluceau. Nu mi-am dat seama dacă mă recunoscuse sau nu.

Apoi Simona a coborât din sicriu pentru a-şi lua rămas bun, asemenea unei mirese (era îmbrăcată în rochie albă, de ceremonie) care îi sărută pe cei veniţi cu flori în jurul ei. Aceeaşi strângere de inimă mă ţinea departe de ea, deşi ştiam că probabil nu mă voi mai putea sustrage îmbrăţişării de despărţire. Se făceau şi donaţii de bani pentru călătoria ei. Un coleg de facultate, sau poate Virginia, mi-a pus în mână două monede de cinci lei, cerându-mi să le duc neapărat Simonei. Am protestat, cerându-i s-o facă ea însăşi; apoi, fiindcă Virginia era la fel de timorată la ideea de a o aborda pe Simona moartă, mi-am luat inima în dinţi şi m-am apropiat de ea. Banii mi se amestecaseră în mână cu alte monede, pe care le scosesem din buzunar. Am văzut portmoneul mic şi negru al Simonei aşezat pe un divan, în apropierea ei, şi am băgat toţii banii înăuntru. O clipă, m-am gândit că numai cele două monede de aluminiu îi fuseseră destinate, nu şi cele aurii, mai valoroase, care li se adăugaseră. Am renunţat imediat la intenţia spontană de a le separa, simţind că de fapt făceam o faptă bună, o mică donaţie de care Simona va avea nevoie în călătoria ei.

Apoi Simona s-a apropiat de mine. Nu am mai putut-o evita, trebuia să o îmbrăţişez. Tandreţea şi compasiunea mi-au împins în adâncuri teama, înţelegeam că trebuie să trec peste nelinişte, fiindcă ea avea nevoie de ajutor, de căldură sufletească şi încurajare. Cu delicateţe, am îmbrăţişat-o, atingându-mi tandru obrazul de faţa ei.

Mi-a mulţumit prin gestul de a prelungi cu câteva secunde îmbrăţişarea, gest pe care îl faci faţă de un apropiat în care ai încredere, care îţi poate comunica un dram de curaj într-o încercare ce te aşteaptă. Tandreţea m-a făcut să-mi stăpânesc fiorul, aşteptat de altfel, provocat de răceala pielii ei. Obrazul şi gâtul îi miroseau delicat a parfum, acoperind esenţa de tămâie şi haine umede, încât am gândit că şi de astă dată Simona avusese grijă să aibă o apariţie publică elegantă, pentru a nu lăsa o impresie neplăcută, pentru a ascunde, în mod aristocratic, faptul grav care se petrecuse cu ea. Ce e drept, de când coborâse din sicriu am găsit normal să aibă picioare.

Atmosfera devenise intimă, se apropia clipa plecării. Simona a continuat să-i îmbrăţişeze pe ultimii din cei prezenţi; în urma ei, continuând şirul îmbrăţişărilor, cum se întâmplă la Oficiul stării civile, după căsătorie, a apărut Niculae, soţul ei. Era de fapt tot Simona, fiindcă i s-a substituit imediat, încât de acum înainte cel care urma să plece era el. Cei din jur nici nu ştiau prea multe despre plecarea lui, el însuşi avea nonşalanţa camaraderească a unui bărbat care şi-a asumat o sarcină şi vrea să-i liniştească, generos, pe cei rămaşi, prefăcându-se că nu-i e teamă. Eu însă bănuiam că nu e aşa şi că îşi ascundea neliniştea.

„Ai să faci o călătorie!" i-am spus ca rămas bun, accentuând cuvintele, fiindcă ele ascundeau o revelaţie. Niculae a fost tulburat de cuvântul „călătorie" şi atunci am înţeles subit că el nu are habar de drumul ce îl aştepta. Ultima urmă de teamă pe care o resimţeam faţă de moartea ascunsă în el mi-a pierit, la suprafaţă ieşind sentimentul activ al nevoii de a-l ajuta. De obicei sunt retras, chiar timid; în situaţiile limită, când cei din jur sunt dezorientaţi şi speriaţi, pot deveni însă un alt om. Uit de mine şi sunt în stare să-i liniştesc şi să-i îndrum prin calmul meu, datorat dispariţiei temerilor proprii (egoiste) în faţa temerilor şi spaimei haotice a celorlalţi. „Niculae! i-am strigat, eu ştiu ce e dincolo, vrei să te ajut? Vrei să-ţi povestesc ce e dincolo?". Ar fi vrut să mă asculte, dar ceva mai presus de el îl obliga să se grăbească. Se uita pierdut împrejur, lua ultimele îmbrăţişări şi strângeri de mână. „Lasă astea! i-am strigat, sărind lângă el, aceste despărţiri nu îţi ajută cu nimic dincolo". Eram convins că încă mai pot intra în comunicare directă cu sufletul lui, depăşind prin acest contact chiar şi faptul că era mort. Resimţeam o anumită opacitate şi rigiditate în el, dar gândul că Niculae pleca într-adevăr în necunoscut, fără să ştie

cum arăta drumul, mă obliga să insist pe lângă el. Mă simţeam dator să insist, chiar dacă îl agasam (scenariul avea să se repete în avionul ce cădea la Orly, când îi repetam Laurei să se pregătească sufleteşte de moarte, chiar dacă evident o iritam).

Cineva i-a aranjat hainele, întrebându-se dacă trupul (accidentat cum era în jumătatea inferioară) îl va ajuta în călătorie. M-am aşezat între el şi ceilalţi. „Nu trupul contează, i-am spus pe un ton revelatoriu, fiindcă şi eu descopeream pe loc aceste lucruri în mine, vei călători cu sufletul, care va fi întreg. Spune-mi, vrei să-ţi spun pe unde trebuie să o iei?”

Niculae se întorsese cu spatele, pe cale de a ieşi pe uşă. Se purta întrucâtva ironic, dar aceasta nu pentru că ar fi cunoscut drumul şi insistenţele mele i s-ar fi părut puerile, ci din cauză că, în ciuda speranţei mele că pot sparge crusta dintre noi şi reface o comunicare caldă, esenţială între sufletele noastre, el devenise prin moarte totuşi un altul, mai rece, mai opac, posedat de o necesitate pe care nu o mai controla. Cu speranţa că îl pot ajuta chiar şi aşa, că în memorie i se vor înscrie chiar şi involuntar detaliile importante, am început să-i înşir repede punctele de răscruce pe care le va întâlni, reperele după care să recunoască acele locuri şi direcţia în care să o ia.

Atras de o chemare implacabilă, surâzându-mi oarecum cinic, ca şi cum ar fi considerat ineficiente de acum sfaturile mele, a ieşit pe uşă şi a început să străbată cu o viteză fulgerătoare coridoarele. îl urmam fugind din răsputeri, dar nu îl ajungeam decât în dreptul uşilor, unde trebuia să se oprească din cauza altor oameni care se înghesuiau în faţa lui. Acolo mai apucam să-i spun câteva cuvinte, dar imediat ce trecea de barieră, ieşind într-un nou coridor, ţâşnea înainte ca o flacără de lumină, lăsându-mă în urmă. Oprit din nou de o uşă, îmi arunca un zâmbet sarcastic, dar eu ştiam că sub sarcasm se ascundea disperarea, că nu trebuie să iau în seamă bătaia lui de joc, că, dacă ar mai fi fost timp şi aş fi reuşit să-i dau la o parte atitudinea batjocoritoare, sub ea i-aş fi liniştit o spaimă incalculabilă.

Am străbătut astfel patru coridoare şi patru uşi. Cu fiecare din ele ne apropiam de ieşire, de exterior, ştiind că numai până acolo îl mai pot ajuta. Lumea de afară o aveam în minte ca un spaţiu adânc, fără ecouri, fără lumini punctuale, scufundat în aerul de cerneală profundă dintre amurg şi noapte. De fapt, era mult mai complicat şi mai greu de descris. Am ieşit din clădire, într-un spaţiu unde nu-l mai puteam urma

şi sfătui, fiindcă drumurile sunt unice pentru fiecare. Numai el mai putea să se orienteze acum, dacă avea intuiţie sau îşi aducea aminte de cele auzite. Lumea de afară era o încălecare de planuri, asemeni mai multor pelicule de film care se suprapun pe acelaşi ecran. Nu departe de uşa clădirii, am ajuns în faţa unei grădini, aşezate pe un dâmb şi înconjurată de un gard de bârne. Când Niculae a păşit înăuntru pe poartă, am înţeles că intrase pe alt plan decât cel văzut de mine. Suprapusă peste grădină, mi-a fulgerat imaginea unui hol uriaş de gară sau de universitate. M-am oprit în prag, convins că nu îl pot urma. Chiar dacă intram, eu m-aş fi pomenit în grădină, iar el s-ar fi aflat în holul populat de oameni. Şi fiecare am fi intrat în cadre tot mai diferite, care se dedublau mereu. Stând mereu pe loc, l-am văzut îndepărtându-se, ca şi cum ar fi intrat în rame succesive tot mai numeroase, în peisaje tot mai rapide, ce până la urmă s-ar fi amestecat, cel puţin pentru privirea mea, în caruselul caleidoscopic, în continuumul de imagini suprapuse ce reprezintă moartea.

1992

7 aprilie întâi mă tăvălesc pe covor, învârtindu-mă fără să pot adormi. Mă aflu în primul nostru apartament de la Sibiu, în camera mea. Fereastra nu are jaluzele şi de pe cer coboară înăuntru razele unei luni uriaşe, rotunde şi grele. Lumina ei îmi paralizează trupul şi îmi strecoară o vibraţie neliniştitoare în spatele pleoapelor. În cele din urmă mă trezesc de-a binelea, obosit de efortul de a ignora luna, şi mă întreb ce caut pe covor. Alături, în dreapta, se află patul, dar e strâns, nu are aşternuturile pe el. Mă învelesc până la urmă pe picioare cu cuvertura de blană şi încerc să adorm privind spre uşă. Dincolo de hol, în camera cealaltă, doarme Ruxandra, şi nu ştiu de ce stăm despărţiţi. De ce nu ar veni lângă mine? Ce s-a întâmplat şi eu nu ştiu?

Mă trezesc mereu, într-un somn apăsător. Acum, covorul luminat de lună s-a transformat într-o şosea, în interiorul unui coridor foarte larg. Simt în gură nişte bucăţi tari de os şi îmi spun că mi-a căzut din nou o plombă. Mişc limba şi încerc să le disloc. Nu sunt plombe, ci trei bucăţi mari, lungi, ale unei măsele despicate pe verticală. La un capăt, bucăţile de os sunt înnegrite, la celălalt, pe una din ele, se văd resturile unei plombe metalice. Merg la baie, mă uit în oglindă, văd că măseaua s-a dezagregat într-adevăr, pur şi simplu, aproape fără durere, lăsând locul gol în gingie. Nu ştiu ce mă îngrozeşte mai mult: spaima de a merge la dentist, senzaţia că se întâmplă un lucru

iremediabil, moartea?

Mă întorc cu bucăţile de măsea în mână şi, în cameră, şoseaua e luminată de farurile unor automobile. Mai mulţi oameni, care îmi par cunoscuţi, stau pe jos, în lumina difuză, reflectată de cimentul din spatele lor. Privesc, parcă, un film proiectat pe un ecran aflat undeva în spate. Mă aşez alături de ei, pe şoseaua care e totuşi un covor, cel pe care dormisem. Nu reuşesc să pătrund mai mult înapoi în vis, de scena aceasta mi-e teamă. Ruxandra s-a aşezat lângă mine, mă ţine de umeri, simt o tandreţe sfâşietoare. De la o vreme, văd că ceilalţi ne privesc mustrători, în lumina piezişă a unui far. Câţiva aruncă nişte vorbe, pe care le aud ca în coşmar, şi din care deduc, fără să vreau, ca un lichid angoasant ce se îmbibă involuntar în conştiinţa mea, că nu e bine ceea ce fac, că Ruxandra ar fi moartă. îi simt mâinile, atingându-mi, de la spate, gâtul, sunt calde, o senzaţie de prăpastie insuportabilă mi se cască în piept, aproape sufocându-mă. Ceilalţi mă privesc rece şi compătimitor, îmi reproşează muţi că nu vreau să recunosc că ea nu e atât de consistentă pe cât doresc eu cu disperare să fie, că e poate – gând îngrozitor – o proiecţie, o fantomă. Am ochii arşi de lacrimi, simt că, dacă m-aş lăsa invadat de teamă, Ruxandra ar începe să se golească şi chiar să dispară. E caldă, îi percep trupul în spatele meu, lipită de mine, cum să-i dau drumul să plece? O intuiţie de nebunie, disperată, îmi spune că trebuie să cred în ea, să o simt lângă mine, să nu las îndoiala să-mi fisureze imaginea încă palpabilă din suflet, căci altfel ea va dispărea încet, îmi va face semn cu mâna, în lumina farurilor bătându-mi în ochi, se va depărta, voi încerca poate să o urmez, cu sentimentul sfâşietor al ireparabilului, corpul ei cald nu va mai fi niciodată lângă mine, ca un gol insuportabil. Sunt şi eu un mort cu trup? cum să o las să se îndepărteze pe şosea şi din mintea mea? ca să mă trezesc, sub privirile celorlalţi, că ţin de fapt îmbrăţişat un schelet? Dar senzaţia mea, din interiorul morţii şi al visului, e deocamdată mai puternică, nu s-a spulberat încă, nu am acceptat cu adevărat că ea ar fi un strigoi, un schelet strâns în braţe la trezie, nu se poate ca dorinţa şi spaima de a nu o mai avea lângă mine să nu fie concrete, ea e aici, ţinută cu disperare de mine, sub privirile celorlalţi, care o fac să se subţieze ca un clăbuc de fum.

Asta pentru că, înainte, peste hăurile de timp ale altor câteva vise, ieşind din bucătăria întunecată ca o hrubă a bunicilor, în curte, am văzut-o pe Ruxandra culcată cu capul în poala lui Adrian. Ştiam că

fac yoga, că sunt în stare de concentrare şi că aplecarea lui asupra ei e un exerciţiu. A sărutat-o şi, din vibraţia corpului, am intuit că ea simţise o înfiorare care nu ţinea de meditaţie. Am rămas în uşa bucătăriei, paralizat, stăpânit de un fel de golire continuă. Apoi Ruxandra s-a ridicat, m-a văzut, a venit şi m-a luat de mâini, era veselă, nu avea deloc conştiinţa că m-ar fi trădat, se întreba ce e cu mine, de ce sunt mortificat. Mie îmi rămăsese întipărită parcă în gesturi atingerea lor, iar căldura ei, bucuria că eram acolo, le resimţeam cu o tristeţe cu atât mai mare. Nu eram gelos. Ceva se prăbuşise, nimic nu va mai fi ca înainte, căci sărutul acela, dincolo de plăcerea lui fizică, fusese altceva, un semnal al iremediabilului.

După spaţiul de abis negru al unui alt timp al nopţii şi al visului, m-am pomenit în cabinetul de la facultate. Dispariţia, sau moartea, sau plecarea, sau dizolvarea Ruxandrei nu îmi rămăsese în minte, dar ea avusese loc, eu trăiam sub o apăsare permanentă, oarbă, ca şi cum aş fi uitat pe moment ce se întâmplase. Când am terminat de examinat ultimii studenţi, mi-am dat seama că, prins în activitate, uitasem de mine. Dar acum nu mai aveam ce face şi amintirea insuportabilă ieşea din nou la suprafaţă. Cineva mi-a spus distinct că e ora şase seara. Pe un cadran, acele unui ceasornic erau oprite chiar asupra cifrei VI. Ar fi trebuit să termin examenul la prânz, se făcuse îngrozitor de târziu, timpul trecuse şi eu pierdusem ceva, o întâlnire, şi nu aveam să mai găsesc pe nimeni. Sub toată panica mea stătea disperarea că, de acum, nu o voi mai întâlni pe Ruxandra, ceva era sfârşit, timpul era sfârşit, lăsându-mă pe mine singur şi întârziat în clădirea aceea goală, cu lumini aprinse ici şi colo, cu înserarea de-abia mai luminând coridoarele prin ferestre, cu ecouri adânci şi seci, fără ţipenie de om.

Mi-am amintit că toţii colegii mei mă aşteptaseră la toaletă. Am intrat în incinta acesteia, cu cabine de lemn pe partea dreaptă, unde într-o vreme prietenii mei din liceu şi facultate se hârjoniseră, râseseră, făcuseră gălăgie. Chiar la început, am crezut că ei sunt încă acolo, deşi era tăcere. Apoi mi-am dat seama că siluetele pe care le vedeam în lumina becului erau doar nişte carcase goale. Cum trecuse atâta timp? Muriseră, nu mai avuseseră răbdare şi plecaseră, şi eu reveneam acum, când totul se sfârşise de mult? Lângă un pisoar se aflau picioarele unui fost coleg de şcoală. Se vedeau pantofii şi pantalonii până la genunchi, stând ţepeni, apretaţi. Partea de sus a trupului nu mai era acolo, ca şi cum s-ar fi uscat şi pulverizat. Am

întins piciorul, doborând carcasa goală a pantalonilor, nevenindu-mi să cred că trupul care ar fi trebuit să fie în ei nu mai era decât o senzaţie fugară pe retina mea. Am aruncat o privire spre cabine, în dreapta. În fiecare din ele se întrezăreau hainele colorate ale unor trupuri ori, mai bine spus, carcase uscate. Da, îl recunoşteam pe fiecare din colegii mei, în acele resturi descojite. De ce nu mă aşteptaseră, de ce plecaseră râzând, luând cu ei toată veselia, lăsând doar sala goală, cu carapacele calcinate ale trupurilor lor?

Octombrie

Vis aproape iniţiatic, cu o precizie uluitoare a stărilor mele, precum şi cu o acurateţe deosebită a desenului simbolic. Atât doar că desenele (scenele) arătate în final nu erau un mesaj pentru această lume, cea în care m-am trezit, încercând să le fixez în amintire, îmi scapă. Nu mă pot gândi decât la hieroglifele şamanice, care îţi creează o stare mentală, un complex psihic, ele nefiind ideograme ci scene vii de înfăptuire psihică. În plus, în timp ce sar din pat, mă spăl şi mă îmbrac ca să pot scrie visul, mă pomenesc devenind conştient de faptul că mental repet cuvintele „Muy cerca daţi. Muy cerca daţi".

La un moment dat, fluxul visului ajunge la scena următoare (acesta e punctul din care începe secvenţa reorganizată – retroactiv – de acest nucleu simbolic): Mă aflu într-o sală întinsă, o hală folosită ca baie publică care imită un lac cu maluri de nisip, alcătuind nişte plaje. Eu sunt în costum de baie, pe un mal al bazinului. De cealaltă parte, mai în spate, la câţiva metri înălţime, se află ieşirea. Lumea a părăsit sala înainte ca eu să încep să reţin visul, ca şi cum s-ar fi retras din scenă, deoarece urmează o probă la care ei nu trebuie să asiste, sau eu nu trebuie să ştiu că asistă. Deocamdată, oricum, eu nu ştiu nici măcar că urmează o probă, abia mai târziu voi înţelege asta. La ieşirea ultimilor oameni, observ că de afară, pe uşă, intră frig, semn că e aproape iarnă. Înăuntru e cald, fiindcă bazinul imită o plajă vara, dar eu mă zgribulesc la gândul că pe uşa chiar şi numai câteva secunde deschisă pătrunde un val de aer rece. Apoi înţeleg că, de undeva de pe malul opus, din nişte radiatoare uriaşe ascunse în malul sfărâmicios (pe care îl disting cu multă claritate, cu nisipul său uşor ud, surpându-se în movilite), iese încontinuu căldură.

Deşi sunt aproape de a mă zgribuli (probabil mi-era frig sub pătură în timpul somnului), mă destind şi mă pregătesc să sar în apă. Pe malul opus se mai află doar o fată în costum de baie. Îmi dau seama

că am rămas în sală, lăsându-i pe toţi ceilalţi să plece, deoarece sunt atras de ea. Sar în apă, ea face acelaşi lucru, şi mă apropiu înotând de ea. Ne privim în ochi, apoi eu nu-i mai susţin privirea şi întorc capul zâmbind. Atracţia mea e prin aceasta accentuată, ştiu că, intuitiv, ne potrivim, că o comunicare empatetică, a sufletelor (dar şi a trupurilor) se ţese între noi.

Am început să înotăm încet unul lângă altul. Malul se află în stânga noastră şi am intrat într-o zonă unde spaţiul nu mai e amenajat cu nisip, ci arată ca marginea unui bazin. Atracţia corporală s-a transformat pe neaşteptate în înţelegere, încât nu sunt mirat să mă aud întrebând-o pe fată: – Eşti moartea (sau în tine se află ascunsă moartea), nu e aşa? întrebarea nu o pot formula adecvat în cuvinte, deoarece e un mesaj mental, o atribuire intuitivă a morţii către acea fată. Ea face un semn discret de aprobare, semn probabil mai mult sufletesc (adică mişcare a sufletului, pe care eu o simt empatetic). Deşi nu m-a luat prin surprindere, descoperirea corespondenţei dintre ea şi moarte mi se pare insuficientă, poate mă şi nemulţumeşte, deoarece atracţia corporală faţă de ea are aceeaşi vibraţie. Adaug, tot ca urmare a unei revelaţii moi: – Şi eşti şi viaţa?!

În felul acesta, dezechilibrul pe care îl resimţeam faţă de ea e din nou anulat. Ideea morţii (care îmi trecuse prin cap) crease un vid în trupul ei; a doua revelaţie a umplut acest vid cu o reţea de substanţă, încât acum interiorul fetei e ambiguu şi complex, aproape radiant.

Dacă ea e această fiinţă cu două puteri, înseamnă că pot (sau trebuie?) să fac o alegere de probă. Gândul îmi flutură doar prin cap, nu e spus cu voce tare, încât aş putea să nu-l asum. Desigur, ea simte tot ceea ce gândesc, şi dacă accept gândul, ea va face imediat ceea ce trebuie ca răspuns la acţiunile mele. Mi-a trecut prin cap că am putea să ne luăm la întrecere pe porţiunea de bazin din faţa noastră, rezultatul cursei fiind fie viaţa, fie moartea. Dar nu e un gând disperat (de genul: va trebui să înot pe viaţă şi pe moarte), nu mi-e frică de ceea ce aş risca să pierd (probabil viaţa), deoarece e miza unui joc exterior, ce nu mă afectează în substanţa mea profundă. Privesc gândul acestei probe ca pe un joc; mă amuz să mă gândesc că aş putea ţâşni înainte înot, fără să o previn pe fată că a început cursa, luând în felul acesta un mic avans. Mă amuz de fapt la gândul că ea ştie ce gândesc şi că oscilaţiile (intenţiile mele nefinalizate) o derutează. Brusc, dar totuşi în joacă, pornesc înot înainte şi ea mă urmează la fel de repede. Dând din

braţe cu putere, simt că aş putea câştiga cursa, că tensiunea din muşchii mei este destul de compactă încât să susţină integritatea sufletului meu. Gândul (adeverirea) acesta îmi dă nu numai o anumită încredere, ci şi un fel de relaxare. Precum la şah, când intuiesc că ţin partida în mână, deşi ea nu e terminată şi nici nu se vede încă, după poziţie, că o domin.

Am parcurs deja vreo douăzeci de metri, suntem la jumătatea distanţei, în faţa mea, în apa agitată de valurile cursei noastre, se află un copil, poate chiar un făt, destul de slab. În acest moment, starea mea de certitudine se dezechilibrează: ce trebuie să fac? Aş putea să câştig cursa dacă înot înainte fără să ţin seama de copil, cu riscul de a-l lovi cu braţele, de a-l strivi. Dar aş putea să evit copilul, încetinind, trecând pe lângă el, caz în care fata ar lua-o energic înainte. Poate că trupul scheletic al copilului e însăşi şovăiala mea de a câştiga sau nu cursa, şovăială ce a apărut în urma certitudinii că aş putea-o câştiga şi sprijinită de gândul că întrecerea e totuşi un joc, ce nu mă afectează intim, în care pot să mă las să pierd dacă vreau.

Dar întâmplările au luat-o înaintea gândurilor mele. Clipa de şovăială nerezolvată m-a făcut nici să nu abandonez cursa (ceea ce ar fi constituit un semn de tărie, m-ar fi propulsat în câştigător, deoarece renunţasem la miza ei în momentul în care intuisem că am intensitatea energiei sufleteşti de a o câştiga), nici să nu o continuu în câştigător. Nu am evitat întâlnirea cu copilul, dar nici nu am trecut peste el zdrobindu-l. În vârtejul valurilor stârnite de braţele noastre, l-am atins, fără să-i fac rău, împingându-l cu aceeaşi mişcare a braţului (care lopăta apa), cu oarecare delicateţe, spre marginea bazinului. Mişcarea mi-a abătut traseul spre dreapta, spre trupul fetei de lângă mine, care continua să mă atragă chiar şi aşa, purtător de ameninţare. Ea a câştigat un mic avans. Oricât mă zbat acum, nu mai pot să o ajung. Îmi dau seama că nu trebuie să intru în mentalitatea unui pierzător, care se încăpăţânează mai ales atunci când intuieşte că a pierdut coerenţa puterii din piept. Nu trebuie nici să mă simt frustrat de faptul că pierd fără să mi se recunoască generozitatea (protejarea copilului) ce m-a oprit din cursă. Actul de putere cel mare în acest moment este de a pierde pur şi simplu, fără să crâcnesc.

Asta înseamnă că trebuie să mor. De pe mal, fata îmi face semn să mă înec, şi simt că acceptarea acestei opţiuni este proba de acum. În mod curios, nu mi-e frică să mor, totul mi se pare în continuare, la un

mod discret, un joc la care particip de bunăvoie, în care nu este implicată partea cea mai adâncă din mine, cea care, identificată, rămâne imobilă, iradiantă, puternică. În tribunele din jurul bazinului au reapărut oamenii care plecaseră la începutul concursului, ca şi cum prima probă ar fi trebuit susţinută numai cu fata, iar cea de acum în public. Mă las să alunec nemişcat în apă şi să mă scufund. Încetul cu încetul, oamenii trebuie să se convingă că eu sunt pe cale de a mă îneca, trebuie să se pătrundă de această imagine, să se sperie. Deşi mă las să alunec sub apă, aceasta nu reuşeşte să mă acopere. Capul, cu gura. Îmi rămâne la suprafaţă. Deşi, cu deplin fair-play, încerc să mă înec, îmi dau seama că nu există înec, că nu am cum să mă înec. Fie că gura îmi va rămâne întotdeauna la aer, fie că pur şi simplu nu am nevoie să respir, nu pot să mor. Situaţia mi se pare caraghioasă, deoarece mi-am asumat foarte serios solicitarea fetei de a mă îneca. Dar poate că ea ştie ce a dorit de la mine (nu am cum să o mint, fiindcă îmi citeşte de la depărtare gândurile) şi nu arată nemulţumită sau supărată de descoperirea mea. Fata mă priveşte doar şi aşteaptă ca lucrurile să se întâmple mai departe. Ceilalţi oameni, din tribune, nu ştiu însă toate lucrurile acestea, aşa că, pentru ei, continuu să încerc să mă înec, alunecând moale în apă. Tot ce am mai bun de făcut este să mimez înecul care nu mi se poate întâmpla. Uşor amuzat, mă las amorţit, mişc din ce în ce mai rar din mâini deasupra apei, încât tot mai mulţi oameni se îngrijorează. Trebuie ca neliniştea şi durerea lor să atingă un punct culminant, atunci se încheie proba. Cineva va trebui ca, din mijlocul neliniştii lor, să vină să mă salveze. În adânc, mă simt în continuare puternic şi amuzat de micul teatru pe care îl joc în lumea reală. Totuşi, tot imitând moartea, ceva se întâmpla şi la nivelul conştiinţei mele de suprafaţă. Mă pomenesc că peste gânduri îmi trec nişte pete întunecate, ca nişte nori ce adumbresc soarele pe fâşii succesive de pământ. După fiecare întunecare (sunt vreo trei sau patru), mă regăsesc schimbat, ca trezit într-un alt peisaj sufletesc sau într-o altă tensiune mentală. E greu să spun ce se modifică în mine, în partea aceasta a mea care funcţionează ca o suprafaţă întreţesută cu lumea.

Fata, care mă urmăreşte de pe mal, cunoaşte desigur mai bine decât mine înţelesul a ceea ce mi se întâmpla (mie îmi scapă), căci ea decide când proba ia sfârşit. În timp ce eu plutesc făcând pe înecatul (dar trăind şi acea înecare superficială), ea intuieşte cu precizie

momentul când trebuie să sară după mine. Îmi dau seama, cu aceeaşi atracţie caldă către ea, că este normal ca ea să fie cea care mă salvează. Faptul că i-am lăsat (cedat) puterea de a face ce vrea cu mine (de a-mi cere să mor) nu mă îndepărtează de ea, dimpotrivă, o simt mai apropiată. Nu e o atracţie morbidă, căci ceea ce simt e energie.

Am fost scos afară, pus cu faţa în jos, ca să scuip apa din plămâni şi, încet, pentru oamenii din tribune, revin la viaţă. Mă îndrept într-adevăr din şold, ca şi cum m-aş înălţa din nisip, oamenii mă aclamă, încât aproape înclin să cred şi eu că sunt pe cale de a reveni la viaţă, deşi, în adânc, nu am fost niciodată mort sau în pericol de moarte. O mică tribună se înalţă lângă mine şi înţeleg că va trebui să găsesc cele mai exacte expresii pentru a marca acest moment. Ele vor trebui spuse cu voce înaltă pentru oamenii din tribune, cuvintele trebuie să coincidă cu vibraţia generală şi cu ceea ce am trăit. Îmi trec prin cap mai multe expresii grele de sens, aleg şi le cântăresc mental, liniştit, dar până la urmă rostirea lor nu pare importantă pentru echilibrul meu interior. Ceea ce formulez nu este unul din adevărurile (axiomele, înţelepciunile etc.) ce mi-au trecut prin cap, ci o vibraţie îndreptată către fată, vibraţie ce are înţelesul de recunoştinţă. În tribune s-a iscat oricum agitaţie, oamenii nu resimt aceeaşi linişte ca şi mine, şi poate de aceea am renunţat să spun cuvintele care mi se cereau.

Lumea se împrăştie, eu mă aşez la o masă, pe terasa unui bar aflat deasupra bazinului. Sunt relaxat, ca după o încercare ce îmi pare acum, din cauza concentrării cu care am trăit-o, uşor ireală, întâmplată în alt plan. Mai exact, eu par să fi revenit, pentru un scurt moment de destindere involuntară, în realitatea obişnuită, fără vibraţie. De aceea, nu mă mir când fata care m-a salvat vine la masa mea şi se aşază, având însă chipul unui tânăr, al unui prieten. Aceasta e de fapt înfăţişarea ei superficială, în acest plan al realului. Mă felicită pentru faptul că am scăpat de la înec, iar eu am impresia că ea nu vrea decât să-mi fixeze realitatea ca punct de reper, să mă aducă la normal, pentru a nu mă dezechilibra printr-o şedere prelungită în cealaltă stare de spirit, cea hiper-reală, vibratorie. Şi discuţia noastră continuă câtva timp.

Dar în clipa în care eu, revenit prea deplin în normalitate, încep să întreb dacă nu cumva a fost o halucinaţie ceea ce am trăit (mai exact, dacă nu cumva fusesem pe punctul de a mă îneca pur şi simplu,

iar discuţia mentală cu fata reprezentând viaţa-moartea, proba înotului, proba înecului nu erau decât halucinaţii), în momentul deci în care sunt gata să fac să basculeze greutatea fiinţei din planul profund, vibratoriu, în cel normal, obişnuit, el mă întreabă, prin aluzii, dacă am uitat că el este totuşi fata dinainte. îl privesc mai atent – e aşezat lângă mine – şi devine tot mai evident că figura lui banală, cu păr creţ, de individ pistruiat şi petrecăreţ, e alcătuită din nişte maşinării. Gâtul lui se continuă cu un aparat din metal, plastic şi sticlă, care se prelungeşte cu alte aparate, foarte fine, fiecare reprezentând replica mecanică a organelor corpului: ochii, fruntea, nasul şi gura, urechile interioare etc. Toate acestea îmi apar tot mai distinct, ca şi cum ar ieşi din ceaţă, pe măsură ce privirea mea le ţintuieşte mai insistent. De fapt, am impresia că această privire fixă e un tub de corespondenţă vizionară cu celălalt plan, prin care mă reconectez la lumea fetei. Imobilizându-mă în prelungirea privirii tubulare, tot ceea ce se află împrejurul fetei, adică realitatea înconjurătoare, barul cu mese, băutură, muzică şi oameni, până şi sala bazinului, începe să se topească, să se dizolve, să dispară curgând în jos.

Rămân numai cu fiinţa aceea, care acum nu mai ştiu dacă e fată sau bărbat, e doar o prezenţă puternică. Amândoi alunecăm în jos afară din real şi imediat percep o mulţime de alte spaţii fagure, cu peisaje şi obiecte stranii şi imponderabile. Sala şi barul se dovedesc a nu fi fost decât unul din spaţiile-fagure, iar noi acum evoluăm fără greutate (gravitaţia a dispărut) prin locuri indescriptibile. Dar nu rătăcim, fiindcă el mă conduce cu fermitate într-un spaţiu evident revelatoriu. Seamănă cu un cilindru trilobat, împărţit în trei moduli verticali, în trei scene puse spate în spate. În fiecare din cele trei celule este figurată câte o scenă din obiecte şi fiinţe conturate cu o deosebită acurateţe. Le vedeam mai limpede, mai puternic decât orice obiect real. Fiecare din celule, văzute din faţă, erau împărţite în două jumătăţi, relativ autonome, una în partea superioară, cealaltă în partea inferioară.

Înăuntrul lor pluteau nişte ansambluri ca nişte statui complexe, reprezentând fiinţe şi obiecte de fundal de egală importanţă toate. Pluteau în aer, având dimensiuni destul de mari, de şapte-zece metri. Le priveam de jos şi eram impresionat. Păreau scene din realitate imobilizate sub o formă esenţială. Nu pot să descriu ce reprezentau. Statuile, obiectele, erau fiecare nişte simboluri foarte precise, foarte

palpabile, dar nu erau destinate înţelegerii mele (felului meu de a gândi, cel în care scriu şi gândesc şi trăiesc în mod normal aici, în lumea reală). Puteau să fie un mesaj sau o învăţătură adresată altcuiva din mine; fata (sau bărbatul) nu era deloc îngrijorată de faptul că nu înţeleg, căci nu se adresa eului meu de acum, ci eului meu de acolo, din fagurii spaţiali. Mi-a lăsat imprimate imaginile acelea într-o parte a creierului la care să nu pot ajunge oricând şi de unde să poată emerge la un moment dat.

Acum am uitat cum arătau scenele cu statui simbolice, pentru că, îmi dau seama, nu aveam cum să le ţin minte, nu semănau cu nimic din ceea ce ştiu (chiar dacă includeau şi obiecte cunoscute); nu am reuşit să le fixez în memorie deoarece nu aveam de ce să le leg. Totuşi, prima scenă ţin minte că aducea cu un grup statuar triumfal, triumful nefiind însă de natură gestică, ci fiind sugerat de masivitatea ei întunecată. Când alunecasem în jos. afară din fagurele realităţii obişnuite (cea a sălii de bar), plutisem împreună cu însoţitoarea (sau însoţitorul) mea chiar în jurul acestei compoziţii (oricum, nu umane, ci simbolice. Ca şi cum acolo, în hiper-real, nu există decât aceste masive corporal-energetice, reprezentând esenţe întrupate, foarte prezente, limpezi şi încărcate de sens). La un moment dat, însoţitorul meu mi-a arătat că eu însumi mă pot încadra în complexul hiper-real imobil. Undeva, în partea din stânga, jos, mai în spate, puteam figura ca un personaj, stând într-o anumită poziţie. M-am şi aşezat o clipă acolo, gesturile mele intuind exact, fără nicio ezitare, care sunt mişcările unice potrivite ansamblului. Nu exista relativitate, totul se încadra de la sine în ansamblu, după nişte linii de forţă.

Nu ştiu ce făceam, sprijineam un obiect ca o roabă, sau călăream un cal, postura mea neţinând, ca întreaga construcţie, de viziunea noastră. De obicei, mi se întâmplă să nu găsesc cuvintele care să descrie astfel de viziuni. De astă dată, nu numai cuvintele, dar nici măcar imaginile nu le pot formula. Imaginaţia s-a alăturat limbii în imposibilitatea de a descrie ceea ce parcă am văzut cu alt organ de reprezentare (nu de vedere, ci de conformare a viziunii).

Însoţitorul meu m-a învăţat să iau aminte la toate scenele, căci fiecare este esenţială şi simbolică, descriind lumea în profunzime. Mi-a mai explicat că jumătăţile fiecărei scene sunt relativ autonome şi pot fi recombinate unele cu altele. Recombinarea aceasta e o lege esenţială a lumii şi a libertăţii noastre în ea. Pe de altă parte, fiecare scenă conţine

şi ea posibilităţi de opţiune, aşa cum probele prin care trecusem (înotul şi înecul) aveau delimitate foarte limpede stările sufleteşti prin care treceam alegând între ele. Varianta aleasă devine plină, consistentă, ceea ce nu înseamnă că celelalte încetează să existe, ci doar că sufletul nostru merge într-o anumită direcţie, umplând succesiv (sau identificându-se cu) o secţiune sau alta a ansamblului de esenţe. Felul în care trăisem stările de spirit ale probei, o trăire în timp, era aici spaţializat în aceste simboluri substanţiale, ce constituiau un fel de tipare, nişte modele ale arhirealului.

Dintre ansamblurile rotitoare pe care însoţitorul meu mi le-a arătat în spaţiile-fagure, am fixat ca prin vis una anume, poate fiindcă avea figuri umane. Erau patru femei (având vibraţia interioară, hieratismul, sau puterea a ceea ce probabil numeau anticii nişte zeiţe), despărţite în două grupuri, două în dreapta, două în stânga, întoarse uşor unul spre celălalt. Nu ştiu ce reprezentau, pentru că însoţitorul meu nu îmi explica în idei, ci îmi arăta empatetic. Înţelegerea avea loc ca o modelare a sufletului meu după forma şi dispoziţia ansamblurilor ce-mi erau arătate. A înţelege însemna a mă identifica acelor simboluri făcute din aceeaşi substanţă ca şi sufletul meu, a le lăsa să se impregneze în mine, încât, la momentul potrivit, sufletul meu să ştie singur ce formă (dispoziţie, stare, poziţie) să adopte într-o anumită situaţie dintr-o altă lume. În ce priveşte scena celor patru femei, esenţa ei nu stătea în ceea ce reprezenta fiecare dintre ele, ci în echilibrul stabilit între ele. În tensiunea care organiza ansamblul.

1993

3 ianuarie

Am visat din nou că zbor. Ne trezisem mai devreme ca de obicei, afară era încă întuneric, şi am povestit o vreme despre Twin Peaks, călătoria şamanică, vânzarea sufletului (care mie mi se pare imposibilă sau iluzorie). comportamentul în stare decorporalizată şi modalităţile de a înfrunta răul. Apoi am adormit iar, până pe la ora nouă şi jumătate.

Am zburat de trei ori. Primul zbor a fost cel mai lung, dar şi cel mai puţin limpede, încât nu mi-l amintesc prea bine.

În cel de-al doilea vis se derula o întâmplare onirică obişnuită. Intrând într-un birou unde trebuia să facem o cerere, Ruxandra şi cu mine descoperisem că la primul birou şedea o prietenă de-a noastră, îmbogăţită peste noapte. Ne-am mirat, apoi am ieşit din clădire,

prietenii care ne însoţeau s-au suit într-un automobil modern, iar noi într-unul neobişnuit, care s-a dovedit a aparţine prietenei bogate. Era un Rolls Royce decapotabil. Cred că din el am început să zbor.

Afară era încă întuneric, ne aflam fie după amurg, fie înaintea zorilor. Luminile stâlpilor de telegraf băteau asupra frunzişurilor copacilor, făcându-le neclare, ireale. M-am înălţat din automobil şi am început să mă deplasez cu mare viteză în diferite direcţii, în zigzag. Ca întotdeauna, nu aveam control asupra zborului. Simţeam că îl pot dirija din interior, din plex, dar nu ştiam cum să mă concentrez, cum să îmi conduc voinţa. Zburam pendulând ca într-o barcă pe furtună. Sau ca într-un leagăn: direcţia în care îmi lăsam să atârne corpul devenea alunecoasă şi mă atrăgea ca un tobogan. După felul în care mă lăsam într-o parte sau alta primeam o acceleraţie spre o anumită direcţie de înaintare. Trupul părea să mi se potrivească pe şanţurile unui labirint aerian invizibil, pe ale cărui sinuozităţi alunecam fără să le văd dinainte. Eram euforic şi uşor neliniştit, temător să nu mă lovesc de vreun obiect. La un moment am trecut, despicându-le, printre ramurile înfrunzite ale unei sălcii. Ţineam ochii mai mult închişi, mai ales atunci când viteza se accelera. Am încercat şi să mă arunc vertical spre pământ, dar, în ciuda gândului că ar trebui să-mi fie frică că mă zdrobesc, traiectoria mea aluneca fără coliziuni, ca un trenuleţ „rusesc" pe meandrele şinelor sale.

Apoi am devenit mai calm. Zborul a încetinit şi am ajuns conştient de mine însumi. Stând la un metru deasupra pământului, am realizat faptul că zbor. Imediat mi-am spus că visez şi că din păcate experienţa mea va dispărea, aşa că am început să mă asigur de realitatea ei. M-am apropiat de pământ, chircit, şi l-am pipăit cu palma. Am simţit atingerea. M-am înălţat la câţiva metri şi am privit insistent obiectele din jur. Peisajul a devenit extraordinar de limpede, vedeam totul cu cea mai mare claritate. Mai mult, locurile s-au luminat ca o scenă şi obiectele au căpătat culori intense. Mă aflam deasupra unei curţi cu copaci, cu diferite lucruri aruncate în neorânduială. Am cercetat atent, cu o privire învăluitoare, zidul alb al casei, un automobil, o piatră, alte câteva obiecte, încercând să mi le fixez în memorie. Imaginea lor era atât de consistentă şi colorată, încât intuiţia că aş visa s-a zdruncinat şi, cu un început de bucurie căreia nu voiam să-i dau crezare, mi-am spus că poate de astă dată zbor cu adevărat, că puterea de a pluti ce emana din piept este în sfârşit reală şi nu va pieri

la trezire.

Al treilea zbor a urmat într-o nouă stare de spirit. Am abandonat curtea şi am început să mă înalţ cu faţa spre răsărit. Stăteam într-o poziţie yoga, cu genunchii îndoiţi în lateral, astfel încât tălpile se uneau sub mine. Dacă aş fi fost aşezat pe o suprafaţă obişnuită, poziţia ar fi fost greu de menţinut, fiind ameninţat să mă dezechilibrez; dar, cum pluteam, era extraordinar de stabilă. Mâinile mi se odihneau, într-o parte şi-n alta, pe genunchi, iar coloana vertebrală şi capul mi se înălţau vertical.

Deşi jos, la suprafaţa pământului, era încă noapte, eu intrasem în conul de lumină al unui răsărit, ce se revărsa de după munţii de la orizont. Pe măsură ce mă înălţăm, liniştit, aproape maiestuos, lumina devenea tot mai intensă, mângâindu-mi pielea genunchilor şi a braţelor. Soarele apăruse de după linia orizontului şi strălucea tot mai puternic. Dinspre el a venit o voce, însă nu fizică, ci mentală, care îmi spunea: „Vino la mine, fiul meu Adam!" Fără a mă speria, tulbura sau nelinişti, am răspuns aproape instinctiv, aruncând o privire înapoi spre pământ, asupra curţii şi a casei scufundate încă în noapte: „Eva e acasă, mă aşteaptă" şi am început să cobor, la fel de lin. Mintea îmi mergea repede; îmi spuneam că visul acesta e cam ridicol în grandomania lui, că personajele lui Dumnezeu, Adam şi Eva erau o rămăşiţă factice de mitologie în creierul meu adormit care construia visul. Totuşi, demitizarea aceasta nu îmi restabilea distincţia dintre vis şi trezie, deoarece înălţarea mea în răsărit şi mai ales poziţia extraordinar de stabilă a trupului aveau un grad sporit de realitate. Un nou gând mi-a împăcat senzaţia de realitate cu impresia de vis (datorată scepticismului pe care mi-l provocase identificarea mea grandilocventă cu Adam şi a Ruxandrei cu Eva): am ajuns la concluzia că scenariul mitic în care fusesem pus nu era real (nu eram Adam însuşi, iar Ruxandra nu era Eva însăşi), ci simbolic. Persoanele noastre lăsau să transpară strălucind în adânc tiparele lui Adam şi Eva. Concluzia aceasta (cam banală formulată acum la trezie, dar extraordinară atunci în vis) mi-a alungat tulburarea; ea cădea ca o certitudine liniştitoare, sporindu-mi calmul, lăsându-mă de acum indiferent la problema dacă zborul este doar vis sau realitate. Certitudinea pătrunsese, ca un laser, dincolo de suprafeţele ce se exclud reciproc ale visului şi realităţii.

Coborând, am reintrat în conul de umbră al nopţii, căci deasupra

casei încă nu răsărise soarele de la orizont. Ruxandra era afară, pe o esplanadă pavată din faţa curţii. Pe stradă treceau oameni grăbiţi, cum se întâmplă dimineaţa, înaintea zorilor, îndreptându-se spre slujbă. Mai păstram încă puţină energie de zbor, aşa că m-am învârtit în jurul Ruxandrei de câteva ori, arătându-i mândru şi bucuros că zbor. Ea nu era însă mirată de lucrul acesta, i se părea normal, şi a început să discute cu mine ca şi cum aş fi mers pur şi simplu pe lângă ea. Am mai dat câteva ocoluri, apoi am aterizat, iar visul a continuat în mod obişnuit, intrând în alte scene care nu mai merită să fie povestite.

28 iunie

Nunta era pe sfârşite, se făcuse de mult întuneric. Stăteam într-o uriaşă curte interioară, înconjurată din patru părţi de clădirile unei ferme mexicane. Mulţi dintre invitaţi plecaseră, mesele fuseseră ridicate, iar mijlocul curţii, cu solul de pământ bătătorit, prăfos şi roşcat, era acum liber. Cerul devenise roşu cărămiziu; cred că soarele – însă un soare de noapte – lumina norii din spate, creând un cer vişiniu strălucitor, ce lumina la rândul lui, ca în palmă, curtea sau piaţa în care ne aflam. Am văzut că bolta era străbătută de avioane cu reacţie şi am avut senzaţia că piloţii abia aşteptaseră venirea acestei nopţi deschise, calme, ca să zburde prin spaţiul liber al cerului. Avioanele desenau linii de aburi albi, ce păreau să fiarbă, brăzdând rapid văzduhul şi încolăcindu-se printre norii roşii. Parcă mi-ar fi trasat direct pe suflet tabloul acela splendid, de roşu stins şi iradiant, cu linii albe, spumoase, fumegânde.

La un moment dat, una din liniile de vată a căzut pe pământ, la câţiva metri de mine. Mi-am spus că trebuie să fie o bucată de meteorit, dar nu reuşeam să văd nimic în bulgărele de aburi ce fierbeau pe pământ. Un coleg de facultate, invitat şi el la nunta aceea târzie, a venit lângă mine. Aş fi vrut să mă apropiu şi să prind în mâini miraculoasa piatră ce fierbea, dar fâşâitul ei mă speria, făcându-mă să cred că mă va arde.

Am privit micul nor de vată cu multă atenţie, încercând să-i îngheţ mişcarea. Sub privirea mea, care îmi transmitea puterea sau dorinţa, piatra s-a imobilizat şi norul a căpătat o culoare ireală, gălbuie transparentă, ca un ceai de fosfor. Strălucirea aceasta mentală îi dădea o adâncime ce se deschidea într-o altă dimensiune, din afara spaţiului obişnuit. Parcă priveam o iluzie optică, venită dintr-o realitate esenţială, iradiantă, supraimprimată pe solul de pământ bătătorit şi

roşcat al curţii.

Norul cu lumină de ceai fosforescent avea mărimea unei măsuţe. Nu mai fierbea acum şi a luat forma unui castel în miniatură. I-am privit o clipă clădirile foarte limpede conturate, apoi formele s-au schimbat şi a apărut un alt palat în miniatură. Nu recunoşteam incintele plăsmuite, ca nişte proiecţii, din substanţa norului, dar aveam senzaţia că imaginile conţin un mesaj, o învăţătură. Forma unei construcţii se menţinea preţ de câteva secunde, până să mi se întipărească în minte, apoi se transforma într-alta. Vedeam cristalin fiecare corp de clădire, fiecare fereastră, crenel, horn sau stâlp, ca şi cum micile machete de lumină, strălucind molcom din interior, ca nişte vapori transparenţi de ceai, ar fi avut puterea de a sublinia fiecare amănunt cu o claritate nefirească. Imaginea rămânea atâta timp cât era nevoie ca percepţiile mele să o individualizeze; eu, însă, nu apucam să o recunosc, să o identific în mod conştient.

Fostul meu coleg de facultate, la fel de vrăjit ca mine, s-a rupt din paralizie şi, cu o nonşalanţă care mie mi se părea iresponsabilă şi periculoasă, a început să se învârtă în jurul formelor de lumină, încercând să le prindă în mână. Eu simţeam că în spatele proiecţiilor miniaturale se afla de fapt meteoritul în fierbere, la fel de periculos, dar colegului meu nici nu-i trecea prin minte că s-ar putea arde. Când norul gălbui iradiant s-a imobilizat în forma unei curţi cu ziduri şi turnuri concentrice, el a întins mâna spre o clădire de raze. Nu a păţit nimic, cum mă temusem, dar nici nu a reuşit să oprească imaginea. La apariţia următoarei construcţii, a apucat unul din turnurile laterale. În contact cu forma iradiantă, mâna i s-a încărcat de energie. A rămas o clipă imobilizată pe turn, cu degete mai mari, maleabile. Colegul meu a retras-o, mirat, şi am văzut că o ţine ca pe o torţă. Palma şi degetele deveniseră strălucitoare şi transparente, şi se lungeau prin aer.

Intuiam că nu e bine să mă port precum colegul meu, că trebuie să rămâi sfios şi prudent faţă de meteoritul din mijlocul norului, şi nu să te apropii de el ca de un obiect fizic. Imaginile care se formau în el îmi deveniseră cunoscute. Nu le puteam identifica în mod raţional, dar ceva din mine le recunoştea. Nu m-am mirat prea mult când m-am pomenit spunând:

— Nu-ţi bate joc de copilăria mea.

Spusesem acestea pentru că mi se păruse că recunosc, obiectivată în construcţia miniaturală, imaginea unei case din

copilărie, poate a bunicilor. Oricum, tonul vocii mele nu fusese mustrător, ci tandru-mirat, ca într-o feerie. Cuvântul „copilărie" a provocat un fenomen ciudat: clădirile de raze s-au tulburat şi din ele a apărut un copil strălucitor, care a ieşit din nor şi s-a îndreptat spre mine. Nici nu am apucat să mă mir. M-am lăsat pe spate şi am prins copilul în braţe. Nu ştiu câţi ani avea, dar ştia să vorbească şi mă privea inteligent. Trupul lui degaja o lumină caldă, care mă pătrundea până în coşul pieptului, asemeni unei fericiri.

— Eşti cam negru, tu, m-am pomenit din nou spunându-i, cu gândul la trupul lui de meteorit calcinat de ardere.

Mă lăsasem pe spate şi îl ţineam în mâini, deasupra mea, atingându-i şi frecându-mă cu tandreţe de pielea lui catifelată. De fapt, nu ştiu ce s-a întâmplat în vis cât timp l-am strâns în braţe, ca şi cum lucrurile pe care le-am gândit şi pe care mi le-am spus nu ar putea fi nicicum povestite în limba obişnuită, în gândirea mea din timpul treziei. Simţeam o duioşie care mă inunda, făcându-mi trupul permeabil. El îmi spunea sau mă făcea să intuiesc ceva în legătură cu împlinirea celor mai ascunse dorinţe, norul cu lumină de ceai putea fi chiar proiecţia sufletului meu, copilul din meteoritul arzând era poate chiar împlinirea dorinţelor atât de adânc aşteptate.

3 iulie în urmă cu o lună, Dana a avut o a doua criză psihotică, pierzând conştiinţa faptelor sale.

Azi-noapte, am visat-o în felul următor. Ne aflam pe malul unui râu. Putea fi Someşul, dar numai privit din afară, căci, în adânc, avea cu totul alte dimensiuni. Apa curgea peste diferite forme ce se prelungeau mult în jos, sub nivelul apei. Într-un loc se afla un uriaş tub (sau cazan) vertical, de trei sau patru metri în diametru, ale cărui margini se aflau chiar la suprafaţa apei. Pe marginile circulare era sprijinită o scândură, iar Dana şedea pe ea. Eu înotam în preajmă şi mă oprisem să mă odihnesc ţinându-mă de marginea cazanului subacvatic. Ruxandra stătea în picioare, pe pietrele de pe ţărm, la doi-trei metri depărtare de noi. Era noapte, dar lumina care domnea nu era naturală. Nu se vedea lună sau stele, nici vreun bec sau far. Era o lumină de spaţiu interior, mental, care nu luminează nimic, lasă totul în beznă, şi totuşi tu vezi tot ceea ce se întâmplă.

Voiam să-mi dau drumul să înot în nişte bulboane aflate ceva mai în jos de cazanul scufundat, când mi-am dat seama că scândură pe care şedea Dana avea o poziţie precară. Desprinderea mea ar fi putut

s-o dezechilibreze şi s-o facă să cadă. Nu îmi aduceam aminte dacă Dana ştie sau nu să înoate, dar am simţit o strângere de inimă. Cu cât mai multă precauţie, mi-am dat totuşi drumul. Cazanul şi-a pierdut echilibrul, peretele lui s-a înclinat şi capătul scândurii a alunecat, aruncând-o pe Dana în apă. A dispărut fulgerător în interiorul vertical al tubului.

Am strigat-o pe Ruxandra şi m-am repezit peste marginea de metal, în cercul cazanului. Ştiam că trebuie să mă scufund şi să o aduc la suprafaţă înainte să se înece. Dar, în întuneric, în fundul apei nu aş fi văzut nimic. Nu aveam idee cât de adâncă este incinta circulară, deşi îmi reprezentam interiorul ei rotund. Dana putea să fi ajuns la o adâncime destul de mare, de trei sau patru metri, iar fundul incintei nu ştiam dacă e curat sau e acoperit de un strat de nămol, în care să fie prinse picioarele Danei. Ruxandra se agita disperată pe marginea tubului (venise până lângă mine călcând pe pietrele ce ieşeau din apă). I-am strigat să ţină o lanternă aprinsă îndreptată în jos, în speranţa că raza ei va face transparentă apa din incintă.

Nu ştiu dacă am ajuns să o scot la suprafaţă, sau Dana a ieşit totuşi singură.

22 noiembrie

De profundis clamavi, cu voce prelungă, sfâşiată, de-a lungul pereţilor moi şi curbi, topiţi în întuneric, ce urcă înspre tine, asemeni copiilor uitaţi afară, în noapte, speriaţi, fugind pe străzi, dorind să plângă, abandonaţi cum nu au fost niciodată, pentru totdeauna, în ritmurile acestea molcome şi triste, de oraşe pustii, aşteptând un miracol, una din cele trei dorinţe, pe care un duh uriaş şi invizibil le oferă gâfâind, cu voce surdă şi scufundată, cele trei dorinţe ale basmelor de mult uitate, atât de iubite, ca o cameră caldă, Dies illa, dies irae, izbucneşte ca un fulger, sfâşie camera în două, de la masă până la uşă, pereţii se scorojesc, aerul devine gelatină cristalină, vârful de foc al mâniei linge pereţii, învolburează tablourile şi te loveşte în piept, cazi pe spate, râzând speriată, moş Crăciun nu va veni nici anul acesta, te va lăsa să plângi ca o copilă pierdută, în faţa bradului sclipind în întuneric, în jurul căruia nu se mai adună decât siluete de umbră, toţi au plecat, eşti singur acum, strălucitor. Zadarnic. Şi din nou pereţii aceştia moi şi curbi, uluitor de înalţi, ca nişte tobogane de catifea, înfioraţi o clipă de suflul mâniei, apoi răsunând gol, duhul care pleacă încet, dorinţele care nu au mai putut fi împlinite, noi, din nou copii,

uitaţi afară din casă, fugind speriaţi pe străzi, căutând lumina aceea din spatele geamurilor, din camere îndepărtate, unde totul e bine, e cald, cu oameni ciocnind veseli în jurul mesei. E încă un miracol trist, aşteptat în zadar, întâmplat niciodată, printre vise lungi, cu picioare de monstru, lungindu-se printre mese, în toată camera mea prelungă, care nu mai adăposteşte bezna caldă a nemuririi.

20 decembrie

Am ajuns împreună cu bunicul de la Alba Iulia la psihanalist. Acesta avea un birou de consultaţii cu mobilier metalic. M-am aşezat de-o parte a unui birou, bunicul de cealaltă, pe nişte scaune înşiruite pe lângă perete, iar psihanalistul se plimba în picioare. Era un cunoscut: chiar dacă nu îl întâlnisem niciodată personal, aveam cunoştinţe comune. Spre exemplu, din biroul său tocmai plecaseră nişte cunoscuţi de-ai mei, doi tineri din oraş. Pregătindu-mă parcă, pentru a mă destinde, doctorul îmi vorbea despre ei, şi de fapt eu însumi îi văzusem pe când mai erau încă în cabinet, înainte de a pleca. Problema unuia dintre ei, înalt şi creţ, era legată de impotenţă; doctorul râdea de el – nu însă cu răutate – căci tânărul tocmai divorţase (ceea ce constituia o falsă rezolvare), dar îşi găsise deja o altă femeie. Eu mă simţeam destul de uşurat, căci, prin comparaţie, nu impotenţa era problema mea; nu se poate spune, simţeam eu, că e vorba de impotenţă în cazul cuiva (al meu) care a făcut dragoste un interval lung de timp, iar de la o vreme îi scade treptat apetitul sexual, indiferent dacă asta se întâmplă din cauza unui început de asceză (care redirijează energia sexuală în altă parte), cum îmi spuneam până atunci, sau din cauza unei inhibiţii progresive, cum putea să-mi treacă prin minte acum.

Nu ştiu de ce venisem însoţit de bunicul, probabil era singura rudă din oraş, restul erau toţi plecaţi, nici nu îi aveam în minte. Probabil şi fiindcă bunicul fusese cel care mă însoţise la spital, la fel acum, atunci când făcusem prima criză de apendicită. Doctorul s-a aşezat într-o latură a biroului, încât toţi trei alcătuiam un triunghi, şi mi-a cerut să încep să vorbesc ca şi cum am fi în familie. I-am răspuns că nu e consultaţie obişnuită, la care însoţitorul poate să asiste (ca în cazul apendicitei), şi l-am rugat pe bunicul să nu se supere, dar e o problemă intimă şi aş vrea ca el să iasă. Nu a părut deloc mulţumit, avea o faţă umedă, întinsă, cu piele albă de broască, dar nu se putea împotrivi, doctorul lăsa de înţeles că, dacă aşa vreau eu, consultaţia

trebuie să se desfăşoare între patru ochi. Fără să spună nimic, dar cu frustrare în gesturi, bunicul s-a ridicat şi a ieşit. A reintrat după puţin timp, sub pretext că îşi caută pălăria sau alt obiect uitat în cabinet. În fapt, avea în mână un microfon mare, cu un bulb negru şi rotund la capăt, şi încă două microfoane minuscule, cu clamă pentru a fi ataşate la haine, cum au speakerii. Am înţeles numaidecât că intenţionează să lase un microfon în cabinet, ca să ne poată asculta. Nu m-am revoltat, fiindcă nu îi cerusem bunicului să ne lase singuri din ruşine pentru cele ce voi spune, ci mai degrabă doar pentru a nu fi inhibat de o altă persoană şi a mă elibera complet în faţa doctorului. Mi-era aproape indiferent dacă ceea ce voi spune va fi ascultat de altcineva pe care nu îl vedeam, voiam doar să fiu singur cu doctorul în încăpere. În cele din urmă bunicul a ieşit, probabil renunţând la microfon, fiindcă nu m-am mai gândit la el.

Doctorul mi-a lăsat întâi un timp de pregătire, precum la examenele de doctorat, interval în care mi-am schiţat pe o hârtie ceea ce aveam să-i spun. Am început să-i explic, cu multă limpezime, teama de impotenţă care îmi apăruse în ultima vreme. Notiţele cuprindeau o serie de asociaţii, însă din păcate am uitat cea mai mare parte din ceea ce am spus. La un moment dat, desenasem chiar două pătrate, împărţite în mici careuri în interior, asemeni celor din jocul cu vaporaşe. În fiecare din ele se aflau nişte figuri care reprezentau problemele mele, sau mai exact structura problemei mele. I-am spus doctorului că instinctiv simţeam că necazurile stăteau în pătratul din stânga. El era încântat, susţinând că intuisem asociaţiile corecte. A pus nişte cruciuliţe sub formele mele întunecate şi a provocat o transformare a pătratului: formele desenate de mine s-au topit, ca şi cum ar fi intrat la fund devenind invizibile, încât au rămas în relief doar cruciuliţele puse de el, ca şi cum ar fi ieşit la suprafaţă. Făcuse o transformare ce ducea de la superficial la esenţial. Continua să lucreze pe grafic, iar eu i-am spus că cele două pătrate corespund părţii din faţă (cel din stânga) şi părţii din spate (cel din dreapta) ale creierului meu, pus din profil peste ele. Am adăugat însă că această observaţie e o raţionalizare şi nu o intuiţie, dar el a replicat că orice tip de asociaţii este revelatoriu.

Lucrurile păreau a merge bine, căci reuşisem, luându-mi curajul de a mărturisi torul deschis în faţa doctorului, să-mi dispun şi fixez structura problemei mele mentale. Şedinţa se apropia de sfârşit.

Doctorul s-a ridicat şi, plimbându-se, a început să-mi recomande, ca tratament, o vacanţă la mare. Îmi descria o vilă (sau un hotel), pe care şi eu o cunoşteam de altfel, unde, în ciuda condiţiilor precare şi a lipsurilor destul de mari (nu exista recepţioner, baia era comună – eu de altfel vizualizam perfect locul), petrecuse o vacanţă liniştitoare. M-a năpădit o tristeţe galopantă. Nu asta era soluţia pe care o aşteptam, era o soluţie superficială, pe care de altfel o încercasem deja. Vara trecută fusesem şi eu cu Ruxandra la mare, într-un loc chiar mai confortabil decât cel recomandat de doctor, pentru ca soarele şi apa să ne umple simţurile, să ne aromeze, să ne sensibilizeze într-un paradis sexual, dar fusese aceeaşi vară târzie, care mă chinuie şi în alte vise, cu un soare umbrit şi răcoros, bătând pieziş printre zidurile caselor şi pe suprafaţa apei, precum toamna când încerci să ignori încă frigul, să împingi vremea înapoi în canicula verii.

M-am simţit speriat şi abandonat. În spatele meu se deschisese uşa spre o sală de aşteptare în care, pe un divan masiv de piele neagră, se agitau, pregătindu-se să intre în cabinet, alţi doi sau trei pacienţi. Şedinţa se va fi sfârşit fără să fi rezolvat ceea ce mă apăsa, urma să plec, ca şi cum totul fusese spus şi vindecat, pe când eu simţeam că totul e încă apăsător înăuntru, chiar dacă ceea ce conştientizasem în prima parte a şedinţei fusese real şi efectiv. Aproape disperat, le-am închis uşa în nas celorlalţi pacienţi şi l-am prevenit pe doctor cu un ton de implorare disperată că nu asta era soluţia, că nimic nu fusese rezolvat pentru mine. Mi-am lăsat capul pe masă şi am început să plâng, cu iradieri profunde în piept, direct spre nucleul angoasei, pe care simţeam că o ating plângând şi o lăsam să se descarce. Mi-e frică, îi spuneam psihanalistului, mi-e frică, spuneam, lăsând să se asocieze acestor cuvinte numele Ruxandrei, ca într-o revelaţie înceată, ce deschidea o uşă spre formaţiuni mai adânci ale gândurilor mele, ce promitea o cale mai directă spre o problemă pe care visul mi-o pusese şi pe care, prin trezire, aveam s-o pierd în umbră. M-am trezit brusc din plâns, cu spaima că, treaz fiind, nu voi putea continua această şedinţă de psihanaliză şi voi rămâne încărcat cu apăsătoarea angoasă ce se voia explorată. Dar trezia, chiar în timpul ce scriam visul, încercând să-l fixez, a atenuat angoasa, a pus o altă ordine în importanţa gândurilor mele, împingându-le din vis în neant.

1994

16 ianuarie

Acum trei sau patru nopţi, poate chiar de ziua mea, am visat din nou că zbor. Mergeam pe un drum de pământ bătătorit, plin de bălţi şi de noroi. Păşeam cu grijă, încercând să nu mă murdăresc. La un moment dat, am sărit peste o băltoacă, prea lată ca să o pot trece dintr-un singur pas. În timpul scurt cât m-am aflat în aer, priveam în jos, la apa care trecea pe sub mine. Piciorul drept tăia aerul, în faţă. Se apropia momentul să cad pe malul celălalt al bălţii, dar am văzut că piciorul mi se îndrepta spre un pământ noroios. Dacă aş zbura numai cu câteva palme mai încolo, mi-am spus, aş putea depăşi stratul de noroi şi ateriza pe pământ uscat. Am făcut un mic efort din piept, ca o crispare atunci când urmăreşti o bilă sau o minge a cărei traiectorie ai vrea să o corectezi prin gestul tău spontan, empatetic, ca şi cum, sărind la groapa cu nisip, mi-aş ridica cât mai sus picioarele pentru a atinge cât mai târziu pământul. Într-adevăr, crisparea mea a prelungit saltul, piciorul a continuat să plutească, depăşind noroiul de dedesubt.

Instantaneu, mi-am dat seama că regăsisem felul de concentrare necesară pentru a zbura. Aproape toate visele de zbor începeau în acelaşi fel, prin întârzierea căderii în timpul unui salt. M-a năpădit euforia. Acum sub mine era pământ uscat, aş fi putut ateriza, dar mi-am impus să continui plutirea. Era evident, nu cădeam, zburam mai departe, zburam. Am prins avânt şi am început să mă înalţ. Am trecut pe lângă terasele înconjurate cu un parapet de cărămidă de pe acoperişurile unor clădiri. Mă gândeam să mă opresc pe una din ele, apoi am renunţat, fiindcă aproape întotdeauna când poposesc din zbor pe o platformă, contactul cu solul îmi transmite imediat senzaţia de – vid şi de vertij, încât îmi pierd curajul de a pluti. Doar în aer îmi dispare frica aceasta, ca şi cum, neavând niciun punct de sprijin, sunt obligat să mă încred în voia jocului de concentrare şi presiune din piept care îmi reglează plutirea.

Am uitat peripeţiile zborului. Dar lucrul mult mai important a fost următorul: eram atât de fericit că am regăsit visul de zbor încât, la un moment dat, m-a pătruns bănuiala că el nu va dura nici de astă dată, că e iluzoriu. Tot mai mult mi se deştepta conştiinţa că sunt de fapt în vis, că senzaţia de plenitudine va lua sfârşit la trezire. Cred că, disperată, mintea mea a căutat, cu spaima iminenţei trezirii, o soluţie. Unul din exerciţiile şamanice pe care i le dă don Juan lui Carlos este acela de a-ţi găsi mâinile în somn. Castaneda spune că lucrul cel mai greu pentru el a fost să ajungă să-şi controleze mâinile, adică să

găsească modul de a le porunci ce au de făcut în vis. Cu mult mai greu mi se pare, însă, să-ţi aduci aminte în somn că vrei să-ţi vezi mâinile în vis. Or, iată, acum îmi venise acest gând şi, mai mult, de el depindea, într-un fel destul de obscur, fixarea sau menţinerea certitudinii zborului.

M-am oprit din planare, plutind vertical, în picioare, şi, lăsând atenţia asupra zborului pe planul al doilea, m-am concentrat asupra gestului de a-mi vedea mâinile. Am întins braţele lateral, apoi am îndoit braţul drept şi am apropiat palma de ochi, ca în exerciţiul neurologic de a-ţi nimeri cu degetul vârful nasului, aducând mâna din lateral şi ţinând ochii închişi. Palma mi s-a desfăşurat în faţa ochilor. Era acolo, reală, concretă. Am repetat gestul cu mâna stângă, aducând şi palma acesteia în faţa nasului. Era foarte uşor, gestul era natural, nu întâmpinam nicio greutate, mai mult chiar, aveam o precizie şi o rigoare parcă anume destinate să-mi dea de înţeles că experienţa e reuşită. Iar siguranţa aceasta se revărsa şi asupra posibilităţii de a zbura, cristalizând într-o certitudine menită să rămână vie, radiantă, şi *după* trezire.

23 mai

Se făcuse seară când am trecut podul spre platforma acelui oraş (sau cartier) de blocuri de beton. Eram într-o excursie de unul singur fără un scop anumit, sau, mai exact, ceea ce urmăream era tocmai rătăcirea fără scop, care să mă elibereze din spirala agitaţiei şi a timpului. La intrarea în oraş se afla o vastă clădire suspendată, având forma mai multor piramide cu vârful în jos. Sus, în bazele ei aeriene, erau amenajate camere pentru cerşetori şi oameni rătăciţi ca mine. Deşi nu aveam unde să dorm, am renunţat la gândul de a intra şi a cere un pat, mai ales că până la căderea nopţii mai era timp destul, soarele strălucea încă în asfinţit, aruncând o puternică lumină piezişă asupra blocurilor şi străzilor.

Am pornit de-a lungul bulevardului principal, ce se întindea în continuarea podului. Undeva înainte se vedeau nişte monumente legate de un holocaust, am impresia că era vorba de masacrul fasciştilor asupra… armenilor, dar asta are mai puţină importanţă. Voiam să vizitez însă acele închisori transformate în monumente. În stânga şi în dreapta, pe strada care se îngusta, şezând direct pe trotuar, se înşiruiau cerşetori.

Se făcea tot mai întuneric, dar nu din cauza nopţii, ci a faptului

că strada se transformase într-o galerie acoperită. În stânga, în fundal, vedeam contururile unei închisori dezafectate, în a cărei curte mişunau turişti. Pe un perete exterior o peliculă documentară, cu imaginii vii, uriaşe, ale lagărului. Galeria se îngustase acum foarte mult, nu avea decât trei sau patru metri lăţime şi doi înălţime. În faţa mea cotea în unghi drept spre stânga, spre locul unde se afla puşcăria. Mi-am dat seama că silueta acesteia, pe care o văzusem decupându-se pe cer, nu era decât o imagine de diapozitiv, proiectată pe peretele din capătul galeriei. De fapt, nu era un film, ci o realitate împietrită în zid ca un basorelief transparent. Galeria însăşi era un beci de închisoare, iar cerşetorii care şedeau ici-colo, ca la gurile de metrou, erau oamenii închişi aici, în stare de descompunere. Mă înspăimântau, pentru că păreau să aparţină unei alte lumi mentale, înfricoşătoare, străină.

Am pornit pe coridorul din stânga, ce se dovedea a fi o fundătură. O greutate ciudată îmi făcea dificilă înaintarea, ca şi cum aş fi trecut prin locuri pline de forţă, ce nu permiteau accesul oricui. Când mă aflam la vreo zece metri de capătul galeriei înfundate, pe care viziunea clădirii-închisoare se zărea tot mai limpede, ca o imagine de energie ce străbate pereţii, asemeni unui loc unde se deschide intrarea (sau ieşirea) unui câmp spiritual, un puşcăriaş s-a ridicat de lângă mine şi s-a îndreptat spre alţi doi puşcăriaşi, aflaţi în faţa noastră. Din cauza îmbrăcăminţii lor mizerabile şi a felului cum stăteau sprijiniţi de zid, am crezut că sunt epuizaţi de inaniţie şi nemişcare. Dar în acelaşi timp ceva îmi spunea că tocmai fiindcă erau închişi şi izolaţi, obligaţi la imobilitate şi întuneric, descoperiseră calea meditaţiei şi a interiorizării mistice. Mă aflam într-un câmp de forţă mentală, imaginile de la capătul galeriei erau de fapt locul unde acumularea acestor energii dezagrega realitatea şi construia imagini din jeturi luminoase de forţă. Mi s-a făcut teamă de cei trei oameni. Cel din dreptul meu se aşezase din nou pe lângă zid şi mă privea fix. Ochii îi deveniseră luminoşi, din ei ţâşneau două raze fosforescente care mă paralizau. Am făcut câţiva paşi spre ceilalţi doi, care şi-au întors şi ei spre mine ochii, ca nişte fascicule luminoase. Eram speriat, simţeam că nu sunt pregătit să suport intensitatea acestui loc, aşa că am pornit înapoi. Când am dat colţul spre galeria care ieşea înapoi spre strada principală a oraşului, am trecut pe lângă alt om şezând sprijinit de perete. Mă privea pe sub gene, ochii nu îi străluceau, dar nu eram deloc liniştit, intuiam că intenţionează să mă oprească şi nu ştiam cum o va

face şi nici cum m-aş fi putut opune. După câţiva paşi, i-am auzit vocea prevenindu-mă că în faţa mea se află un şarpe care are să mă muşte. Într-adevăr, pe pământ am descoperit o reptilă maronie, pe care o confundasem la început cu un cordon sau o curea de piele. Fără urmă de îngrijorare, ca şi cum muşcătura cu venin nu reprezenta o ameninţare, omul a început să mă înveţe cum să prind şarpele. apucându-l de ceafă. Sentimentul că pentru asta venisem aici, ca să dau peste un om care să mă înveţe, mi-a creat o stare bruscă de relaxare şi împlinire. Trecând peste teamă, am apucat şarpele de ceafă, cu degetele cât mai apropiate de cap, încât să nu se poată răsuci să mă muşte.

M-am întors cu el lângă omul sprijinit de perete. Era îmbrăcat în haine simple, sărăcăcioase, dar nu era nici cerşetor, nici puşcăriaş, ci doar un om indiferent la aspectul său fizic. Avea o figură cu trăsături mate, puternice, cu nuanţă de indian. Cred că era bătrân, dar arăta în plină vigoare şi foarte agil. Mi-a făcut semn să mă aplec lângă el. Şarpele se zbătea şi mi-era frică să nu ajungă cu gura la degetele mele. Bătrânul a început să-mi arate ceva în legătură cu şarpele. A fost o demonstraţie lungă, dar nu reuşesc să-mi dau seama în ce consta, deoarece nu era formulabilă în cuvinte. Şarpele era, de fapt, am văzut la indicaţia bătrânului, o şopârlă. În dreapta noastră se afla o piatră plată, cu o scobitură pentru apă sau sânge, ca un altar. Bătrânul nu îmi vorbea, dar gesturile lui făcute asupra şarpelui-şopârlă aveau pregnanţa unei explicaţii, menite să mi se întipărească în memorie, indiferent dacă la trezire nu aveam – cum se şi întâmplă de fapt – să mi le pot aminti sau explica. Era o învăţătură pentru o altă parte din mine, trează la un nivel mai adânc decât cel al conştiinţei de zi cu zi. Bătrânul a despicat pielea şopârlei în spatele capului şi a băgat degetul în ea ca într-o mănuşă, umflându-i şi deformându-i corpul. Prin rană şi pe gură, zbătându-se, şopârla a început să lase să se scurgă un lichid transparent, care credeam că e venin. Lichidul se aduna în scobitura din micul altar de piatră, deasupra căruia ţineam şopârla. Mi-era milă de ea, dar mi-am dat seama că ea nu era supărată sau mânioasă de ceea ce îi făcea bătrânul, aşa cum un animal bolnav acceptă ca doctorul să-l pipăie fără să se împotrivească. Bătrânul îmi explica că trebuie să mă las muşcat de şopârlă, fără să-mi fie frică de otravă. Am slăbit puţin strânsoarea şi reptila şi-a întors capul spre mâna mea, prinzându-mă de deget. Nu era o muşcătură tăioasă sau dureroasă. îi simţeam dinţii

ca o înţepătură dulce, tremurată, ca un curent electric ce îmi trezea o vibraţie plăcută. Mâna îmi intrase în contact cu lichidul şopârlei scurs pe stâncă.

Brusc, am simţit că am intrat în comunicare cu lumea şopârlei, că particip la sentimentele ei. Parcă m-aş fi deschis spre un alt univers de simţuri, ca şi cum aş fi trecut printr-o fereastră, rămânând pe loc. Şopârla îmi transmitea un sentiment foarte cald, de participare şi tandreţe. M-a năpădit o melancolie sfâşietoare, venită de la reptilă, care nu se datora însă sfârtecării ei, săvârşite de noi acum, ci altor cauze, pe care nu le înţelegeam. Am început să plâng necontrolat, ca şi cum sufletul îmi luase contact cu un val uriaş de tristeţe, ce trebuia consumat. Bătrânul m-a lăsat să plâng în voie, privindu-mă cu atenţie, ca un medic care urmăreşte liniştit efectul unui leac puternic. Când m-am liniştit, a început să mă ironizeze tandru. Simţeam că sarcasmul lui nu vine din răutate, ci este terapeutic, că nu lua în derâdere tristeţea în care mă aruncase lumea şopârlei – această lume, sau modul de comunicare cu ea, avea ceva feeric –, ci urmărea să mă ajute să mă întremez după epuizarea plânsului.

Am dat drumul reptilei, mi-am scuturat mâna de lichidul gelatinos, mi-am şters ochii şi nasul, mi-am aranjat hainele, m-am ridicat în picioare. Bătrânul mă privea zâmbind misterios şi mulţumit. Nu era nevoie de cuvinte, totul era foarte limpede, ceea ce trebuise făcut fusese făcut, doar eu eram năuc. M-am întors, neştiind şi nepăsându-mi dacă aveam să-l mai văd pe bătrân – întâlnirea aceasta era rotundă, nu avea nevoie de continuări – şi am pornit spre ieşirea din galerie, spre oraşul unde, după acest episod de iniţiere în ceva de care nu eram conştient, urma, în continuarea visului, să-mi caut un loc unde să dorm.

15 iunie

Acum două săptămâni, când m-am operat, ştiam că urmează să fiu adormit. M-am aşezat pe masa de operaţie, mi-au legat picioarele şi mâinile de-o parte şi de alta a mesei, şi într-o venă din mâna stângă mi-au pus perfuzia. Vedeam lichidul picurând prin tuburile transparente atârnate de un stativ şi am început să mă întreb dacă introduseseră deja anestezicul. În zilele precedente, ca să-mi fac curaj, îmi trecuse prin minte că operaţia ar fi un bun prilej pentru o experienţă paranormală, pentru o decorporalizare, şi gândul mă liniştise într-adevăr, dând un scop şi un orizont unei întâmplări pe care

altfel nu o vedeam decât ca un punct final, dincolo de care nu mă puteam gândi la nimic. Dar acum, pe masa de operaţie, deşi aş fi vrut la fel de mult să experimentez o decorporalizare, aveam unele îndoieli. Când eram adolescent, fiind odată într-o excursie la munte cu nişte prieteni, ne îmbătaserăm cu toţii iar eu îmi propusesem să mă trezesc din ameţeală prin exerciţii de concentrare yoga. Deşi am trăit o stare de luciditate oarecum anormală, limpede în nucleul ei interior, dar lipsită de control asupra trupului, am sfârşit prin a mi se face rău (probabil pur şi simplu din cauza băuturii). Amintindu-mi acestea îmi spuneam că ar putea fi riscant să mă concentrez asupra continuităţii conştiinţei. Ce s-ar fi întâmplat dacă nu aş mai fi adormit şi mi s-ar fi făcut rău în timpul operaţiei?

Sala căpătase o lumină ruginie şi se retrăsese în spatele ochilor mei. Imaginea tavanului de deasupra mea se imobilizase într-un continuum temporal, lipsit de mişcare, în care timpul nu curgea. Chiar şi gândurile mele referitoare la decorporalizare se fixaseră în substanţa de răşină întărită a acelei imagini ce mi se întipărise ca un cadru definitiv în interiorul craniului. (Nimic nu a întrerupt imaginea aceasta timp de câteva ore – de la 9 la 12 – cât a durat operaţia şi trezirea. Ca un fir continuu, m-am aflat tot timpul în această sală atemporală, cu gust de fier, ruginie şi fără oameni, fără să ştiu nimic –, cum aveam să reconstitui mai târziu – din ceea ce mi se întâmplă: doctorii, operaţia propriu-zisă, cusătura, transportul în patul din salon.)

Am început să mişc capul. De fapt, îl mişcăm deja, într-o parte şi-n alta, aproape zbătându-mă, de mai mult timp, dar abia acum începeam să percep lucrul acesta, ca pe o mişcare a altcuiva. Sala ruginie în care mă aflam prinsese să se agite uşor. Cineva dădea din cap şi era chinuit de durere. Simţeam o pătură acoperindu-mă. Când fusesem acoperit? Impresia păturii pătrundea încet în imaginea sălii. O vreme rămâneam într-o pată oarbă, apoi din nou mi se lumina o percepţie tactilă în creier. Îmi mişcăm şi mâinile – 169

mâna stângă, care atingea şi chiar se oprea asupra unui obstacol pe pântec, undeva în stânga. Vag, mi s-a infiltrat gândul că ar fi un pansament. Cineva se plângea, îl durea înăuntru, în pântec. „Nu te zbate! Nu mişca gâtul, nu da din cap!" mi s-a părut că aud, dar putea fi o iluzie. În zilele anterioare, auzisem de la ceilalţi bolnavi că nu e bine să mişti capul sub anestezie pentru că rămâi, spuneau ei, cu dureri

cerebrale toată viaţa. Dar pentru mine acest lucru nu avea importanţă, îmi spuneam în sala ruginie, mie mi se făcuse anestezie prin adormire, nu anestezie rahidiană, singura pentru care mişcare gâtului putea fi periculoasă. Dar chiar despre mine era vorba? Cine să nu mişte capul? Aşa a început să mi se strecoare conştiinţa că operaţia avusese loc şi că eram adormit. Cineva îmi umezea faţa cu un tifon ud; am fost aproape surprins dându-mi lent seama de asta. Însemna că Ruxandra era lângă mine, că mă aflam în salon, că operaţia se sfârşise.

Imaginea sălii roşiatice a început să se dilueze, depunându-mă încet într-un loc întunecat (nu vedeam), care era salonul. Mai târziu mi-am imaginat cum senzaţiile de durere (efectul antinevralgic al anesteziculuitrecea, nu însă şi cel soporific) au fisurat treptat imaginea ţintuită în creierul meu, lichefiind-o, pătrunzând prin interstiţiile ei, până la a o transforma, dintr-o viziune limpede cristalizată într-o lumină ireală, într-o viziune amorfă, curgătoare, înnoptată, a salonului simţit pe întuneric.

Era tot mai evident că pe mine mă durea pântecul şi că de aceea îmi plimbam mâna în zona aceea, încercând să-mi alin durerea. Dar nu eu sufeream, de aceea dădeam din cap şi începusem să mă tângui neajutorat, îl lăsam pe el să geamă uşurel, fiindcă îl durea, mă durea, însă nu puteam să controlez felul în care mă stăpâneşte durerea. Da, Ruxandra era cu siguranţă lângă mine, deasupra mea, ştergându-mi faţa şi rugându-mă speriată să nu dau din cap, să nu mă chinui. Prinsesem un fir de care să mă ţin în sincopele acelea necontrolate de conştiinţă, în care luam o clipă cunoştinţă vagă de mine, apoi dispăream din nou. Firul care putea să mă tragă afară prin haosul acela de hiatusuri era durerea şi un fel de spaimă că nu o not controla. Fiindcă atunci când sunt treaz sunt capabil să localizez şi să izolez o suferinţă, pe când acum aceasta mă stăpânea fără ca eu să am stăpânire asupra corpului care suferă. Începusem să traversez straturi tot mai apropiate de realitate, care mă conduceau, ca o succesiune de camere, spre suprafaţă. Recunoşteam oarecum procesul de revenire, fiind asemănător ieşirii din scurtele mele sincope de anemie (de circulaţie) când mă scol brusc din pat. Văd negru şi mă aflu în altă parte, în timp ce corpul îmi bâţâie ca şi cum ar fi al altcuiva. Mă stăpânesc totuşi suficient cât să mă las pe vine, pentru a nu risca să cad cine ştie cum şi să mă lovesc de pereţi sau mobile, şi aşa ghemuit aştept ca valurile succesive de atmosferă mentală să mă aducă tot mai

aproape de camera reală, pe care doar mi-o amintesc că trebuie să se afle în jurul meu. Şi în fiecare nouă stare de conştiinţă crepusculară mă minunez de mine însumi, mi se pare că sunt altcineva, diferit de cel de acum câteva secunde, într-un alt loc, diferit de cel dinainte. Cunoscând modul acesta de a urca afară din fântână pe firul tremurător de conştiinţă, am început să mă trag spre camera de spital. Puteam să ridic mâna stângă şi aşa am atins pe faţă forma vagă a Ruxandrei. Am încercat de câteva ori să deschid ochii, dar un fel de zdreanţă îmi stătea pe vedere, întunecând-o. Mi-a scăpărat o dată sau de două ori imaginea tavanului adânc scufundat în penumbră (era într-adevăr salonul meu) şi chiar chipul Ruxandrei, pe care îl percepeam deformat: nişte buze tăiate ciudat, mari, pe pielea întinsă şi solzoasă a obrajilor şi bărbiei, poate avea nas, însă ochii, fruntea sau părul rămâneau în afara mea. Totuşi era Ruxandra, intuiam cu bucurie lucrul acesta, şi, făcând un efort, prezenţa ei s-a rearanjat în mine, şi-a reluat încet locul, permiţându-mi s-o recunosc. Zbaterile mi se înteţiseră, am înţeles imediat de ce plâng bebeluşii: fiindcă nu se pot apăra de durere, aceasta îi înconjoară fără ca eul lor să poată ieşi din embrionul interior. Gemeam ca să exorcizez nu durerea ci trăirea durerii, începusem să articulez prin clei cuvinte prin care îi spuneam Ruxandrei ce mă doare.

Lucrurile au început să curgă mai repede. Mă depărtasem suficient de mult de viziunea de meduză a sălii de operaţie, prinsesem să fug înapoi spre lumină. Încă nu reuşeam să privesc (deschiderea ochilor îmi provoca dureri în nervii optici sau în vedere), dar acum ştiam asta şi nu mă îngrijoram. Durerea devenise mai precisă, mai vie şi mai personală, dar mă zbăteam să o calmez. I-am bolborosit Ruxandrei să nu fie îngrijorată, fiindcă nu păţesc nimic mişcând capul. Ea mă ruga să scot mâna de sub pătură, ca să nu-mi smulg pansamentul, dar, aproape responsabil, i-am îngăimat că ştiu că nu trebuie să smulg nimic şi că încerc doar să mângâi rana. Am întrebat-o când mi se putea face o injecţie de calmare şi ea a chemat o soră care, într-adevăr, a venit peste câtva timp, m-a făcut să mă întorc pe-o parte (începusem să mă pot mişca) şi mi-a dat o injecţie.

Încă nu vedeam, dar localizasem durerea în interiorul pântecului, Revenisem în mine, ca un om care iese din gura unei fântâni, şi mă impregnam în propriile mele membre, a căror suferinţă separată de mine (şi totuşi reverberând asupra mea) mă speriase. Injecţia m-a făcut să mă destind. Mi-a trecut prin cap să încerc o

relaxare yoga pentru a bandaja durerea. Şi, ca prin minune, m-am lăsat moale în mine însumi, trupul mi s-a destins şi durerea a fost izolată într-un tampon liniştitor de vată. Prin corp au început să-mi curgă curenţi lichizi, bolborosind ca un gaz de energie, umplându-mi membrele pe măsură ce le luam în stăpânire. Mi-am pus mâinile împreunate pe piept, simţind că am oprit durerea şi că acum sunt irigat de o putere ce avea să mă trezească încet şi sigur. I-am spus Ruxandrei, stând în continuare cu ochii închişi (dar acum nu mă mai îngrijora faptul că nu vedeam, ştiam că e un fenomen trecător), că mă poate lăsa singur, deoarece sunt bine acum şi am intrat într-un ou de energie. Aproape că am putut să-mi aleg cuvintele, mirându-mă cât de repede devenisem capabil de efortul de a potrivi termeni cât mai plastici pentru senzaţiile pe care le trăiam.

Ruxandra a ieşit într-adevăr un timp din salon (în spital avea loc o inspecţie şi rudelor nu le era îngăduit să rămână lângă bolnavi), iar eu, ca un făt în oul meu corporal de energie, mi-am revenit treptat, regenerându-mi contactul interior cu propriul meu trup. Mai târziu mi-am spus că, probabil, prin stări asemănătoare de conştiinţă necontrolată trecea Carlos când don Juan îl punea să facă experienţe cu halucinogene.

15 octombrie

Trecusem deja, în cursul acelei după-amiezi cu lumină de oţel, de mai multe ori pe lângă malul râului ce străbate oraşul. În dreptul unei pasarele, aproape de centru, remarcasem prezenţa oarecum caraghioasă a unui indian (quéchua), care stătea nemişcat în picioare, privind în lungul apei. Nu ştiam ce face, dar îmi venea să râd de el, deşi era evident că se concentrează. Avea chipul destins şi ochii pierduţi în depărtare. Întorcându-mă acum acasă, am observat în trecere că râul se umflase foarte mult, prin albie curgea o apă vijelioasă, căreia noroiul îi dădea o strălucire de cremă maronie. Indianul se afla acum pe pasarelă, la fel de imobil, privind în continuare apa. De astă dată am înţeles că statura lui are o anumită putere, transmite un fel de mesaj, şi nu mi s-a mai părut caraghios.

Râul se umflase din cauza ploilor. Eu coborâsem din tramvai şi îmi continuam drumul spre casă pe jos, prin parcul de pe marginea Someşului. Aleile erau răvăşite de furtuna care trecuse, pământul potecilor era desfundat, plin de mici viituri de apă, ce treceau printre crengi rupte şi rădăcini de copaci dezvelite din ţărână. Mai sus de pod

am întâlnit un om, un fost general, care îşi povestea o experienţă din copilărie. Îi plăcea să se strecoare printre rădăcinile unui copac uriaş, aflat şi acum în faţa noastră, respirând cu nasul foarte aproape de sol. Capul trebuia să-i rămână mereu doar la câţiva centimetri deasupra ţărânii, această poziţie limită de respiraţie constituind un fel de exerciţiu. Situaţia era mai riscantă şi mai pasionantă acum, când printre rădăcinile ca o plasă de şerpi curgea şi un vârtej de apă provocat de ploi. Totul era să respiri când pe o nară, când pe cealaltă, chiar la nivelul suprafeţei curgătoare a apei, îmi explica individul. Totul era să nu te sperii, fiindcă atunci înghiţeai apă. El era de fapt chiar eu, strecurându-mă printre rădăcini; nu m-am putut împiedica să nu mă agit, încât am înghiţit apă, începând să mă sufoc. Dar el îmi explica mai departe ce trebuie să fac într-o asemenea situaţie, cum să îmi menţin calmul şi să mut apa absorbită dintr-o nară într-alta, astfel încât să opresc senzaţia de sufocare. Într-adevăr, am reuşit să-mi eliberez nasul şi să respir controlat, inspirând chiar la nivelul apei.

Parcă trecusem pe lângă moarte, pe lângă înec (aşa cum scăpasem şi din accidentul de avion), şi eram liniştit, liber şi vesel. Ceva se schimbase în mine, lumea îmi apărea într-o altă lumină. Mai mulţi generali (militari cu priviri tâmpe şi ochi goi, care ar fi vrut mai degrabă să-l omoare pe indian, planurile de exterminare fiind singurul lucru la care ştiau să se gândească), din rândul cărora făceam (făcusem) şi eu parte, se aflau împrejurul meu iar eu le explicam că mă eliberasem din lumea lor mentală, că experienţa de control a îneculi îmi dădea o nouă libertate. Nu mă mai interesa ceea ce făcusem până atunci, simţeam că iubesc copacul printre rădăcinile căruia mă târâsem respirând la suprafaţa apei. Abandonasem deci lumea, nu mai avea niciun sens să continui drumul spre casă, rămâneam acolo, năpădit de acel sentiment de iubire şi comuniune cu obiectele magice care mă transformaseră. Am privit înapoi, în lungul râului, şi am văzut că indianul, care până atunci contemplase nemişcat apa stând pe pasarelă, transmiţându-mi prin aceasta un mesaj corporal, ieşise din imobilitate şi dădea să plece, ca şi cum îşi îndeplinise o sarcină.

Nu am mai plecat acasă, nu avea rost să mă întorc. împreună cu dublul meu (generalul transfigurat în urma iniţierii), am rămas în parc, în apropierea pământului, mergând până într-o poiană, unde copacii făceau loc unui teren viran, mărginit în depărtare de blocurile oraşului. Şezând între câteva trunchiuri ce formau un adăpost, am văzut trecând

pe cer, cu o viteză foarte mare, o sferă albă. Eram atât de exaltat, de plin de bucurie şi energie, încât am simţit că pot să opresc obiectul de lumină. Opreşte-te, farfurie zburătoare, am strigat cu un glas interior, care ştiam că vibrează prin empatie cu obiectul luminos de pe cer. Oricât era de mare şi cât de rapid zbura acesta, şi oricât de minusculă şi lipsită de importanţă părea fiinţa mea, discul a primit chemarea şi s-a întors într-o dungă, făcând un viraj larg pe boltă. Apoi m-a învăluit într-o lumină albă şi a coborât pe terenul viran.

Se afla în faţa mea, la câteva zeci de metri. Nu ştiam ce face, dar, reuşind să-l privesc mai atent, am descoperit brusc că are dimensiuni uriaşe şi forme foarte complicate. Era alcătuit din mai multe turnuri şi cilindri, care se învârteau în grupuri separate. Era o mişcare fascinantă, fiindcă rotaţia modifica formele fiecărui bloc de turnuri, aducând în faţă mereu alte structuri. Şi cu cât priveam mai concentrat, cu atât mi se dezvăluiau mai clar, în contururi bine tăiate, formele incredibile ale unor noi construcţii în rotaţie. Mi-am spus că ele respectă de fapt legea modelului meu cosmologic, de nesuprapunere în timp şi în spaţiu a obiectelor cu ele însele, curgând prin învârtire în mereu alte forme.

Dar obiectul îndeplinea ceva care mă privea şi pe mine. Vedeam, în depărtare, că din centrul său ieşea un con de lumină, ce izola pe pământ trupul generalului, supunându-l unei modificări. De fapt, eram chiar eu acela, am simţit brusc că eu sunt cel aflat în spaţiul delimitat de lumină şi că mi se făcea ceva asupra trupului. Mi-era uşor teamă, intuiam că urmează să mor, dar un gând, venit din uriaşul obiect cu părţi rotitoare care stătea deasupra mea ca şi cum m-ar fi protejat şi gestat, îmi transmitea siguranţa că nu este o moarte adevărată, ci o transfigurare, unul din evenimentele calde pe care le aşteptam de când mă umplusem de iubire pentru copac şi pentru toate lucrurile din jur, în urma experienţei de respiraţie înecată. Am resimţit o împunsătură în inimă şi un fel de transfer. Ştiam că eram luat din mine însumi, că nu mai sunt acelaşi, că nimic nu mai este cum a fost.

Nu m-am mirat deci când, oarecum rece, străin de mine, m-am pomenit în apartamentul părinţilor mei, aflat într-unul din blocurile de pe marginea terenului viran. Eram în apartament, străin, venit din afara mea, deşi probabil părinţii mei credeau că fusesem (rămăsesem) tot timpul acasă. Am rătăcit prin camere, am intrat în baia cu o lumină de leşie, am revenit la bucătărie, încercând să înţeleg ce se întâmplase,

de ce mă aflam acolo, de ce mă simţeam gol în mine însumi, unde dispăruse eul meu modificat şi transferat de către lumina obiectului rotitor. Din balconul bucătăriei am privit terenul viran. Uriaşul obiect dispăruse, dar încă se mai vedea locul asupra căruia pogorâse asemeni unei incinte gestante. Acolo se afla o rulotă părăginită, fără un perete, cu un locatar care pretindea că ghiceşte viitorul. Mama mergea din când în când la el, îmi explicau fratele sau tatăl meu, veniţi lângă mine pe balcon, ca să-i dezvăluie viitorul. Găseam că totul era de fapt jalnic, ghicitorul nu era decât un amărât care fusese prins în jetul de lumină vie, consistentă, al castelului zburător, dar care, după plecarea acestuia, îşi pierduse puterea, rămăsese o carcasă goală, doar cu amintirea puterilor sale clarvizionare induse de prezenţa sferei. De fapt, eu însumi mă simţeam gol şi teist, ca şi cum viaţa mea adevărată continua, în urma transferului, într-o altă lume, din care nu aveam semnale, pe care nu o puteam descrie, unde nu mai ştiam ce se întâmplă. Acolo se desfăşura o viaţă a mea intensă şi nlină, dar eu, nu ştiu cum, mă aflam singur aici, în locurile acestea crepusculare, atât de familiare altă dată, atât de străine totuşi.

Am coborât din bloc şi m-am îndreptat spre rulota ghicitorului. M-am oprit în dreptul unui trunchi foarte gros de copac tăiat, fără crengi, ce servea drept pod peste un şanţ, dincolo de care se afla rulota. Am încălecat pe trunchi, aşteptând nu ştiu nici eu ce. Mama a ieşit de la ghicitor şi a trecut podul, întorcându-se spre casă. După o vreme a ieşit de acolo şi tata; a venit direct spre mine, să stăm de vorbă. Mi-a spus că pe el nu pot să-l păcălesc, iar eu m-am simţit ciudat, înfrigurat. Că mama – eu ştiam că are dreptate, o simţeam în piept –, merge la ghicitor pentru a întreba de mine, că ghicitorul nu are în realitate puterea să vadă dincolo şi că îi vorbeşte doar despre ceea ce vede aici, îi spune că într-adevăr eu sunt acesta care mă aflu cu ei şi că mama vrea să creadă asta şi se înşală singură. Dar că el, tatăl meu intuise totul când a fost şi el la ghicitor, refăcuse în imaginaţie peisajul cu rulota părăsită aşa cum arăta atunci când uriaşa navă se oprise deasupra lui Intuia tot ce se întrmplase arunci aşa încât nu avea rost să mă prefac faţă de el Eu plecasem odată cu nava, fusesem transferat într-o altă realitate eul meu adevărat, plin, energic, trecuse pragul şi continua să existe la fel de viu şi de dinamic dincolo. Iar cel care mă aflam aici, cu ei, nu eram decât o carcasă goală. Încălecat pe trunchi, pe care îl făceam să se balanseze, am început să tac nişte consideraţii,

aparent detaşate, pe seama raportului dintre suflet şi trup. Dar imediat am înţeles că este o speculaţie goală, că realitatea este într-adevăr aceasta, derutantă, evidentă, definitivă, că eu nu eram aici decât o umbră în propriul meu corp, părăsit de mine însumi, ca un străin printre lucruri şi în locuri odată familiare, nici măcar trist sau gol, ci impasibil în timp ce eul meu adevărat îşi trăia viaţa euforică în lumea transferată, la care fiinţa aceasta vida a mea, părăsită aici, nu avea nicicum acces şi comunicare

1995

8 iulie

Am visat că se apropie apocalipsa. Urcam o stradă printre case, copaci şi multe alte obiecte. Eram mai mulţi oameni, Ruxandra, eu, probabil toţi cei care mergem în excursia de la Atena la Olimpia. Apocalipsa urma să fie, pentru noi, o răpire încă din timpul vieţii. Eram speriaţi fiindcă nu ştiam ce se va întâmpla, nu ne era limpede dacă vor avea loc distrugeri, explozii, cataclisme. De asemenea, ne era teamă că această catastrofa ar putea să însemne pur şi simplu moartea, dispariţia noastră.

Visul avea o claritate şi o simplitate extraordinare, de lecţie translucidă care ţi se explică telepatic. Învăţătura nu era narativ-verbală, ci sufletească. Eram învăţat ce să simt, cum să-mi controlez şi dirijez emoţiile, cum să mă comport în astfel de momente *ăp* trecere.

Acum eram învăţat că nu trebuie să-mi fie frică, că este mai bine să mă las în puterea încrederii. Am intrat sufleteşte (deşi oscilam uşor înspre panică) în insula masivă a credinţei. Recules în ea, imobil în mine însumi, am observat că apocalipsa a început. Nu se prăbuşeau acoperişurile caselor peste noi, nu aveau loc cutremure sau erupţii. Pur şi simplu lucrurile dimprejur dispăreau, peisajul se simplifica, aşa cum nimicul ia în stăpânire Fantasia lui Michael Ende. Nu continuau să subziste decât oamenii, ca nişte ouă. Stând pe credinţa sa, fiecare suflet rămânea la suprafaţă ca o insulă, în timp ce împrejur totul devenea transparent şi intra în neant.

Am observat că, prin dispariţia lumii dimprejur, am rămas înşiruiţi ca şi cum ne-am fi aflat într-un autocar. Fiecare din noi intrase în mod spontan în alcătuirea unei grupe: *alfa*, *beta*, *gama*… Deşi folosea elemente din viaţa mea diurnă (excursia cu autocarul, grupele de studiu de limba greacă de la Universitate – mă aflam cu o bursă de

vară la Atena), visul îmi dădea de înţeles că ştie toate acestea, că nu este un reziduu al trăirilor diurne, folosindu-le prin impostură, transfigurându-le ilicit, ci, dimpotrivă, că apelează la elementele cele mai familiare mie în momentul respectiv, utilizându-le ca un decor cât mai accesibil pentru învăţătura pe care are să mi-o transmită.

Eu făceam parte din (sau alcătuiam) grupa *alfa*. După ce universul înconjurător a dispărut şi am rămas organizaţi ca într-o uriaşă antecamera, am înţeles că mă aflam în grupa din faţă, a fiilor lui Dumnezeu. Nu ştiu cum, mi s-a făcut frică. Ceva îmi spunea, în vis, că visez şi că e posibil să comit păcatul de orgoliu. Mi s-a făcut teamă la gândul că eu sunt cel care, visând acest vis, mă proiectez în postura de mântuit, ca fiu al lui Dumnezeu, deci că am intrat în hibris sufletesc. Panicat, am început să mă agit, cerând să fiu mutat undeva mai în urmă, în grupa *lambda*, a celor care aveau de ispăşit păcatul de orgoliu. O persoană difuză, care ne acoperea sau ne conţinea pe toţi, s-a aplecat cu grijă spre agitaţia mea. Mi-a dat de înţeles că, dacă ţin atât de mult, pot într-adevăr să fiu mutat în grupa *lambda*, dar asta fiindcă eu vreau acest lucru, fiindcă eu asum, prin gând, acest păcat şi această coborâre. Că aici lucrurile sunt limpezite şi că teama pământească de păcat este deja depăşită, că sufletul nu mai oscilează ca pe pământ, ci este deja fixat. Am fost pătruns de sobrietate şi înţelegere. Agitaţia mea era anacronică şi nepotrivită. Dacă Dumnezeu mă aşezase într-o anumită grupă, nu era cazul să încep să-l judec, să mă apuc să-i contest alegerea. Chiar agitaţia mea (în contrast cu neclintirea sufletească de aici) era un păcat de orgoliu. Dumnezeu nu se supăra din cauza ei, m-ar fi lăsat să fac ce voiam, dar aş fi fost ca un copil rău care strică un lucru din capriciu. „Linişteşte-te, lucrurile au intrat în calmul neclintit al mântuirii", acesta era mesajul nevorbit. (Acum, când transcriu întâmplările şi le-am pierdut certitudinea interioară, mă cuprinde din nou îngrijorarea şi dezolarea că, din păcate, visul nu este o revelaţie ci, din nou, doar o autoproiecţie grandioasă şi compensatorie.)

12 iulie

Din nou un vis care, pe o scurtă secvenţă, are aceeaşi claritate de dialog iniţiatic purtat cu mine însumi într-o altă stare de luciditate. Asistasem la nişte scene de brutalitate (în care văzusem chiar o baltă de sânge) ce avuseseră loc pe timpul bunicilor. Deşi nu eram vinovat, urmările lor se întindeau şi asupra mea, ca un păcat răsfrânt. Fugeam, sau rătăceam, prin lume, însoţit de un călugăr care era îndrumătorul

meu. La un moment dat, am ajuns la o mănăstire. Când am intrat, l-am întrebat pe însoţitorul meu dacă îi vom ascunde sau îi vom prezenta stareţului întâmplările de care fugeam. A chibzuit puţin, eu însumi eram împins din adânc de gândul că stareţului nu trebuie să-i ascunzi nimic, aşa că a spus da. Stareţul ne-a ascultat, povestea mea din trecut a devenit prezentă şi pentru el, ne-a învăluit pe toţi. Eram de fapt într-un continuum al întâmplărilor, într-un plan al realităţii spirituale. Stareţul a intrat deci în contact direct cu scena şi personajele crimei sau întâmplării ale cărei urmări le purtam. Înţelegeam că din cauza acesteia nu puteam avea – şi nu avusesem –, în ciuda încercărilor şi presiunilor mele, revelaţia care să mă scoată afară din blocul timpului. Relaxările, concentrările, exerciţiile de meditaţie rămâneau sterile, fără scânteia transcenderii, din cauza acestei moşteniri de opacitate sufletească. „Ce i-aţi lăsat ca să poată suporta viaţa?", i-a întrebat stareţul pe strămoşii mei, dând să se înţeleagă că frustrarea de a nu obţine revelaţia încă din timpul vieţii (după moarte lucrurile vor deveni oricum limpezi) trebuia compensată prin ceva. Vocea bunicului dinspre mamă a dat un răspuns întipărit ca un neon pe suprafaţa visului, ca un mesaj ce-mi era transmis din altă realitate, într-o altă stare de conştiinţă, în claritatea decupată a căreia m-am şi trezit: „Puterea de a îndura". Fără nicio îndoială, bunicul se referea la puterea de a te menţine în atitudinea de aşteptare a revelaţiei, a credinţei, chiar atunci când motive de karma interzic iluminarea. Îndemnul subiacent era de a nu dispera, în viaţa de zi cu zi, aşa cum o trăiesc în fapt, eu cel adevărat, de a nu pierde speranţa, căci lipsa iluminării, care descurajează şi duce pe alte căi, profane, este şi ea o stare temporară şi o probă.

Acesta a fost ultimul vis pe care, de câţiva ani încoace, am mai simţit nevoia să îl notez.

u* *UUL 2001* 19. OCT. 2001 1 4 IUL. 2003

O 6. FEB.

Hibridând specia jurnalului cu notaţia de vise, *ONIRIA* face să conflueze două mari tendinţe ale postmodernităţii. Pe de o parte, este vorba de nevoia de autenticitate, de trăire directă, de recuperare a adevărului abisal din noi, ce a provocat explozia editorială de memorii, amintiri şi însemnări din perioada postcomunistă. De cealaltă parte, este vorba de pierderea încrederii în imaginea despre lume, de colapsul ontologiei şi al reprezentării realităţii, ce afectează metafizica

actuală. Din această perspectivă, tehnica onirică de explorare a realităţilor paralele se întâlneşte atât cu practicile neoşamanice bazate pe viziuni psihedelice, cât şi cu experienţele cibernetice de creare a unor lumi virtuale.

Cartea a apărut cu sprijinul Ministerului Culturii I.S.B.N.: 973 – 9433 – 47 – 2